

ISSN 1330-3643

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

PLANOVI RADA

ZA GODINU 2020.

ZAGREB, 2019.

ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM CROATICA

Nakladnik
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Za nakladnika
akademik Dario Vretenar, glavni tajnik

Urednik
Dobriša Skok

Naklada
200 primjeraka

Tisak
Tiskara Zelina d.d.

ISSN 1330-3643

Tiskano kao rukopis

U ovoj knjizi prikazani su planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020. godinu i to: njezinih Razreda, znanstvenoistraživačkih jedinica, znanstvenih vijeća, muzejskih i galerijskih jedinica, kabineta, jedinica u sastavu stručnih službi, odbora i drugih tijela Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U V O D

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kao najviša znanstvena i umjetnička institucija u Hrvatskoj ulazi u 160. godinu svoga postojanja u kojoj će nastaviti ispunjavati svoju povijesnu misiju čuvara hrvatskoga identiteta te pridonositi razvoju znanosti, umjetnosti i kulture u Hrvatskoj i njihovom uključenju u svjetske tokove, usmjeravajući time razvoj i napredak hrvatskoga društva u cjelini.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti na svojoj će skupštini 21. svibnja 2020. izabrati nove članove. Birat će se do 17 redovitih članova, do devet dopisnih članova i do 15 članova suradnika, a izborni postupak obavit će se prema djelomično izmijenjenim pravilima. Za redovitoga člana moći će biti izabrani znanstvenici i umjetnici do 70 godina života, a za članove suradnike osobe do navršene 48. godine života. Cilj uvođenja dobnih granica je pomlađivanje članstva Hrvatske akademije, budući da prosječna starost redovitih članova iznosi 75,6 godina, dok je prosječna dob doživotno izabranih članova suradnika također viša od 75 godina.

Predsjedništvo HAZU razredima je preporučilo da kandidate za nove članove, prije glasanja o njima, zajednički razmotre na zajedničkim sjednicama sa srodnim razredima. Da bi se suzbila nepodobna povezanost razredi ne mogu za novoga člana predložiti srodnika nekog od svojih članova.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u 2020. obilježit će više važnih obljetnica kao što su: 1600. obljetnica smrti svetog Jeronima; 500. obljetnica rođenja pape Siksta V., hrvatskoga podrijetla iz južne Dalmacije, i Matije Vlačića Ilirika; 500. obljetnica pogibije bana Petra Berislavića; 400. obljetnica rođenja bana Nikole Zrinskog; 250. obljetnica rođenja Ludwiga van Beethovena; 150. obljetnica rođenja Frana Supila; 150. obljetnica rođenja Emanuela Vidovića; 100. obljetnica smrti Celestina Medovića; 100. obljetnica rođenja akademika Ive Frangeša, Branka Fučića i Živka Jeličića; 75. obljetnica završetka Drugoga svjetskog rata i osnutka Organizacije Ujedinjenih naroda; 30. obljetnica slobode i uspostave demokratskoga sustava u Hrvatskoj te donošenja Ustava Republike Hrvatske kao i 25. obljetnica oslobodilačkih operacija Bljesak i Oluja.

U povodu 25. obljetnice Daytonskog sporazuma u suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova I Hrvatskom akademijom za znanost i umjetnost u Bosni i Hercegovini iz Mostara održat će se znanstve-

ni skup Hrvati u Bosni i Hercegovini – dvadeset pet godina nakon Daytonskog sporazuma. Na skupu će se dati pregled povijesti Hrvata u BiH te se govoriti o njihovoj ulozi u priznavanju i obrani BiH, o povijesnim okolnostima potpisivanja Daytonskoga sporazuma, njegovim pravnim aspektima i primjeni u praksi, kao i o demografiji hrvatskog naroda u BiH, njihovom ustavnopravnom, položaju i participaciji u vlasti te o hrvatskom jeziku i kulturi u BiH danas i o obrazovnim institucijama na hrvatskome jeziku u BiH. Skup će rezultirati Deklaracijom o položaju hrvatskog naroda u BiH s prijedlozima za pravično uređenje njihova statusa.

U Akademiji će se i u 2019. održavati redovite aktivnosti: sjednice Akademijinih razreda, zasjedanja Akademijine Skupštine te sjednice Predsjedništva i Uprave Akademije, kako bi se ostvarili ciljevi predviđeni Zakonom o HAZU, Statutom Akademije i Strateškim planom rada.

Kao javne tribine za dijalog Akademije s javnošću i nadalje će služiti forumi četvrtkom.

Znanstvena djelatnost Akademije i njezinih članova te umjetničko stvaralaštvo promicat će se putem kongresa, simpozija, konferencija, znanstvenih skupova, okruglih stolova, predavanja, predstavljanja knjiga, izložbi i koncerata. Na znanstvenim i stručnim skupovima obradit će se sve relevantne društvene teme, a održavat će se i vrhunske umjetničke manifestacije u slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi, glazbi i književnosti.

U 2020. započet će provedba inicijative Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za održavanje Foruma nacionalnih akademija istočne obale Jadranskog mora. Inicijativu su prihvatile akademije Slovenije, Crne Gore, Albanije te Bosne i Hercegovine (HAZU BiH iz Mostara). Cilj inicijative je državama istočne obale Jadrana predložiti postupanje prema moru, obali, otocima i priobalju kojim bi se očuvala ta jedinstvena cjelina. Forum bi mogao postati temelj za znanstvene projekte za koje bi se moglo tražiti i odgovarajuće financiranje. Na Forumu bi se raspravljalo o ovim područjima: prirodoslovlju, urbanizmu i graditeljstvu, zaštiti okoliša, prometu, turizmu, zaštiti kulturne baštine, gospodarstvu, poljoprivredi i šumarstvu, energetici i pravu.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti aktivno će sudjelovati u događajima u povodu predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem Europske unije u prvoj polovici 2020., pa će među ostalim Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava organizirati deset okruglih stolova o Europskoj uniji i europskome pravu.

I u 2020. održat će se Dan otvorenih vrata Akademije.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti nastavit će programe međunarodne bilateralne suradnje s više od 30 akademija, kao i svoje ak-

tivno članstvo u asocijacijama: ALLEA-i (All European Academies), EMAN-u (Euro–Mediterranean Academic Network), EASAC-u (European Academies Science Advisory Council), IAP-u (Inter–Academy Panel), IAMP-u (Inter–Academy Medical Panel), DAC-u (Danube Academies Conference), SAPEA-i (Science Advice for Policy by European Academies), kao i s Europskim strateškim forumom za istraživačke infrastrukture (European Strategy Forum on Research Infrastructures) i drugim asocijacijama.

Svojim radom u 2020. članovi i djelatnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti bit će i nadalje primjer za hrvatsko društvo kako se sustavnim radom doprinosi ukupnom boljitku naše domovine.

Zagreb, 14. studenoga 2019.

Predsjednik Hrvatske akademije
znanosti i umjetnosti

Akademik Velimir Neidhardt

RAZREDI

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Rad Razreda provodit će se na sjednicama, a u narednoj godini predviđa se da će ih se održati devet.

Razred će nastaviti razvijati i koordinirati znanstvenoistraživački rad na područjima ekonomskih znanosti, povijesnih znanosti (povijest, arheologija), demografije, geografije, filozofije, pravnih znanosti, etnologije i sociologije.

U okviru svojih nadležnosti odobravat će se planovi i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora. Provodit će se izbori u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost I. Razreda. Članovi će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga, preuzimati pokroviteljstva domaćih ili međunarodnih znanstvenih skupova.

Recenzirat će se rukopisi za edicije Razreda, Akademijinih zavoda i vijeća.

U okviru Razreda za društvene znanosti djeluju Zavod za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (u sklopu kojeg djeluju Odsjek za povijesne znanosti, Odsjek za arheologiju, Odsjek za etnologiju i Odsjek za ekonomska istraživanja); Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci; Zavod za povijesne znanosti u Zadru; Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku; Jadranski zavod u Zagrebu i Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti i njihovu primjenu "Juraj Križanić" u Zagrebu.

Također u okviru Razreda djeluju i: Vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo, Vijeće za mir i ljudska prava, Vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava

Razred će nastaviti stručni nadzor i rad u zavodima interdisciplinarnog karaktera kao što su Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Bjelovaru, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zavod za znanstveni rad u Osijeku i Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

Razred će organizirati i komemoraciju u spomen na pokojne akademike Franjo Šanjeka i Petra Strčića.

RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE I KEMIJSKE ZNANOSTI

Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti ima 18 redovitih članova i 9 članova suradnika. Unutar samog Razreda rad će se odvijati na redovitim sjednicama. U narednoj godini predviđa se 10 sjednica prema unaprijed utvrđenom rokovniku. Razred će nastaviti u 2020. godini razvijati i koordinirati znanstveno-istraživački rad na području struka koje obuhvaćaju područje matematike, fizike i kemije te njihove interdisciplinarne veze s drugim znanstvenim područjima.

Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora. Članovi Razreda djeluju u ovim odborima i vijećima: akademik Leo Klasinc član je Odbora za statut, akademik Goran Muić predsjednik je Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima, akademik Svetozar Musić član je Etičkog povjerenstva Hrvatske akademije, akademik Vladimir Paar član je Odbora za primijenjenu genomiku, akademik Stanko Popović predstavnik je Razreda u Upravnom odboru Zaklade Hrvatske akademijine, akademik Marko Tadić predstavnik je Razreda u Odboru za nagrade Hrvatske akademije, akademik Nenad Trinajstić predstavnik je Razreda u Knjižničnom odboru Hrvatske akademije, akademik Ivo Šlaus član je Odbora za utvrđivanje postojanja djela koje nije u skladu s ugledom i dostojanstvom člana Hrvatske akademije, akademik Dario Vretenar, glavni tajnik Akademije, član je Odbora za imovinu Hrvatske akademije, Odbora za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica Hrvatske akademije te Vijeća Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije u Velikoj Gorici.

Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost II. Razreda.

Razred će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl. Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća i brinuti se za tiskanje edicija.

Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te ostvarivati njihove odluke i zadatke. Putem svojih predstavnika redovito će pratiti i podupirati rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, a članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademske suradnji te na međunarodnim skupovima.

U okviru Razreda djeluju ovi Odbori:

Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku

Predsjednik Odbora je akademik *Vladimir Paar*.

Tijekom 2020. planira se nastavak rada na identifikaciji i analizi repeticija višeg reda u genomu čovjeka, neandertalca i čimpanze s korištenjem najnovijih genomskih ansambala. Dobiveni rezultati nastaviti će se sistematski pohranjivati u bazu podataka na serveru smještenom u HAZU, koji je nabavljen sredstvima Hrvatske zaklade za znanost.

Predviđa se daljnje kontinuirano širenje baze uključivanjem rezultata buduće primjene GRM algoritma na druge genomske baze. Razmotrit će se i mogućnost povezivanja te baze na ELIXIR i stavljanje na raspolaganje zainteresiranim korisnicima u međuvladinom projektu ELIXIR. Također će se nastaviti rad na razvoju vlastitog kompjutorskog softvera OLIGONUCLEOTIDE-QUADRUPLET Frequency (OQF) algoritmu i primjeni na sistematiku sekvencioniranih genoma. Inicijalno istraživanje je prikazano u publikaciji Marija Rosandić, Ines Vlahović, Vladimir Paar, Novel look at DNA and life - Symmetry as evolutionary forcing. *J. Theor. Biol.* doi.org/10.1016/j.jtbi.2019. 08.016. U planu je istraživanje HOR i OQF struktura u kompletnim genomima pacijenata s određenim dijagnozama (uz pristup ELIXIR bazama), u svrhu traganja za mogućnost uporabe simetrijskih struktura kao mogućih signatura pri određenim patologijama. Tijekom 2020. planira se objava naših novih znanstvenih otkrića u vezi 3mer HORa s 1.6 kb primarnom NBPF repeticijom, s usporedbom GRM dijagrama u genomu čovjeka, neandertalca i čimpanze. Pritom je glavni cilj da otkrijemo postoji li signifikantna razlika u 3mer HORovima između čovjeka i neandertalca što bi imalo značajne konzekvence za razumijevanje kognitivne evolucije čovjeka. Nadalje, planiramo objavljivanje našeg otkrića polimorfne strukture kanonskog 34mer HORa u humanom kromozomu Y. To je osobito značajno jer će predstavljati ozbiljan test nove metode sekvencioniranja treće generacije koji tu polimorfnu strukturu nisu detektirali u centromeri kromozoma Y. Daljnji pravac istraživanja će biti na novoj strukturi sheme genetskog koda koju smo otkrili, a koja je temeljena na simetrijama koje nisu prisutne u sadašnjoj standardnoj "univerzalnoj shemi genetskog koda". Pritom ćemo nastaviti naše istraživanje potencijala našega "Prirodnog zakona kreiranja i konzervacije DNA" na proširenje Darwinove teorije u smislu održavanja stabilnosti genoma sprečavanjem porasta entropijskog nereda pri slučajnim mutacijama, s idejom simetrije kao evolucijske prisile ("evolutionary forcing").

Suradnici Odbora na istraživanjima su Matko Glunčić, Ines Vlahović, Marija Rosandić, Stjepan Gamulin, Vladimir Paar, i po mogućnosti s proširenjem uključivanjem dodatnih kompjutorskih eksperata.

U tom sklopu također će se razmotriti mogućnost nestandardne "alignment-free" analize sekvencija, što podrazumijeva presumpciju nelokalnih interakcija unutar genoma kao nelinearnog dinamičkog sustava što može biti posljedica kvantnofizičkih neodređenosti i kvantnofizičkog tunel-efekta ("kvantnofizičke teleportacije").

Odbor za kemiju

Predsjednik Odbora je akademik *Mladen Žinić*.

Rad Odbora u 2020.-toj odvijat će se kao i do sada na redovitim sjednicama Odbora koje se održavaju u pravilu svaka 2 mjeseca. Na sjednicama Odbora raspravlja se o aktualnim pitanjima i daljnjem razvoju kemijske znanosti i srodnih industrija u Hrvatskoj. Odbor će nastaviti rad na poboljšanju web stranice Odbora koja je postavljena 2018. g. i to posebno u dijelu na koncipiranju sveobuhvatne profesionalne baze kemičara, kemijskih inženjera i tehnologa s naglaskom na njihova područja ekspertnosti i kompetencija. Odbor će i u 2020.-toj nastaviti s organizacijom znanstvenih predavanja u HAZU koja će održati izabrani renomirani hrvatski znanstvenici ili uspješni znanstvenici kemičari mlađe generacije, koji rade u Hrvatskoj ili na prestižnim znanstvenim institucijama u inozemstvu. Krajem 2019.-te ili početkom 2020.-te g. Odbor planira organizirati okrugli stol o mogućnostima zapošljavanja mladih diplomiranih inženjera kemije u Hrvatskoj pod naslovom "Budućnost mladih kemičara i kemijskih inženjera u Hrvatskoj. Ima li tu mjesta za mene" i nakon toga objaviti knjigu s diskusijama i zaključcima. Također u 2020.-toj Odbor planira organizirati raspravu o položaju kemije u modernim multidisciplinarnim istraživanjima i potaknuti osnivanje znanstveno-istraživačkih klastera u znanostima o životu (life sciences), znanosti o materijalima te bio- i nano-tehnologiji. Odbor za kemiju svake godine organizira primanje u HAZU za srednjoškolce koji su osvojili medalje na kemijskoj olimpijadi u tekućoj godini i organizira praćenje njihovog daljnjeg razvoja na studiju i što ranije uključivanje u znanstveni rad na sveučilištu ili institutu. Odbor potiče i prati aktivnosti na osnivanju Komore kemijskih inženjera i tehnologa RH. Odbor će i dalje nastaviti tijesnu suradnju sa kemijskim strukovnim društvima, Hrvatskim kemijskim društvom (HKD) i Hrvatskim društvom kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI) kao i kemijskim fakultetima zagrebačkog, splitskog i osječkog sveučilišta.

Odbor za matematiku

Predsjednik Odbora je akademik *Goran Muić*.

Odbor za matematiku će nastaviti s organizacijom predavanja četvrtkom popodne u knjižnici HAZU koje drže izabrani uspješni znanstvenici matematičari, koji rade u Hrvatskoj i inozemstvu i to u pravilu po jedno predavanje svaka tri mjeseca.

Planira se organizirati u Akademiji znanstveni skup na kojem će kroz kraća predavanja biti predstavljena najnovija dostignuća i rezultati hrvatskih primijenjenih matematičara koji se bave statistikom, vjerojatnošću, parcijalnim diferencijalnim jednažbama i asimptotičkih metoda rubnih problema, numeričkom linearnom algebram i razvojem odgovarajućeg software-a, matematičkom biologijom i bioinformatikom itd. Cilj ovog znanstvenog skupa je utvrđivanje i javno isticanje doprinosa i važnosti istraživanja u primijenjenoj matematici, ali i u matemati-

ci općenito, u razvoju društva i gospodarstva s ciljem podizanja interesa za studij primijenjene matematike, ali i matematike općenito na hrvatskim sveučilištima. Za suorganizatora skupa planira se PMF Matematički odsjek u Zagrebu.

Planira se kroz sjednice Odbora diskutirati razna pitanja važna za visokoškolsku nastavu matematike, znanstvene projekte, organizaciju hrvatskih matematičkih kongresa itd.

Odbor za fiziku

U 2020. godini planira se osnovati jedinstveni razredni Odbor za fiziku koji bi objedinio rad prethodna tri odbora: Odbora za visokoenergijsku fiziku i kozmologiju, Odbora za fiziku kondenzirane tvari i Odbora za nuklearnu, atomsku i molekularnu fiziku. Odbor bi se sastajao nakon svake dvije ili tri sjednice razreda i dogovarao predavanja u okviru HAZU, te organizirao neke druge zajedničke akcije. Povremeno bismo uključivali i članove suradnike i ostale istaknute fizičare iz Hrvatske.

U okviru Razreda djeluje Zavod za povijest znanosti i filozofiju Hrvatske akademije čiji je voditelj akademik Žarko Dadić, Znanstveno vijeće za kristalografiju Hrvatske akademije – Hrvatska kristalografska zajednica (HKZ) čija je predsjednica profesorica Dubravka Matković-Čalogović, članica suradnica, te Znanstveno vijeće za obrazovanje i školstvo Hrvatske akademije kojeg vode zamjenici predsjednika akademik Vladimir Bermanec i prof. dr. sc. Nevio Šetić, član suradnik.

Planirana **izdavačka djelatnost** Razreda u 2020. godini:

- 1) RAD HAZU, Matematičke znanosti

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Djelatnost Razreda za prirodne znanosti u 2020. bit će i dalje usmjerena na razvijanje, koordiniranje i praćenje znanstvenoistraživačkog rada u području *geoznanosti* i *bioznanosti* te aktivnosti akademijinih znanstvenih zavoda, znanstvenih vijeća, odbora, povjerenstava i centara. U djelokrugu Razreda su: Antropološki centar HAZU, Zavod za ornitologiju, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Arboretum Trsteno, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima, Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, Znanstveno vijeće za po-

ljoprivredu i šumarstvo, Vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana, Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja, Odbor za geokemiju, Odbor za istraživanje kvartara (INQUA), Odbor za primijenjenu genomiku, Povjerenstvo za geodeziju i geofiziku te Odbor za krš.

Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora.

Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost III. razreda.

Razred će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl.

Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća.

Tijekom 2020. članovi Razreda samostalno će ili u timskom radu provoditi istraživanja u okviru prihvaćenih projekata i zadataka.

Odbor za primijenjenu genomiku

Predsjednik Odbora je akademik *Stjepan Gamulin*.

1. Nastavit će kao i prethodnih godina organiziranije sastanaka o položaju i problemima primijenjene genomike u nas. Sažetci sastanaka i ispisi predavanja objavit će se na webu HAZU u pretincu Odbora na mrežnoj stranici HAZU.

2. Radit će se na organizaciji internetske genomičke mreže Hrvatske polazeći od postojećeg pretinca Odbora mrežnoj stranici HAZU.

3. Dovršit će se izrada strategije razvoja primijenjene genomike u nas.

4. Odbor će sudjelovati u postupku priključenja Republike Hrvatske Elixir konzorciju i u organizaciji Elixir čvora Hrvatska

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Razred za medicinske znanosti HAZU organizira, suorganizira i održi godišnje oko pedesetak događanja – znanstvenih kongresa, simpozija, okruglih stolova, promocije knjiga, otvorenja izložbi. To je u skladu s osnovnom zadaćom Razreda za medicinske znanosti, a to su istraživanja i koordinacija znanstvenog i stručnog rada na području humane, veterinarske i dentalne medicine te farmacije.

Članovi Razreda nastaviti će u 2020. godini istraživanja na znanstvenim temama iz područja njihovih znanstvenih disciplina uz organizaciju predavanja i znanstvenih i stručnih sastanaka, simpozija s međunarodnim sudjelovanjem i isto tako kongresa s međunarodnim sudjelovanjem. Ujedno će sudjelovati na mnogim međunarodnim znanstvenim i znanstveno-stručnim skupovima te nastaviti objavljivati radove u istaknutim domaćim i svjetskim časopisima.

Razred će u 2020. godini organizirati više predavanja svojih članova kao i istaknutih znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva te desetak znanstvenih simpozija pojedinih odbora Razreda.

Razred namjerava objaviti sljedeće edicije u 2020. godini:

1. Dva dvobroja Rad-a HAZU, Medicinske znanosti br. 50-51 i 52-53;
2. Zbornik radova XXX. znanstvenog sastanka *Bolesti dojke* koji će se održati u rujnu 2020;
3. Zbornik radova znanstvenog sastanka *Prevenција ateroskleroze* koji će se održati u travnju 2020.
4. Zbornik radova znanstvenog sastanka *Tumori prostate* koji će se održati u studenom 2020.

U okviru Razreda za medicinske znanosti djeluje deset odbora u skladu s određenom problematikom iz medicine i farmacije: Odbor za alergologiju i kliničku imunologiju, Odbor za animalnu i komparativnu patologiju, Odbor za aterosklerozu, Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji, Odbor za kardiovaskularne bolesti, Odbor za medicinsku leksikografiju, Odbor za medicinu rada, sporta i zdravstvenu ekologiju, Odbor za orofacijalne bolesti, Odbor za tumore i Odbor za neuroznanost i bolesti mozga. Navedeni odbori organiziraju najmanje jedan znanstveni sastanak godišnje što će nastaviti i tijekom 2020. godine.

Razred za medicinske znanosti utemeljitelj je Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU i plan rada HMMF HAZU za 2020. je sastavni dio Plana rada Razreda za medicinske znanosti.

Plan rada Odsjeka za povijest medicine i farmacije prikazan je u okviru Zavoda za povijest i filozofiju medicinskih znanosti Hrvatske akademije.

Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji

Predsjednik Odbora je akademik *Zvonko Kusić*.

Odbor će u 2020. godini djelovati u području primjene genomike i proteomike u onkologiji te u drugim srodnim i povezanim područjima.

Članovi odbora će sudjelovati u organizaciji znanstvenih i stručnih skupova i predavanja iz područja rada Odbora.

Odbor će u ožujku 2020. godine organizirati šesti godišnji simpozij »Apoptoza i novotvorine« u dvorani knjižnice HAZU. Simpozij se dosad profilirao kao platforma za interdisciplinarnu suradnju i dijalog stručnjaka koji se bave različitim aspektima apoptoze i novotvorina na razini bazičnih, translacijskih i kliničkih istraživanja. U tome duhu bit će koncipiran i šesti godišnji simpozij »Apoptoza i novotvorine«. Kao pozvani predavači s duljim predavanjima bit će pozvani vrhunski hrvatski znanstvenici koji se u svojim istraživanjima bave temama iz područja Simpozija. Ostali predavači koji će na Simpoziju sudjelovati s kraćim izlaganjima bit će stručnjaci iz različitih institucija (sveučilišta, instituti, klinike) koji se bave istraživanjem različitih aspekata apoptoze i novotvorina.

Odbor će u 2020. nastaviti sa sudjelovati u organizaciji Onkoloških kolokvija u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Predavači na Onkološkim kolokvijima će biti vodeći stručnjaci iz područja koje će biti odabrano kao tema Kolokvija. Kao teme Onkoloških kolokvija birat će se relevantne teme iz područja djelovanja Odbora, ali i druge posebno zanimljive i aktualne javnozdravstvene, kliničke i znanstvene teme iz najšireg područja onkologije.

Članovi Odbora će u 2020. godini nastaviti sa znanstvenim istraživanjima i objavljivanjem znanstvenih radova iz područja rada Odbora. Članovi Odbora će također nastaviti s obrazovanjem iz područja primjene genomike i proteomike u onkologiji sudjelujući u izvođenju preddiplomske, diplomske i poslijediplomske nastave na različitim studijima biomedicinskog, prirodoslovnog i biotehnološkog usmjerenja te objavljujući sveučilišne udžbenike i druge edukacijske tekstove. Uz sveučilišno obrazovanje, članovi Odbora će intenzivno raditi na trajnoj edukaciji iz područja genomike i proteomike u onkologiji među liječnicima različitih specijalizacija, medicinskim sestrama i drugim stručnjacima kako bi se potakla primjena najnovijih spoznaja iz ovog i srodnih područja u njihovom svakodnevnom kliničkom i znanstvenom radu. Članovi Odbora će u 2020. godini posebnu pažnju posvetiti popularizaciji primjene genomike i proteomike u onkologiji i drugih srodnih tema među širom javnosti. Kao savjetnici i članovi povjerenstava članovi Odbora će u 2020. godini sudjelovati u izradi smjernica i strategija kako bi se teme iz područja rada Odbora i druge srodne teme primjereno uključilo u obrazovni i zdravstveni sustav Republike Hrvatske.

Odbor za neuroznanost i bolesti mozga

Predsjednik odbora je akademik *Ivica Kostović*.

Članovi: akademkinja Vida Demarin, prof. dr. sc. Norman Sartorius, prof. dr. sc. Paško Rakić, prof. dr. sc. Krešimir Krnjević, prof. dr. sc. Niko Zurak, prof. dr. sc. Miloš Judaš, prof. dr. sc. Marijan Klarica, doc.dr.sc. Darko Chudy, prof.dr.sc. Miro Jakovljević, prof. dr. sc. Vlado Jukić, prof. dr. sc. Neven Henigsberg, prof. dr. sc. Marija Heffer, prof. dr. sc. Zoran Đogaš, prof. dr. sc. Marko Radoš, prof. dr. sc. Milan Radoš, doc. dr. sc. Selma Supek, prof. dr. sc. Svjetlana Kalanj Bog-nar, doc. dr. sc. Željka Krsnik, prof. dr. sc. Nataša Jovanov Milošević, prof. dr. sc.

Mario Vukšić, prof. dr. sc. Srećko Gajović, doc. dr. sc. Dinko Mitrečić, prof. dr. sc. Nives Pećina-Šlaus, prof. dr. sc. Božo Krušlin, doc. dr. sc. Maja Cepanec, prof. dr. sc. Gordana Rubeša, prof. dr. sc. Nenad Šestan, prof. dr. sc. Ante Padjen, prof. dr. sc. Goran Šimić, prof. dr. sc. Nikola Jović

Odbor za neuroznanost i bolesti mozga bit će ponovno jedan od suorganizatora Tjedna mozga u Hrvatskoj i pripadajućih aktivnosti (od 16. do 22. ožujka 2020.). Odbor podržava sve aktivnosti vezane uz popularizaciju neuroznanosti, širenje svijesti o prevenciji i liječenju bolesti mozga, informiranje javnosti o važnosti kontinuiranih znanstvenih istraživanja te korištenje spoznaja o mozgu u oblikovanju obrazovnih programa za sve uzraste.

RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Razred za filološke znanosti ima u ovom trenutku 14 redovitih članova i 12 članova suradnika. Rad Razreda odvija se na sjednicama, a u narednoj godini predviđeno ih je 10.

Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstava i odbora. Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji su u nadležnosti Razreda. Razred će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl. Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća i brinuti se za tiskanje edicija.

Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te provoditi njihove odluke. Putem svojih predstavnika redovito će pratiti i podupirati rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, a članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademijskoj suradnji te na međunarodnim skupovima.

Zadaća Razreda također je poticati i usklađivati znanstveni istraživački rad kako pojedinih članova tako i radnih jedinica.

Rad Razreda odvija se i u razrednim odborima kao i na projektima koje vode i u kojima sudjeluju članovi Razreda.

Odbor za dijalektologiju

Predsjedništvo Odbora: predsjednica dr. *M. Menac-Mihalić*, potpredsjednik dr. M. Lončarić, tajnice dr. V. Zečević i dr. A. Celinić; član: dr. J. Maresić.

Članovi Odbora: dr. M. Bašić, dr. Anica Bilić, dr. Ž. Bjelanović, dr. Đ. Blažeka, dr. D. Brozović Rončević, dr. A. Celinić, dr. A. Čilaš Šimpraga, dr. G. Filipi, dr. V. Jakić-Cestarić, dr. Željko Jozić, dr. I. Kalinski, dr. M. Kapović, dr. Lj. Kolenić, dr. I. Kurtović Budja, dr. M. Kuzmić, dr. J. Lisac, dr. M. Lončarić, dr. I. Lukežić, dr. D. Mandić, dr. J. Maresić, dr. M. Menac-Mihalić, dr. I. Miloš, dr. B. Petrović, dr. L. Pliško, dr. M. Tomelić, dr. D. Vidović, dr. I. Virč, dr. S. Vranić, dr. S. Vukušić, dr. S. Vulić, dr. V. Zečević, dr. S. Zubčić.

- 1) Nastavit će se istraživanja hrvatskih govora u zemlji i u dijaspori.
- 2) Prikupljat će se i obrađivati hrvatska dijalekatna građa na svim jezičnim razinama. Nastavit će se pripremati i objavljivati rječnici kajkavskih, štokavskih i čakavskih mjesnih govora te znanstveni radovi s dijalektološkom tematikom. Nastavit će se izrada monografija o hrvatskim narječjima.
- 3) Članovi Odbora sudjelovat će na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu.
- 4) U okviru rada na međunarodnim projektima Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ALE) izrađivat će se karte, davat će se podaci iz hrvatskih punktova (kao i njihova interpretacija) za druga nacionalna povjerenstva, sudjelovat će se na radnim konferencijama za OLA i ALE.
- 5) Hrvatski dijalektološki zbornik nastavit će izlaziti jedanput godišnje, u 2020. izdat će se Hrvatski dijalektološki zbornik 24.

Odbor za etimologiju

Odbor za etimologiju vodi akademik *Ranko Matasović*.

Tijekom 2020. godine članovi Odbora za etimologiju nastavit će s etimološkim istraživanjima hrvatskoga jezika (Ranko Matasović, Dubravka Ivšić, Tijmen Pronk, Alemko Gluhak), dalmatoromanskoga (Nikola Vuletić), istrorumunjskoga i drugih romanskih idioma (August Kovačec i Goran Filipi). Očekuje se objavljivanje drugoga sveska "Hrvatskoga etimološkog rječnika" (Matasović, Pronk i Ivšić) te preostalih članaka s konferencije "Skokovi etimološko-onomastički susreti" održane u Čakovcu 2018.

Odbor za hrvatski latinitet

Odbor za hrvatski latinitet vodi akademik *Darko Novaković*.

U 2020. članovi Odbora nastavit će priređivati tekstove hrvatskih latinista u domaćim i inozemnim tiskanim publikacijama. Nastavit će priređivati i elektronička izdanja, ponajprije za digitalnu zbirku hrvatskoga latiniteta CroALa (<http://www.ffzg.unizg.hr/klafil/croala/>). Sudjelovat će na domaćim i inozemnim znanstvenim skupovima posvećenim neolatinizmu.

Odbor za leksikografiju

Predsjednik Odbora za leksikografiju bio je do svoje smrti u studenom 2017. akademik Milan Moguš. U 2019. Odbor je djelovao bez predsjednika, a u listopadu je imenovan novi predsjednik, prof. dr. sc. *Amir Kapetanović*, član suradnik. Do kraja godine imenovat će se članovi Odbora te će se osmisliti plan rada za naredni period.

Odbor za onomastiku

Odbor za onomastiku vodi prof. dr. sc. *Anđela Frančić*, članica suradnica HAZU.

Članovi Odbora nastaviti će znanstvenoistraživački rad na započetim temama i projektima, sudjelovat će referatima na znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu te objavljevati radove iz onomastike u domaćim i inozemnim publikacijama.

Odbor za orijentalistiku

Odbor za orijentalistiku vodi akademik *Mislav Ježić*.

Radovi Šeste Dubrovačke međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i purānama skupljeni su i recenzirani te se priređuju za tisak. Početkom 2020. očekuje se objavljivanje sveska. Skupljaju se i recenziraju i radovi Sedme konferencije. Urednici su Ivan Andrijanić i Sven Sellmer, a glavni je urednik Mislav Ježić. Željeli bi, bude li moguće, i taj svezak objaviti prije slijedeće Međunarodne dubrovačke konferencije o sanskrtskim epovima i purānama (DICSEP), koja će se održati u rujnu 2020.

Indijski je nakladnik Dev Publishers izrazio želju da objavi indijski pretisak prvih pet svezaka DICSEP-a, jer su stekli takav glas u indološkoj struci da ih želi objaviti za indijsko tržište. O tome je potpisan sporazum s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti, i postupak je u tijeku. Ako taj dio pothvata dobro uspije, Dev Publishers bit će zainteresirani i za nastavak nakladničke suradnje na idućim svescima DICSEP-a.

Nastavlja se rad na istraživanju povijesti teksta klasičnih upanišadi.

Nastavlja se sudjelovanje u međunarodnome projektu novoga prijevoda *Rksamhite* na njemački (izdavač: Suhrkamp /Insel Verlag/ Verlag der Weltreligionen).

Od veljače 2020. početak će se raditi i na skupljanju radova Sedme svjetske vedološke konferencije (The 7th International Vedic Workshop), koja se je, nakon prethodnih na Harvardu, u Kyotu, Leidenu, Austinu, Bukureštu i u Indiji, u Calicutu, održala u Hrvatskoj, u Dubrovniku, u kolovozu 2019. godine. Iduća će biti na Sorbonni u Parizu.

Izdavačka djelatnost:

Razred u 2020. godini planira objaviti:

1. Časopis Filologija, br. 74. i 75.
2. Časopis Hrvatski dijalektološki zbornik, br. 24
3. Časopis Folia onomastica Croatica, br. 29
4. Spomenice posvećene akademikima Marku Samardžiji i Radoslavu Katičiću

U okviru Razreda djeluje Zavod za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije, a voditelj Zavoda je od 1. travnja 2019. akademik Goran Filipi.

RAZRED ZA KNJIŽEVNOST

Razred za književnost planira u idućoj godini nastaviti sa svojim uobičajenim aktivnostima, među kojima se osobito ističu s jedne strane znanstveni skupovi, a s druge strane publikacije vezane uz djelatnost Razreda. Od znanstvenih skupova ističemo simpozije Dani Hvarskog kazališta u Hvaru, Dani Miroslava Krleže u Osijeku i Dani Ranka Marinkovića u Komiži.

Među publikacijama će – uz Spomenice preminulim akademikima – biti osobito važni, časopis Forum, Rad HAZU, Građa za povijest književnosti hrvatske, te zbornici s prijepobrojanih znanstvenih skupova.

Razred će organizirati i komemoraciju preminulom akademiku Jakši Fiamengu.

Razred će se također brinuti za funkcioniranje Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Vijeća za film, kazalište, radio i televiziju, kao i za rad drugih Akademijinih jedinica kojih je djelatnost povezana s književnošću.

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

U 2020. godini planirane su sljedeće aktivnosti Razreda za likovne umjetnosti, koje neposredno provode ili u provedbi aktivno sudjeluju članovi Razreda:

- sjednice Razreda koje se održavaju jednom mjesečno s prekidom tijekom dva ljetna mjeseca,

- praćenje i usmjeravanje rada muzejsko-galerijskih jedinica u nadležnosti Razreda,
- vođenje dva znanstvena vijeća u nadležnosti Razreda i sudjelovanje u drugim znanstvenim vijećima,
- sudjelovanje u radu Akademijinih odbora,
- vođenje i sudjelovanje u raznim aktivnostima za obnovu Arboretuma Trsteno,
- vođenje i sudjelovanje aktivnostima povodom obilježavanja 100 godina od osnutka razreda za umjetnost Akademije,
- sudjelovanje u radu državnih i drugih tijela kao predstavnici Akademije,
- sudjelovanje u radnim skupinama za pripremu projekata za financiranje iz sredstava Europske unije,
- recenziranje znanstvenih radova za potrebe znanstvenih zavoda Akademije,
- uređivanje publikacija od interesa i u nadležnosti Razreda,
- povremeno organiziranje predavanja, sudjelovanja na predstavljanjima knjiga i otvaranjima izložbi,
- razvijanje suradnje Razreda s institucijama izvan Akademije,
- osobni znanstveni i/ili umjetnički rad članova Razreda,
- razne druge aktivnosti koje se neplanirano pojavljuju tijekom godine.

Sjednice Razreda. – Održavaju se jednom mjesečno, u pravilu prvi utorak u mjesecu. Na dnevnom redu su pitanja i zadatci iz nadležnosti Razreda. Redovito su to teme koje proizlaze iz dopisa Uprave (davanje mišljenja o pojedinim pitanjima), dopisa Predsjedništva Akademije (provedba zaključaka), aktivnosti muzejsko-galerijskih jedinica, recenzije znanstvenih radova za potrebe akademijinih znanstvenih zavoda, organiziranje predavanja četvrtkom, sudjelovanje na predstavljanjima knjiga i otvaranjima izložbi te razne druge aktivnosti koje se neplanirano pojavljuju tijekom godine. U prvoj polovici 2020. godine glavna tema će biti izbor novih članova Akademije.

Muzejsko-galerijske jedinice. – Razred prati i usmjerava rad Strossmayerove galerije starih majstora (voditelj akademik Vladimir Marković), Gliptoteke (voditelj akademik Đuro Seder), Kabineta grafike (voditelj akademik Igor Fisković) i Hrvatskog muzeja arhitekture (voditelj akademik Andrija Mutnjaković), Zbirke i muzeja Baltazara Bogišića u Cavtatu, Zbirke Maksimilijana Vanke u Korčuli te Arhiva za likovne umjetnosti u Zagrebu (voditelj akademik Velimir Neidhardt) koji je razvrstan u znanstveno-istraživačke jedinice Akademije. Razred raspravlja i donosi zaključke o planovima rada i izvješćima o radu, o posudbama umjetnina koje se čuvaju u pojedinim muzejsko-galerijskim jedinicama, o napredovanju i drugim pitanjima vezanim za zaposlenike te o raznim aktivnostima koje provode muzejsko-galerijske jedinice. Pojedini članovi Razreda sudjeluju u pripremnim

aktivnostima za unaprjeđenje i obnovu zgrada i prostora muzejsko-galerijskih jedinica. U 2020. godini posebice će biti aktualna razmatranja unapjeđenja Zbirke i muzeja Baltazara Bogišića u Cavtatu te Zbirke Maksimilijana Vanke u Korčuli.

Znanstvena vijeća. – U nadležnosti Razreda su dva znanstvena vijeća – Znanstveno vijeće za turizam i prostor (voditelj akademik Nikola Bašić) i Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora (voditelj akademik Branko Kincl). Vijeća su obnovljena s novim članovima 2019. godine tako da se očekuju pojačane aktivnosti tijekom 2020. godine.

Akademijini odbori. – Nastavlja se intenzivan i kontinuirani rad članova Razreda u Odboru za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno. Razred preko svog predstavnika (akademik Mladen Obad Šćitaroci) sudjeluje u radu Odbora za imovinu HAZU i Odbora za koordinaciju rada zavoda i muzejsko-galerijskih jedinica. Članovi Razreda sudjeluju i u radu drugih odbora kao što su Odbor Akademijine knjižnice (akademik Radoslav Tomić), Odbora za međunarodnu suradnju (akademik R. Tomić), Odbor za dodjelu nagrada HAZU (akademik Igor Fisković), Odbor za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institucijama (prof. dr. sc. Zvonko Maković, član suradnik), Odbor za statut (akademik B. Kincl), Odbor za utvrđivanje postojanja djela koje nije u skladu s ugledom i dostojanstvom člana Hrvatske akademije (akademik B. Kincl).

Radna skupina za obnovu Arboretuma Trsteno. – Članovi Razreda – akademici V. Marković, M. Obad Šćitaroci i R. Tomić – vode ili aktivno sudjeluju u praćenju i usmjeravanju izrade projektne dokumentacije koja se izrađuje u sklopu dva projekta financirana iz strukturnih fondova Europske unije. Projekt "Arboretum i ljetnikovac Trsteno – obnova i revitalizacija petstogodišnje ladanjske cjeline" privodi se kraju početkom 2020., a projekt "Povijesni vrtovi dubrovačkog područja" provodi se tijekom cijele 2020. godine. Aktivno sudjelovanje podrazumijeva održavanje tjednih ili dvotjednih sastanaka, te tjednih a po potrebi i dnevnih konzultacija putem e-pošte ili telefona. Radna skupina sudjeluje u pripremi prijave Ministarstvu kulture za financiranje obnove, kao i kasnijeg praćenja obnove graditeljskoga naslijeđa i pokretnina/umjetnina u sklopu Arboretuma.

Obilježavanje sto godina od osnutka razreda za umjetnost. – Na poticaj Razreda za likovne umjetnosti obilježava se sto godina od osnivanja Razreda za umjetnost, koji je osnovan 1919. godine. Obilježavanje se provodi svečanom sjednicom i izložbom održano 7. studenoga 2019. te pripremom i objavom prigodne knjige na kojoj će se raditi tijekom 2020. godine. Tajnik Razreda za likovne umjetnosti (akademik M. Obad Šćitaroci) koordinira i vodi aktivnosti obilježavanja uz sudjelovanje tajnika Razreda za književnost (akademik Pavao Pavličić) i tajnika Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju (akademik Stanislav Tukšar).

Sudjelovanje u radu državnih i drugih tijela. – Članovi Razreda kao predstavnici Akademije sudjeluju u povjerenstvima državnih ministarstava: Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO Ministarstva kulture (akademik M. Obad Šćitaroci), Povjerenstvo Ministarstva branitelja za izradu prijedloga Zakona o spomen obilježjima iz Domovinskoga rata (akademik M. Obad Šćitaroci, zamjenik akademik Zlatan Vrkljan), te Radna skupina za Slavoniju, Srijem i Baranju Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (akademik M. Obad Šćitaroci). Članovi Razreda desetljećima sudjeluju u radu Vijeća Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru. Sada su u tom Vijeću akademik R. Tomić, koji predsjedava Vijeću, i akademik Nikola Bašić.

Radne skupine za pripremu projekata. – Članovi Razreda sudjelovat će u aktivnostima Akademije s ciljem pripreme projekata za financiranje iz sredstava Europske unije. Nastavit će se započete konzultacije u 2019. godini s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Gradom Zagrebom i drugim institucijama.

Publikacije. – Nastavit će se uređivanje časopisa «Art Bulletin», o kojemu Razred skrbi više od 60 godina (urednik akademik Andrija Mutnjaković), kao i rad na objavama zaostalih Spomenica preminulim akademikima članovima Razreda (urednik akademik A. Mutnjaković). Članovi Razreda uključit će se u pripremu tekstova o akademikima za knjigu povodom sto godina osnivanja Razreda za umjetnost, kao i za publikaciju Arboretum Trsteno (akademici M. Obad Šćitaroci i R. Tomić).

Suradnja s institucijama izvan Akademije. – Razred će nastaviti dugogodišnju suradnju s Hrvatskim restauratorskim zavodom iz Zagreba u pogledu restauriranja umjetnina, koje se čuvaju u akademijinim muzejsko-galerijskim jedinicama (Strossmayerova galerija starih majstora i Arboretum Trsteno). Razvijat će se započeta suradnja s Odsjekom za konzerviranje i restauriranje umjetnina Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu radi restauriranja pokretnina i umjetnina u Arboretumu Trsteno (rad sa studentima).

Osobni znanstveni i/ili umjetnički rad članova Razreda. – Članovi Razreda nastavljaju osobni umjetnički, znanstvenoistraživački i stručni rad, a rezultat će biti vidljivi na izložbama, u knjigama/studijama i znanstvenim člancima, te kao izvedbe arhitektonskih, urbanističkih i pejzažnih projekata. Razvijat će se i popularizacija umjetničkog rada sa školskom djecom i mladeži.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Članovi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju u 2020. godini nastaviti će svoje aktivnosti na području glazbenog stvaralaštva, pedagoškog rada, znanstvenih istraživanja, organizacije znanstvenog rada i izdavačke djelatnosti.

Pratit će se rad u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Akademijinog Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe. Prihvaćat će izvješća Odsjeka o izvršenim i planiranim znanstvenim istraživanjima te provoditi izborne postupke u stručna i znanstvena zvanja njegovih djelatnika. Voditeljica Odsjeka bit će i u 2020. godini akademkinja *Koraljka Kos*, a upraviteljica članica suradnica prof. dr. sc. *Vjera Katalinić*.

Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te ostvarivati njihove odluke i zadatke. Podupirat će rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, sudjelovati u pokroviteljstvu nad znanstvenim skupovima, prezentacijama izdavačkih projekata i organizaciji javnih predavanja. Članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademske suradnji, na međunarodnim skupovima, recenzirat će rukopise i brinuti se za tiskanje edicija.

Razred će nastaviti s organizacijom koncerata na Guarnerijevoj violini *King* u atriju Akademije kao i ostalih koncerata te s javnim predstavljanjem i promocijama djela čiji su autori članovi VIII. razreda. Također će se nastaviti s promocijama notnih izdanja, odmah po njihovom objavljivanju.

Razred će sudjelovati u predlaganju svih glazbenih programa vezanih uz važna događanja Akademije (Dan Akademije, svečana proglašenja, Dan otvorenih vrata) te će u atriju Akademije pripremiti već tradicionalni Božićni koncert.

RAZRED ZA TEHNIČKE ZNANOSTI

Znanstvena aktivnost odvijat će se prvenstveno u poljima i granama tehničkih i biotehničkih znanosti u kojima djeluju članovi Razreda. Znanstvena istraživanja obuhvatit će područja bio- i prehrambene tehnologije, brodogradnje; kemijskog

inženjerstva; materijala, obrade materijala i proizvodnog strojarstva; planiranja razvitka naftnog rudarstva, energetike i zaštite okoliša; primijenjene i eksperimentalne mehanike; prometa i razvitka prometnica; računarstva, informacijske i komunikacijske tehnologije i znanosti o mrežama. Isto tako, istraživat će se opća pitanja znanosti i obrazovanja vezana uz tehnološki razvoj, inovacije i razvoj gospodarstva, posebice novih industrija i nadolazećih tehnologija. Aktivnost će se poticati i organizirati u pet znanstvenih vijeća: Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu Hrvatske, Znanstveno vijeće za naftno-plinsko gospodarstvo i energetiku, Znanstveno vijeće za pomorstvo, Znanstveno vijeće za promet i Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj te u tri zavoda: Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju u Dubrovniku, Zavod za promet i Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku. Razred će po potrebi sudjelovati u projektima Akademije vezanima uz ministarstva te druge društvene, znanstvene i kulturne institucije. Organizacijski djelatnost će se odvijati na sjednicama Razreda, a Razred će u 2020. godini održati do 10 redovitih sjednica prema unaprijed utvrđenom rokovniku, i izvanredne sjednice (elektronički) ako se za to ukaže potreba. Posebno će se razmatrati aktualne teme iz područja tehničkih znanosti važne za Republiku Hrvatsku. Pratit će se rad znanstvenih vijeća i zavoda, razmatrati njihove planove rada i izvješća o radu, a o važnim pitanjima razvoja znanosti i društva općenito Razred će donositi stavove i izvještavati upravna tijela Akademije. Razred će samostalno, ali i zajedno sa znanstvenim vijećima organizirati predavanja istaknutih znanstvenika s područja tehničkih znanosti, okrugle stolove i skupove o aktualnim temama vezanima uz razvoj znanosti, gospodarstva i dr. Razred će poticati zajedničke aktivnosti s drugim razredima, s ciljem razmjene mišljenja o temama koje zahtijevaju interdisciplinarni pristup. Rad u tijelima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, posebice Predsjedništvu i odborima Akademije u kojima Razred ima predstavnike, pratit će se na sjednicama Razreda i po potrebi o tome donositi preporuke i zaključci.

U rad Razreda uključit će se i članovi suradnici koji će svojim znanjem i iskustvom predlagati teme predavanja iz područja tehničkih znanosti. Radi bolje povezanosti s redovitim članovima, na sjednice Razreda, pozivat će se jednom godišnje, a prema potrebi i češće svi članovi suradnici. Razred će i nadalje razvijati i njegovati odnose s odgovarajućim domaćim i inozemnim znanstvenim institucijama, s Akademijom tehničkih znanosti Hrvatske, Hrvatskim inženjerskim savezom i dr. Razred će nastojati prikupiti priloge za časopis RAD 21, kako bi svi pridošli radovi bili recenzirani i priređeni za objavljivanje tijekom godine. I nadalje će članovi Razreda sudjelovati u pisanju članaka i recenziranju za Hrvatsku tehničku enciklopediju te u radu njezinog Uređivačkog odbora. U pravilu će se sva komunikacija s članovima Razreda obavljati putem elektroničke pošte.

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ANTROPOLOŠKI CENTAR

Prof. dr. sc. *Mario Šlaus*, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, ima za cilj nastaviti započeta paleopatološka istraživanja arheoloških zajednica Hrvatske, nastaviti i produbiti međunarodnu znanstvenu suradnju, izvršiti preuzete obaveze u okviru dobivenih projekata od Slovenskog Centra za preventivnu arheologiju, prijaviti novi istraživački projekt HRZZ i nastaviti sudjelovati u procesu identifikacije žrtava Domovinskog rata. Također namjerava sudjelovati u organizaciji 46. Zagrebačke škole antropologije 'Dr. Hubert Maver' koja će se pod naslovom "Strategy of bioanthropological analyses of archaeological populations / strategija bioantropoloških analiza arheoloških populacija" održati u Zagrebu, a sudjelovat će i u uređivanju znanstvenog časopisa *Collegium Antropologicum*, Vol. 44, brojevi 1, 2, 3 i 4. Nastavit će s redovitim radom u Znanstvenom vijeću za antropolojska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Dr.sc. *Željka Bedić*, znanstvena suradnica, ima za cilj nastaviti započeta paleopatološka istraživanja arheoloških zajednica Hrvatske, izvršiti preuzete obaveze u okviru dobivenih projekata od Slovenskog Centra za preventivnu arheologiju i prijaviti istraživački projekt u novom ciklusu HRZZ projekata.

Dr. sc. *Vlasta Vyrubal*, znanstvena suradnica, ima za cilj nastaviti započeta paleopatološka istraživanja arheoloških zajednica Hrvatske, izvršiti preuzete obaveze u okviru dobivenih projekata od Slovenskog Centra za preventivnu arheologiju i nastaviti rad na izradi fotodokumentacije i digitalizacije paleopatološke baze podataka osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Asistentica *Anita Adamić Hadžić* ima za cilj obraniti doktorsku disertaciju krajem 2019./početkom 2020. godine, nastaviti paleopatološka istraživanja arheoloških populacija iz Hrvatske i Slovenije, te objavljivati izvorne znanstvene radove.

Planirane aktivnosti

Prof. dr. sc. *Mario Šlaus* će tijekom 2020. g. sudjelovati u aktivnostima veza-

nim uz održavanje, planiranje razvoja i analiziranje građe iz Osteološke zbirke Hazu. Radi su o jedinstvenom znanstvenom resursu s preko 10 000 kostura iz Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine koji omogućuje našem centru međunarodnu znanstvenu suradnju s najvažnijim znanstvenim institucijama koje se danas bave problemima iz antropologije poput Max Planck instituta u Njemačkoj, University of Edinburgh, UK i Trinity College Dublin, Irska. Zbirka se temelji na terenskom radu i nastavi studentima arheologije i antropologije te će u tom kontekstu prof. Šlaus sudjelovati u realizaciji i tih aktivnosti. Nakon vrlo uspješno obranjenog HRZZ znanstvenog projekta iz prošlog ciklusa natječaja, prof. Šlaus planira prijaviti novi istraživački projekt, a planira i uspješno dovršiti HRZZ projekt izobrazbe doktorandice Anite Adamić. Prof. dr. sc. Mario Šlaus će tijekom 2020. g. sudjelovati u organizaciji 46. Zagrebačke škole antropologije 'Dr. Hubert Maver' koja će se pod naslovom "Strategy of bioanthropological analyses of archaeological populations / strategija bioantropoloških analiza arheoloških populacija" održati u Zagrebu, u uređivanju znanstvenog časopisa Collegium Anthropologicum i u radu Znanstvenog vijeća za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Znanstvena suradnica dr. sc. Željka Bedić tijekom 2020. godine sudjelovat će u realizaciji zadataka vezanih uz analize osteološke građe s arheoloških nalazišta iz Hrvatske što se odnosi na paleodemografske i paleopatološke analize kao i kranijometriju te antropometrijska mjerenja na osteološkom materijalu. Nastavit će sa sređivanjem i inventarizacijom osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Dr. sc. Bedić u planu ima objaviti nekoliko izvornih znanstvenih radova koji će se baviti tematikom iz paleopatologije i antropologije u suradnji s kolegama s Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te drugih institucija. Također ima u planu sudjelovati na nekoliko arheoloških terenskih istraživanja. U idućem natječaju HRZZ planira prijavljivanje istraživačkog projekta.

Znanstvena suradnica dr. sc. *Vlasta Vyroubal* će se tijekom 2020.g. baviti znanstvenim radom u sklopu Antropološkog centra Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti. U suradnji s kolegama s Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih institucija planira objaviti nekoliko izvornih znanstvenih radova, te ako to financije budu dopuštale planira sudjelovati na nekoliko inostranih i domaćih znanstvenih skupova. Dr. sc. Vyroubal bavit će se i poslovima vezanim uz sređivanje i inventarizaciju osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao i paleodemografskim, paleopatološkim i bioarheološkim analizama te kranijometrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala s različitih arheoloških nalazišta iz Hrvatske. Također, nastavit će rad na izradi fotodokumentacije i digitalizaciji paleopatološke baze podataka osteološke zbirke Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Također, ima u planu u svojstvu terenskog antropologa sudjelovati na nekoliko arheoloških terenskih istraživanja.

Asistentica *Anita Adamić Hadžić* će krajem 2019. godine, odnosno početkom 2020. godine (zavisno o odluci fakultetskog Vijeća) obraniti doktorsku disertaciju pod nazivom "Komparativna analiza trauma na ljudskom koštanom materijalu s

područja Hrvatske od ranog srednjeg vijeka do ranog novog vijeka" na Sveučilištu u Zadru. Tijekom 2020. godine bavit će se paleodemografskim i paleopatološkim analizama te kranimetrijskim i antropometrijskim mjerenjima ljudskog osteološkog materijala s različitih arheoloških nalazišta iz Hrvatske. Također će nastaviti inventarizirati i uređivati osteološku zbirku Antropološkog centra Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Planira objaviti nekoliko izvorišnih znanstvenih radova vezanih uz paleopatologiju u domaćim i stranim znanstvenim časopisima u suradnji s kolegama iz Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih institucija. Zavisno o financijskim mogućnostima sudjelovat će na međunarodnim i domaćim skupovima. Također planira sudjelovati na arheološkim terenskim istraživanjima.

Očekivani rezultati

Prof. dr. sc. Mario Šlaus očekuje objavljivanje znanstvenih radova iz područja paleopatologije a nada se prihvaćanju istraživačkog projekta HRZZ u idućem otvorenom natječaju. Također očekuje uspješno organiziranje 46. Zagrebačke škole antropologije 'Dr. Hubert Maver'. Željka Bedić očekuje objavljivanje nekoliko radova napisanih 2019. godine kao i publiciranje novih radova. Također očekuje pozitivan ishod prijave na natječaju Hrvatske zaklade za znanost (IP-2019-04) Razvoj i nasljeđe viteških redova u Hrvatskoj pod vodstvom dr. sc. Jurja Belaja sa Instituta za arheologiju u Zagrebu u kojem bi bila u svojstvu suradnika. Jednako tako očekuje pozitivno rješenje prijave istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost kojeg misli prijaviti u idućem otvorenom natječaju. Vlasta Vyroubal očekuje objavljivanje nekoliko radova napisanih 2019. godine koji se bave tematikom iz paleopatologije i antropologije kao i publiciranje novih radova. Anita Adamić Hadžić očekuje publiciranje novih znanstvenih radova vezanih uz paleopatologiju, te uspješnu obranu doktorske disertacije.

Izvršitelji/suradnici

Prof. dr. sc. Mario Šlaus; dr. sc. Željka Bedić; dr. sc. Vlasta Vyroubal; Anita Adamić Hadžić. Trajanje aktivnosti je godinu dana.

Međunarodne aktivnosti

Prof. dr. sc. Mario Šlaus nastavit će znanstvenu suradnju s Max Planck institutom u Njemačkoj, University of Edinburgh, UK i Trinity College Dublin, Irska. Sudjelovat će i u organizaciji 46. Zagrebačke škole antropologije 'Dr. Hubert Maver'. Ove se godine Željka Bedić našla u svojstvu supredlagatelja na projektu H2020 COST Action koji prijavljuje Ciparski Institut s temom Palaeomobility: People, Commodities and Natural Resources, a rezultati se očekuju 2020. godine.

Ostalo

Prof. dr. sc. Mario Šlaus nastavit će ispunjavati svoje obaveze u procesu identifikacije žrtava Domovinskog rata, te na Sveučilištima u Zagrebu i Zadru.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD – VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nalazi se u Ulici Jurja Dalmatinca 22, 32100 Vinkovci, tel./ fax: 385 32 332 316, e-mail: ha-zu.centar-vk@vk.t-com.hr

Voditelj Centra je akademik *Slavko Matić*. Upraviteljica Centra je dr. sc. *Anica Bilić*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju.

U stalnom su radnom odnosu s punim radnim vremenom zaposlene upraviteljica dr. sc. *Anica Bilić*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju i administrativna tajnica Ksenija Petričić.

Uredničko vijeće Radova i Posebnih izdanja Centra čine akademici Slavko Matić i Dubravko Jelčić te dr. sc. Anica Bilić.

Centar će nastaviti dosadašnju znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost, organizirati znanstvene i stručne skupove i sudjelovati na njima te obilježavati važne obljetnice, priređivati javna predavanja, predstavljajući knjige, izložbe i književne priredbe.

Surađivat će s Akademijinim razredima, posebice s Razredom za prirodne znanosti i Razredom za književnost, kao i drugim Akademijinim jedinicama te znanstvenim, stručnim i kulturnim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost financirat će Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Grad Vinkovci, Vukovarsko-srijemska županija, a Centar će se prijavljivati na natječaje predviđene za financiranje znanstvenoistraživačke i izdavačke djelatnosti.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Centar će obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost na programima iz područja šumarstva i kroatistike.

Akademik *Slavko Matić* usmjerit će svoj znanstvenoistraživački rad prema sljedećim projektima iz područja šumarstva: Njega mladih sastojina alepskoga

bora s posebnim naglaskom na optimalni broj biljaka po jedinici površine, Njega i obnova kontinentalnih šuma s ciljem povećanja njihovih općekorisnih i gospodarskih vrijednosti, Šume i šumarstvo istočne Slavonije s posebnim naglaskom na odnos klimatogenih i pionirskih vrsta drveća, Šume hrvatskoga Sredozemlja i njihova do sada podcijenjena općekorisna i gospodarska uloga, Poljski jasen (*Fraxinus angustifolia* Vahl), njegovo mjesto, uloga i značaj u šumskim zajednicama Hrvatske s posebnim naglaskom na uzroke njegova sušenja, Hrast lužnjak u uvjetima klimatskih promjena i sušenja.

Kao voditelj Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima inicirat će i koordinirati rad u suradnji s upraviteljicom, nastojati održati Centrov visoki znanstveni i stručni položaj uz istovremenu koordinaciju rada i suradnje s drugim Akademijinim znanstvenoistraživačkim jedinicama s posebnim naglaskom na zavode u Slavoniji, a kao član Vijeća Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu sudjelovat će u njegovu radu.

Skupština Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izabrala je 28. siječnja 2019. akademika Slavka Matića za člana Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a kao dugogodišnji predsjednik Znanstvenoga vijeća za poljoprivredu i šumarstvo inicirat će rad vijeća, Izvršnoga odbora Vijeća te Sekcije za šumarstvo, Sekcije za gospodarenje poljoprivredom, Sekcije za biljnu proizvodnju, Sekcije za stočarstvo, Sekcije za uporabu šuma i Sekcije za preradu poljoprivrednih proizvoda i biotehnologiju, te član Sekcije za međunarodnu suradnju Akademijina Znanstvenoga vijeća za promet. Budući da je član Odbora za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno, sudjelovat će u njegovu radu s posebnim težištem na njezi, održavanju i razvoju alohtone i autohtone vegetacije. Sudjelovat će u radu Odbora za nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Odbora za dodjelu nagrada "Josip Juraj Strossmayer" i Akademijina Savjetodavnoga odbora za "Projekt Slavonija, Baranja, Srijem" za područje Šume i šumska bogatstva.

Kao profesor emeritus u trajnom zvanju na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu akademik Slavko Matić nastaviti će rad s kandidatima na izradbi magistarskih i doktorskih radova te posebnoj terenskoj nastavi na šumskim objektima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Kao redoviti član Akademije šumarskih znanosti raditi će u Odsjeku za uzgajanje šuma s posebnim naglaskom na stanje šumarstva i šuma u Hrvatskoj danas. Kao član Upravnoga odbora Hrvatskoga šumarskog društva pridonosit će njegovu radu, a kao član Uredničkoga savjeta i Uredničkoga odbora "Šumarskoga lista", posebno će obavljati tehničke poslove iz djelokruga Uzgajanja šuma i hortikulture.

Dr. sc. *Anica Bilić*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, nastaviti će znanstvenoistraživački rad na području kroatistike fokusirajući se na kanonske pisce i na neistražene, zapostavljene, zaboravljene i(li) nedostavno proučene hrvatske pisce XVIII., XIX. i XX. stoljeća kao što su Matija Petar Katančić, August Šenoa, Petar Šegedin, Miroslav Krleža, Ivo Andrić, Ante Benešić, Josip Lovretić, Ivan Berislav Grigić i dr. Nastavit će istraživanja slavonskoga dijalekta i dijalektne stilistike, organizirati i voditi znanstveni skup o slavonskom dijalektu, urediti i pri-

rediti zbornik radova Šokačka rič 17. U okrilju hrvatskoga latinizma nastaviti će istraživati nepoznate opuse Stjepana Đakovića i Stjepana Adžića, urediti i prirediti knjigu Rukopisa Stjepana Adžića u prijevodu s latinskoga na hrvatski jezik. Uredit će Knjiški Krnjaš IV., zbornik radova Znanstvenoga skupa Ivan Berislav Grigić, pjesnik i publicist. Organizirat će književnoznanstvenu manifestaciju Knjiški Krnjaš VI., urediti knjižicu sažetaka i voditi znanstveni skup posvećen Miroslavu Slavku Mađeru u povodu 5. godišnjice smrti. Objavit će autorsku znanstvenu knjigu Književno (o)zbiljno.

Dovršiti će ranije započeta istraživanja te pripremiti za recenziju i tisak teme: Svijet bez vremena i društvo bez oca u noveli Tri dana kod sina Josipa Kozarca, Čitanje romana Diogenes Augusta Šenoje u postkolonijalnom i imagološkom ključu, Roman Diogenes Augusta Šenoje u dramatizaciji Ante Benešića, Jezična i književna zavičajnost kao didaktički izazov – pogled iz areala staroškavštine i akuta, Sigetska bitka između faksije i fikcije, Kriopoetika u pjesmi Jedan novembar Ive Andrića i Snijeg Miroslava Krležje, Status i iskustvo prosvjetnih djelatnika u korespondenciji i književnom opusu Joze Ivakića – pozitivističko, književnopo- vijesno i interpretativno čitanje, *Valpo gaudet Petro* / Valpovo se raduje Petru, la- tinska prigodnica u povodu podizanja spomenika Matiji Petru Katančiću u Valpo- vu 1873.

Anica Bilić sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima te književnim događanjima ovisno o pristiglim pozivima, ponajprije na Danima Petra Šegedina u Korčuli i Žrnovu, 13. simpoziju Ivo Andrić u europskom kontekstu u Grazu, Danima Josipa Kozarca u Lipovljanima, Danima Matije Petra Katančića u Valpo- vu, Danima Julija Benešića u Iloku, Šokačkoj riči 18, Knjiškom Krnjašu VI. u Vinkovcima i dr., a teme će uskladiti sa svojim istraživanjima.

Osmisliti će i organizirati Dane otvorenih vrata HAZU u Vinkovcima, potom sudjelovati u nacionalnoj obrazovnoj kampanji Tjedan cjeloživotnoga učenja u Vinkovcima, u obilježavanju važnih obljetnica, u predstavljanju knjiga i dr.

Sudjelovat će kao član u radu Matičnoga odbora za izbor u znanstvena zvanja u području humanističkih znanosti polja filologije u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje u Zagrebu, Odbora za priznanja Vukovarsko-srijemske županije, Kazališnoga vijeća Gradskoga kazališta "Joza Ivakić" u Vinkovcima, Organizacijskoga odbora Dana Josipa Kozarca u Lipovljanima, Organizacijskoga odbora Dana Julija Benešića u Iloku, Partnerskoga vijeća za strategiju razvoja Vukovarsko-srijemske županije i Partnerskoga vijeća za strategiju razvoja Grada Vinkovaca.

Uz istraživanja u arhivima i knjižnicama u zemlji i inozemstvu, očekuje se objavljivanje znanstvenih radova predanih prethodne godine za objavljivanje u različitim domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim publikacijama.

Organizacija i suorganizacija znanstvenih skupova

Akademijin Centar za znanstveni rad u Vinkovcima organizirat će 16. stude-

noga 2020. Znanstveni skup "Miroslavu Slavku Mađeru (1929. – 2015.), u povodu 5. godišnjice smrti" u okviru Književno-znanstvene manifestacije Knjiški Krnjaš VI.

Isto tako Centar će u ožujku sudjelovati u suorganizaciji Znanstvenoga skupa o Josipu Kozarcu u Lipovljanima te u organizaciji drugih znanstvenih skupova ovisno o zaprimljenim pozivima za suradnju i suorganizaciju te sukladno odobrenjima Akademijine Uprave.

Predavanja

Dr. sc. Anica Bilić održat će javna predavanja u programu popratnih priredbi 55. Vinkovačkih jeseni u rujnu u Vinkovcima, u sklopu nacionalne i obrazovne kampanje i programa 14. Tjedna cjeloživotnog učenja u Vinkovcima, u srpnju predavanje u povodu Dana Grada Vinkovaca, a u prosincu prigodno predavanje o adventskim i božićnim kulturnim praksama, te druga predavanja u skladu s poslovnim i znanstvenim aktivnostima Centra.

Nakladnička djelatnost

Uoči Znanstvenoga skupa Knjiški Krnjaš VI. posvećenoga Miroslavu Slavku Mađeru, bit će tiskana Knjižica sažetaka/Programska knjižica.

Radovi sudionika Znanstvenoga skupa Knjiški Krnjaš IV., "Ivan Berislav Grigić (1931. – 1992.), pjesnik i publicist" bit će recenzirani u nadležnim Razredima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te tiskani u ediciji Posebnih izdanja Centra.

Isto tako, bit će prikupljeni radovi Znanstvenoga skupa Knjiški Krnjaš V., "Jozi Ivakiću (1879. – 1932.), o 140. obljetnici rođenja".

U ediciji Posebnih izdanja Centra bit će tiskana knjiga dr. sc. Anice Bilić "Književno (o)zbiljno", recenzirana u Akademijinu Razredu za književnost.

Centar bi uz obilježavanje 50. godišnjice svojega djelovanja rada objavio prigodno izdanje s kronologijom svojega rada i bibliografijom svih svojih izdanja.

Predstavljanje knjiga

Centar će predstaviti javnosti svoja netom objelodanjena izdanja Zbornik radova "Knjiški Krnjaš III. – Stjepan Đaković, Horatius Cybaliensis, u povodu 155. obljetnice rođenja", znanstvenu knjigu dr. sc. Anice Bilić "Književno (o)zbiljno", te publikaciju u povodu 50. obljetnice Centra.

Obilježavanje obljetnica

Tijekom godine predavanjima, izložbama i drugim aktivnostima, obilježit ćemo nekoliko obljetnica: 50. obljetnica Centra za znanstveni rad u Vinkovcima, 135. godišnjica rođenja i 110. godišnjica smrti Ivana Kozarca, 155. godišnjica rođenja Josipa Lovrečića, 290. godišnjica rođenja Stjepana Adžića, 195. godišnjica smrti M. P. Katančića, 5. godišnjica smrti Miroslava Slavka Mađera) i dr.

Obilježavanje 50. obljetnice Akademijina Centra za znanstveni rad u Vinkovcima

Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima, uz prethodnu suglasnost Uprave, obilježiti će 50. obljetnicu rada i djelovanja u skladu s duhom i zadaćama Akademijinih znanstvenoistraživačkih jedinica. Centar bi obljetničku prigodu obilježio cjelodnevnom svečanošću na kojoj bi se prikazali djelovanje Centra: svečanom sjednicom, prigodnim govorima, izložbom svih Centrovih izdanja i predstavljanjem novih izdanja, a to su, dakako, u nakladničkoj djelatnosti već nagoviještene publikacije. U Vinkovcima bi tom prigodom bila otvorena za javnost izložba Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kroz fotografije.

Dan otvorenih vrata HAZU, 2020.

Organizacijom Akademijina Dana otvorenih vrata Centar će popularizirati svoju znanstvenoistraživačku djelatnost u javnosti, promovirati svoja izdanja suvremenim oblicima javnoga priopćavanja s posebnim naglaskom na znanstvenu djelatnost akademika vezanih uz Vinkovce.

Izložbe

Centar će prirediti izložbe u okviru Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije te u povodu obilježavanja važnih obljetnica, među kojima je 50. obljetnica rada Akademijina Centra u Vinkovcima.

Ostale aktivnosti

Razmjenom s drugim Akademijinim jedinicama te drugim znanstvenim i kulturnim institucijama Centar će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za priručnu knjižnicu.

Svojim će djelovanjem promicati temeljne vrijednosti znanstvenoga rada, značenje i ugled Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zastupanjem njezinih interesa u najistočnijem dijelu Hrvatske. Sukladno tomu surađivat će s regionalnim ustanovama slavonsko-srijemskoga prostora u granicama svojih mogućnosti te ovisno o potrebama i zahtjevima sredine u kojoj djeluje te medijima javnoga priopćavanja.

JADRANSKI ZAVOD

Organizacija jedinice

Voditelj Jadranskog zavoda je prof. dr. sc. *Vladimir - Đuro Degan*, znanstveni savjetnik, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, professor emeritus Sveučilišta u Rijeci.

Pored voditelja, znanstveno osoblje Zavoda čine dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju; dr. sc. Božena Bulum, znanstvena savjetnica; dr. sc. Adriana Vincenca Padovan, viša znanstvena suradnica i naslovna docentica na Pravnome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te znanstvena novakinja Ivana Puljas, dipl. iur. i Irena Nišević, mag. iur., asistentica.

Voditeljica knjižnice je Marula Vujasinović, dipl. bibl., a administrativne poslove i poslove tehničke urednice časopisa "Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law" obavlja Vlatka Živojnović.

Sudjelovanje na znanstvenoistraživačkim i stručnim projektima

1. Znanstvenoistraživački projekt Izazovi u pravnom uređenju morskih luka – primjena europskog prava uz poštivanje nacionalne pravne tradicije.

Višegodišnjim kontinuiranim praćenjem i proučavanjem prava Europske unije (dalje: Unije, EU), uključujući jurisprudenciju Suda EU i upravnu praksu Europske komisije iz područja pomorstva, dr. sc. Božena Bulum je utvrdila kako su posljednje dvije godine u fokusu rada europskih institucija pitanja oporezivanja javnih morskih luka i financiranja njihove infrastrukture. Također, donesena je dugo očekivana Uredba (EU) 2017/352 o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka čija primjena je započela u ožujku 2019. godine. Riječ je o aktualnim temama koje nisu obrađene u hrvatskoj pravnoj doktrini.

Tijekom dosadašnjeg istraživanja utvrđeno je kako su u sve većem broju javnih luka u Europskoj uniji lučke uprave vlasnici samo osnovne lučke infrastrukture te da prepuštaju pružanje svih lučkih usluga privatnim lučkim poduzetnicima. Suprotno tome, u Republici Hrvatskoj lučke se uprave u lukama otvorenim za javni promet (javnim lukama) u sve većoj mjeri bave pružanjem lučkih usluga čime ostvaruju značajnu dobit. Ta se dobit ne oporezuje porezom na dobit. Smatramo kako je riječ o vrlo važnim pitanjima jer neoporezivanje dobiti luka otvorenih za javni promet ostvarenih obavljanjem gospodarskih djelatnosti može doves-

ti do izricanja visokih novčanih kazni Hrvatskoj zbog dodjele nezakonitih državnih potpora. Stoga će dr. sc. Bulum detaljno analizirati financiranje i oporezivanje luka u znanstvenim radovima na hrvatskom i engleskom jeziku koji će se objaviti u domaćim i inozemnim znanstvenim publikacijama. Kako novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (ZPDML) još uvijek nije donesen, i dalje će se u suradnji s nadležnim tijelima zalagati za njegove izmjene kojima bi se primijenili postignuti rezultati istraživanja.

Analiza naprijed navedenih pitanja zahtijevat će suradnju i s drugim znanstvenicima iz Republike Hrvatske i iz inozemstva u čije uže područje znanstvenoistraživačkog rada ona spadaju. Dr. sc. Bulum će znanstveno istraživanje provoditi u okviru znanstvenoistraživačkog projekta Izazovi u pravnom uređenju morskih luka – primjena europskog prava uz poštovanje nacionalne pravne tradicije. Predviđeno trajanje projekta je 2 godine, a troškovi njegove provedbe pokrit će se u okviru redovnog financiranja Akademije te iz namjenskih sredstava osiguranih donacijama i sponzorstvima.

Kao voditeljica projekta dr. sc. *Bulum* u 2020. godini planira suradnju sa sljedećim znanstvenicima:

- Assist. Prof. Elenom Orrù, PhD zaposlenom na Katedri za pomorsko pravo, Odjel pravnih studija, Alma Mater Studiorum – Sveučilišta u Bologni. Suradnja će se odnositi na zajedničko nabavljanje stručne literature, prikupljanje informacija o relevantnom europskom, talijanskom i hrvatskom pravu, pisanje znanstvenih i stručnih radova u koautorstvu te moguće studijske posjete znanstvenika. Suradnja s Katedrom za pomorsko pravo Sveučilišta u Bologni započela je 2016. godine kada je dr. sc. Bulum posjetila to Sveučilište i aktivno sudjelovala (sa znanstvenim radom i izlaganjem) na međunarodnoj konferenciji u organizaciji Katedre za pomorsko pravo. Također, članovi Katedre za pomorsko pravo Sveučilišta u Bologni članovi su uredništva časopisa *Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law* u kojem objavljuju i recenziraju znanstvene i stručne radove. Nadalje, Italija je vrlo značajna europska pomorska država koja se suočavala s brojnim izazovima u svezi s implementacijom europskog prava, zbog čega je vodila niz sporova s Europskom komisijom. Smatramo kako nam izučavanje talijanskog prava i njihove pravne doktrine može pomoći u savladavanju sličnih izazova s kojima se susreće Republika Hrvatska.

- Doc. dr. sc. Marijom Pijaca s Pomorskog odjela Sveučilišta u Zadru. Suradnja će se odnositi na zajedničko nabavljanje stručne literature te pisanje znanstvenih i stručnih radova u koautorstvu, posebice u svezi s tumačenjem i primjenom Uredbe (EU) 2017/352 o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka.

U drugoj godini projekta nastaviti će se s analizom relevantnog zakonodavstva država članica Unije (Belgije, Nizozemske i Španjolske) kojima se regulira pružanje lučkih usluga, financiranje i oporezivanje morskih luka).

2. Znanstveno-stručni projekt izrade komentara Pomorskog zakonika Republike Hrvatske.

Projekt će se provoditi u suradnji s Hrvatskim društvom za pomorsko pravo (HDPP) kao partnerom. Predviđeno trajanje projekta je 2 godine (1. 1. 2020. – 31. 12. 2021.). Dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff* i doc. dr. sc. *Adriana Vicenca Padovan* koordinirat će izradu komentara Pomorskog zakonika koji je u veljači 2019. godine značajno izmijenjen i dopunjen (Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika, Narodne novine br. 17/2019). Tijekom 2020. godine aktivnosti na ovom projektu sastojat će se poglavito od izrade redakcijskog pročišćenog teksta Pomorskog zakonika, raspodjele autorskih uloga, razrade i utvrđivanja uputa za autore, pripreme autorskih priloga, koordinacije i prikupljanja autorskih priloga te uređivanja prikupljenih priloga. Projekt će u konačnici rezultirati monografskom publikacijom čije urednice će biti dr. sc. *Skorupan Wolff* i dr. sc. *Padovan*. U projektu će sudjelovati niz autora komentara, koji su članovi HDPP-a i ujedno vodeći domaći pomorskopravni stručnjaci i znanstvenici posebno specijalizirani za pojedina uža područja ove grane prava. Dr. sc. *Skorupan Wolff* i dr. sc. *Padovan* će također izraditi autorske priloge za pojedine dijelove komentara Pomorskog zakonika i to odredbi Pomorskog zakonika o ugovoru o zakupu broda (dr. sc. *Skorupan Wolff*), odredbi o ugovoru o najmu brodice i jahte (dr. sc. *Padovan*), odredbi o ugovoru o vezu i vađenju i uklanjanju podrtina i potonulih stvari (dr. sc. *Skorupan Wolff* u koautorstvu s dr. sc. *Padovan*) i dr. Provedba projekta tijekom 2020. godine ne zahtijeva znatna dodatna financijska sredstva te je moguća u okviru redovnog financiranja, a eventualno potrebna manja dodatna sredstva za provedbu (npr. troškovi organizacije radnih sastanaka s autorima izvan Zagreba) osigurat će se iz namjenskih donacija i sponzorstava.

3. Znanstveno-stručni projekt pripreme nacrtu podzakonskih pomorskopravnih propisa o postupanju s podrtinama, potonulim stvarima, podstandardnim brodovima i napuštenim plovnim objektima.

Projekt će se provoditi u suradnji s trgovačkim društvom Plovput d.o.o. i Ministarstvom mora prometa i infrastrukture Republike Hrvatske (MMPI). Predviđeno trajanje projekta je 1 godina (1. 1. 2020. – 31. 12. 2020.). Na projektu će sudjelovati doc. dr. sc. *Adriana Vicenca Padovan* i dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff*.

U okviru znanstveno-stručne suradnje radi unapređenja i razvoja znanstvene grane pomorskog prava u Republici Hrvatskoj uspostavljene s Plovputom, dr. sc. *Padovan* će tijekom 2020. godine sudjelovati u stručnom povjerenstvu MMPI-a u okviru kojega će se u suradnji s odgovornim osobama iz Plovputa i MMPI-a izraditi prijedlog nacrtu relevantnih podzakonskih propisa i internih procedura i uputa za lučke kapetanije. Dr. sc. *Padovan* i dr. sc. *Skorupan Wolff* će u okviru ovog projekta pripremiti za objavu i jedan znanstveni rad. Predviđeno trajanje projekta je 1 godina (1. 1. 2020. – 31. 12. 2020.). Troškovi provedbe projekta pokrit će se u okviru redovnog financiranja Akademije te iz namjenske donacije Plovputa.

4. Znanstvenoistraživački projekt Transport to the challenges of technological development and globalization.

Nositelj projekta bit će Institut za transportno pravo Sveučilišta Jaume I (Instituto de Derecho del Transporte, Universitat Jaume I, 12071-Castellón) u suradnji sa sveučilištima u Baskiji, Malagi i Pablo de Olavide. Projekt će voditi Prof. dr. sc. Maria Victoria Petit Lavall. U projektu će sudjelovati i znanstvenici s Pravnog fakulteta u Zagrebu. Projekt će financirati španjolsko Ministarstvo znanosti. Suradnja na ovom projektu predstavlja nastavak vrlo uspješne suradnje ostvarene u okviru uspostavnog znanstvenoistraživačkog projekta DELICROMAR voditeljice dr. sc. Padovan koji je financirala Hrvatska zaklada za znanost u razdoblju od 1. 3. 2016. do 28. 2. 2019. (HRZZ 2013-11-3061). Tijekom 2020. godine dr. sc. Padovan će u koautorstvu sa znanstvenicima iz Španjolske u okviru ovog projekta pripremiti za objavljivanje jedan znanstveni rad.

5. Znanstveno-stručni projekt o nacionalnoj interpretaciji Međunarodne konvencije ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom (CMR).

Nositelj projekta je nizozemska zaklada Stichting Vervoeradres u suradnji s Institutom za međunarodno transportno pravo (Institut du Droit International des Transports - IDIT) iz Rouena (Francuska). Doc. dr. sc. Adriana Vicenca Padovan je uz prof. dr. sc. Nikoletu Radionov s Pravnog fakulteta u Zagrebu imenovana za CMR-korespondenta za Republiku Hrvatsku. Na projektu kao nacionalni CMR-korespondenti sudjeluju znanstvenici i stručnjaci transportnog prava iz preko 20 europskih zemalja (iz svake zemlje sudjeluje po dvoje CMR-korespondenata). Projekt koordinira glavna tajnica zaklade Stichting Vervoeradres, gđa. m. sc. Shula Stibbe. Rezultat ovog međunarodnog projekta bit će monografska publikacija (novo izdanje knjige K. F. Haak, *The liability of the carrier under CMR*, Haag, Stichting Vervoeradres, 1986.) namijenjena pravnim praktičarima i znanstvenicima specijaliziranim u području transportnog prava, a koja će sadržavati vrlo vrijedne informacije o primjeni CMR konvencije i njenoj interpretaciji u komparativnom pravu, tj. u praksi sudova Ujedinjenog Kraljevstva, Njemačke, Nizozemske, Belgije i Francuske. Za ostale europske zemlje izradit će se internetske baze podataka s relevantnim nacionalnim propisima, sudskom praksom i nacionalnim izvješćima o interpretaciji CMR konvencije za koje su zaduženi CMR-korespondenti, a bit će javno dostupne preko mrežnih stranica IDIT-a. Nacionalni izvještaji i baze sudske prakse i nacionalnih propisa ažurirat će se redovito na godišnjoj osnovi. Tijekom 2020. godine dr. sc. Padovan će u suradnji s prof. dr. sc. Radionov prikupiti i obraditi relevantnu praksu hrvatskih sudova, izraditi odgovore na jednoobrazni upitnik radi formiranja nacionalnog izvješća o primjeni CMR konvencije u Hrvatskoj, a rezultate istraživanja relevantnog hrvatskog prava i prakse dr. sc. Padovan će u koautorstvu s prof. dr. sc. Radionov objaviti u jednom znanstvenom radu.

6. Znanstveni projekt o pitanjima transportnog i pomorskog prava od zajedničkog značaja za Italiju i Hrvatsku s osobitim osvrtom na pravne aspekte utjecaja Novog puta svile na transportne i lučke sustave.

Doc. dr. sc. Adriana Vincenca Padovan će u suradnji s prof. Roccom Lobiancom i prof. Danieleom Cascianom sudjelovati u bilateralnoj razmjeni između Sveučilišta u Udinama i naše Akademije koja je rezultirala kao nastavak uspješne suradnje realizirane u okviru projekta DELICROMAR. U okviru ove bilateralne razmjene dr. sc. Padovan će u koautorstvu s kolegama sa Sveučilišta u Udinama tijekom 2020. godine pripremiti jedan znanstveni rad. U svrhu zajedničkog pisanja znanstvenog rada, daljnjeg razvijanja akademske suradnje te komparativno-pravnog istraživanja, dr. sc. Padovan će provesti jednomjesečni studijski boravak na Sveučilištu u Udinama pri Odjelu pravnih znanosti pod mentorstvom prof. dr. sc. Alfreda Antoninia. Dr. sc. Padovan će ujedno biti domaćin prof. Lobiancu i prof. Cascianu prilikom njihova studijskog boravka u Jadranskom zavodu u prvom dijelu 2020. godine.

Ostali znanstveni i stručni rad

Professor emeritus Vladimir - Đuro Degan nastavit će u okviru djelatnosti ovoga Zavoda pratiti međunarodnu sudsku i arbitražnu praksu o razgraničenjima između država na moru, a napose granične sporove Hrvatske sa Slovenijom, Bosnom i Hercegovinom i sa Crnom Gorom. Kao i do sada, pripremit će o pojedinim pitanjima pravne analize.

Dr. sc. Vesna Skorupan Wolff sudjelovat će u radu radnih skupina Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koje se bave izradom nacrtu prijedloga zakona i podzakonskih akata.

Nastavit će se baviti sustavnim znanstvenim proučavanjem materije ugovora o vezu. Radit će na izradi komentara zakonskih odredbi i smjernica za njihovu primjenu u praksi. U koautorstvu s dr. sc. Padovan objavit će znanstveni rad u kojem će provesti poredbenu analizu ugovora o vezu i ugovora o uskladištenju s ciljem analize pravnog pitanja mogu li se na ugovor o vezu supsidijarno primijeniti odredbe ugovora o uskladištenju.

Područje užeg interesa dr. sc. Skorupan Wolff je i sustavno praćenje, proučavanje i prikazivanje sudske prakse domaćih sudova, pa će u svom radu i sljedeće godine odgovarajuću pažnju posvećivati tom važnom pravnom izvoru pomorskog prava.

Na poziv uredništava znanstvenih časopisa recenzirat će radove iz područja pomorskog prava. Pripremat će stručne priloge za časopis Jadranskog zavoda Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law.

Dr. sc. Božena Bulum nastavit će sudjelovanje u radnoj skupini Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za izmjenu Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama. Nastavit će s praćenjem i proučavanjem prava Europske unije iz područja pomorstva, posebice u svezi s pružanjem lučkih usluga, koncesijama, financiranjem i oporezivanjem morskih luka te recentnih odluka Suda EU i Europske

komisije na tom području. Rezultate istraživanja planira objaviti u domaćim i inozemnim časopisima. Recenzirat će radove iz područja pomorskog prava i pripremati stručne priloge za časopis Jadranskog zavoda Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law.

Doc. dr. sc. Adriana Vincenca Padovan nastavit će pratiti i proučavati pomorsko-pravne institute u hrvatskom pravu, komparativnim pravnim sustavima, autonomnom pomorskom pravu te u međunarodnom pomorskom pravu. U okviru navedenih područja interesa analizirat će pozitivne domaće propise i mogućnosti njihova osuvremenjivanja i usklađivanja s pretežitom međunarodnom pomorsko-pravnom praksom. Sustavno će pratiti i analizirati međunarodne pravne instrumente iz područja pomorskog prava, osobito Međunarodne pomorske organizacije (IMO) te institucija Europske unije kao i relevantnu sudsku i arbitražnu praksu domaćih i inozemnih sudova.

Sudjelovat će u radu radnih skupina Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koje se bave izradom nacrtu pomorskog zakonodavstva.

Na poziv uredništava znanstvenih časopisa recenzirat će radove iz područja pomorskog prava. Pripremat će stručne priloge za časopis Jadranskog zavoda Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law.

Dr. sc. Skorupan Wolff, dr. sc. Bulum i dr. sc. Padovan sudjelovat će s referatima na 3. Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji pomorskog prava – Suvremeni izazovi pomorske plovidbe (3rd International Scientific Conference on Maritime Law – Modern Challenges of Marine Navigation – ISCML Split 2020), koja će se održati u Splitu u listopadu 2020. godine u suorganizaciji Pravnog fakulteta u Splitu i Jadranskog zavoda. Ujedno će sudjelovati u organizacijskom odboru te konferencije kao i u uredništvu zbornika radova s konferencije.

Znanstvena novakinja Ivana Puljas, dipl. iur. planira u narednoj godini obraniti doktorsku disertaciju pod naslovom Pravni problemi i perspektive uporabe elektroničkih prijevoznih isprava u prijevozu robe morem.

Predavanja

Professor emeritus Vladimir-Đuro Degan sudjelovat će s predavanjima i kao mentor na doktorskim studijima pravnih fakulteta u Splitu (u osnivanju) i u Mostaru.

Doc. dr. sc. Adriana Vincenca Padovan nastavit će suradnju s katedrom za Pomorsko i općeprometno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu gdje povremeno sudjeluje u nastavi iz predmeta Pomorsko i općeprometno pravo.

Predavat će kao gost predavač u sklopu programa poslijediplomskog magistarskog studija Međunarodnog instituta za pomorsko pravo IMO-a na Malti.

Dr. sc. Padovan će tijekom 2020. godine biti angažirana u pripremi i održavanju edukativnih radionica za pravnike praktičare, zainteresirane dionike iz gospodarstva kao i za pravne znanstvenike o izmjenama i dopunama Pomorskog zako-

nika iz 2019. godine značajnim za nautički turizam. Planira se održavanje 2-3 radionice u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskim društvom za pomorsko pravo i Hrvatskim uredom za osiguranje. Edukativne materijale dr. sc. Padovan će pripremiti na bazi iskustva sudjelovanja u Stručnom povjerenstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za izradu nacrtu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika iz 2019. u okviru kojega je izradila konkretne prijedloge de lege ferenda temeljem rezultata istraživanja na projektu DELICROMAR.

Knjižnica

Planira se nabava novih naslova znanstvene literature – kupovinom, u okvirima predviđenih financijskih sredstava. Također ćemo koristiti povremene ponude nekih izdavača i tekstovnih baza koje, na određeno vrijeme, nude slobodan pristup cjelovitim tekstovima. Nadamo se da će se i nadalje, aktivnošću Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NSK), moći pristupiti relevantnim bazama u okviru nacionalne licence.

Stručna obrada knjiga, časopisa i članaka obavljat će se po novom knjižničnom programskom rješenju, čije je dovršenje, kontrolna faza i online aktiviranje predviđeno za kraj 2019. godine. Tako će, osim u Digitalnom repozitoriju, i u novom Katalogu biti objedinjene zbirke svih knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Web stranice na adresi Zavoda (Knjižnica, i Publikacije) bit će ažurirane prema potrebi. Osim toga, aktualizirat će se i svi materijali (tiskani i digitalni) koji mogu poslužiti u promotivne svrhe.

Knjižnica će se nastojati uključiti u manifestacije kojima se obilježavaju Dani Akademije te druge vrijedne kulturne i znanstvene obljetnice.

Knjižnica će nastaviti i s istraživanjem i prijavljivanjem časopisa Poredbeno pomorsko pravo u nove međunarodne baze, u cilju boljeg znanstvenog vrednovanja. Sudjelovat će i u pripremama za objavljivanje novoga sveščića časopisa.

Nastavit će se suradnja u Akademijinom projektu DIZBI, na portalu Hrčak i u drugim specijaliziranim bazama (CROSB, i dr.), u svrhu bolje vidljivosti radova naših znanstvenika, a i naše knjižnice.

Rad s korisnicima će biti usmjeren na pretraživanje izvora informacija za potrebe Zavoda, uz odgovaranje na povremene upite vanjskih stručnih suradnika i korisnika. Nastavit će se i vrlo korisna međuknjižnična suradnja sa srodnim fakultetima i institutima, kao i s Hrvatskim društvom za pomorsko pravo.

U okviru aktivnosti u Komisiji za pravne i srodne knjižnice, naša će knjižnica podržati sve korisne inicijative, i zalagati se za bolje funkcioniranje sustava knjižnica u području prava. Osim toga, ispunjavat će obveze prisustvovanju sastancima te slanja ažurnih statističkih pregleda matičnoj knjižnici (NSK).

Dio vremena će se nastojati posvetiti praćenju novosti iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, prisustvovanju/sudjelovanju na stručnim sastancima i skupovima u Zagrebu, i putem webinara.

Nakladnička djelatnost

U 2020. godini planira se objavljivanje broja 174, god. 59 časopisa Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law. Radi se o tematskom broju koji će sadržavati odabrane radove s međunarodne konferencije pod nazivom International and Comparative Maritime Law Conference, a koju je od 19. do 20. rujna 2019. na Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku organiziralo Hrvatsko društvo za pomorsko pravo. Glavni urednik časopisa je akademik Davorin Rudolf, zamjenica glavnog urednika je prof. dr. sc. Dorotea Ćorić, redovita profesorica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a tehnička urednica je Vlatka Živojnović.

Vlatka Živojnović će prikupiti rukopise; koordinirati korespondenciju između Razreda za društvene znanosti Akademije, nadležnog za provođenje recenzijskog postupka, recenzenata i autora; obaviti lekturu tekstova na hrvatskom jeziku; urediti rukopise i bibliografiju i izvršiti korekturu svih tekstova prije slanja u tiskaru; pripremiti zahtjev za imprimatur; izvršiti korekturu prijeloma. Također će pripremiti prijavu časopisa na natječaj za financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Članstva

- Institut za međunarodno pravo (V. Đ. Degan);
- Američko društvo za međunarodno pravo – American Society of International Law (V. Đ. Degan);
- Francusko društvo za međunarodno pravo – Société française pour le droit international (V. Đ. Degan);
- Portius – International Legal Center for Port Law (B. Bulum);
- Hrvatska udruga za pravo osiguranja (V. Skorupan Wolff, A. V. Padovan);
- Hrvatsko društvo za pomorsko pravo (V. Đ. Degan, V. Skorupan Wolff, B. Bulum, V. Padovan (potpredsjednica), I. Puljas);
- Hrvatsko društvo za transportno pravo (A. V. Padovan);
- Hrvatsko društvo za pravo i politiku tržišnog natjecanja (B. Bulum);
- Hrvatsko knjižničarsko društvo (M. Vujasinović);
- Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo (M. Vujasinović);
- Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (V. Đ. Degan);
- Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (V. Skorupan Wolff, B. Bulum, A. V. Padovan).

Ostalo

Asistentica Irena Nišević, mag. iur. će u 2020. godini koristiti pravo na roditeljni i roditeljski dopust.

ZAVOD ZA BIOMEDICINSKE ZNANOSTI -- RIJEKA

Zavod će i u 2020. godini nastaviti sa znanstvenim, stručnim i drugim aktivnostima koje su pokrenute prethodnih godina, a osnovni je strateški cilj Zavoda trajno doprinostiti promicanju i unaprjeđivanju znanstvenog, vrhunskog kliničko-medicinskog rada i sveučilišne nastave ne samo u gradu Rijeci, u kojemu su smještene najznačajnije znanstvene i medicinske institucije, već na području cijele zapadne Hrvatske. Te su aktivnosti imale izuzetno pozitivan odjek u riječkoj znanstvenoj i medicinskoj zajednici, pa i šire u društvenoj zajednici. Riječki Zavod za biomedicinske znanosti razvio se u krovnu "virtualnu" instituciju oko koje se okuplja i pod čijim okriljem se ujedinjuju, napori pojedinaca i institucija na brojnim znanstveno-istraživačkim temama i razvojnim projektima..

Temeljem ovoga pristupa nastaviti ćemo s poticanjem i koordinacijom interdisciplinarnе suradnje temeljnih i kliničkih medicinskih znanosti, prirodnih znanosti i drugih srodnih područja, u osmišljavanju zajedničkih aktivnosti i projekata, a sve s ciljem napretka u području translacijskih istraživanja, unapređenja kliničke medicine i primjene novih tehnologija. Zavod će nastaviti s poticanjem sveukupnih aktivnosti članova riječke znanstvene zajednice, koji su izabrani u Akademiji na tijela i odbore Razreda za medicinske znanosti. U navedenim aktivnostima i nadalje ćemo najuže surađivati sa Sveučilištem u Rijeci, Medicinskim fakultetom i Odjelom za biotehnologiju te Kliničkim bolničkim centrom Rijeka. Posebno ćemo održavati i suradnju s Podružnicom Rijeka Hrvatskog liječničkog zbora, kako bi što više zdravstvenih djelatnika iz naše regije dobilo obavijesti o našim aktivnostima i u njima mogli sudjelovati, a time i ostvarivati bodove za svoje stručno napredovanje.

Posebno ističemo izvrsnu suradnju sa Medicinskim fakultetom i Odjelom za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci, te KBC Rijeka, koji su prepoznali visoku znanstvenu izvrsnost naših skupova i preporučuju ih svojim studentima doktorskih studija i liječnicima na specijalizaciji i dodjeljuju im ECTS bodove koji ulaze u njihov znanstveni portfelj. Tu suradnju nastaviti ćemo pa i proširiti u 2020. godini.

Nastavit ćemo i do sada ostvarenu suradnju s Podružnicom Rijeka – Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, u pripremi i koordiniranju stručnih i znanstvenih programa i skupova i njihovom predstavljanju stručnoj javnosti.

Zavod će nastaviti aktivnosti na okupljanju znanstvenog i stručnog medicinskog potencijala iz pojedinih znanstvenih i kliničkih područja, a u cilju promišljanja i osmišljavanja razvoja riječke medicinske zajednice i interdisciplinarnog i multidisciplinarnog okupljanja znanstvenika, a sve u cilju stvaranja kompetentnih

timova koji će moći aplicirati na domaće i međunarodne razvojne i istraživačke projekte i prerastati u prepoznatljive grupe za translacijska istraživanja koja potiču i ubrzavaju prijenos temeljnih spoznaja u kliničku praksu. U tom smislu nastavit ćemo suradnju na unapređenju programa doktorskih škola i dolasku vrhunskih domaćih i svjetskih znanstvenika. Nastavit ćemo vrlo uspješne aktivnosti na interdisciplinarnom pristupu personaliziranoj medicini, koje su bile međunarodno prepoznate a izdavačka kuća Springer Nature je objavila dvije knjige s radovima sudionika na našim skupovima, u kojima je voditelj Zavoda bio jedan od urednika. Vlastitim aktivnostima i dalje ćemo pomagati Sveučilištu u Rijeci, Medicinskom fakultetu i Sveučilišnom odjelu za biotehnologiju u radu na izradi programa i međunarodnoj suradnji u osiguranju znanstvenog potencijala za izgradnju Centra za translacijska istraživanja (TransMedRi) u sučelju Sveučilišnog kampusa i nove Sveučilišne bolnice i Centra za istraživanje funkcija glija stanica (Institute of Glial-Neuronal Interactions in Medicine), kojega bi vodio prof. dr. sc. Vladimir Parpura, naš istaknuti znanstvenik iz dijaspore). Nastavit ćemo poticati stvaranje znanstvenog okruženja izvrsnosti u području neurodegenerativnih bolesti, demencija i Alzheimerove bolesti, istraživanja terapijskih učinaka hiperbaričkog kisika (HBO2). U suradnji sa Sveučilištem, zdravstvenim ustanovama i lokalnom zajednicom radit ćemo na longitudinalnoj studiji o starenju i zdravlju na populaciji grada Rijeke.

Tijekom 2020. godine namjeravamo održati do deset međunarodnih znanstvenih skupova na kojima će sudjelovati znanstvenici iz temeljnih i kliničkih znanstvenih područja iz Rijeke, Zagreba i drugih dijelova Hrvatske i brojni ugledni znanstvenici iz inozemstva. Teme će biti iz područja neurodegenerativnih bolesti, demencija i Alzheimerove bolesti, personalizirane medicine, hiperbarične oksigenoterapije, imunologije, molekularne medicine, a posebno ćemo kao i do sada njegovati translacijski pristup. Kroz rasprave užih grupa i stručne skupove poticat ćemo rad na promišljanju razvoja Medicinskog fakulteta i Kliničkog bolničkog centra kako bi se doprinijelo njegovom prerastanju u Sveučilišnu bolnicu, na čemu su već postignuti značajni pomaci. Tijekom sljedeće godine Zavod će za tisk pripremiti barem jednu ediciju s radovima predstavljenim na simpozijima održanim tijekom 2020. godine.

Sukladno predloženoj Strategiji razvoja, koju je prihvatila Akademija 2017. godine i činjenici da je Zavod prerastao u Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci nastavit ćemo raditi, u suradnji s Upravom Akademije i osnivačima na stvaranju uvjeta za uspostavljanje kadrovske infrastrukture slične kao u drugim Akademijinim zavodima.

ZAVOD ZA IMUNOLOGIJU I GENETIKU TUMORA – ZAGREB

U 2020. godini planira se nastaviti istraživanje humanog papiloma virusa (HPV) u uzorcima brisa grlića maternice. Istraživanje će se provoditi ranije uhođanom metodom koja omogućuje točnu genotipizaciju i kvantifikaciju 14 tipova HPV-a visokog rizika. Plan je u 2020. godini analizirati uzorke dodatnih 100 bolesnica kojima će se brisovi uzimati u sklopu ginekološke obrade. U sklopu ovog istraživanja prikupljat ćemo kliničke i demografske podatke o bolesnicama i analizirati ih s obzirom na distribuciju različitih HPV genotipova. Posebno ćemo istražiti učestalost istovremene infekcije s više različitih HPV genotipova koji smo opazili u ranijem istraživanju. planira se i nastaviti ranije započeto istraživanje HPV genotipizacije uzoraka brisova ždrijela u bolesnika s papilomatozom larinksa i rakom ždrijela i usne šupljine. Uzorke ćemo analizirati istom metodom genotipizacije 14 tipova visokorizičnog HPV-a koju ćemo koristiti u istraživanju na uzorcima brisova grlića maternice.

U 2020. godini planira se nastaviti s istraživanjem određivanja koncentracije interleukina 6 (IL-6) i faktora nekroze tumora (TNF) u uzorcima tekućine iz drena postoperativne rane nakon operacije raka debelog crijeva. Ovo istraživanje se temelji na hipotezi da je povišena koncentracija IL-6 i TNF u tekućini iz drena rani biljeg za predviđanje dehiscencije kirurške anastomoze.

U 2020. planira se započeti s istraživanjem koncentracije citokina IL-6 i TNF u slini bolesnika s multiplom sklerozom i Hashimotovim tiroiditisom s ciljem analize utjecaja autoimune bolesti štitnjače na vrijednost citokina kao biljega u praćenju bolesnika s multiplom sklerozom.

U 2020. godini planira se započeti znanstvenu suradnju s Laboratorijem za staničnu biologiju i prijenos signala Instituta Ruđer Bošković u području istraživanja signalnih puteva potaknutih integrinima u stanicama tumora čovjeka i mogućnosti modulacije ekspresije integrina u cilju povećanja osjetljivosti stanica tumora na protutumorske lijekove.

U 2020. godini planira se nastaviti istraživanje mutacija gena BRAF u bolesnika s melanomom metodom kompetitivne alel-specifične lančane reakcije polimerazom u stvarnom vremenu uz primjenu specifičnih TaqMan proba. Analizirat će se uzorci 50 bolesnika s novodijagnosticiranim metastatskim melanomom kojima će se odrediti prisutnost V600E i V600K mutacija.

U 2020. planira se nastaviti istraživanje povezanosti postotka BRAF mutiranih alela i odgovora na terapiju RAF i MEK inhibitorima u bolesnika s metastatskim melanomom. U 2019. smo napravili plan ovog istraživanja i započeli s

uključivanjem bolesnika. U 2020. planira se nastaviti s uključivanjem bolesnika s novootkrivenim metastatskim melanomom kojima će se odrediti prisutnost BRAF mutacije u tkivu melanoma. Ukoliko se nađe mutacija, odredit će se postotak mutiranih alela u uzorku tumora prije početka liječenja. Bolesnici će biti praćeni tijekom liječenja BRAF i MEK inhibitorima kako bi se odredio odgovor na terapiju.

U 2020. planira se započeti istraživanje povezanosti postotka BRAF V600E mutiranih alela s kliničko-patološkim obilježjima diferenciranog karcinoma štitnjače. Hipoteza ovog originalnog istraživanja je da je postotak BRAF V600E mutiranih alela u diferenciranom karcinomu štitnjače pokazatelj kliničko-patološke agresivnosti bolesti. U istraživanje će se uključiti bolesnici s diferenciranim karcinomom štitnjače podijeljeni u tri skupine: bez diseminacije bolesti izvan štitnjače, s regionalnim metastazama u limfnim čvorovima i s udaljenim metastazama. Iz uzorka tkiva karcinoma štitnjače odabranih bolesnika izolirat će se DNA i odrediti prisutnost BRAF V600E mutacije kompetitivnom alel-specifičnom TaqMan lančanom reakcijom polimerazom u stvarnom vremenu te izračunati postotak mutiranih alela.

U 2020. planira se započeti istraživanje genetskih i epigenetskih biljega kao pokazatelja agresivnosti diferenciranog karcinoma štitnjače. Ovo istraživanje je prijavljeno na natječaj Istraživački projekti Hrvatske zaklade za znanost objavljen 2019. godine te će provedba ovog istraživanja ovisiti o rezultatima natječaja. Istraživanje bi uključilo analizu mutacija gena BRAF, mutacija promotorske regije gena TERT, metilacije promotora gena TERT i imunohistokemijsku ekspresiju Ki67. Plan je analizirati tkiva diferenciranog raka štitnjače uklopljena u parafin od 200 bolesnika. Rezultati analiza navedenih biljega će se statistički usporediti s utvrđenim patohistološkim i drugim obilježjima koja ukazuju na agresivnost.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU – DUBROVNIK

Ciljevi

Razvoj dvije jednostavne i robusne metode za zaštitu ugljičnog čelika u slanim otopinama pomoću ekstrakata plodnih tijela viših gljiva.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Rad na području istraživanja korozije i zaštite metala

U 2020 godini istraživat će se mogućnosti primjene jednostavnih i robusnih metoda za zaštitu ugljičnog čelika u slanim otopinama pomoću ekstrakata plod-

nih tijela viših gljiva. Jedna od takvih metoda je premazivanje površine čelika ekstraktima plodnih tijela viših gljiva u tankom sloju i sušenje (trajanje i temperatura samog sušenja će biti jedna od bitnih varijabli istraživanja). Nakon takve preobrade površine ugljičnog čelika uzorci će biti elektrokemijski analizirani na korozijsku postojanost (potenciostat) u slanim otopinama koje sadrže određenu koncentraciju inhibitora. Bit će odabrane koncentracije inhibitora koje su u dosadašnjim istraživanjima pokazale najveću učinkovitost (vodeni ekstrakti plodnih tijela viših gljiva). Ciljane vrste bit će također one koje su u dosadašnjim istraživanjima pokazale najveću učinkovitost. To su vrste iz roda *Lactarius* (mliječnice tj. vrste koje sadrže tekuću tvar sličnu gumi, a koja povoljno djeluje na zaštitu uzoraka čelika), *Trametes versicolor* i *Armillaria mellea* (vrsta koja u vodi stvara viskoznu otopinu koja lako prijanja uz površinu čelika te je tako štiti od djelovanja klorida).

Druga metoda koja će biti obuhvaćena ovim istraživanjima ima svrhu poboljšati djelotvornost inhibitora tj. ekstrakata primjenom dvostupanjske ekstrakcije. Ova metoda je za razliku od one predviđene planom rada za 2019 godinu (gel kromatografija, ionoizmjenjivačka kromatografija) jednostavna i jeftina te se može u cijelosti izvesti na Zavodu. Sastoji se od ekstrakcije osušene i izmljevane biomase, najprije u metanolu a nakon odvajanja metanolnog ekstrakta slijedi ekstrakcija pomoću kloroforma. Na ovaj način dobit će se dva različita ekstrakta iz jednog tipa biomase (plodnog tijela gljive). Utvrdit će se djelotvornost ovih ekstrakata (potenciostat) te će se usporediti s vodenim i etanolnim ekstraktom (prijašnji rezultati istraživanja). Na ovaj način koncentrirat će se spojevi odgovorni za inhibiciju korozije u jednom od ova dva tipa ekstrakta.

U svrhu ovog istraživanja tj. razvoja ovih metoda bit će izrađene nove radne elektrode od ugljičnog čelika izrezivanjem čeličnih šipki, srebrnim lemljenjem uzoraka čelika na bakrenu žicu te zalijevanjem uzoraka s epoksidnom smolom. Osim klasičnih elektrokemijskih metoda koristit će se i metoda impendancijske spektroskopije (EIS) te mikroskopiranje površine uzoraka čelika (stereomikroskop). Rezultati istraživanja bit će poslani na recenziju u odgovarajuće međunarodne znanstvene časopise.

Rad na području desalinizacije

Rad na području desalinizacije morske vode, te slanih i slankastih voda nastavit će se kad se ostvari mogućnost za još jedno radno mjesto znanstvenog djelatnika u Zavodu.

Očekivani rezultati

Određivanje optimalnog vremena i temperature sušenja uzoraka čelika kod premazivanja s ekstraktom.

Određivanje najučinkovitijeg tipa ekstrakta (metanol, kloroform) i njegove koncentracije.

Određivanje najučinkovitijih vrsta/ najučinkovitije vrste viših gljiva za pripremu određene vrste ekstrakta.

Izvršitelji/suradnici dr. sc. Franjo Ivušić

Trajanje aktivnosti cjelogodišnje istraživanje

Ostalo

S obzirom da Zavod nije opremljen svim potrebnim uređajima za provođenje gore navedenih istraživanja (potenciostat) te da su ugovori o znanstvenoj suradnji između Zavoda i fakulteta koji imaju takve uređaje (Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije i Fakultet strojarstva i brodogradnje) istekli, nastojat će se, ponovnim ugovaranjem, nastaviti suradnja između Zavoda i navedenih fakulteta.

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA

Organizacija jedinice

Voditelj Zavoda za lingvistička istraživanja je akademik *Goran Filipi*, a upraviteljica je dr. sc. *Anja Nikolić-Hoyt*.

U 2020. godini Zavod planira rad na sljedećim projektima, koji su osnova Strateškoga plana Zavoda za lingvistička istraživanja (2019.-2023.):

Benešićev Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića

Voditeljica projekta je dr. sc. *Anja Nikolić-Hoyt*, koja je ujedno i suurednica novih svezaka Benešićeva Rječnika, a suradnice su dr. sc. Ivana Filipović Petrović i dr. sc. Bojana Schubert.

"Benešićev Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića" jedinstven je sociopovijesni dokument hrvatskoga jezika na prijelazu stoljeća, dakle u vrijeme koje karakteriziraju burne promjene praćene smjenom paradigmi te usustavljivanje i ustaljivanje novoštokavskoga standardnog jezika. Zahvaljujući vrlo vrijednoj građi na kojoj se temelji, proizašloj iz autorova otvorenog i inkluzivnog pristupa korpusu ekscerpiranih književnih djela više od stotinu hrvatskih pisaca koji su stvarali od sredine devetnaestoga do sredine dvadesetoga stoljeća, Benešićev književnojezični rječnik možemo smatrati konstitutivnom

sastavnicom hrvatskoga kulturnog i jezičnog bića. U skladu s time, dovršavanje "Benešićeva Rječnika hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića" jedan je od prioritarnih zadataka hrvatske filologije i jedan od glavnih zadataka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Započet prije više desetljeća Benešićev se Rječnik isprva izrađivao pod okriljem Akademijina Razreda za suvremenu književnost, koji je objavio prvih dvanaest svezaka (a–rzati). Nakon prekida od dva desetljeća rad je 2008. godine nastavljen u Zavodu za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije. Onda do danas objavljena su dva golem sveska: 13. svezak s–spužvast (urednici Milan Moguš, Josip Vončina i Anja Nikolić-Hoyt) 2013. godine i 14. svezak spužvica–švr-ljuga (urednici Milan Moguš i Anja Nikolić-Hoyt), 2017. godine. Nove sveske karakteriziraju novi pristupi i novi metodološki postupci, usmjereni dokumentiranju jezičnih i nejezičnih praksi formativnoga vremena u povijesti hrvatskoga jezika i književnosti.

Planira se da se u 2020. godini dovrši obrada i priprema za tisak trećega u nizu novih svezaka Benešićeva Rječnika (ta–uljudba), čije se objavljivanje očekuje do kraja godine. Važno je, međutim, naglasiti da ostvarenje plana rada na dovršavanju Benešićeva Rječnika nužno ovisi o svim znanstvenim resursima na projektu, odnosno o njihovome kontinuiranom radu. Izostanak samo jednoga suradnika uvelike bi poremetio dinamiku rada i zapravo onemogućio ostvarenje planiranih ciljeva.

Uz rad na dovršavanju Benešićeva Rječnika suradnice projekta sudjelovat će s izlaganjima na znanstvenim skupovima i objavljivati članke u domaćim i stranim publikacijama.

Istraživanje hrvatskih dijalekata i povijesti hrvatskoga jezika

Voditeljica projekta je dr. sc. *Martina Bašić*, a suradnice su dr. sc. Marina Marinković i dr. sc. Bojana Schubert.

Projekt "Istraživanje hrvatskih dijalekata i povijesti hrvatskoga jezika" počiva na dugogodišnjim sustavnim proučavanjima svih jezičnih razina pojedinačnih mjesnih govora i skupina govora svih triju hrvatskih narječja koja su u konačnici rezultirala brojnim znanstvenim radovima te vrijednim dijalektološkim rječnicima i monografijama. Uz cilj određivanja povijesno-teritorijalnog kontinuiteta hrvatskih organskih govora danas se pred dijalektologe postavlja i cilj suvremenoga dijalektološkog opisa već opisanih mjesnih govora koji mogu dati uvid u tijek mogućih jezičnih promjena. Mjesni su govori izvorni i neraskidivi dio hrvatske kulturne baštine i tvorbeni sastavnica kako lokalnoga tako i nacionalnoga identiteta. Stoga zadaća dijalektologa, uz znanstveno istraživanje, treba uključivati i popularizaciju, osnaživanje ugleda i osvješćivanje neprocjenjive vrijednosti svih hrvatskih organskih govora, kako bi se osigurao njihov prijenos na sljedeće naraštaje. Zbog znanstvene marginalizacije povijesne kajkavske dionice hrvatskoga jezika posljednjih je godina interes ovoga projekta usmjeren i prema otkrivanju novih spoznaja o hrvatskome kajkavskome književnome jeziku (polovica 16. – polovica 19. stoljeća).

U 2020. godini nastavit će se s ispisivanjem dijalektne frazeološke građe sjeverozapadnoga čakavskog prostorno-jezičnog kompleksa iz tridesetak dijalekto-
loško-frazeoloških izvora (dijalektološki rječnici, znanstveni radovi i završni ra-
dovi koji obuhvaćaju područje hrvatske Istre i Kvarnera). Predviđa se da će u
2020. godini biti ispisana cjelovita dijalektalna frazeološka građa spomenutoga
područja te će se, usporedo s ispisivanjem, raditi na leksikografskoj obradi korpu-
sa za frazeološki rječnik (u suradnji s dr. sc. Barbarom Kovačević, znanstvenom
savjetnicom Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje). Nastavit će se s terenskim
dijalektološkim istraživanjem morfološke jezične razine mjesnih govora Jadrano-
va, Dramlja i Selca koje prati dodatna dijalektološka terenska istraživanja morfo-
loške jezične razine mjesnih govora vinodolskoga područja u okviru projekta
"Suvremeni dijalektološki opis vinodolskih govora". U okviru ovoga projekta
nastavlja se i suradnja s lokalnim zajednicama i udrugama te je u 2020. godini
predviđeno objavljivanje "Slikovnoga rječnika crikveničkih govora" u suradnji s
nastavnicima i učenicima crikveničkih osnovnih škola i Centrom za kulturu "Dr.
Ivan Kostrenčić" iz Crikvenice.

Također će se nastaviti terenska dijalektološka istraživanja gorskokotarskoga
areala, posebice onih govora koji su još uvijek potpuno neistraženi, a za koje pos-
toje indikacije o izuzetnoj slojevitosti i supostojanju jezičnih sustava raznorodna
postanja. U tome smislu istražiti će se fonološka i morfološka razina mjesnoga go-
vora Staroga Laza, govora koji je u okvirima hrvatske dijalektologije jedinstven.
Naime, prema inicijalnim saznanjima u Starom Lazu žive govornici svih triju na-
rječja hrvatskoga jezika. Time će se dopuniti dijalektološka karta Gorskoga kota-
ra, ali i hrvatskih dijalekata.

U povijesnojezičnome dijelu projekta suradnica dr. sc. Bojana Schubert nasta-
vit će s istraživanjima kajkavskoga književnog jezika, njegove norme i varijacije
tijekom tristogodišnjega postojanja. U 2020. godini ponajviše će se baviti knji-
ževnokajkavskom frazeologijom u kontekstu povijesti hrvatske frazeologije te
sintaksom kajkavskoga književnog jezika.

Rezultati svih istraživanja hrvatskih dijalekata i povijesti hrvatskoga jezika bit
će prikazani u znanstvenim radovima te na domaćim i inozemnim znanstvenim
konferencijama.

Lingvistička geografija Hrvatske u europskome okružju (LinGeH)

Projekt "Općeslavenski lingvistički atlas i Europski lingvistički atlas", vodite-
lja akademika *Ranka Matasovića*, koji je financirala Hrvatska zaklada za znanost
završio je 2018. godine. Nastavak sudjelovanja Hrvatske u međunarodnim pro-
jektima "Općeslavenski lingvistički atlas" (OLA) i "Europski lingvistički atlas
(ALE)" predviđeno je i u projektnom prijedlogu *Lingvistička geografija Hrvatske
u europskome okružju (LinGeH)* (IP-2019-04-3688), voditelja projekta akademi-
ka *Gorana Filipija*, koji je prijavljen na natječaj *Istraživački projekti* (šifra natje-
čaja: IP-2019-04) Hrvatske zaklade za znanost.

Temeljni je cilj novoga projekta stvaranje reprezentativnoga jezičnog zemljovida Hrvatske (oko 150 pomno odabranih hrvatskih punktova te desetak punktova hrvatskih govora iz dijaspore) te izradba oglednih digitalnih zemljovida za "Lingvistički atlas Istre" na temelju kartografske obradbe tridesetak reprezentativnih tema. Rad na projektu provodit će se suradnjom nekoliko istraživačkih skupina (Zavod za lingvistička istraživanja HAZU, Sveučilišta u Zagrebu, Zadru, Rijeci i Puli, IHJJ) te dvoje suradnika iz Nizozemske i Slovenije. Objedinjavanjem istraživanja oko jednog središnjeg geolingvističkog znanstvenog projekta postići će se sinergijski učinak s ciljem stvaranja reprezentativnog jezičnog zemljovida Hrvatske. Iako se ovaj projektni prijedlog temelji na tradicionalnim dijalektološkim istraživanjima i uvriježenoj metodologiji lingvističke geografije, u izvedbi će se primjenjivati suvremene metode i tehnike na polju lingvističke geografije, odnosno arealne lingvistike. Jezični će zemljovidi biti georeferencirani, podaci će biti pohranjeni u baze podataka, a samo kartografiranje izvodit će se s pomoću GIS-a. Bitan odmak od tradicionalne lingvističke geografije sastoji se u interpretaciji zemljovida koja će se temeljiti na analizi unutarjezičnih i izvanjezičnih čimbenika rasprostranjenosti analizirane jezične pojave. Konačno, ovaj je projekt i međunarodno relevantan jer će pojedini suradnici hrvatsku jezičnu građu prezentirati i u okvirima već postojećih europskih projekata lingvističke geografije ("Općeslavenski lingvistički atlas – OLA", "Europski lingvistički atlas – ALE" i "Mediteranski lingvistički atlas – ALM") što neprijeporno bitno pridonosi međunarodnoj vidljivosti hrvatske dijalektologije i jezikoslovlja uopće.

Ukoliko projekt dobije pozitivnu ocjenu u završnom vrednovanju panela, u 2020. godini predviđeno je sustavno analiziranje dostupne jezične građe iz jezičnih upitnika, dijalektnih rječnika i opisa mjesnih govora, verificirat će se preliminarni popis punktova za georeferencirani digitalni zemljovid Hrvatske i hrvatskih govora i pripremiti digitalni zemljovid za Lingvistički atlas Istre te će se započeti s terenskim istraživanjima hrvatskih govora s popisa punktova za jezični zemljovid Hrvatske.

U okviru već postojećeg europskog projekta lingvističke geografije "Općeslavenski lingvistički atlas – OLA" hrvatsko je povjerenstvo lingvistički pripremlilo potrebnu građu za knjigu "Glagoli" koju će pripremati poljsko povjerenstvo međunarodnoga projekta OLA te se u 2020. godini očekuje redigiranje te građe. Hrvatsko povjerenstvo tog međunarodnog projekta ima zadatak pripremiti knjigu "Pridjevi". U 2020. godini nastavit će se ispis hrvatske pridjevske građe i prikupljanje pridjevske građe ostalih povjerenstava za tu knjigu.

Suradnici na projektu sudjelovat će na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama, u međunarodnom radnom zasjedanju OLA i na međunarodnom zasjedanju ALE, a rezultate istraživanja objavljuvat će u relevantnim domaćim i međunarodnim časopisima i drugim publikacijama.

Voditelj projekta je akademik *Goran Filipi*. Suradnici na projektu su dr. sc. Mira Menac-Mihalić, dr. sc. Anita Celinčić, dr. sc. Silvana Vranić, dr. sc. Anđela Frančić, dr. sc. Mijo Lončarić, dr. sc. Vesna Zečević, dr. sc. Martina Bašić, dr. sc.

Marija Malnar-Jurišić, dr. sc. Marina Marinković, dr. sc. Dunja Brozović Rončević, dr. sc. Vladimir Skračić, dr. sc. Nikola Vuletić, dr. sc. Ante Jurić, dr. sc. Nataša Šprljan, dr. sc. Rita Scotti Jurić, dr. sc. Barbara Buršić Giudici, dr. sc. Valter Milovan, dr. sc. Suzana Todorović i dr. sc. Tijmen C. Pronk.

Somatski tezaurs hrvatskoga jezika

Voditeljica projekta, autorica koncepcije i urednica je dr. sc. *Anja Nikolić-Hoyt*, a suradnik i autor računalne aplikacije je Karlo Schubert.

"Somatski tezaurs hrvatskoga jezika" prvi je konceptualno ustrojen jezični resurs u nas, motiviran čovjekom i dijelovima čovječjega tijela. Kao uvodni dio objedinjujućega "Tezaurusa čovjeka" zamišljen je poput riznice u kojoj se čuva ili tezurira leksičko blago hrvatskoga jezika, ali i naše znanje o tijelu, naše shvaćanje tijela, to jest mentalna reprezentacija tijela. U primjeni to znači da se svaki od ukupno 55 krovnih somatskih koncepata orječuje što većim brojem riječi odnosno leksičkih dokaza različitih aspekata svoga konceptualnog sadržaja, pri čemu svakomu aspektu toga sadržaja odgovara jedna sastavnica tezaursne arhitekture. Dakako, sve sastavnice zajedno leksikaliziraju složen proces kategorizacije i konceptualizacije čovječjega tijela u hrvatskome.

Planira se da se u 2020. godini nastavi s uredničkom redakturom i revizijom 55 krovnih somatizama, odnosno s izradom modula njegove objave, ovisno o financijskoj potpori koja će pokušati osigurati. Naime, kad napokon bude objavljen i dostupan korisnicima, "Somatski tezaurs hrvatskoga jezika" znatno će unaprijediti postojeće jezične resurse za hrvatski jezik među kojima još uvijek ne postoji ovakvo "dragocjeno" djelo.

U svibnju 2020. godine dr. sc. Anja Nikolić-Hoyt održat će pozvano predavanje pod naslovom "Konceptualna leksikografija između proizvodnosti i sustava" na međunarodnome znanstvenom kongresu "Leksikografski susreti" u Beogradu.

Digitalni hrvatski frazeološki rječnik

Voditeljica projekta je dr. sc. *Ivana Filipović Petrović*, a suradnica je Jelena Parizoska.

Nakon što su tijekom 2019. ostvareni prvi uvjeti za početak izrade Digitalnoga hrvatskoga frazeološkoga rječnika, koji uključuju izradu konfiguracije rječnika u specijaliziranome programu i pokretanje mrežne stranice projekta, te su provedena korpusna istraživanja i analiza prve skupine frazema: glagolskih i poredbenih, tijekom 2020. prva cjelina leksikografski obrađenih frazema bit će javno dostupna na mrežnoj stranici projekta www.frazeoloski-rjecnik.eu. Također, ovisno o financijskim sredstvima, planira se proširenje trenutačnih mogućnosti pretrage frazema, kao i dopuna dizajna samog sučelja toga e-rječnika i organizacije podataka unutar natuknice. Nadalje, u 2020. voditeljica projekta dr. sc. Ivana Filipović Petrović i suradnica Jelena Parizoska nastavit će s korpusnom pretragom i leksi-

kografskom obradom frazema, uz druge projektne aktivnosti. Među njima je organizacija i vođenje leksikografske radionice Elektronička leksikografija: metode i programi, kao predkonferencijskoga događaja u sklopu međunarodnoga znanstvenoga skupa Leksikografski susreti koji će se održati u svibnju 2020. u Beogradu. Osim toga, suradnice projekta planiraju sudjelovati na dvjema međunarodnim znanstvenim konferencijama na kojima će predstaviti projektne rezultate. U planu je u 2020. i objava dvaju znanstvenih radova poslanih u uredništva jednog domaćeg i jednog inozemnog znanstvenog časopisa.

Suvremeni dijalektološki opis vinodolskih govora

Voditeljica projekta i jedina suradnica na projektu je dr. sc. *Martina Bašić*.

Za dovršavanje opisa morfoloških jezičnih značajki vinodolskih govora potrebna su dodatna terenska istraživanja koja će se nastaviti usporedo s terenskim dijalektološkim istraživanjem morfološke jezične razine mjesnih govora Jadranova, Dramlja i Selca u okviru projekta "Istraživanje hrvatskih dijalekata i povijesti hrvatskoga jezika". Na taj se način nastoji zaokružiti suvremeni fonološki i morfološki opis crikveničko-vinodolskoga područja primorskoga poddijalekta ikavsko-ekavskoga dijalekta čakavskoga narječja. U 2020. godini planira se završetak terenskih dijalektoloških istraživanja crikveničko-vinodolskoga područja.

Projekt "Suvremeni dijalektološki opis vinodolskih govora" (prije "Suvremeni dijalektološki opis mjesnoga govora Bribira, Grižana, Triblja, Drivenika, Križišća i Kraljevice") Zavoda za lingvistička istraživanja financiran je iz sredstava Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Popunjavanje bjelina na suvremenoj i povijesnoj kajkavskoj jezičnoj karti (rujan 2019. – veljača 2022.)

Voditelj projekta je akademik *August Kovačec*, a suradnice su dr. sc. Marina Marinković i dr. sc. Bojana Schubert. Suradnice izvan Zavoda za lingvistička istraživanja su dr. sc. Anita Celinić, dr. sc. Barbara Štebih Golub i dr. sc. Dora Ivanišević.

Projekt "Popunjavanje bjelina na suvremenoj i povijesnoj kajkavskoj jezičnoj karti" provodi se u Zavodu za lingvistička istraživanja od jeseni 2019. godine pod vodstvom akademika *Augusta Kovačeca*. Projekt je organiziran u dva dijela – dijalektološki dio odvija se u suradnji s Karlovačkom županijom, a povijesno-jezični dio u suradnji s Gradom Ludbregom.

Radni plan *dijalektološkog* dijela:

U 2020. godini suradnice dr. sc. Marina Marinković iz Zavoda za lingvistička istraživanja i dr. sc. Anita Celinić iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje nastavit će terenska istraživanja fonološke razine kajkavskih mjesnih govora Brođa-

na, Draganića, Lasinje i Šišljavića, radi dopune dosadašnje građe. Akademik August Kovačec nastavit će s istraživanjima i opisima mjesnoga govora Jesenja u Hrvatskome zagorju.

Kroz rad s arhivskom građom i proučavanjem povijesnih vrela o migracijama stanovništva i drugim zavičajnim aspektima, istraživanje će se proširiti i u smjeru oblikovanja društveno-povijesne pozadine karlovačkih kajkavskih mjesnih govora, kako bi se dobili dodatni podaci koji umnogome rasvjetljavaju današnju jezičnu sliku promatranoga areala.

Na temelju građe prikupljene terenskim istraživanjima u 2019. godini objavit će se znanstveni rad radnoga naslova "Fonološki opis mjesnoga govora Draganića", kao i prikazi fonoloških i morfoloških jezičnih osobina govora Jesenja u Hrvatskome zagorju, s osobitim osvrtom na pridjeve.

Rezultati istraživanja bit će prezentirani na domaćim i međunarodnim konferencijama.

Radni plan *povijesnojezičnog* dijela:

U povijesnojezičnome dijelu rada na projektu surađuju dr. sc. Bojana Schubert iz Zavoda za lingvistička istraživanja HAZU, dr. sc. Barbara Štebih Golub iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje te vanjska suradnica dr. sc. Dora Ivanišević.

Kako je glavni cilj projekta do konca 2021. godine izraditi monografiju o djelu i jeziku ludbreškoga kajkavskog pisca Josipa Vračana (1785. – 1849.), u 2020. godini provest će se niz istraživanja koja će nas približiti tomu cilju. U planu su arhivska istraživanja svih triju suradnica u Knjižnici HAZU, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, Hrvatskome državnom arhivu u Varaždinu te u Budimpešti, kako bi se prikupila sva poznata (i nepoznata) Vračanova jezična ostavština na svim trima jezicima kojima je pisao (na njemačkome, latinskome i na kajkavskome književnom jeziku).

U 2020. godini otpočet će ujednačeno transkribiranje kajkavskih Vračanovih tekstova (dr. sc. Schubert i dr. sc. Štebih Golub), kao i prijevod odabranih latinskih (dr. sc. Ivanišević) i njemačkih ulomaka (dr. sc. Štebih Golub).

Suradnice će o radu na projektu izvijestiti na međunarodnom i domaćem skupu, a nastavit će i rad na popularizaciji znanosti suradnjom s lokalnim zajednicama (primjerice u radu na projektu "Kajkavski poetski gartlic" u Ludbregu), kao i održavanjem raznovrsnih radionica i predavanja tijekom godine.

Hrvatski etimološki rječnik, 2. izdanje

Autor Rječnika i ujedno jedini suradnik na projektu je dr. sc. *Alemko Gluhak*.

Za godinu 2020. dr. sc. Alemko Gluhak planira dovršiti tekst drugoga izdanja maloga priručnoga "Hrvatskoga etimološkoga rječnika" (prije toga objavit će se ogledni sveščić sa stotinjak članaka). U odnosu na prvo izdanje, iz 1993., rječnik je znatno dopunjen.

Prvo je izdanje imalo oko 1800 članaka (s uvodnih stotinjak stranica, bibliografijom i drugim priložima ukupno 832 stranice), novo ih ima više od 2200, s više od 13.500 riječi (rječnički dio obuhvaća sada 1024 stranice, formata većega nego je format prvoga izdanja, gdje je rječnički dio obuhvaćao 604 stranice).

Uz to, obavljaju se i manja etimološka i jezičnopovijesna istraživanja, čiji rezultati ponajviše ulaze u pojedine članke rječnika.

Po potrebi, dr. sc. Alemko Gluhak sudjeluje u radu Međunarodne etimološke komisije.

Izdavačka djelatnost

U 2020. pripremat će se za tisak i objavu na portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske Hrčak novi brojevi časopisa *Filologija* (74 i 75), Hrvatski dijalektološki zbornik (24) te *Folia onomastica Croatica* (29), redovitih publikacija Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Osim rada na znanstvenoistraživačkim projektima i izdavačkoj djelatnosti znanstvenici Zavoda za lingvistička istraživanja nastavit će i s radom na popularizaciji znanosti organiziranjem intervjua i radionica, a u planu su i tematska predavanja za širu javnost.

Treba ipak naglasiti da ostvarenje Planova rada koji su dio Strateškoga plana Zavoda za lingvistička istraživanja (2019.-2023.), prihvaćenoga od Uprave Hrvatske akademije 1. travnja 2019. godine, ovisi o kontinuiranoj djelatnosti svih šest znanstvenika koji rade na samostalnim, ali tijesno povezanim zadacima. U skladu s time, nužno je po isteku postojećih osigurati Ugovore o radu dviju posljedoktorandica, dr. sc. Bojane Schubert i dr. sc. Marine Marinković, čiji je doprinos Zavodu za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije, uzimajući u obzir njihovu znanstvenu produkciju, obim njihovih projektnih zadataka, njihove tijekom proteklih godina stečene kompetencije kao i njihov angažman u redovitoj produkciji triju zavodskih publikacija, zaista golem.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU

Zavod za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnost će tijekom 2020. godine provoditi znanstvenu, stručnu, izdavačku i obrazovnu djelatnost te djelatnost zaštite prirode. Na provođenju ovih djelatnosti radit će, u središnjici u Zagrebu: upraviteljica doc. dr. sc. *Jelena Kralj*, viša znanstvena suradnica, dr. sc. Vesna Tutiš, znanstvena suradnica, dr. sc. Davor Ćiković, znanstveni suradnik, dr. sc. Sanja Barišić, znanstvena suradnica, mag. Ria Fajdetić, stručna suradnica zaposlena na projektu "Modernizacija i uspostava održivosti sustavnog monitoringa selidbenih putova i demografije ptica u Hrvatskoj znanstvenim prstenovanjem (2018.-2020.)" sufinanciranom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, mag. Miloš Martinović, asistent zaposlen na projektu Interreg V-A SI-HR ČIGRA do 29.2.2020. te dr. sc. Goran Sušić, znanstveni suradnik, u područnoj jedinici u Rijeci.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Istraživački tim kojeg čine znanstvenici u središnjici Zavoda u Zagrebu nastavit će u 2020. rad na postojećim znanstveno-istraživačkim projektima.

U posljednjim mjesecima provedbe Interreg V-A SI-HR projekta "Očuvanje populacija čigri u porječju Save i Drave (ČIGRA)" bit će dovršen hrvatsko-slovenski prekogranični akcijski plan zaštite kontinentalnih populacija čigri i rad o genetici čigri Hrvatske i Slovenije koji se temelji na analizama provedenim u suradnji s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom u Zagrebu. Po završetku projekta izradit ćemo partnerski i projektni izvještaj za posljednje izvještajno razdoblje te završni projektni izvještaj. Planiramo nastaviti istraživanje kretanja, odabira staništa, ponašanja i genetike crvenokljune čigre (*Sterna hirundo*) u sklopu novog projekta kojeg ćemo u suradnji s PMF-om prijaviti krajem 2019. godine na natječaj HRZZ.

Nastavit će se istraživanje ornitofaune Nacionalnog parka Kornati započeto u 2017. godini kroz projekt "Inventarizacija ornitofaune, kategorizacija i valorizacija ptičjih vrsta i staništa Nacionalnog parka Kornati", financiranog od strane Javne ustanove NP Kornati. U 2020. godini primarni cilj istraživanja bit će utvrđivanje veličine populacija više vrsta gnjezdarica u Parku: morskog vranaca (*Phalacrocorax aristotelis*), legnja (*Caprimulgus europaeus*), primorske trepteljke (*Anthus campestris*), crne čiope (*Apus apus*), smeđe čiope (*Apus pallidus*) i bijele čiope (*Tachymarpis melba*). Nastojat će se utvrditi i točan status više vrsta potencijalnih gnjezdarica i zimovalica te upotpuniti popis vrsta ptica NP Kornati.

U sklopu projekta "Modernizacija i uspostava održivosti sustavnog monitorin- ga selidbenih putova i demografije ptica u Hrvatskoj znanstvenim prstenovanjem (2018.-2020.)" provodit će se koordinacija rada prstenovača, obrada podataka o prstenovanim pticama, koordinacija programa označavanja ptica prstenima u boji, obrada nalaza prstenovanih ptica, suradnja s ostalim europskim prstenovač- kim centralama i Europskom unijom za znanstveno prstenovanje ptica (EURING) te praktična obuka i ispit novih prstenovača. Bit će izrađen priručnik za znanstve- no prstenovanje ptica u Hrvatskoj kojim će se unaprijediti volonterski rad surad- nika na projektu znanstvenog prstenovanja ptica u Hrvatskoj. Nastavit će se ra- zvoj i osuvremenjivanje računalnog alata za arhiviranje i razmjenu podataka o pr- stenovanju i nalazima označenih ptica te osuvremenjivanje internetske stranice o prstenovanju ptica. Nastavit će se razvijati trajnih programi poput prstenovanja stalnim naporom (CES) na ušću Neretve, praćenja prstenovanih ptica (RAS) na području Ravnih kotara, jesenskih kampova na Učki, Vranskom jezeru i ušću Ne- retve. Bit će provedena prva analiza podataka o pticama prstenovanim u okviru programa prstenovanja stalnim naporom (CES). Hrvatski podaci o selidbama pti- ca bit će uključeni u Europski atlas selidbe. Organizirat ćemo i održati drugi stručni skup prstenovača Hrvatske.

Nastavit će se praćenje populacije te istraživanje biologije i uspješnosti gnije- ždenja jastrebače (*Strix uralensis*) na području Velike kapele u Gorskom kotaru. U tu svrhu tijekom sezone gniježdenja redovito će se pregledavati kućice za gni- ježdenje jastrebače (100 kućica na istraživačkoj plohi od oko 180 km²) kako bi se utvrdilo zauzeće (aktivnost parova), vrijeme polaganja jaja, veličina pologa i us- pješnost gniježdenja. Provest će se hvatanje i obilježavanje ženki te obilježavanje mladunaca. Podaci o rezultatima gniježdenja jastrebače u razdoblju od 2010- 2019. godine na području Velike Kapele bit će analizirani te rad pripremljen za ti- sak.

Nastavit će se istraživanja populacije zlatovrane (*Coracias garrulus*) u Ravnim kotarima u okviru projekta "Zlatovrana – povratak s ruba". Postavit će se dodat- nih 30 kućica za gniježdenje zlatovrane, tako da će se ukupan broj postavljenih kućica popeti na 100. Praćenje parova u kućicama za gniježdenje omogućit će is- traživanje biologije gniježdenja te olakšati praćenje veličine populacije zlatovra- ne na ovom području. Nastavit će se provođenje istraživanja korištenja staništa na način da će se običi područja gniježdenja kako bi se prikupili podaci s GPS loge- ra koji su prethodne godine postavljeni na zlatovrane. Stjecanje spoznaja o potre- bama zlatovrane spram staništa omogućit će uspostavu učinkovitih mjera zaštite vrste koje će omogućiti oporavak populacije.

U istraživanju ekologije i biologije crnoglave strnadice (*Emberiza melanocep- hala*) naglasak će se tijekom 2020. godine staviti na istraživanje pokazatelja kva- litete mužjaka te utjecaja kvalitete mužjaka na uspjeh razmnožavanja, s ciljem stjecanja spoznaja o mehanizmima spolnog odabira ptica. Bit će analizirani poda- ci o biologiji gniježdenja te preživljavaju pologa crnoglave strnadice te dva rada pripremljena za tisak.

Projekt "Razvoj ornitološko – volonterskih programa" dio je projekta "Održivi regionalni razvoj uključivanjem prirodne baštine kroz osnivanje edukativno-prezentacijskog centra Natura Sisačko-moslavačke županije" koji provodi Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije. U sklopu projekta napisat ćemo tekstove za brošuru o pticama županije te izraditi dva volontersko-edukativna program o pticama: jedan za učenike, a drugi za odrasle polaznike. Programi uključuju osmišljavanje predavanja i terenskih radionica.

Dr. Goran Sušić će nastaviti provoditi istraživanja bjeloglavog supa (*Gyps fulvus*) provođenjem apsolutnog censusa teritorijalnih parova i gnijezdećih parova u koloniji, označavanjem mladih bjeloglavih supova u gnijezdima u koloniji na Kvarneru te praćenjem jedinki označenih GPS uređajima. U suradnji s Institutom "Siniša Stanković" iz Beograda i Centre for Research and Conservation (Royal Zoological Society of Antwerp), Antwerpen, Belgija analizirat će srodnost hrvatske, srpske i bugarske gnijezdeće populacije na temeljem uzoraka DNA prikupljenih iz perja. Utvrdit će stope preživljavanja bjeloglavih supova različitih starosnih kategorija.

Ostale djelatnosti

Jelena Kralj će kao član hrvatske delegacije Ministarstva zaštite okoliša i energetike predstavljati Europsku Uniju na Konferenciji stranaka Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (CMS) u veljači 2020. te sudjelovati na pripremim sastancima Europske Unije tijekom siječnja i veljače 2020. Nastavit će održavati kolegij Ornitologija za studente diplomskog studija Eksperimentalna biologija - Zoologija na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i voditi izradu diplomskih i doktorskih radova. Kao član uređivačkog odbora nastavit će obavljati poslove uredništva i recenzije slovenskog ornitološkog časopisa *Acrocephalus*.

Vesna Tutiš i Sanja Barišić će nastaviti sudjelovati na COST projektu "ERB-Facility - European Raptor Biomonitoring Facility" čiji je cilj povezivanje europskih znanstvenika u svrhu prikupljanja kvalitetnijih podataka o izloženost i štetnom djelovanju kemikalija na ptice grabljivice. Sanja Barišić će nastaviti provoditi koordinaciju rada Hrvatske komisije za rijetke vrste ptica.

Davor Ćiković će pri Europskoj uniji za prstenovanje ptica (EURING) nastaviti zastupati Hrvatsku prstenovačku shemu, a također će – u svojstvu člana Upravnog vijeća EURING-a, člana odbora za Europski atlas selidbe ptica EURING-a i kao koordinator radne grupe za komunikacije EURING-a – sudjelovati u upravljanju mrežom prstenovačkih shema u Europi, izradi Atlasa selidbe ptica Europe i razvoju komunikacijske strategije EURING-a prema javnosti.

Goran Sušić će sudjelovati u završnim pripremama za uspostavu trajnog hranilišta za supove na području NP Krka sa svrhom smanjivanja mortaliteta mladunaca i povećanjem uspješnosti gniježđenja.

U suradnji s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom i udrugom Biom organizirat ćemo treći sastanak Mladih ornitologa Europskog ornitološkog saveza u jesen 2020. u Zagrebu.

Izdavačka djelatnost

Zavod za ornitologiju izdaje godišnjak "Larus" koji izlazi od 1947. godine, a od 49. volumena dostupan je i u digitalnom obliku na portalu <https://hrcak.srce.hr>. U 2020. godini planira se objavljivanje 55. volumena tog časopisa.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA

Zaposlenici/istraživači Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara sudjelovat će i tijekom 2020. godine u planiranim istraživanjima kroz već započete znanstvene projekte i suradnje.

Dr. sc. *Jadranka Mauch Lenardić* nastavit će paleontološke analize fosilnog materijala (proboscidi i mali sisavci) s različitih nalazišta Hrvatske i Bosne i Hercegovine (lokalitet Cebara kod Tomislavgrada), a u svojstvu upraviteljice organizirati i voditi rad i administrativne poslove Zavoda.

Dr. sc. *Ljerka Marjanac* nastavit će izradu digitalne baze podataka o glacigenim sedimentima Hrvatske, kao i izradu web stranice s interaktivnom kartom, za što je potreban višegodišnji angažman. Bavit će se detaljnom obradom glacigenih sedimentnih tekstura i struktura na lokalitetu Novigradsko More. Vodit će mini-projekt PALEORAB u suradnji s ostalim istraživačima Zavoda i vanjskim suradnicima, u sklopu kojega će se paleontološki i sedimentološki obraditi materijali prethodno prikupljeni na Rabu, te pripremiti popularno-znanstvene prezentacije povodom Festivala znanosti i Rapske noći istraživača na otoku Rabu. Ljerka Marjanac nastavit će rad u u svojstvu tajnice Nacionalnog odbora INQUA.

Dr. sc. *Siniša Radović* nastavit će arheozoološka istraživanja skeletnih ostataka sisavaca i riba s većeg broja arheoloških nalazišta. U sklopu ERC znanstvenog projekta "Subsistence and human resilience to sudden climatic events during MIS3 in Europe", S. Radović provest će arheozoološke analize ostataka sisavaca s arheoloških nalazišta Romualdova pećina i Abri Kontija u Istri. Također, sudjelovat će u radu nacionalnih istraživačkih projekata u potpori HRZZ-a: "Prapovijesni lovci i sakupljači u Istri i obližnjim regijama: obrasci života i kretanja tijekom kasnog pleistocena" (voditelja dr. sc. Ivora Jankovića s Instituta za antropologiju) i "Epigravetijenske zajednice sjeverne Dalmacije" (voditelja izv. prof. dr.

sc. Darija Vujevića s Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru), a kao konzultant uključen je i u rad HRZZ projekta "Primjena NGS metoda u procjeni genomske varijabilnosti preživača", voditeljice izv. prof. dr. sc. Vlatke Čubrić Čurik (Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za opće stočarstvo).

Dr. sc. *Ankica Oros Sršen* će tijekom 2020. godine koristiti porodiljni dopust.

Kao i prijašnjih godina, terenska istraživanja u 2020. godini planiraju se provesti u suradnji i potpori s domaćim i inozemnim znanstvenicima u trajanju od oko mjesec dana. Nastavit će se istraživanja pliocenskih profila u kamenolomu Cebara kod Tomislavgrada. S obzirom na to da je do sada različitim istraživanjima sakupljena ogromna količina različitih podataka, kao što su na primjer brojne fotografije, karte, skice, rezultati analiza, fosilni materijali i slično, nastavit će se intenzivno raditi na detaljnoj digitalizaciji baze podataka ukupnog zavodskog fundusa. Uz popisivanje i unošenje podataka u oblikovane digitalizirane baze, fosilni i drugi materijal preparirat će se i konzervirati u svrhu očuvanja i sprječavanja daljnjeg oštećivanja i propadanja, a u mjeri koju dozvoljavaju ograničena financijska sredstva Zavoda. Nastavit će se rad na separaciji, analizama i pripremanju za daljnju znanstvenu obradu više stotina ostataka malih sisavaca iz sedimentnih uzoraka s različitih spiljskih i ostalih kvartarnih lokaliteta Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Nastavit će se paleontološka i arheozoološka obrada koštanog i dentalnog materijala velikih sisavaca, s posebnim osvrtom na tafonomske analize. Nastavit će se i kabinetska obrada velikog fonda podataka o glaciogenim naslagama koji su prikupljeni tijekom dosadašnjih istraživanja te nastaviti s nadopunjavanjem atlasa glaciogenih sedimenata Hrvatske. Nastavlja se također i izrada GIS baze podataka nalazišta koja su tijekom više od šest desetljeća istraživali istraživači i zaposlenici Zavoda. Fosilni i drugi materijali s različitih lokaliteta bit će i dalje stručno fotografirani, a izrađivat će se i specijalne fotografije koje dokumentiraju mehaničko-kemijska oštećenja (tragove rezanja, grizenja, gorenja ili probavljanja) na kostima životinja. Permanentni problem tijekom znanstveno-stručno-tehničkog rada je nedostatak licenciranih kompjuterskih programa bez kojih nije moguće kvalitetno obavljati ove radne zadatke.

Nastavlja se suradnja s Gradom Rabom, Općinom Lopar, turističkim zajednicama Raba, Pučkim otvorenim učilištem Rab i Centrom za kulturu Lopar na uspostavljanju Geoparka otok Rab i interpretativnog centra Terra Arbia u Rabu za posjetitelje Geoparka.

Nastavit će se suradnja s Institutom za arheologiju u Zagrebu, Institutom za antropologiju u Zagrebu, Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Arheološkim muzejom Istre u Puli i Odjelom za arheologiju Sveučilišta u Zadru, na analizi skeletnih ostataka životinja s više arheoloških nalazišta. Planira se nastaviti ranije započetu suradnju na istraživanjima paleontološkog lokaliteta Cebara (BiH) s Naturhistorisches museum u Beču i Senckenberg Forschungsstation für Quartärpaläontologie u Weimaru, te s Franjevačkim muzejom u Tomislavgradu. S obzirom da se tijekom 2018. i 2019. godine nije uspjela ostvariti suradnja u istraživanjima nalazišta Dubci na Biokovu sa Senckenberg Forsc-

hungsstation für Quartärpaläontologie u Weimaru (Njemačka), ista se planiraju ostvariti početkom 2020. godine. Nadalje, nastavljaju se istraživanja određenih taksona pleistocensko-holocenske faune sa Zavodom za opće stočarstvo Agromskog fakulteta u Zagrebu, u svrhu utvrđivanja genetske povezanosti europskih populacija pripadnika različitih porodica, rodova i vrsta velikih i malih sisavaca. Na zaštiti geološke baštine i dalje se nastavlja suradnja s Ministarstvom zaštite prirode i okoliša RH te ostalim relevantnim institucijama u zemlji. I druga dugogodišnja suradnja s mnogim domaćim i inozemnim institucijama i pojedincima planira se i tijekom 2020. godine.

Suradnja i učestvovanje u nastavi s Geološkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastavlja se kroz predavanja, kao i vođenje/komentorstvo seminarskih i diplomskih radova te kroz kolegij Zooarheologija u ljetnom semestru akad. god. 2019./2020. Nadalje, S. Radović nastavit će s izvođenjem nastave na diplomskoj razini studija arheologije (Odjel za arheologiju, Sveučilište u Zadru) u ljetnom semestru akad. god. 2019./2020. na kolegiju Bioarheologija (arheozoologija i arheobotanika), a nastavlja suradnju i s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u svojstvu konzultanta i mentora na diplomskom i poslijediplomskom doktorskom studiju arheologije.

Nastavlja se dugogodišnja suradnja sa znanstvenicima i istraživačima s više međunarodnih institucija, kao što su Department of Archaeology and Anthropology (University of Cambridge), Senckenberg Forschungsstation für Quartärpaläontologie iz Weimara, Naturhistorisches Museum Wien, s kojima su za 2020. godinu dogovoreni studijski boravci na Zavodu i/ili njihovo učešće u dijelu naših terenskih i znanstvenih istraživanja.

Nastavlja se rad u okviru aktivnosti Nacionalnog odbora INQUA.

Rezultate svojih znanstvenih i stručnih istraživanja zaposlenici Zavoda će i tijekom 2020. godine objavljivati u različitim domaćim i stranim časopisima i drugim edicijama, a bit će također prezentirani i na domaćim i inozemnim znanstveno-stručnim skupovima.

S obzirom na to da tijekom 2019. godine J. Mauch Lenardić nije ostvarila kraći boravak na Senckenberg Forschungsstation für Quartärpaläontologie u Weimaru radi analiza donjo- i srednjopleistocenskih fosilnih ostataka malih sisavaca s različitih lokaliteta, isti se planira tijekom 2020. godine.

Ljerka Marjanac nastavit će s popularizacijom geoznanosti kroz sudjelovanje na različitim manifestacijama kao na primjer: Festival znanosti, Međunarodni dan asteroida, Rapska noć istraživača, Noć knjige, Dani otvorenih vrata Akademije, Noć muzeja i drugo. Također planira sudjelovanje na 10. međunarodnom ProGEO simpoziju, od 8. do 11. lipnja 2020. godine, koji će se održati u Segoviji (Španjolska), i na 1. međunarodnom simpoziju Geoparks and Science – From Research to Geotourism, i Godišnjem sastanku ProGEO Radne grupe-1 za jugoistočnu Europu u listopadu 2020. godine u gradu Rabu.

J. Mauch Lenardić sudjelovat će u postavljanju gostujuće izložbe "Duvanjski praslon – div iz pretpovijesti", koja je bila otvorena u srpnju 2019. godine u Franjevačkom muzeju u Tomislavgradu. Planira također sudjelovati na VIII International Conference on Mammoths and Their Relatives, koja će se održati od 4. do 11. listopada 2020. godine u Indiji.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI – RIJEKA S PODRUČNOM JEDINICOM U PULI

Organizacija i rad jedinice

U Zavodu za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli zaposleno je devetero djelatnika. U Zavodu u Rijeci to su znanstvene suradnice dr. sc. Sanja Holjevac, dr. sc. Maja Polić i dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan; asistent Nikola Cesarik, mag. archeol; knjižničarka Hana Lencović, prof. i administrativna tajnica Smiljana Martinčić, a u Područnoj jedinici u Puli znanstveni suradnici dr. sc. Sandi Blagonić, dr. sc. Elvis Orbanić i dr. sc. Milan Radošević.

Voditelj je Zavoda prof. emeritus *Miroslav Bertoša*, član suradnik HAZU, a upraviteljica je znanstvena suradnica dr. sc. *Sanja Holjevac*.

Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli (dalje: Zavod) u 2020. godini nastavit će znanstvenoistraživački rad na historiografskim, filološkim, etnološkim i arheološkim istraživanjima, i to ponajviše usmjerenima na prostor zapadne Hrvatske (Rijeka, Istra, Kvarnersko primorje, Gorski kotar, Lika). Djelatnici će pritom u svojemu radu i nadalje istraživati i obrađivati gospodarske, društvene, socijalne, nacionalne, pravne, crkvene, političke, jezične, etnološke, etnografske, antropološke, arheološke, kulturološke i druge teme. Sukladno financijskim mogućnostima, istraživat će u arhivima i knjižnicama u zemlji i inozemstvu te će provoditi terenska istraživanja. Djelatnici koji sudjeluju u radu znanstvenih i drugih projekata, obavljat će i povjerene im projektne zadatke.

Zavod će i u 2020. godini samostalno ili u suradnji s drugim znanstvenim institucijama i udrugama organizirati i održavati znanstvene i stručne skupove te skupove i predavanja posvećene važnim događajima i znamenitim ličnostima zapadne Hrvatske. Tako će npr. s Udrugom "Dr. Franjo Rački" iz Fužina organizirati XIX. znanstveno-stručni skup Dani dr. Franje Račkoga, a sa Zavodom za znanstveni rad HAZU u Varaždinu i Zgodovinskim inštitutom Milka Kosa ZRC

SAZU iz Ljubljane znanstveno-stručni skup "Janez Trdina (1830. – 1905.), slovenski profesor varaždinske i riječke gimnazije. U povodu 190. obljetnice rođenja". Uz to, Zavod će biti i jedan od suorganizatora VI. kongresa hrvatskih povjesničara, koji će se održati u Rijeci 30. rujna – 3. listopada 2020. godine na temu "Kultura"; ostali su suorganizatori toga kongresa: Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti, Društvo za hrvatsku povjesnicu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci – Odsjek za povijest, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Državni arhiv u Rijeci, Povijesno društvo Rijeka, Povijesno društvo otoka Krka). Planira se da i Zavod bude suorganizator znanstvenoga skupa o Eugenu i Mariji Kumičić, i to u povodu 170. obljetnice rođenja Eugena Kumičića i 75. obljetnice smrti Marije Kumičić, koji će se održati 5. i 6. lipnja 2020. u Mošćeničkoj Dragi i Brseču; organizator će biti Udruga "Jenio Sisolski" Brseč, a ostali suorganizatori: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Filozofski fakultet Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli i Odsjek za povijest hrvatske književnosti HAZU u Zagrebu te u suradnji s Turističkom zajednicom Općine Mošćenička Draga i Općinom Mošćenička Draga. Zavod će tijekom godine organizirati predstavljanja nekoliko novih znanstveno-stručnih edicija i druge manifestacije s ciljem promicanja znanstvenoistraživačkoga rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i njezinih članova, rada njezina Zavoda u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli i njegovih djelatnika te znanosti uopće (npr. Dan otvorenih vrata HAZU). Obilježiti će se 75. obljetnica osnutka i djelovanja Zavoda.

Rezultate svojega znanstvenoistraživačkoga rada djelatnici Zavoda objavljuju u izdanjima Hrvatske akademije i ovoga njezina Zavoda te u ostalim domaćim i inozemnim zbornicima, časopisima i knjigama, a svojim će izlaganjima sudjelovati na domaćim i inozemnim znanstvenim skupovima.

U planu je objavljivanje 19. sveska Zavodova časopisa "Problemi sjevernog Jadrana", čiji je glavni urednik član suradnik Hrvatske akademije prof. emeritus Miroslav Bertoša.

Plan rada Zavoda izvršavat će se u okviru djelatnosti Akademijina Razreda za društvene znanosti, a prema sljedećim individualnim planovima rada:

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Povijest

Dr. sc. *Elvis Orbanić*, znanstveni suradnik, istraživat će na teme vjerske i kulturne povijesti zapadne Hrvatske (Istra, Rijeka, Kvarner) od 16. st. nadalje s posebnim naglaskom prema ranonovovjekovnim stoljećima. Planira nastaviti istraživanja u domaćim i stranim crkvenim i državnim arhivima. Sudjelovat će na do sada dogovorena dva znanstvena skupa. Radit će i na preoblikovanju doktorske disertacije na temu "Društveni i religiozni život Porečke biskupije a parte Imperij u 17. st." za potrebe objavljivanja.

Dr. sc. *Maja Polić*, znanstvena suradnica, nastavit će prikupljanje materijala

za pisanje monografije o Bakru u periodu od ukidanja Bakarskoga municipija do konca Prvoga svjetskog rata, za pisanje članaka o istarskim preporoditeljima, o listu "Naša sloga", o riječkome kulturnom krugu XIX. stoljeća te za dovršetak istraživanja vezanih uz Kastavštinu tijekom Prvoga svjetskog rata. Radit će i na izradi dviju biobibliografija. Rezultate svojih istraživanja priopćit će na do sada dogovorena dva znanstvena skupa i tri stručna skupa.

Dr. sc. *Milan Radošević*, znanstveni suradnik, nastavit će istraživanja povijesne građe u hrvatskim, slovenskim, talijanskim i srpskim arhivskim, knjižničnim i muzejskim ustanovama te u privatnim zbirkama, za istarsko područje u XX. stoljeću. U uže istraživanje bit će uključeno razdoblje talijanske uprave nad Istrom 1918. – 1943. godine, s posebnim osvrtom na: 1. proces istarskim antifašistima – Vladimiru Gortanu i suoptuženicima pred talijanskim Specijalnim sudom za zaštitu države 1929. godine; 2. nacionalna, politička, socijalna i kulturna zbivanja u Puli 1918. – 1922. godine; 3. fašistička nasilja te posljedično prvi antifašistički otpori u Istri 1919. – 1922. godine s posebnim osvrtom na 1920. godinu; 4. zdravstvene prilike u Istarskoj provinciji tijekom XX. st., s posebnim osvrtom na razdoblje između dva svjetska rata. Temu o Vladimiru Gortanu nastavit će istraživati za potrebe pisanja monografije. Priopćenjima planira sudjelovati na dva znanstvena skupa, i to na VI. kongresu hrvatskih povjesničara u Rijeci te na jednom međunarodnom znanstvenom skupu.

Filologija

Dr. sc. *Sanja Holjevac*, znanstvena suradnica, u okviru glavnoga područja svojega znanstvenoga rada nastavit će filološki istraživati i analizirati rukopisnu i tiskanu građu na hrvatskom jeziku koja je nastala do konca 19. stoljeća, i to ponajviše onu sa sjevernojadranskoga hrvatskog područja ili namijenjenu tomu području. Za potrebe pripreme za objavljivanje monografije o hrvatskome jeziku u izdanjima riječke tiskare Karletzky nastavit će analizu leksičkih značajki u tim izdanjima. Planira izlaganjima sudjelovati na dva znanstvena skupa.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan*, znanstvena suradnica, istraživat će na području kontaktne lingvistike. U okviru toga, proučavat će romansko-slavenske jezične dodire na području zapadne Hrvatske.

Etnologija i etnografija

Dr. sc. *Sandi Blagonić*, znanstveni suradnik, nastavit će dosadašnja istraživanja kolektivnih identiteta na području Istre. Na osnovi istraživanja i boravka u Kathmanduu nastavit će i rad na knjizi koja se bavi (auto)etnografskim zapisima iz Nepala. Uz to, uredit će knjigu o Trstu. Naime, povijest Trsta druge polovice XX. stoljeća nepotpuna je bez glasova autsajdera s područja bivše Jugoslavije. Iz te, jugoslavenske (ili uže: hrvatske, srpske, slovenske, ili pak, istarske, koparske), perspektive Trst se nadaje kao jedan od toposa relacijski uvjetovanih narativa;

plodni lokus proizvodnje značajnih drugih određenih etničkim, nacionalnim, rod-
nim, ekonomskim, političkim i drugim perspektivama. Kako bi se rečeni glasovi
artikulirali i učinili rezonantnima zamišljena je knjiga tekstova dvadesetak autora
s područja bivše Jugoslavije (povjesničara, antropologa, književnika, novinara,
sociologa...) koji bi dali vlastiti prilog za svojevrzne autobiografije unutar biogra-
fije Trsta. S. Blagonić će u toj knjizi sudjelovati i autorskim prilogom.

Arheologija

Nikola Cesarik, mag. archeol., asistent, nastavit će s istraživanjem raznih tema
o ranoj povijesti na području istočnog Jadrana i njegova neposrednog zaleđa, ba-
zirajući se prvenstveno na proučavanju literarnih i epigrafskih vrela te fizičkih os-
tataka raznih arheoloških lokaliteta. S obzirom na to da je u rujnu 2019. predao u
daljnji postupak rukopis disertacije, očekuje se da bi u prvom kvartalu 2020. na
Sveučilištu u Zadru trebao braniti doktorski rad pod naslovom "Rimska vojska u
provinciji Dalmaciji od Augustova do Hadrijanova principata".

Izdavačka djelatnost

U 2020. planira se priprema i objavljivanje 19. sveska Zavodova časopisa
"Problemi sjevernog Jadrana".

Djelatnici Zavoda očekuju objavljivanje svojih znanstvenih radova, prikaza i
ocjena koje su prethodne godine ili još prije predali za objavljivanje u različitim
domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim publikacijama.

Svoj rad na pripremi i objavljivanju znanstvenih i drugih priloga u 2020. dje-
latnici će Zavoda provoditi sukladno sljedećim individualnim planovima:

Dr. sc. Sandi Blagonić za kraj godine planira izdavanje uredničke knjige o Tr-
stu. Očekuje objavljivanje teksta o medijskim reprezentacijama jedenja janjetine
u političkom diskursu, te teksta o rodnoj distribuciji pobjednika Big Brothera na
Balkanu.

Nikola Cesarik planira predati za objavu rukopis jedne monografije te veći
broj znanstvenih članaka, uglavnom na temu antičke povijesti i arheologije.

Dr. sc. Sanja Holjevac će kao rezultat provedenih filoloških istraživanja i
analiza za tisak pripremiti nekoliko znanstvenih i stručnih radova s temama iz
hrvatske književnojezične povijesti.

Dr. sc. Elvis Orbančić planira objaviti tri znanstvena rada te više ocjena i prika-
za historiografske literature. Nastavit će raditi kao glavni urednik edicije "Apos-
tolske vizitacije Agostina Valiera. Visitatio Polensis" koje je glavni izdavač Dr-
žavni arhiv u Pazinu.

Dr. sc. Maja Polić objaviti će monografiju o Bakru u periodu od ukidanja Ba-
karskoga municipija do konca Prvoga svjetskog rata, knjigu o "Našoj slogi" i pre-
poroditeljima Pokrajine Istre i Kvarnerskoga primorja, više članaka vezanih uz
teme koje će istraživati te ocjene i prikaze.

Dr. sc. Milan Radošević namjerava pripremiti za tisak dva znanstvena članka te više prikaza stručnih i znanstvenih knjiga te zbornika s područja historiografije.

Dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan u okviru rezultata znanstvenoistraživačkoga rada pripremit će za tisak radove te prikaze i ocjene.

Ostali rad

Dr. sc. Sandi Blagonić će napisati i objaviti na hrvatskim internetskim portalima ili u tiskanim magazinima više tekstova u formi komentara kojima se obrađuju recentni društveni, odnosno politički fenomeni.

Dr. sc. Sanja Holjevac sudjelovat će u pripremi i organizaciji znanstvenih i stručnih manifestacija u organizaciji ili suorganizaciji Zavoda. Obavljat će poslove tajnice uredništva Zavodova časopisa "Problemi sjevernog Jadrana" te sudjelovati u pripremi za tisak novoga sveska. Sudjelovat će kao suradnica u radu znanstvenoga projekta Sveučilišta u Rijeci "Liber Fluminensis – Prilozi za proučavanje jezika riječkih tiskovina", voditeljice prof. dr. sc. Sanje Zubčić s Filozofskoga fakulteta u Rijeci. Nastavit će biti mentorica jednoj doktorandici na Poslijediplomskome sveučilišnome doktorskom studiju Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Pripremit će i održati jedno – dva javna predavanja s temama iz područja svojega znanstvenoistraživačkoga rada. Sudjelovat će u radu Partnerskoga vijeća Urbane aglomeracije Rijeka.

Dr. sc. Elvis Orbanić, u slučaju da bude odobren nastavak postojanja Znanstvenoga centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo pri Staroslavenskom institutu, kojega je voditelj dr. sc. Milan Mihaljević, planira nastaviti istraživati kao njegov član. Ako bude prihvaćen, sudjelovat će u radu i znanstvenoga projekta "Mobilna arhitektura: kolonija u istočnojadranskim graditeljskim praksama tijekom dugog 16. stoljeća", koji je Hrvatskoj zakladi za znanost predložila voditeljica toga projekta dr. sc. Jasenka Gudelj s Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. U izdavačkom smislu sudjelovat će i u radu sljedećih uredništava znanstvenih i stručnih časopisa u zemlji i inozemstvu: "Vjesnik istarskog arhiva" (Pazin), "Arhivi. Glasilo Arhivskoga društva in arhivov Slovenije" (Ljubljana) i "Arhivi" (glasilo ICARUS Hrvatska u Zagrebu) te popularnoga godišnjaka "Istarska danica" (Pazin). Kao član Izvršnoga odbora Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre u Pazinu sudjelovat će u organizaciji znanstvenoga skupa "Pazinski memorijal". Kao član Izvršnoga odbora ICARUS Hrvatska radit će na postizanju statutarne ciljeve Udruge kao što su promicanje korištenja arhivskih izvora putem novih IT tehnologija te razvoja međuinstitucionalne i međunarodne suradnje. Bit će i dalje aktivan član strukovne udruge crkvenih arhivista "Associazione archivistica ecclesiastica" sa sjedištem u Vatikanu (www.archivaecclisiae.org/wbsite/). U svojstvu predsjednika Upravnoga vijeća Državnog arhiva u Pazinu nastavit će izvršavati svoje dužnosti u nastavku mandata. Nastavit će biti članom Upravnoga odbora Istarskog povijesnog društva. Prema pozivu bit će predstavljatelj znanstvenih i stručnih historiografskih i arhivističkih izdanja.

Dr. sc. Maja Polić će kao članica Organizacijskoga odbora sudjelovati u organizaciji Znanstvenoga skupa o Eugenu i Mariji Kumičić, u povodu 170. obljetnice rođenja Eugena Kumičića i 75. obljetnica smrti Marije Kumičić, koji će se održati 5. i 6. lipnja 2020. u Mošćeničkoj Dragi i Brseču. U ime Zavoda HAZU u Rijeci i Povijesnoga društva Rijeka, a u okviru Znanstvenoga odbora, sudjelovat će u suorganizaciji VI. kongresa hrvatskih povjesničara koji će se održati u Rijeci od 30. rujna do 3. listopada 2020. godine. Nastavit će djelovati kao predsjednica Izdavačkoga odbora Katedre Čakavskoga sabora "Bakarskoga kraja" Škrlevo (Bakar), i članica njezina Upravnoga odbora, urednica izdanja Udruge Mavrica Srdoči (Rijeka), tajnica Povijesnoga društva Rijeka i njegova časopisa "Rijeka" te članica uredništva Bakarskoga zbornika (izdavač Grad Bakar). Kao vanjski suradnik predavat će obvezni kolegij "Povijest" na Učiteljskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Dr. sc. Milan Radošević nastavit će biti dopredsjednikom Istarskoga povijesnog društva – Società Storica Istriana, članom uredničkoga odbora znanstvenoga časopisa "Histria" i urednikom mrežne stranice Društva (www.ipd-ssi.hr) te koordinatorom više projekata Društva. U okviru Društva nastavit će biti voditeljem projekta "Stoljeće europskog antifašizma. Istra između lokalnog i globalnog", pokrenutog 2017. godine. Bit će članom organizacijskoga odbora znanstveno-stručnoga skupa 5. Zavičajni medulinski annale "Mate Demarin" i članom uredništva zbornika radova s 4. izdanja istoimenoga skupa. U okviru aktivnosti Udruge antifašističkih boraca i antifašista grada Pule sudjelovat će u organizaciji više povijesnih predavanja, predstavljanja knjiga, okruglih stolova i drugih manifestacija vezano uz povijest antifašizma u Istri. Bit će glavnim urednikom monografije Medicinske škole u Puli, u nakladi iste ustanove, te će surađivati s Općinom Medulin na više povijesnih projekata. Nastavit će biti komentorom jednom doktorandu na poslijediplomskome doktorskom studiju povijesti pri Univerzi na Primorskem u Kopru (Republika Slovenija).

Dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan nastavit će djelovati u okviru Katedre Čakavskog sabora Kostrena.

Knjižnica

Hana Lencović, prof., knjižničarka, obavljat će uobičajene poslove u knjižnici Zavoda. Inventarizirat će i obrađivati knjižnu građu pristiglu uobičajenim sustavom nabave, tj. razmjenom i darovanjem pojedinaca te institucija. S obzirom na to da knjižnica Zavoda do sada nije imala mogućnost elektroničke katalogizacije, nastojat će se povezati s programom INDIGO koji implementira Knjižnica HAZU kako bi građa knjižnice Zavoda postala elektronički dostupna za pretraživanje. Nastojat će se ponovno pokrenuti pitanje starih i rijetkih knjiga, njihova očuvanja i zbrinjavanja te mogućnosti formiranja zbirke. Ovisno o izdavačkoj djelatnosti Zavoda provodit će se uobičajena distribucija i razmjena publikacija. Redovito će provoditi istraživanja u svrhu pružanja informacijskih usluga te posuđivati građu zaposlenicima Zavoda i vanjskim korisnicima. Prema

mogućnostima, knjižničarka će pohađati seminare Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj te edukaciju o novom programu INDIGO i ICA modulu.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ODSJEK ZA POVIJESNE ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu tijekom 2020 g. predviđa nastavak znanstvenoistraživačkog rada unutar stalnih skupina znanstvenih i stručnih djelatnosti:

- a) nastavak rada na evidentiranju, prikupljanju i objavljivanju povijesne građe - vrela,
- b) izrada povijesnih studija i pomagala,
- c) izrada priručnika i pomagala za znanstveni rad iz područja povijesnih znanosti,
- d) obrazovanje mlađih znanstvenika s težištem na istraživačkom radu problematike vezane uz područje srednjovjekovne hrvatske povijesti, povijesti novog vijeka od 16. do kraja tzv. dugog 19. st. i povijesne metodologije.

Rad na spomenutim zadacima do lipnja o.g. u najvećoj se mjeri odvijao unutar znanstvenog projekta Izvori, pomagala i studije za hrvatsku povijest od srednjeg vijeka do kraja dugog 19. stoljeća, koji je bio prihvaćen i financiran od strane Hrvatske zaklade za znanost (1. lipnja 2015.-31. svibnja 2019.). Trenutno je u tijeku proces evaluacije projekta, a planira se prijava na nove projekte u skladu s natječajima Hrvatske zaklade za znanost i drugih hrvatskih i europskih ustanova.

Kao i tijekom svih ranijih godina, Odsjek za povijesne znanosti nastavit će raznoliku znanstvenu suradnju sa srodnim znanstvenim ustanovama (institutima, akademijama, arhivima, sveučilištima i knjižnicama) te drugim odgovarajućim znanstvenim i stručnim institucijama u zemlji i inozemstvu, a važno je istaknuti da se ta znanstvena suradnja stalno proširuje uspostavom odnosa sa još nekim znanstvenim ustanovama u zemlji i inozemstvu. Nastavit će se znanstvena suradnja s Povijesnim institutom i Institutom za povijest književnosti Mađarske akademije znanosti u Budimpešti, Mađarskim nacionalnim arhivom, Srednjoeuropskim sveučilištem u Budimpešti i njegovim odsjecima za srednjovjekovne studije i po-

vijest, Sveučilištem u Segedinu, Sveučilištem Eötvös Loránd i drugim znanstvenim institucijama u Budimpešti, Mađarskim institutom u Zagrebu, australskim Centre of Excellence for the History of Emotions u Perthu, Školom za slavističke i istočnoeuropske studije u Londonu, Sveučilištem u Winchesteru te Institutom za materijalnu kulturu srednjeg i ranog novog vijeka Sveučilišta u Salzburgu u Krensu. Također će se nastaviti suradnja s Francuskim institutom u Zagrebu, pariškim Sveučilištem Paris-I (Panthéon-Sorbonne), te nizom drugih povijesnih instituta i knjižnica Austrije, Bugarske, Francuske, Italije, Mađarske, Rumunjske, Velike Britanije, Australije i drugih zemalja.

Od izuzetne je važnosti međunarodna suradnja i rad na zajedničkom projektu za proučavanje hrvatsko-bugarskih veza koji se kroz više od dvadeset godina odvija u suradnji između Odsjeka i Balkanološkog instituta s centrom za trakologiju Bugarske akademije znanosti, a temeljem koje suradnje je do sada organizirano više bilatelarnih znanstvenih skupova u Hrvatskoj i Bugarskoj i objavljeno više zbornika radova. U te je skupove, uz same djelatnike Odsjeka i Instituta bio uključen i veliki broj drugih hrvatskih i bugarskih znanstvenika različitih humanističkih disciplina (od povjesničara do jezikoslovaca, uključujući i više članova Hrvatske akademije). Obzirom na organizacijsku razinu, ova suradnja u prošlosti se gotovo isključivo financirala putem međunarodne suradnje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Bugarske akademije znanosti, ali se sada pokušavaju pronaći dodatna sredstva financiranja (putem bilateralne suradnje pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja ili prijavom na neke druge izvore projektne financiranja).

Od nemalog znanstvenog značaja je i suradnja uspostavljena 2013. između Odsjeka i Sveučilišta Salento u Lecceu u Italiji u okviru znanstvenog projekta *The Way to Jerusalem: Pilgrimage, Cultural dna Maritime Routes* koji podupire Europsko vijeće, a na kojem surađuju i znanstvenici iz Italije, Austrije, Slovenije, Albanije, Grčke, Bugarske i Rumunjske s ciljem multidisciplinarnih promišljanja civilizacijskih veza Zapadne i srednje Europe sa Svetom zemljom. Također treba istaknuti i suradnju na znanstvenom projektu *Historiographies of Early Modern Southeast Europe (HEMSEE)* Austrijske akademije znanosti, Instituta za istraživanje moderne i suvremene povijesti, Istraživačka jedinica za balkanske studije, Beč (Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Neuzeit-und Zeitgeschichte forschung), čiji je cilj objavljivanje zbornika radova Ranonovovjekovna historiografija u Jugoistočnoj Europi. Odvija se i suradnja unutar COST Akcija CA18140 *People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492-1923)* i CA18129 *Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350-1750)*, financiranih iz europskog okvira Horizon 2020.

Značajan doprinos radu djelatnika u njihovim znanstvenim istraživanjima unutar Odsjeka, kao i programima nacionalne i međunarodne suradnje Odsjeka, pruža njegova knjižnica. Unutar financijskih mogućnosti, nastavit će se nabava i razmjena novoobjavljenih domaćih i stranih knjiga kao i znanstvenih publikacija s područja povijesnih i srodnih, prije svega humanističkih, znanosti kao jedne od temeljnih djelatnosti knjižnice Odsjeka.

U Odsjeku za povijesne znanosti HAZU zaposleno je jedanaest redovnih znanstvenih i stručnih djelatnika, pri čemu je njih deset u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, dok je jedan znanstveni novak (dr. Zrinka Novak). Od spomenutih deset stalno zaposlenih, njih devet radi na poslovima znanstvenika istraživača, a jedan je knjižničar. To su: dr. Goran Budeč, dr. Sabine Florence Fabijanec, dr. Branka Grbavac, dr. Damir Karbić, dr. Iva Kurelac, dr. Zoran Ladić, dr. Tihana Luetić, dr. Suzana Miljan, i dr. Mirko Sardelić te dr. Ivica Zvonar (knjižničarski savjetnik).

Dužnost voditelja Odsjeka za povijesne znanosti obavljat će akademik *Tomislav Raukar*, a upravitelja dr. *Damir Karbić*.

Pojedini zadaci iz znanstvenog programa obavljat će se i u suradnji s nizom vanjskih suradnika: dr. Frances Andrews, dr. Tonija Andrić, dr. Krisztina Arany, prof. dr. János M. Bak, doc. dr. Sándor Bene, dr. Ivan Botica, akad. Josip Bratulić, dr. Lovorka Čoralić, dr. Zdenko Dundović, dr. Ivan Erceg, dr. Judit Gal, dr. Tomislav Galović, dr. Daniel Gosling, dr. Éva B. Halász, prof. dr. Richard Helmholtz, dr. sc. Zsolt Hunyadi, prof. dr. David Ibbetson, prof. dr. Ivan Jurković, dr. Marija Karbić, dr. Arijana Kolak Bošnjak, dr. Slavko Kovačić, dr. Meri Kunčić, dr. Krešimir Kužić, mr. Robert Leljak, dr. Judit Majorossy, prof. Marino Martinčević, prof. dr. Mirjana Matijević-Sokol, dr. Gordon McKelvie, prof. dr. Nenad Močanin, dr. Ante Nazor, dr. Chris Nicholson, dr. Zrinka Nikolić Jakus, dr. Filip Novosel, dr. Elvis Orbanić, dr. Géza Pálffy, prof. dr. Olja Perić, dr. Tomislav Popić, dr. Martyn Rady, dr. Eleonora Rava, dr. Gordan Ravančić, dr. Krešimir Regan, dr. Guido Rossi, dr. Tajana Sekelj Ivančan, dr. Bruno Škrebilin, dr. Mario Šlaus, dr. Dinko Šokčević, prof. Ivan Šutić, dr. Tatjana Tkalčec, dr. Anna Trono, dr. Vesna Tudjina, dr. Szabolcs Varga, dr. Ian Williams i drugi.

Znanstvenoistraživački rad na objavljivanju izvora

Završetak rada na pripremi 3. sv. serije *Diplomatički zbornik – Dodaci. Codex diplomaticus – Supplementa* (V. Tudjina, M. Matijević Sokol, G. Budeč, B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac i S. Miljan).

Nastavak rada na trećem svesku serije *Monumenta Spalatensisa, Spisi splitskih bilježnika, Spisi splitskog bilježnika Franje iz Bolonje* (B. Grbavac, D. Karbić).

Nastavak rada na izradi prvog sveska kritičkog izdanja hrvatskih srednjovjekovnih zakona (D. Karbić, B. Grbavac, S. Miljan, M. Rady, Ch. Nicholson i drugi vanjski suradnici).

Početak rada na izdavanju bilježničke građe rapskih bilježnika 15. i 16. stoljeća. Započet će se s pripremom za objavljivanje spisa rapskog bilježnika Frane Fabijanića (1520.-1558.) iz fonda Bilježnici Raba iz Državnog arhiva u Zadru (Z. Novak).

Nastavak rada na transkripciji drugog dijela knjige *Spisi istarskih bilježnika*.

Spisi porečkih bilježnika II. Registri porečkih bilježnika Henrika de Artizanibus (1433.-1434.) i Antuna de Teodoris (1435.-1449.). Bilježnička knjiga sadrži manji broj privatno-pravnih isprava različitog karaktera te veći broj oporuka stanovnika porečke komune (Z. Ladić, M. Martinčević).

Nastavak rada na transkripciji bilježničkog sveščića Testamenta Traguriensia iz 14 i 15. stoljeća iz Arhiva HAZU (Z. Ladić).

Završetak rada na izradi diplomatarija obitelji Zrinskih (14. i 15. stoljeće) s ciljem njegovog objavljivanja u seriji Povijesni spomenici obitelji Zrinskih i Frankopana. Monumenta historica familiarum Zrinski et Frankopan, sv. 2 (S. Miljan, D. Karbić).

Nastavak rada na izradi Protokola turopoljske plemićke općine iz 16. stoljeća (S. Miljan, N. Antonić).

Nastavit će se nadopuna baze podataka iz najstarije matične knjige krštenih (rođenih) (1569.-1610.) župe Rab iz Državnog arhiva u Zadru (Z. Novak).

Nastavak rada na izradi diplomatarija zagrebačkih župana (S. Miljan, É. B. Halász).

Nastavak rada na izradi diplomatarija obitelji Talovac (S. Miljan, K. Arány).

Završetak rada na medicinskom rukopisu Avicene Cantica canticorum iz Metropolitanske knjižnice u Zagrebu (MR 154) (B. Grbavac).

Nastavak prevođenja s francuskog na hrvatski opisa francuskih hodočasnika hrvatskih prostora u srednjem i ranom novom vijeku (S. F. Fabijanec, K. Kužić).

Nastavak rada na pripremi editio princeps cjelokupnog latinskog rukopisa De rebus Dalmaticis (1602.) Dinka Zavorovića (I. Kurelac).

Očekuje se dovršetak rada na izradi baze podataka o studentima Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje 1874.-1914. na temelju Imenika upisanih studenata iz fonda: Pravni fakultet u Zagrebu iz Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu. Završena baza planira se objaviti putem interneta (T. Luetić).

Studije iz hrvatske povijesti razdoblja srednjeg i novog vijeka do kraja 19. stoljeća

U tisku je knjiga Povijest Sveučilišta u Zagrebu te se njezino objavljivanje očekuje u 2020. godini (Tihana Luetić, Željko Holjevac, Hrvoje Petrić, ur. Mirjana Polić Bobić).

Završetak rada i priprema za tisak knjige Prirodoslovke i matematičarke. Prve žene u hrvatskoj akademskoj prirodoslovno-matematičkoj zajednici (Tihana Luetić, Tihomir Vukelja).

Dovršenje pisanja knjige Međunarodni trgovački putevi kroz srednjovjekovnu Hrvatsku i predaja u lekturu. (S. F. Fabijanec).

Nastavak rada na knjizi Svakodnevni život stanovnika Šibenika u drugoj polovini 15. stoljeća u zrcalu inventara i oporuka s posebnim osvrtom na razinu materijalne kulture, izdavač: Gradska knjižnica Juraj Šišgorić Šibenik (G. Budeč).

Nastavak rada na monografiji o srednjovjekovnim hrvatskim hodočašćima (Z. Ladić).

Nastavak rada na pripremi knjige Pobožnost stanovništva rapske komune u drugoj polovici XVI. stoljeća (Z. Novak).

Tiskanje znanstvenog rada On Domestic Devotions in the Late Medieval East Adriatic Communes, u: Religions, Special Issue: Domestic Devotions in Medieval and Early Modern Europe, ur Salvador Ryan (Z. Ladić).

Tiskanje znanstvenog rada Recluses in the Late Medieval Dalmatia, u: Quaderni di Storia Religiosa Medievale (Z. Ladić).

Tiskanje rada O šibenskim medicinskim djelatnicima u razvijenom i kasnom srednjem vijeku, u časopisu Acta medico-historica Adriatica, Rijeka (Z. Ladić).

U tisku je rad Hrvatsko-ugarska nagodba u percepciji studenata Kr. Sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, u: Zbornik radova sa znanstvenog skupa u povodu proslave 150. obljetnice sklapanja Hrvatsko-ugarske nagodbe "Hrvatsko-ugarska nagodba: institucije i stvarnost, Zagreb, 8.-9.11.2018. (T. Luetić).

U sklopu suradnje na spomenutom znanstvenom projektu Historiographies of Early Modern Southeast Europe (HEMSEE) Austrijske akademije znanosti u planu je predaja u tisak rada pod naslovom: The Problems of Establishing the Early Modern Tradition of Lost Renaissance Manuscripts (I. Kurelac).

Izrada radova za Zbornik radova sa znanstvenog skupa Bugarsko-hrvatske znanstvene, kulturne i duhovne veze, održanog u Sofiji 17.-18.6.2019. (B. Grbac, D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić)

Tiskat će se zbornik o hrvatsko-ugarskoj nagodbi u suizdavaštvu s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu (D. Čepulo, D. Karbić).

Završetak rada na zborniku radova o vladavini kralja Žigmunda (suurednici: Alexandra Kaar, Sveučilište u Beču; Christopher Nicholson, London). Očekuje se predaja rukopisa za tisak izdavačkoj kući Brepols (Turnhout, Belgija) (S. Miljan).

Rad na uređivanju zbornika radova Međunarodnog znanstvenog simpozija Putovanje u srednjovjekovnoj i renesansnoj Hrvatskoj u europskom kontekstu održanog u Knjižnici HAZU u Zagrebu 2015. (S. F. Fabijanec, Z. Ladić).

Radit će se na pomoćnim poslovima za pripremu i uređivanje hrvatskih priloga za zbornik radova o hrvatsko-bugarskim odnosima održanog u Sofiji u lipnju 2019., a čiji se izlazak očekuje tijekom 2020. (T. Luetić).

Nastavak istraživanja arhivskog gradiva iz fondova vezanih uz šibenske humaniste. Fondovi arhivskog gradiva u Biskupijskom arhivu u Šibeniku (I. Kurelac).

Svi djelatnici Odsjeka predviđaju objavljivanje niza drugih znanstvenih članaka te prikaza i recenzija u domaćim i stranim znanstvenim časopisima te u zbornicima s domaćih i inozemnih simpozija i kongresa (B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, Z. Ladić, T. Luetić, Z. Novak, S. Miljan, G. Budeč, M. Sardelić, S. F. Fabijanec).

U okviru financijskih i drugih mogućnosti, predviđaju se arhivska istraživanja djelatnika Odsjeka u domaćim (Hrvatski državni arhiv, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Državni arhiv u Zadru, Državni arhiv u Dubrovniku, Državni arhiv u Pazinu, Nadbiskupski i kaptolski arhiv u Zagrebu, Biskupski arhiv i Arhiv samostana sv. Frane u Šibeniku, Kaptolski arhiv u Zadru, Znanstvena knjižnica u Zadru i dr.) i stranim arhivima (Državni arhiv u Veneciji, Mađarski državni arhiv, arhivi u Istanbulu, i dr.) i knjižnicama u Budimpešti, Beču, Londonu i Veneciji za potrebe rada na objavljivanju izvora kao i za izrade studija i priručnika (G. Budeč, S. F. Fabijanec, B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, Z. Novak, M. Sardelić).

Priručnici, pomagala, pomoćne povijesne znanosti

Završit će se rad na pripremi priručnika o dalmatinskom notarijatu od 13. do kraja 14. stoljeća (B. Grbavac).

Završetak rada na prvom svesku priručnika Hrvatska srednjovjekovna arhontologija te nastavak rada na drugom svesku (D. Karbić).

Znanstveno usavršavanje

U sklopu suradnje na spomenutom projektu *Historiographies of Early Modern Southeast Europe (HEMSEE)* Austrijske akademije znanosti, u fazi pregovora je prijava na kratkoročnu stipendiju Austrijske akademije znanosti za jednomjesečno istraživanje u arhivima i knjižnicama u Beču, vezano uz povijesne izvore važne za ranonovovjekovnu povijest Hrvatske i JI Europe. (I. Kurelac).

Izdavačka djelatnost

Uz gore navedeni rad na objelodanjivanju spomenutih zbirki vrela, monografija, priručnika i zbornika, u izdanjima Akademije i drugih uglednih znanstvenih i arhivskih ustanova, predviđa se objavljivanje redovitog broja časopisa Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti za 2019., sv. 37, te prikupljanje radova i priređivanje sv. 38 za 2020. godinu (D. Karbić, S. Miljan, M. Sardelić, A. Gulin, S. F. Fabijanec, V. Tudjina, Z. Ladić, T. Luetić i dr.).

Ostale djelatnosti

Održavat će se predavanja iz kolegija Diplomatički seminar na studiju povijesti na Hrvatskom katoličkom sveučilištu (ljetni semestar) (B. Grbavac).

Do veljače 2020. održavat će se nastava iz diplomskog kolegija na Filozof-

skom fakultetu u Zagrebu, pod naslovom Nomadski narodi i srednjoistočna Europa o utjecaju nomadskih naroda (Huni, Avari, Mađari, Kumani, Mongoli) na formativno razdoblje srednjovjekovnih država podunavske regije, ponajprije Hrvatske i Ugarske (M. Sardelić).

Od ožujka 2020. na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zadru započet će se nastava kolegija Povijesno istraživanje emocija 1400.-1600. (M. Sardelić, voditeljica kolegija V. Šošarić).

Održat će se predavanje na Hrvatskim Studijama Sveučilišta u Zagrebu u okviru kolegija Hrvatska kulturna povijest Eve Katarine Glazer (S. F. Fabijanec).

U sklopu COST Akcije CA18140 People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492-1923), financirane iz europskog okvira Horizon 2020, vršit će se zadaci na koordiniranju znanstvenika iz 34 zemlje koji sudjeluju u Akciji. U suradnji s prof. dr. Tülay Artan i doc. dr. Irenom Radić-Rossi organizirat će se godišnja konferencija u Zadru (14.-15. veljače 2020.) pod naslovom Ships and Caravans, Wrecks and Gains: Travelling and Exchange of Objects (15th-21st centuries). Sudjelovat će se i u organizaciji drugih znanstvenih skupova te radionica, kao i mobilnosti doktoranata i postdoktoranata (M. Sardelić).

U sklopu COST Akcije CA18129 Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350-1750) obavljat će se nekoliko znanstvenih i administrativnih zadataka u Španjolskoj, Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini (M. Sardelić).

Nastavit će se suradnja u znanstvenom vijeću međunarodnog projekta The Way to Jerusalem: Pilgrimage, Cultural and Maritime Routes sa sjedištem pri Sveučilištu Salento u Lecceu, Italija. (Z. Ladić).

Nastavit će se rad u Odjelu za povijest Matice hrvatske Zagreb (članovi Odjela Z. Ladić, I. Zvonar, S. F. Fabijanec).

Vršit će se dužnost glavnog urednika edicije Povijest Hrvata u sedam knjiga u izdanju Matice hrvatske u Zagrebu (Z. Ladić). Predviđa se objavljivanje knj. VII radnog naslova Povijest Hrvata u 20. stoljeću (ur. S. Leček) te završetak rada na knj. II radnog naslova Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku (ur. D. Karbić).

Pojedini djelatnici Odsjeka sudjelovat će u pripremi enciklopedijskog izdanja Hrvatski biografski leksikon Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža.

Djelatnici Odsjeka obavljat će dužnosti urednika i članova uredništva u pojedinim hrvatskim i inozemnim serijskim znanstvenim publikacijama: Povijesni prilozi, Historijski zbornik, Cris – Časopis Povijesnog društva Križevci, Central Europe, Hiperborea Journal (S. F. Fabijanec, D. Karbić, Z. Ladić).

Predviđa se, ovisno o financijskim mogućnostima, sudjelovanje djelatnika Odsjeka na više domaćih i međunarodnih znanstvenih kongresa i skupova (IMC Leeds, MECERN, VI. kongres HNOPZ-a, i dr.). Također, pojedini će djelatnici Planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020.

sudjelovati u organizaciji znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu (G. Budeč, S. F. Fabijanec, B. Grbavac, I. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, Z. Novak, M. Sardelić).

Predviđaju se javna predavanja u organizaciji Društva za očuvanje šibenske baštine (G. Budeč, D. Karbić, Z. Ladić).

Obavljat će se funkcije mentora/komentora pri izradi doktorskih disertacija (Z. Ladić).

Knjižnica

Tijekom 2019. u Knjižnici Odsjeka planira se obavljati sljedeće zadatke:

- korisnicima će se davati informacije o knjižnom fondu Odsjeka;
- inventarizirat će se i katalogizirati novopristigle omeđene i serijske publikacije;
- ažurirati i dopunjavati iz knjižničkog kataloga novom programu za katalogizaciju knjiga i časopisa na platformi INDIGO, a prema mogućnostima ažurirati on-line katalog serijskih publikacija Knjižnice Odsjeka na platformi LT EKO programa, te ujednačavati obradu knjižnoga fonda s Akademijinom središnjom knjižnicom;
- obavljat će se poslove premještaja dijelova fonda, a radi stalnog povećanja fonda razmotriti i otpis dijelova fonda koji se već više godina ne koristi;
- nastaviti će se s uvezom i zaštitom oštećenih publikacija reparaturnim trakama;
- poslat će se svim korisnicima, koji već više godina ne vraćaju posuđene knjige i časopise, zahtjev da iste vrate u najkraćem mogućem roku;
- održavat će se postojeći sustav razmjene publikacija s drugim znanstvenim institucijama i knjižnicama u Hrvatskoj i inozemstvu, jer to je, zbog nedostatka novca za kupovinu knjiga i časopisa, trenutno jedini način nabave novih publikacije za Knjižnicu Odsjeka;
- prema potrebi surađivat će se sa sveučilišnom matičnom službom iz NSK-a te pohađati edukacijske tečajeve u sklopu Centra za stalno stručno usvršavanje knjižničara pri NSK-u u Zagrebu.

ODSJJEK ZA ARHEOLOGIJU

U Odsjeku za arheologiju zaposlena su četiri znanstvena djelatnika: prof. dr. sc. Branka Migotti, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, dr. sc. Alka Domić Kunić, znanstvena savjetnica, dr. sc. Ljubica Perinić, viša znanstvena suradnica, i dr. sc. Tino Leleković, znanstveni suradnik.

Voditelj jedinice je prof. dr. sc. *Marin Zaninović*, član suradnik, a upraviteljica je prof. dr. sc. *Branka Migotti*.

Znanstvenoistraživački rad

B. Migotti je u 2018. završila rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost "Rimski grobni spomenici jugozapadne Panonije u svome materijalnom, društvenom i religijskom kontekstu", koji je rezultirao istoimenom publikacijom troje autora na engleskom jeziku. U 2020. dovršit će preuređivanje i prilagođavanje svojih tekstova iz te knjige, njihovo prevođenje na hrvatski jezik i pripremu za objavljivanje kao posebne monografije. Napisat će i predati za tisak rad "Socio-cultural aspects of female fashions in Roman southern Pannonia" sa skupa "Ohrid and the Balkans, archaeological views", na kojemu je sudjelovala u listopadu 2019. u Ohridu. Sudjelovat će na međunarodnom skupu "Roman urbanism in the northeastern part of regio X, in Noricum and the Pannonian provinces", koji će se održati u ožujku 2020. u Celju. Kao izvršna urednica Arheoloških radova i rasprava, časopisa Razreda za društvene znanosti, dovršit će uređivanje rukopisa za 19. svezak i sudjelovati u njihovoj pripremi za prijelom. Kao članica Odbora međunarodnog znanstvenog skupa "Roman Archaeology Conference", koji će se održati u travnju 2020. u Splitu u organizaciji dvaju britanskih udruženja (Roman Society i Theoretical Roman Archaeology Group) i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, *B. Migotti* će predložiti jednu sekciju tog skupa ("Dress and Identity in Italy and the Provinces"), osigurati za nju i pozvane predavače, moderirati ju i sudjelovati na njoj prilogom "Dress in Roman Illyricum".

A. Domić Kunić nastavit će prikupljati i sistematizirati građu za planiranu knjigu o grčkoj kolonizaciji istočne jadranske obale; građa je vrlo obimna, uključujući i literarne izvore koji zahtijevaju prevođenje na hrvatski jezik (postojeće prijevode treba provjeriti). Tijekom godine kani objaviti barem jedan od nekoliko znanstvenih radova, na kojima je već počela raditi; riječ je o vrlo opsežnim temama čija obrada zahtijeva podosta vremena. Osim toga planira realizirati i već dogovorenu suradnju s uredništvom izdanja *Latina et Graeca*. Za tog renomiranog znanstvenog izdavača kani prevesti s latinskog određene tekstove trojice klasika latinske književnosti (*Varona*, *Katona* i *Kolumele*) koji se tiču agrara, i objediniti ih u jednu knjigu. Sudjelovat će, po pozivu, na znanstvenom skupu "Kult i spo-

menici sv. Jeronima kroz vjekove", koji Hrvatsko katoličko sveučilište i Institut za povijest umjetnosti organiziraju u Zagrebu u rujnu 2020., u povodu 1600. obljetnice smrti sv. Jeronima. Tijekom godine osmisliće prijedlog znanstvenog projekta koji kani prijaviti Hrvatskoj zakladi za znanost.

Lj. Perinić će sudjelovati na nekoliko međunarodnih znanstvenih skupova, od kojih je prvi "Roman Archaeology Conference" u travnju u Splitu, gdje će zajedno s Ivanom Radman-Livajom voditi sekciju "What gods do you pray to? Between gods and men, worshippers in Roman Illyricum". U listopadu 2020. planira prisustvovati međunarodnom skupu u Szegeđu (Mađarska) s predavanjem o tipu Silvanovih svetišta na području Ilirika, s posebnim naglaskom na korištenju istog svetog prostora između dvaju božanstava. Navedena konferencija je uvodna i priprema za tisak knjige planirane za 2021. godinu u seriji Brill, "Monumenta Graeca et Romana series". U rujnu će sudjelovati na skupu

Contextualizing "Oriental" cults u Zagrebu. U suradnji s kolegama i ove će godine osmisliće prijedlog projekta za prijavu Hrvatskoj zakladi za znanost. Planira dovršiti prilog za konferenciju "RoMEC XX (Roman Military Equipment Conference)" na koju, nažalost, nije uspjela otići, ali s obzirom na to da je rad pisan u suradnji s kolegom Ivanom Radman-Livajom koji je konferenciji prisustvovao, rad je prihvaćen za tiskanje.

T. Leleković će prva će dva mjeseca 2020. godine provesti u Beču, u znanstvenoj instituciji Institut für Kulturgeschichte der Antike der ÖAW, gdje će zahvaljujući potpori Austrijske akademije znanosti u sklopu programa Joint Excellence in Science and Humanities raditi na zajedničkom projektu koji je prijavio s dr. Christianom Guglom pod naslovom "Hadrian's Pannonia". U ožujku i svibnju boravit će u Splitu gdje će biti angažiran na organizaciji skupa "Roman Archaeology Conference / Theoretical Roman Archaeology Conference 2020". U organizaciji tog skupa sudjeluje kao glavni organizator sa strane zemlje domaćina, koju predstavlja Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. U razdoblju od svibnja do studenog namjerava provesti arheološka istraživanja koja Odsjek za arheologiju redovito provodi sredstvima Ministarstva kulture kroz program zaštite i istraživanja arheološke baštine. U devetoj godini provođenja projekta "Arheološka baština antičke Murse" namjerava nastaviti arheološko istraživanje u Parku kraljice Katarine Kosače, gdje se sustavno istražuju ostaci antičke Murse s ciljem prezentacije središta antičke kolonije u obliku javnog urbanog arheološkog parka. U 2020. provest će se geofizikalna snimanja na ključnim mjestima na arheološkom nalazištu Osijek/Mursa. Na projektu "Rimska vila Ciglenice kod Osekova" namjerava zaključiti istraživanje na glavnoj zgradi tog arheološkog sklopa, a na projektu "Otok Majsan" namjerava nastaviti s raščišćavanjem nalazišta i otkrivanjem arheoloških ostataka na otoku. Od 2020. godine trebao bi preuzeti nadzor nad arheološkim istraživanjem na sustavu obrane rimske granice kroz projekt "Podunavski limes u Osječko-baranjskoj županiji", i to za potrebe kandidature tog višestrukog arheološkog spomenika na UNESCO-ve liste svjetske baštine. Studeni i prosinac provest će u Zagrebu na zaključenju poslova vezanih uz navedene projekte. Tijekom godine dovršit će rukopis knjige "Istočna nekropola Mur-

se – rezultati istraživanja provedenih 2008. godine na Trgu bana Josipa Jelačića u Osijeku", te rukopis rada o prvih sto godina rimske uprave jugoistočnom Panonijom. Namjera mu je sudjelovati i na tri znanstvena skupa: 1) "Roman Archaeology Conference 2020" u Splitu, sa sekcijom o utvrđenim gradovima na granici Rimskog Carstva; 2) "Roman urbanism in the northeastern part of regio X, in Noricum and the Pannonian provinces: towns and secondary settlements" (Celje, 26.–29. ožujka), s prilogom "New results and perspectives"; 3) redovito dvogodišnje okupljanje Društva za proučavanje rimske keramike "Fautores", koje će se najesen održati u Ateni.

Nastavna djelatnost

B. Migotti obavljaće mentorske i druge dužnosti kao stalna suradnica na Poslijediplomskom studiju iz antičke provincijalne i ranokršćanske arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

A. Domić Kunić obavljaće dužnosti vanjskog predavača trojici doktoranada na doktorskom studiju arheologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Izdavačka djelatnost

B. Migotti i A. Domić Kunić dovršit će uređivanje i pripremanje za tisak (unos, lektura, korektura, prevođenje sažetaka na strane jezike, recenzentski postupak i recenziranje, nadzor prijeloma) priloga za 19. svezak Arheoloških radova i rasprava, znanstvenog časopisa Razreda za društvene znanosti i Odsjeka za arheologiju.

Ostala djelatnost

Na poticaj T. Lelekovića i u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u travnju 2020. u Splitu će se održati međunarodni znanstveni skup "Roman Archaeology Conference 2019". Organizacijskim poslovima u ime Akademije rukovodit će T. Leleković, a B. Migotti sudjelovat će u pripremi skupa kao članica hrvatskog dijela Odbora. A. Domić Kunić i B. Migotti sudjelovat će u izdavanju 3. broja časopisa Acta Illyrica (Sarajevo) kao članice Recenzentskog odbora. A. Domić Kunić obavljaće administrativne poslove vezane uz djelatnost Odsjeka za arheologiju (zaprimanje i arhiviranje dopisa). Osim toga će prikupiti, unijeti u računalo, po potrebi lektorirati i korigirati izvješća i druge tekstove predviđene za objavu u Ljetopisu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020. godinu. Lj. Perinić obavljaće tekuće poslove vezane uz priručnu knjižnicu Odsjeka (održavanje, unos i popis novih knjiga i časopisa).

ODSJEK ZA ETNOLOGIJU

Voditelj Odsjeka za etnologiju je akademik *Dragutin Feletar*. Djelatnici Odsjeka su viši znanstveni suradnik dr. sc. Jakša Primorac i viša stručna suradnica dr. sc. Klementina Batina.

Temeljni projekt Odsjeka koji se nastavlja u 2020. godini je daljnje objavljivanje antologijskih etnoloških rukopisa iz 19. i prve polovice 20. stoljeća gradiva pisanih prema *Osnovi sabiranje za proučavanje i građe o narodnom životu* Antuna Radića iz 1897. godine. Objavljuju se u časopisu *Zbornik za narodni život i običaje* ili kao posebna izdanja Odsjeka. Pritom se rukopisi prepisuju, kolacioniraju, digitaliziraju, kritički obrađuju i multidisciplinarno proučavaju, a djelatnici Odsjeka surađuju s drugim znanstvenim ustanovama, udrugama u kulturi i jedinicama lokalne uprave iz sredina iz kojih potječe gradivo. Tempo objavljivanja odvija se u skladu s financijskim mogućnostima. Glavni i odgovorni urednik svih izdanja je akademik Dragutin Feletar.

U 2020. u Odsjeku će se obavljati stručni rad s vanjskim korisnicima arhiva te dokumentiranje i uređivanje arhivskog gradiva kao i objavljivanje dviju kapitalnih etnoloških monografija izrađenih prema Radićevoj *Osnovi*:

1) Luka Lukić, *Opis sela Klakarja: Narodni život i običaji*, sign. SZ 128a–d, NZ 28a–e (urednik: dr. sc. Marinko Vuković, Arhiv HAZU);

2) Mijo Žuljić, *Vareš: Narodni život i običaji*, sign. SZ 60, 160 (urednik: dr. sc. Mario Katić, Sveučilište u Zadru).

Nastavit će se priprema za objavljivanje monografija:

1) Nikola Novaković, *Staro Štefanje: Narodni život i običaji*, sign. SZ 110a–d (urednice: dr. sc. Danijela Birt, Sveučilište u Zadru; dr. sc. Marina Marinković, Zavod za lingvistička istraživanja HAZU)

2) Milena Sajvert-Pokupska, *Hrnetić: Narodni život i običaji*, sign. SZ 29 (urednice: dr. sc. Klementina Batina, Odsjek za etnologiju HAZU; dr. sc. Marina Marinković, Zavod za lingvistička istraživanja HAZU).

Započet će se prepisivati i kolacionirati opsežna etnološka monografija *Virje: Narodni život i običaji*, zapisivača Josipa Tomeca, sign. SZ 18 (665. str.) te multidisciplinarno istraživati i druga rukopisna građa iz Podravine. Voditelj istraživanja bit će akademik Dragutin Feletar.

Uz redovnu djelatnost, djelatnici Odsjeka istražuju i pišu znanstvene radove iz svojih specijalističkih područja te odlaze na znanstvene skupove.

Dr. sc. *Jakša Primorac* nastavit će svoja višegodišnja istraživanja tradicijske i popularne glazbe na dubrovačkom području i u Boki kotorskoj. Pisat će članke za

zbornike radova sa simpozija u Sarajevu i Beču na kojima je sudjelovao 2019. godine. U prvome je riječ o pitanju opstanka jednostavne tradicijske vokalne monofonije na dubrovačkom seoskom području i u Boki Kotorskoj u vremenu ekspanzije raznih vrsta, stilova i žanrova popularne glazbe, a osobito višeglasnoga pjevanja. U drugome je riječ o predstavljanju bogate povijesti istraživanja tradicijske glazbe i plesa u Boki kotorskoj od 19. stoljeća do današnjeg doba s posebnim naglaskom na specifičnu multietničnost i multikonfesionalnost regije te iza zove senzitivnog pristupa arhivskim i terenskim istraživanjima u tom kontekstu. U Odsjeku će se posvetiti obogaćivanju i dokumentiranju novijega knjižnog fonda. Odlazit će na terenska istraživanja i znanstvene skupove.

Dr. sc. *Klementina Batina* će pružati stručnu pomoć vanjskim korisnicima Odsjeka pri korištenju arhivskog gradiva i priručne literature te voditi standardnu evidenciju i dokumentaciju. Kao tajnica uredništva *Zbornika za narodni život i običaje* vodit će poslovnu administraciju i korespondenciju s vanjskim suradnicima Odsjeka na poslovima kritičkog obrađivanja i objavljivanja etnoloških i folklorističkih monografija, uključujući i apliciranje na razne natječaje za osiguravanje financijske potpore. Pisat će znanstvenu studiju o obimnom digitaliziranom etnološkom i folklorističkom gradivu Ive Čakalića koje se čuva u arhivu Odsjeka (sign. NZ 116a–b, NZ 124a–š) za zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa u Požegi na kojemu je sudjelovala 2019. godine. Nastavit će prepisivati i kolacionirati opsežnu etnološku monografiju *Hrnetić (kraj Karlovca)*. *Narodni život i običaji* Milene Sajvert-Pokupske (sign. SZ 29). Zajedno s dr. sc. Tanjom Perić-Polonijio, vanjskom suradnicom Odsjeka, dovršit će priređivanje te nastojati osigurati financijska sredstva potrebna za objavljivanje folklorističke monografije *Narodne pjesme iz dubrovačkog kraja* Balda Melkova Glavića (sign. MH 31, MH 58, MH 179a-i). Nastavit će digitalizirati arhivsko gradivo Odsjeka kao predstavnica Odsjeka u Akademijinu Digitalnom repozitoriju.

ODSJEK ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Plan rada za 2020. godinu u skladu je sa strateškim ciljevima Odsjeka (koji obuhvaćaju analizu modela i odrednica dugoročnog ekonomskog rasta/razvoja; praćenje dinamike hrvatskoga gospodarskog sektora; te analizu konkurentnosti hrvatskog drvnog sektora).

Krajem 2019. godine planira se održavanje 1. međunarodne konferencije pod nazivom "International Conference on Economics of Decoupling (ICED)" u organizaciji Ekonomskog fakulteta Zagreb i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja će se održati od 02.-03. prosinca 2019. godine u Zagrebu na Ekonomskom fakultetu. Pored toga, u okviru konferencije predviđa se prezentiranje i objava rada akademika *Gordana Družića* i dr. sc. Martine Basarac Sertić pod na-

zivom "Analiza stanja bioekonomije u Europskoj uniji s posebnim osvrtom na Republiku Hrvatsku". Potreba preusmjeravanja svjetske ekonomije prema održivijem, resursno učinkovitijem gospodarstvu temeljenom na obnovljivim izvorima tzv. bioekonomiji, posljednjih je godina dobila novi zamah na globalnoj i regionalnoj razini. Naime, bioekonomija Europske unije jedan od najvećih i najvažnijih sektora EU-a koji je u skladu s europskim modelom postizanja uključivog, održivog i inteligentnog gospodarskog rasta, a koji obuhvaća poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo, hranu, bioenergiju i bio-proizvode s godišnjim prometom od oko 2.3 bilijuna EUR, dodanom vrijednošću od 621 milijarde EUR i 18 milijuna zaposlenih. Kao takva čini važan dio ukupnog gospodarstva u EU-u, te je u ažuriranoj strategiji bioekonomije za održivu Europu, predstavljena kao sljedeći val gospodarskog razvoja koji pruža velike mogućnosti za inovacije, radna mjesta, rast i reindustrijalizaciju. U tom kontekstu ovaj rad obuhvaća pregled i usporedbu postojećih biogospodarskih strategija, politika ili srodnih inicijativa i pokazatelja na razini Europske unije, ali i postojećih sektora biogospodarstva na nacionalnoj razini, točnije u Hrvatskoj. Pored toga, u radu se analiziraju ključni pokazatelji biogospodarstva i prati napredak članica Europske unije za razdoblje od 2008. do 2015. godine.

Krajem 2019. godine predviđa se tiskanje i objava Zbornika radova Svjetski financijski vrtlog – 30 godina poslije, koji će biti rezultat znanstvenog skupa pod nazivom "Svjetski financijski vrtlog – 30 godina poslije" koji je održan 05. prosinca 2018. godine u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu, a koji je organiziran u suradnji Odsjeka za ekonomska istraživanja i Ekonomskog fakulteta Zagreb (Katedre za financije).

Nadalje se predviđa organizacija i održavanje znanstvenog skupa pod nazivom "Održivost javnih financija na putu u monetarnu uniju" koji će se organizirati u suradnji Odsjeka za ekonomska istraživanja HAZU i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u ožujku 2019. godine. Pored toga, planira se i objavljivanje istoimenog Zbornika radova.

U 2020. godini predviđa se objava članka dr. sc. *Martine Basarac Sertić* u koautorstvu pod nazivom "Eco-innovation and Economic Growth in the European Union: A Panel Data Analysis" u znanstvenom časopisu *Zagreb International Review of Economics & Business*. Eko-inovacije, kao novi koncept i zelene tehnologije središnji su dio europske budućnosti i u središtu politika Europske unije. U tom su kontekstu eko-inovacije značajan alat koji kombinira smanjeni utjecaj na okoliš s pozitivnim socioekonomskim učincima. Ovaj rad ističe ulogu ekoloških inovacija i procjenjuje utjecaja rasta BDP-a, kvalitete institucija i stope recikliranja na indeks eko-inovacija u 28 država članica Europske unije. Konkretno, ekonometrijska analiza provedena je na temelju GMM procjenitelja s robusnim standardnim pogreškama te pokazuje da su stopa rasta BDP-a, kvaliteta institucija i stopa recikliranja komunalnog otpada statistički značajno i pozitivno utjecale na eko-inovacije u razdoblju od 2010. do 2016. godine.

Dalje se predviđa objava članka dr. sc. *Martine Basarac Sertić* u koautorstvu pod nazivom "Governance trends among European Union countries" u kojem se

preispituju postojeća saznanja o upitnoj konvergenciji zemalja Istočne Europe kao moguće posljedice transfera Zapadnih formalnih institucija u te zemlje i usvajanja *acquis communautaire*-a. Ovo pitanje seže do početka 1990-ih kada je prevladavalo očekivanje da će uspješne formalne institucije iz Zapadnih zemalja rezultirati sličnim rezultatima u tranzicijskim zemljama. U međuvremenu, uglavnom zbog neformalnih ograničenja, u većini slučajeva to se pokazalo pogrešnim shvaćanjem. Štoviše, kvantitativna analiza trendova upravljanja u EU u posljednja dva desetljeća pokazuje prilično divergentne puteve među Istočno- i Zapadnoeuropskim društvima. Rezultati analize indikatora upravljanja (WGI) ukazuju da su Liberalne, Nordijske i Kontinentalne zemlje znatno uspješnije od Mediteranskih i od Srednje- i Istočnoeuropskih zemalja. Dodatno, nalazi istraživanja sugeriraju malu vjerojatnost sustizanja vodećih zemalja od strane Mediteranskih i od Srednje- i Istočnoeuropskih zemalja.

Očekuje se objavljivanje članka znanstvene suradnice dr. sc. Martine Basarac Sertić u koautorstvu pod nazivom "Potencijal i uloga biomase u hrvatskoj energetskej tranziciji" u znanstvenom časopisu *Drvna industrija*. Kao punopravna članica Europske unije, Republika Hrvatska prolazi kroz proces energetske tranzicije, odnosno dekarbonizacije gospodarstva transformacijom energetskog sektora u kojem obnovljivi izvori energije zamjenjuju fosilna goriva. U tom procesu značajnu ulogu ima biomasa s obzirom na brojne pozitivne okolišne i ekonomsko-socijalne aspekte korištenja biomase kao energenta. Sukladno europskim ciljevima Hrvatska je ostvarila potrebnih 20 posto udjela proizvodnje iz obnovljivih izvora, no udio proizvodnje energije iz biomase još uvijek nije zadovoljavajući. Pri tome je najčešće korišten izvor biomase kruta biomasa, posebice pelet čiji su proizvođači izvozno orijentirani. Unatoč tome, Hrvatska još uvijek ovisi o uvozu biomase, što je slučaj i na razini Europske unije. Za unaprjeđenje proizvodnje i potrošnje energije iz biomase potrebna je sinergija i zajedničko djelovanje svih dionika energetskog sektora, a donositelji odluka trebaju odgovarajućim mjerama stvoriti uvjete za razvoj tržišta biomase i riješiti prepreke s kojima se suočavaju gospodarstvenici i investitori. Unatoč rastu broja projekata primjene biomase u proizvodnji električne i toplinske energije, kao i broja kogeneracijskih postrojenja i elektrana na biomasu, potencijal korištenja biomase i dalje je velik. Ovim radom analizira se trenutni položaj i važnost biomase u energetskej tranziciji Republike Hrvatske kroz analizu tržišta biomase u Hrvatskoj te položaja biomase u nacionalnim energetskim politikama.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – DUBROVNIK

Ciljevi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku su nastavak istraživanja u Državnom arhivu u Dubrovniku, u Arhivu HAZU u Zagrebu, Arhivu grada Korčule, Knjižnici male braće u Dubrovniku te Arhivu Dubrovačke biskupije u Dubrovniku kako bi se u izdanjima Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, kao i u drugim znanstveno relevantnim izdanjima u domovini i u inozemstvu mogla dopisati nova poglavlja političke, pravne, društvene, gospodarske i kulturne povijesti Dubrovačke Republike od srednjovjekovlja do 19. st. S istim ciljem Zavod će izdavati knjige (djelomice i autora izvan kruga zaposlenika) i dva časopisa (od toga jedan na engleskom) posvećene dubrovačkoj povijesti. Zavod će održavati i razvijati svoju djelatnost kao ekspertizni centar za domaće i strane znanstvenike koji istražuju dubrovačku povijest.

Planirane aktivnosti

Prof. dr. sc. *Zdenka Janeković Römer* planira istraživanje odnosa između Dubrovačke Republike i Napuljskog Kraljevstva pod aragonskom dinastijom koja je Republiku povezivala ne samo s južnom Italijom nego i ostalim aragonskim sredozemnim posjedima omogućivši njezinu međunarodnu afirmaciju. Bit će voditeljica znanstvenog projekta Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada). Unutar toga velikog projekta koordinirat će rad znanstvenika Zavoda za povijesne znanosti HAZU i naših vanjskih suradnika.

Dr. sc. *Rina Kralj- Brassard* objavit će knjigu pod naslovom "Dubrovačko nahodište i njegovi štićenici (1818-1908)". Proučavat će državni proračun Dubrovačke Republike iz 16. i 17. stoljeća, procese osiromašenja pripadnika elitnih slojeva dubrovačkog društva i nastanak mreže socijalno- zdravstvenih ustanova. Sudjelovat će u projektu Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada), kao i na projektu Stanovništvo Dubrovnika.

U okviru političke povijesti Dubrovačke Republike u ranom novovjekovlju Lovro Kunčević objavit će knjigu Vrijeme harmonije. Razlozi društvene i političke stabilnosti Dubrovačke Republike. Nadalje, istraživat će posebice odnose između Venecije i Dubrovnika tijekom 17. stoljeća. Tzv. "lokrumaska kriza" jedan od najžešćih, a u historiografiji najslabije istraženih mletačko-dubrovačkih sukoba. Za to istraživanje dr.sc. Lovro Kunčević će transkribirati opsežnu građu iz mletačkog i dubrovačkog arhiva. Sudjelovat će u znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada).

Dr. sc. *Ivana Lazarević* istraživat će demografska kretanja stanovništva specifičnih i dosad neobrađenih otočnih mikrocjelina: otoka Mljeta i grada Korčule. Nastavit će rad na ubikaciji vlasteoskih kuća unutar stare gradske jezgre Dubrovnika pomičući vremensku granicu istraživanja prema 1700-toj godini. U okviru projektnog tima "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada), kao i projektu Stanovništvo Dubrovnika istraživat će posljedice migracija na tradicionalne obiteljske strukture na dubrovačkom području.

Prof. dr. sc. *Nella Lonza* će, u okviru istraživanja institucionalne i pravne povijesti Dubrovnika u srednjem vijeku, obaviti istraživanja opsežne građe o mletačkoj vlasti u Državnom arhivu Dubrovniku (1205-1358.) i u Državnom arhivu u Veneciji. Na širem domovinskom planu vodit će projekt Zaklade Damaška o pravnim aspektima procesa protiv Zrinskog i Frankopana te sudjelovati u znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada). Uredit će nove brojeve časopisa Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku i i Dubrovnik Annals, a kao izvršni urednik i dviju knjiga u izdanju našeg Zavoda. Kao evaluator i izvjestitelj sudjelovat će u ocjenjivanju znanstvenih projekata Europske unije (Horizon 2020, MSCA).

Prof. dr. sc. *Nella Lonza* će, u okviru istraživanja institucionalne i pravne povijesti Dubrovnika u srednjem vijeku, obaviti istraživanja opsežne građe o mletačkoj vlasti u Državnom arhivu Dubrovniku (1205-1358.) i u Državnom arhivu u Veneciji. Suradivati će na pripremi izdanja biskupske vizitacije dubrovačke nadbiskupije G.F. Sormanija iz 16. stoljeća. Na širem domovinskom planu vodit će projekt Zaklade Damaška o pravnim aspektima procesa protiv Zrinskog i Frankopana te sudjelovati u znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada). Vodit će kao mentor doktorande na doktorskom studiju zagrebačkog i dubrovačkog sveučilišta, od kojih će jedan uskoro i doktorirati. Uredit će nove brojeve časopisa Anal Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku i i Dubrovnik Annals. Uredit će i priloge iz pravne struke za Hrvatski biografski leksikon, a kao izvršni urednik i dviju knjiga u izdanju našeg Zavoda. Kao evaluator i izvjestitelj sudjelovat će u ocjenjivanju znanstvenih projekata Europske unije (Horizon 2020, MSCA-IF-2019.).

Prof. dr. sc. *Vesna Miović* nastavlja istraživanje dubrovačko-osmanskih odnosa u 16. stoljeću s posebnim naglaskom na vrijeme sultana Sulejmana Veličanstvenog. Planira nastaviti istraživanje povijesti Lazareta na Pločama kao i arhivske dokumente koji otkrivaju na koje su sve načine Dubrovčani uklanjali poteškoće koje su im stvarali neprijatelji iz osmanskog susjedstva, od razbojnika i hajduka do neprijateljski raspoloženih hercegovačkih sandžakbega i bosanskih beglerbega. Sudjelovat će u znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada).

Dr. sc. *Relja Seferović* dovršit će započeta istraživanja arhivskog fonda "Različiti spisi nadbiskupskog dvora" u Arhivu Dubrovačke biskupije u Dubrovniku radi pronalaženja potrebnih podataka o propovjedničkoj djelatnosti i odnosima du-

brovačke nadbiskupije s vlastima Dubrovačke Republike u razdoblju od druge polovice 17. do početka 19. stoljeća. Konzultirat će i dostupnu rukopisnu građu iz istog razdoblja u knjižnici Male braće u Dubrovniku i Državnom arhivu u Dubrovniku. Sudjelovat će u znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. st." (Intrada).

Prof. dr. sc. *Stanislava Slavica Stojan* dovršit će uređivanje Zbornika radova o matrikuli bratovštine Sv. Spasitelja iz Mokošice kao i radova o ustanovljenju župe 1769. godine. Dovršit će knjigu o pisanim izvješćima o dubrovačkoj Velikoj trešnji 1667. godine. Istraživat će u Državnom arhivu u Napulju, kao i arhivskom fondu Dubrovačke Republike Državnog arhiva uz Dubrovniku u okviru znanstvenog projekta Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada).

Očekivani rezultati

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja na temu političke, pravne, kulturne diplomatske, gospodarske, i društvene povijesti Dubrovačke Republike bit će nova saznanja na temelju kojih će nastati novi znanstveni radovi i monografije u izdanju Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku. Rezultati koje očekujemo doprinjet će organiziranju radionica i konferencija predviđenih projektom "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do 19. stoljeća" (Intrada), kao i nizu predavanja koja će održati znanstvenici Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku na različitim konferencijama i susretima u domovini i inozemstvu te pred domaćim slušateljstvom u Dubrovniku, Zagrebu i drugdje u Hrvatskoj.

Izvršitelji/suradnici

Prof. dr. sc. Zdenka Janeković Römer, dr. sc. Lovro Kunčević, dr. sc. Rina Kralj-Brassard, dr. sc. Ivana Lazarević, dr. sc. Nella Lonza, prof. dr. sc. Vesna Miović, dr. sc. Relja Seferović, prof. dr. sc. Stanislava Slavica Stojan, prof. dr. sc. Stjepan Ćosić, dr. sc. Irena Ipšić, dr. sc. Marinko Marić, dr. sc. Kristina Puljizević, dr. sc. Zrinka Pešorda-Vardić, dr. sc. Domagoj Madunić, dr. sc. Ariana Violić-Koprivec, doktorand Vedran Stojanović, dr. sc. M. Katušić.

U 2020. godini Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku planira objaviti sljedeće knjige:

- Rina Kralj-Brassard, Dubrovačko nahodište i njegovi štćenici (1818.-1908.)
- Lovro Kunčević, Vrijeme harmonije. Razlozi društvene i političke stabilnosti Dubrovačke Republike
- Tanja Trška, Un arcivescovo del Cinquecento inquieto. Lodovico Beccadelli tra letteratura e arte
- Neda Kovačić, Tijelo kao dokaz. Medicinska vještačenja u postupcima kaznenog suda u Dubrovniku u 18. stoljeću.

Planira se također izdavanje novoga broja časopisa Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku i Dubrovnik Annals (na engleskom jeziku).

Trajanje aktivnosti Tijekom 2020. godine.

Međunarodne aktivnosti

Zavoda za povijesne znanosti HAZU održati u Dubrovniku 16 i 17. 4. 2020. organizirat će međunarodni znanstveni skup "Struggle for Sovereignty? Small States and the Diplomacy of the Early Modern Period" uz sudjelovanje trideset znanstvenika iz Sjedinjenih država, Ujedinjenog Kraljevstva, Mađarske, Italije, Njemačke, Francuske, Ukrajine, Poljske i drugih zemalja Na njemu će predavanja održati:

Vesna Miović, From tears to poison: Ragusan dealings with the enemies from the Ottoman neighbourhood

Lovro Kunčević, "Like a small animal to whom God has given nothing but a strong voice": Ragusan Republic and its many patrons, a ostali znanstvenici sudjelovat će u diskusiji.

Stanislava Slavica Stojan održat će niz predavanja na temu starije hrvatske književnosti na slavističkoj katedri državnog sveučilišta Federico II u Napulju početkom prosinca 2019.

Nella Lonza djelovat će kao evaluator i izvjestitelj u ocjeni projekata EU (Horizon 2020, MSCA).

Niz zaposlenika Zavoda u sklopu projekta Intrada bit će na istraživačkim boravcima u inozemstvu i održavati kontakte sa stranim znanstvenicima u sklopu uobičajenih Zavodskih djelatnosti.

Ostalo

U povodu predsjedanja Republike Hrvatske Europskom unijom u Knjižnici HAZU održat će 27. veljače 2020. godine predavanje pod naslovom Vrhunci dubrovačke diplomacije: Frano Gundulić, Jaketa Palmotić Dionorić i Marojica Caboga znanstvenici Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku: prof. dr. sc. Vesna Miović, dr. sc. Lovro Kunčević i prof. dr. sc. Stanislava Slavica Stojan.

U povodu Dana otvorenih vrata HAZU predavanje pod naslovom Lazareti u Dubrovniku održat će prof. dr. sc. Vesna Miović.

Tijekom sljedeće godine u okviru suradnje Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku i Dubrovačkih muzeja znanstvenici zavoda i njegovi suradnici održat će niz predavanja otvorenih za građanstvo u Kneževu dvoru te po pozivu sudjelovati u radio i televizijskim emisijama.

ZBIRKA BALDA BOGIŠIĆA U CAVTATU

Zbirka Bala Bogišića u Cavtatu radit će u skladu s planom za 2020. godinu.

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – ZADAR

Osnovni ciljevi znanstvenog i kulturnog rada u 2020. odnose se na daljnji znanstveni rad i uspostavi suradnje s drugim kolegama iz Hrvatske i inozemstva vezano uz tematiku društvene, kulturne i vojne povijesti Dalmacije i Bosne i Hercegovine u 19. i 20. stoljeću. Valorizacija, očuvanje i korištenje kulturnih krajolika i kulturno-povijesne spomeničke baštine na zadarskom području. Cilj je objaviti rezultate znanstvenih istraživanja te ih predočiti i prezentirati široj znanstvenoj i kulturnoj javnosti u Hrvatskoj i inozemstvu. Jednako tako usmjeriti znanstvenu djelatnost Zavoda na ostvarenju ranije zadanih ciljeva u suradnji sa znanstvenim, kulturnim, obrazovnim ustanovama, udrugama te lokalnom samoupravom u ostvarenju i realizaciji raznih projekata vezanih uz prošlost šireg zadarskog kraja, sjeverne Dalmacije ali i općenito prošlosti hrvatskih krajeva i hrvatskog naroda. Svi znanstvenici u Zavodu, dr. sc. Tado Oršolić (viši znanstveni suradnik) dr. sc. Marija Zaninović-Rumora (viša znanstvena suradnica), dr. sc. Grozdana Franov-Živković (znanstvena suradnica i voditeljica Pomorske zbirke) i dr. sc. Martina Dubolnić-Glavan (znanstvena suradnica-postdoktorandica) doprinose ostvarenju tih ciljeva, svako pojedinačno iz svog područja znanstvenog interesa i istraživanja.

Planirane aktivnosti

Dr. sc. *Tado Oršolić* (viši znanstveni suradnik), u 2020. planira nastaviti sa ranije započetim aktivnostima, znanstvenim istraživanjima u arhivima i knjižnicama u Hrvatskoj i Austriji. U svojstvu urednika, raditi na recenziranju i prikupljanju znanstvenih radova, koordinaciji između autora i recenzenta, pripremi, izradbi i tiskanju znanstvenog godišnjaka *Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru* sv. 62/2020. Sudjelovati u uredništvu te pripremi tiskanja triju zbornika radova sa znanstvenih skupova (na kojima je Zavod u Zadru bio organizator): "Svećenici glagoljaši i njihova ostavština", "Ivan Berčić (1824. – 1870.) – život i djelo" i "Završetak Prvog svjetskog rata u Dalmaciji". Sudjelovati u organizaciji znanstveno-stručnog skupa "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti" krajem listopada 2020., i ostalim suorganizacijama znanstveno-stručnih skupova sa Sveučilištem u Zadru i ostalim kulturnim ustanovama u Zadru i Zadarskoj županiji.

Sudjelovati u radu i kreiranju ostalih projekata, znanstvenih skupova i aktivnosti koje planira Zavod u Zadru, organizirati predavanja i promocije monografija u Zavodu, organizirati manifestaciju Dan otvorenih vrata HAZU 2020.; sudjelovati u organizaciji Kliofest – festival povijesti.

Nastaviti sa pisanjem i izradbe monografije naslova "Nepokorena Posavina: Rat u Bosanskoj Posavini – Oraško bojište 1992. – 1995."

Napisati i predati slijedeće znanstvene radove u: zbornik radova "Svećenici glagoljaši i njihova ostavština" naslova rada "Don Pavao Kero glagoljaš Zadarske nadbiskupije"; zbornik radova "Ivan Berčić (1824. – 1870.) – život i djelo" naslov rada "Berčić u hrvatskom preporodnom/narodnom pokretu i njegov doprinos u promicanju hrvatske kulturne baštine – glagoljice"; zbornik radova "Završetak Prvog svjetskog rata u Dalmaciji", naslov rada "Dalmatinske postrojbe na kraju Prvog svjetskog rata – primjer 22. dalmatinske pješačke pukovnije grof Lacy".

Sudjelovali na znanstveno-stručnom skupu "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti" krajem listopada 2020. s okvirnom temom izlaganja "Međunarodni sajam ribarstva Zadar 1957. – 1961. – mogućnosti revitalizacije"

U izdavačkom pogledu Zavoda ponovo pokrenuti edicije Zavoda u Zadru, Djela i Posebna izdanja kroz tisak monografija, zbornika radova i sličnih izdanja.

Voditi računa i izvršiti prijave na natječaje koje objavljuje Grad Zadar, Zadarska županija, Ministarstvo kulture RH i Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta vezano uz natječaje za financiranje znanstvenih časopisa, monografija, zbornika i Programa zaštite i obnove kulturnih dobara.

Dr. sc. *Marija Zaninović-Rumora* nastaviti će znanstveno-istraživački rad na povijesnoj metrologiji istočnog Jadrana-mjere dalmatinskih komuna te kao rezultat planira objaviti knjigu s istoimenim naslovom, rad na knjizi bi trajao dvije godine. Također, nastaviti će raditi na projektu "Hvarski statut-kritičko izdanje", koji uključuje više autora i institucija te shodno usklađenosti rada među autorima i institucijama planira raditi na projektu dvije do četiri godine.

Dr. sc. *Grozdana Franov-Živković* kao voditeljica Pomorske zbirke u Zavodi u Zadru, planira nastaviti sa nabavom predmeta i dokumenata te sređivanjem Glavne postave Pomorske zbirke u podrumu glavne zgrade Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru te postavljanje prigodne izložbe Ribarstvo i akvakultura zadarskog kraja i Pomorstvo zadarskog kraja za manifestacije Otvorena vrata HAZU, Kliofest – festival povijesti, Dani izvannastavnih aktivnosti. Raditi na temi izložbe i predavanja, izradbi malog kataloga s najzanimljivijim predmetima te izradbi promotivnog materijala na više jezika. Voditi računa o restauraciji i konzervaciji sidara i ostalih predmeta iz fundusa Pomorske zbirke prijavom na natječaje koje Ministarstvo kulture odobri u sklopu Programa zaštite za pokretna kulturna dobra.

Planira objaviti sljedeće monografije u suautorstvu: Grozdana Franov-Živković, Ivica Vigato, Zdenko Dundović, "Glagoljski spisi ninske biskupije 1634. –

1750.", edicija Monumenta glagolitica Archidioecesis Iadertianae, Stalna izložba crkvene umjetnosti i Sveučilište u Zadru; Grozdana Franov-Živković, Ivica Vigato, Zdenko Dundović, "Glagoljski spisi ninske biskupije, 1750. – 1819.", edicija Monumenta glagolitica Archidioecesis Iadertianae, Stalna izložba crkvene umjetnosti i Sveučilište u Zadru; Grozdana Franov-Živković, Dragan Nimac: "Glagoljaško pučko crkveno pjevanje Ražanca", Hrvatska kulturna udruga Pjevana baština, Institut za etnologiju i folkloristiku, Hrvatsko katoličko sveučilište.

Napisati i predati za zbornike radova i časopise slijedeće radove: "Bratovštine otoka Pašmana i njihove glagoljske evidencije" za zbornik s međunarodnog znanstvenog skupa "Fenomen glagoljice"; "Glagoljica u Ninskoj biskupiji", i "Bratovštine i Ninskoj biskupiji" za zbornik sa znanstvenog skupa "Ecclesia Nonnensis: prošlost Ninske biskupije"; "Sukošanske bratovštine od 17. do 19. stoljeća", i suautorstvu s Matom Bobanovićem, "Stanovništvo Sukošana od 1608. do kraja 19. stoljeća" za Zbornik sa znanstvenog skupa "Sukošan"; u suautorstvu s Ivicom Vigato i Marijanom Tomić, "Povijesni izvori o rukopisnim glagoljskim brevijarima zadarskog područja i model njihova opisa u digitalnom okruženju", za časopis "Slovo"; "Berčić kao čuvar i sakupljač glagoljskih spomenika", za zbornik sa znanstvenog skupa "Ivan Berčić (1824. – 1870.) – život i djelo"; "Sačuvani glagoljski spisi Zoranićeva doba", za zbornik sa znanstvenog skupa "Petar Zoranić i hrvatska kultura"; "Svećeničke bratovštine zadarskog područja: Glagoljska madrikula svećeničke bratovštine zadarskih otoka Coena domini" za Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru za godinu 2020.; "Istraživanja don Luke Jelića o običajnom pravu", za zbornik radova sa znanstvenog skupa "Luka Jelić (1864.-1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa".

Sudjelovati na znanstvenim skupovima: "Preko i njegovo područje", tema izlaganja s Danijelom Deković: "Stanovništvo župa Sutomišćica i Preko na temelju matičnih knjiga te glagoljskih i ostalih dokumenata od kraja 17. do kraja 19. stoljeća"; "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti" s dvije virtualne i obične izložbe pod nazivom "Ribarstvo i akvakultura zadarskog kraja" i "Pomorstvo zadarskog kraja."

Sudjelovati u organizaciji znanstvenog skupa "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti" te izradi knjižice sažetaka i Zbornika radova s istoimenog znanstvenog skupa.

Sudjelovati u uređivanju zbornika sa znanstvenog kolokvija "Svećenici glagoljaši i njihovo nasljeđe" i zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa "Ivan Berčić (1824. – 1870.) – život i djelo".

Sudjelovanje na 11. Saboru glagoljaša s predavanjima i predstavljanjima knjiga. Održati pozvana predavanja studentima Odjela za informacijske znanosti, Sveučilišta u Zadru o arhivskom istraživanju glagoljskih rukopisa i ostalih izvora.

Dr. sc. *Martina Dubolnić Glavan* (postdoktorandica – znanstvena suradnica), u 2020. planira objaviti monografiju "Kulturni krajolik južnog Velebita I; Upotre-

ba pećina na planinskom području", Izdavač NP Paklenica, suizdavači Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Planinarsko društvo Paklenica u Zadru i Speleološki odsjek Liburnija i monografiju u suautorstvu s D. Vujević et al. "Putovanje kroz mrak; 120 godina istraživanja pećina s ostacima materijalne kulture na zadarskom području".

Napisati i predati radove za monografije i zbornike radova: "Starigrad Paklenica: arheologija krškog krajolika" u znanstvena monografija "Starigrad Paklenica"; u suautorstvu s Mate Mustać i Roko Surić, "Aenona – Nona – Nin: preobrazba arheološkog krajolika" u: znanstvena monografija "Ecclesia Nonensis: prošlost Ninske biskupije"; "Dr. Luka Jelić i početci proučavanja ninskih starina" u znanstvena monografija "Ecclesia Nonensis: prošlost Ninske biskupije".

Sudjelovati na znanstvenim skupovima: naslovom teme "Dr. Luka Jelić i početci modernih znanstvenih istraživanja na zadarskom području" na međunarodnom znanstvenom skupu "Luka Jelić (1864. – 1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa", Zadar, 24. listopada 2019.; izlaganje u koautorstvo s G. Franov-Živković i Z. Dundović pod naslovom "Arhiva Jelić - bogata ostavština vrijednog istraživača" na međunarodnom znanstvenom skupu "Luka Jelić (1864. – 1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa", Zadar, 24. listopada 2019.; izlaganje na znanstvenom skupu "Preko i njegovo područje"; izlaganje na znanstvenom skupu "Maritimna kultura zadarskog područja".

Nastaviti raditi na izradi dokumentacije te obradi građe i prostornih podataka prikupljenih terenskim istraživanjima provedenim 2008. – 2010., 2016., 2018. i 2019. g. na prostoru Općina Starigrad-Paklenica i Jasenice, zatim izradi cjelovite GIS baze podataka kao Registra kulturno-povijesne baštine navedenog područja i izradi Registra i GIS prostorne baze podataka "Speleoloških objekata od kulturnog značaja na prostoru Južnog Velebita" i izradi Registra i GIS prostorne baze podataka Arheoloških lokaliteta na prostoru Grada Nina i šire okolice (Vir, Privlaka, Zaton, Ninski stanovi, Vrsi).

Nastaviti raditi na arheološkom terenskom pregledu nalazišta Pećina Modrič – geomorfološki spomenik prirode, u suradnji sa Arheološkim muzejem Istre u Puli i terenskim istraživanjima pećina s kulturnim ostacima na prostoru južnog Velebita i zadarskih otoka u okviru djelatnosti Speleološkog odsjeka Liburnija, Planinarskog društva Paklenica u Zadru.

Sudjelovati u: organizaciji znanstvenog okruglog stola na temu: Valorizacije, očuvanja i samoodrživog korištenja kulturnih krajolika i kulturno-povijesne spomeničke baštine u odnosu na negativne trendove i prostornu politiku Republike Hrvatske; organizaciji znanstvenog skupa "Maritimna kultura zadarskog područja"; studijskoj tematskoj izložbi (koautori Robert Maršić, Majda Dadić) "Krajolici i spomenici zadarskog područja krajem 19. i početkom 20. st. u istraživanjima prof. dr. Luke Jelića"; organizaciji tematske izložbe "120 godina Planinarskog društva Paklenica u Zadru"; studijskoj tematskoj izložbi "Putovanje kroz mrak; 120 godina istraživanja pećina s ostacima materijalne kulture na zadarskom području".

Sudjelovati u radu na znanstvenom projektu Hrvatske zaklade za znanost (kao suradnik) "Kulturni krajolik - model valorizacije, zaštite, upravljanja i korištenja kulturne baštine" [The Cultural Landscape - A Model for Valorisation, Protection, Management and Use of Cultural Heritage] (UIP-05-2017), voditelja doc. dr. sc. Igora Kulenovića, Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru.

Planira održati javna predavanja: povodom Međunarodnog dana planina na temu Arheoloških istraživanja i kulturnog krajolika Velebita u Zadru 2019.; povodom obilježavanja 120 godina PD "Paklenica" u Zadru na temu "Osnutka i djelovanja Planinarskog i turističkog društva Liburnia 1899. g. u Zadru"; u Speleološkoj školi, Speleološkog odsjeka Liburnija PD Paklenica u Zadru, pod naslovom "Arheološki i kulturni sadržaj špiljskih sedimenata"; u Općoj planinarskoj školi u organizaciji PD Paklenica u Zadru i Stanice planinarskih vodiča Zadar, pod naslovom "Zaštita prirode i kulturne baštine".

Ljiljana Ugrinić prof., knjižničarka, radit će na: širenju i obogaćivanje fonda knjiga i časopisa razmjenom i darovima; katalogizaciji i klasifikaciji svih zaostalih naslova iz 2019. i svih novo nabavljenih u 2020. vlastitom obradom ili preuzimanjem zapisa u INDIGO programu od Središnje Knjižnice, te upisivanjem inventarnog broja i signatura na svoje primjerke; sređivanju meta podataka za INDIGO- novi softver za knjižnično poslovanje prema uputama iz Središnje Knjižnice u Zagrebu kako bi se zapisi ujednačili i postali konačno dostupni korisnicima u zajedničkom e-katalogu; slanju zemaljskom poštom časopis "Radovi sv. 61" na adrese u zemlji i inozemstvu; dodjeli UDK oznaka za članke u "Radovima sv. 62" i korekturi istih. Sudjelovat će na manifestaciji "Dan otvorenih vrata HAZU" predstavljanjem knjižničnog fonda s naglaskom na rijetke naslove iz strane periodike i sudjelovati na stručnim edukacijama iz knjižničarske struke.

Očekivani rezultati

Tiskanje Radova Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru sv. 62/2020., predaja započetih znanstvenih radova svih djelatnika pojedinačno navedenih, objavu monografija i zbornika radova, izvršenje organizacije znanstvenih skupova, manifestacija, izložbi i javnih predavanja te svega onoga pojedinačno što je prethodno navedeno u rubrici Planirane aktivnosti za 2020. godinu.

Izvršitelji/suradnici

Izvršitelji/suradnici – institucije iz znanosti i kulture u Hrvatskoj i inozemstvu: Sveučilište u Zadru (Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Odjel za klasičnu filologiju, Odjel za povijest i Odjel za kroatistiku, Odjel za turizam i komunikacije, Odjel za geografiju te Sveučilišna knjižnica), Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Institut za antropologiju u Zagrebu, Staroslavenski institut, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilište UCLA, Los Angeles, USA, Stalna izložba crkvenne umjetnosti u Zadru, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Martynas

Mažvydas National Library Lithuania, Vilnius, Litva, Notarski arhiv Valetta, Malta, te državni arhivi u Zadru i u Šibeniku; Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Konzervatorski odjel Zadar, Ministarstvo prirode Republike Hrvatske, Uprava za zaštitu prirode, Arheološki muzej Zadar, Muzej Istre u Puli, Nacionalni park Paklenica, Park prirode Velebit, Matica hrvatska – Zadar; Muzej hvarske baštine.

Institucije gradske i lokalne uprave: Zadarska županija, Grad Zadar, Općina Starigrad, Općina Preko, Turistička zajednica Grada Nina. Udruge: Planinarsko društvo Paklenica u Zadru, Speleološki odsjek Liburnija PD Paklenica u Zadru, Stanica planinarskih vodiča Zadar, Društvo za povjesnicu zadarske nadbiskupije Zmajević, Udruga glagoljaša Zadar.

Trajanje aktivnosti: Do kraja prosinca 2020.

Međunarodne aktivnosti

Dr. sc. *Grozdana Franov-Živković* i ostali djelatnici Zavoda koji su posredno uključeni, rad na međunarodnom projektu: "Digitalizacija i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom" s Odjelom za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i *Vestigia* institutom za istraživanje rukopisa sa Sveučilišta u Grazu, Austrija. U sklopu projekta će se nastaviti sređivati web stranica, napraviti tri virtualne izložbe (Ribarstvo i akvakultura zadarskog kraja; Pomorstvo zadarskog kraja; Glagoljaški put Pašmana i Ugljana), održati predavanja i predstavljanja projekta, sceniski prikazi glagoljskih dokumenata. Rad na projektu, *Zaštita, promocija i turistička valorizacija jadranske pomorske baštine* Arca Adriatica je novi, treći dio prioritetne osi programa "Okoliš i kulturna baština" u okviru EU INTERREG programa Italija - Hrvatska. Projekt vodi Ured Primorsko-goranske županije, a uključuje devet partnera na obje jadranske obale, četiri iz Hrvatske (Tkon, Malinska, Rovinj, TZ Kvarnera) i pet iz Italije (Bari, Cesenatico, Cervia, San Benedetto del Tronto, Venecija).

Ostalo

U izdavačkom pogledu Zavoda ponovo pokrenuti edicije Zavoda u Zadru, Djela i Posebna izdanja kroz tisak monografija, zbornika radova i sličnih izdanja. Voditi računa i izvršiti prijave na natječaje koje objavljuje Grad Zadar, Zadarska županija, Ministarstvo kulture RH i Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta vezano uz natječaje za financiranje znanstvenih časopisa, monografija, zbornika i Programa zaštite i obnove kulturnih dobara. Uspostavljati suradnje s kolegama u raznim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu. Sudjelovati u aktivnostima udruga u kojima su zaposlenici Zavoda članovi u promicanju znanosti i kulture u Zadru. Upravitelj će voditi brigu oko održavanja zgrade Zavoda i okoliša te davati upute domaru oko istoga. U suradnji s Nasadima d.o.o. Zadar raditi na revitalizaciji hortikulture perivoja Zavoda. Prilagoditi i riješiti grijanje u dvorani Zavoda i sobama djelatnika Zavoda. Nastojati prikupiti sredstva za izgradnju novog pločnika ispred zgrade i po mogućnosti izmijeniti dotrajalu vanjsku stolariju Zavoda.

ZAVOD ZA POVIJEST I FILOZOFIJU ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Rad Zavoda za povijest i filozofiju znanosti odvija se unutar tri Odsjeka:

1. Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti
2. Odsjek za povijest medicinskih znanosti
3. Odsjek za filozofiju znanosti

Voditelj Zavoda je akademik *Žarko Dadić*. Upraviteljica u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti prof. dr. *Stella Fatović-Ferenčić*, dok upravitelji u Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih te u Odsjeku za filozofiju znanosti nisu imenovani.

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuju u sklopu svojih tema matematičke, fizikalne, kemijske i astronomske znanosti u Hrvata. Te teme bit će uključene u projekte koje se prijavljuje kod Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. U Odsjeku su dva djelatnika: dr. sc. Marijana Borić, dr. sc. Branko Hanžek.

Znanstvenoistraživački rad

Dr. sc. *Marijana Borić*, viša znanstvena suradnica nastavit će istraživačke poslove u sklopu rada u Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih znanosti, kao i Hrvatske Akademije, u dogovoru s voditeljem Zavoda za povijest i filozofiju znanosti. Dovršavat će za tisak knjigu 'Faust Vrančić – portret izumitelja', zatim monografiju 'Marin Getaldić' u sklopu serije knjiga Hrvatski velikani i knjigu 'Nikola Tesla' na engleskom jeziku. O temama iz povijesti znanosti izlagat će na znanstvenim skupovima i znanstvenim tribinama. Nastavit će istraživati hrvatsku astronomsko-astrološku tradiciju i rad na knjizi iz tog područja.

Pored toga, radit će na pripremi tekstova i sadržaja za virtualni muzej Marina Getaldića. U sklopu aktivnost projekta "Upoznajmo hrvatsku znanstvenu baštinu" održavat će predavanja i radionice u zemlji i inozemstvu. Povodom predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem Europe, priredit će kao autorica dvije edukativne i multimedijalne izložbe o hrvatskim učenjacima Faustu Vrančiću i Mari-

nu Getaldiću u Parlamentu države New South Wales u Sydneyu, a potom u saveznom Parlamentu Australije u Canberri, uz popratne aktivnosti (predavanja i edukacijske radionice), te organizaciju i vođenje znanstvenog skupa s izlaganjima na teme iz hrvatske znanstvene baštine.

Također, nastavit će sudjelovati u radu međunarodne ljetne škole Faust Vrančić. Suradivati će priložima iz povijesti znanosti s HRT-om.

Dr. sc. *Branko Hanžek* planira pripremanje rukopisa i njihovo usklađivanje s objavljenim radovima (o istraživanju, o motrenjima i primjeni matematičkih metoda te razvijanju teorija, kao i o znanstvenim i nastavnim mjerenjima u sklopu egzaktnih znanosti, u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću) za knjižni tisak. Završavanje obrade rukopisa o hrvatskim znanstvenim i nastavnim vrijednostima i identitetima (konkretno o Davidu Segenu), priprema za objavljivanje i tiskanje knjigu o Davidu Segenu. Nastavak traženja prikladnih prostora za prikupljene mjerne uređaje, nastavna pomagala i filmove iz hrvatske i svjetske prirodoslovne prošlosti. Zaokružit će se sustavno istraživanje začetaka i razvitka poslijediplomske nastave iz prirodoslovnih i ostalih znanosti u Hrvatskoj u razdoblju prvih 35 godina.

Djelatnici Zavoda u 2020. godini radit će u dogovoru s voditeljem na pripremi obilježavanja 60. obljetnice Zavoda za povijest i filozofiju znanosti.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Stella Fatović-Ferenčić će nastaviti svoje djelovanje u Upravnom vijeću Hrvatskog muzeja medicine i Farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koje djeluje u sastavu: akademik Marko Pećina, voditelj Muzeja i predsjednik Upravnog vijeća; akademik Vjekoslav Jerolimov; akademik Slobodan Vukičević; prof. dr. sc. Nikola Kujundžić; prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU; Marina Štancl, dipl. iur., tajnik HAZU; Silvija Brkić Midžić, prof., upraviteljica Muzeja, te kao zamjenica voditelja Muzeja. U sklopu tih aktivnosti sudjelovat će u nastavku radova za uređenje stalnog postava (prijevod tekstova, fotografiranje građe, izrada grafičke pripreme za legende i scenografiju postava, izrada interaktivnih računalnih aplikacija, konzervatorsko-restauratorski zahvati na građi odabranoj za izlaganje).

Planira se studijska izložba iz fundusa pod naslovom "Franjo Kogoj – utemeljitelj suvremene dermatovenerologije u Hrvatskoj". Autorice koncepcije izložbe su Stella Fatović-Ferenčić i Silvija Brkić Midžić. Pripremni radovi izvodit će se od siječnja do rujna 2020., a izložba će biti postavljena u listopadu 2020. godine u Gliptoteci HAZU u Zagrebu. Na izložbi će biti predstavljena muzejska građa iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije: diplome, povelje, fotografije,

dopisi i osobni predmeti, ukupno 110 predmeta iz ostavštine akademika Franje Kogoja. Katalog izložbe sadržavat će stručno-znanstveni uvodni tekst na hrvatskom i engleskom jeziku te cjelovit katalog izložaka iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije s ilustracijama u bojama.

Stella Fatović-Ferenčić će u suradnji s akademikom Markom Pećinom raditi na izdavanju 20. knjige Rasprave i građa za povijest znanosti. Knjiga će tematizirati razvoj dermatovenerologije u Hrvatskoj kroz ulogu i djelo Franje Kogoja.

U suradnji s Martinom Kuharom Stella Fatović-Ferenčić će istraživati profesionalizaciju farmacije tijekom prve polovine 20. stoljeća, te će nastaviti istraživanja vezana uz marketinške strategije oglašavanja lijekova u istom razdoblju.

Martin Kuhar u 2020. godini pozornost će posvetiti rekonstrukciji protoeugeeničkih stavova kod hrvatskih liječnika i drugih djelatnika povezanih sa zdravstvom od kraja devetnaestog stoljeća do osnutka Medicinskog fakulteta u Zagrebu 1917. godine. Taj projekt trebao bi osvijetliti važnost demografskih, populacijskih i bioloških teorija, osobito nasljeđivanja, u stvaranju hrvatskoga javnog zdravstva u razdoblju prije Andrije Štampara. Nadalje, Kuhar će u suradnji sa Stellom Fatović-Ferenčić istraživati utjecaj konflikta u procesu razvoja hrvatske medicine i farmacije u prvoj polovini dvadesetog stoljeća. Posebnu pozornost posvetit će i istraživanju marketinških strategija u oglašavanju lijekova u navedenom razdoblju. U akademskoj godini 2019./20. Kuhar će održati nastavu iz kolegija Farmaceutska etika i deontologija na diplomskom studiju farmacije Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu. Također, sudjelovat će u radu uredništva "Liječničkog vjesnika". U proljeće 2020. planirani su novi Dani Andrije Štampara u Slavonskom Brodu na kojima će Kuhar uz rad u znanstvenom odboru toga skupa sudjelovati i s izlaganjem. Konačno, Kuhar će nastaviti s radom oko stalnog postava Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

ODSJEK ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za filozofiju znanosti bave se proučavanjem znanosti općenito, a posebice razumijevanjem prirodnih znanosti, i to kako njihova povijesnoga razvoja, tako i njihova unutarnjega ustroja. Pri tome se naglasak osobito stavlja na odnos prirodnih prema društvenim znanostima, te na njihovu svezu sa širim duhovnim i povijesnim kontekstom. Posebice se pak istražuje odnos prema ostalim ljudskim djelatnostima. Iznimna se pozornost također polaže i na odnos znanosti i jezika, tako da razmatranje pojedinih pitanja filozofije jezika zauzima važno mjesto u istraživanju. K tomu, istražuju se i različiti hrvatski filozofi kojima je znanost, odnosno pojedina znanstvena pitanja, bila sastavnim dijelom njihova filozofiranja. U Odsjeku su tri djelatnika: dr. sc. Bojan Marotti, prof. dr. sc. Željko Dugac i dr. sc. Vedran Duančić.

Znanstvenoistraživački rad

Godine 2020. svi će djelatnici Odsjeka i dalje sudjelovati na projektu "Hrvatska znanstvena i filozofska baština: transferi i aproprijacije znanja od srednjega vijeka do dvadesetoga stoljeća u europskome kontekstu" Hrvatske zaklade za znanost (broj IP-2016-06-6762), koji je započeo 2017. Sam je projekt usredotočen na proces aproprijacije od strane hrvatskih znanstvenika i filozofa, na njihov doprinos u različitim posebnim lokalnim kontekstima, kao i na njihov doprinos globalnim znanstvenim procesima, već prepoznatima u povijesti, filozofiji i sociologiji znanosti. Cilj je istraživanja kritički analizirati nove i neobjavljene izvore, te ponuditi novi pogled na neke od najbitnijih i najutjecajnijih primjera transfera i aproprijacija znanstvenoga znanja na hrvatskome prostoru od srednjega vijeka do dvadesetoga stoljeća. Voditelj je projekta prof. dr. sc. Željko Dugac, suradnici su na projektu: dr. sc. Bojan Marotti, dr. sc. Vedran Duančić (sve djelatnici Odsjeka), dr. sc. Marijana Borić (iz Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti), dr. sc. Branka Grbavac (iz Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU), te prof. dr. sc. Zrinka Blažević (s Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), a savjetnik je na projektu akademik Žarko Dadić.

Dr. sc. *Bojan Marotti*, suradnik projekta "Hrvatska znanstvena i filozofska baština: transferi i aproprijacije znanja od srednjega vijeka do dvadesetoga stoljeća u europskome kontekstu", radit će tijekom 2020. godine na realizaciji radnoga plana projekta. Tako će nastaviti rad na rukopisnoj ostavštini hrvatskoga filozofa, književnika, filologa, kazališnoga i književnoga kritičara, te prvoga profesora filozofije na obnovljenome Zagrebačkome sveučilištu (1874.) Franje pl. Markovića (1845. – 1914.). Pri tome će se posebno istraživati Markovićeve rukopisne Logika, koja se čuva u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, s nakanom da se u konačnici objavi njezino kritičko izdanje (pri tome se valja držati istih načela po kojima je već objelodanjeno kritičko izdanje Markovićeve Etike). Budući da je znanstveni rad o Markovićevoj kritici Hegelove logike napisan (ta je kritika izložena u šestome odsjeku uvodnoga dijela Logike pod naslovom Razlozi proti absolutnoj logici), nastavit će se daljnji rad na priređivanju kritičkoga izdanja Logike, kao i prema još jednoga znanstvenoga rada o Franji pl. Markoviću.

U idućoj će godini B. Marotti nastaviti i s proučavanjem filozofije jezika, područja kojim se i inače bavi, kao i s istraživanjem filozofije američkoga mislioca Charlesa Sandersa Peircea (1839. – 1914.), jednoga od osnivača semiotike. Posebice će se pri tome istraživati Peirceovo poimanje znaka u razlici spram Ferdinanda de Saussurea i Gottloba Fregea, s jedne strane, te spram Franje pl. Markovića, s druge.

Također će se razmatrati i pojedini hrvatski filozofi koji su se na različite načine bavili filozofijom jezika, kao i neki hrvatski gramatičari, koji su se u svome radu, opisujući hrvatski jezik, doticali spomenutih problema.

Prof. dr. sc. *Željko Dugac*, znanstveni savjetnik u trajnome zvanju, voditelj projekta "Hrvatska znanstvena i filozofska baština: transferi i aproprijacije znanja od srednjega vijeka do dvadesetoga stoljeća u europskome kontekstu", radit će ti-

jekom 2020. godine na realizaciji radnoga plana projekta. Nastavit će proučavanje srednjovjekovnih medicinskih rukopisa, prvenstveno djela arapskoga mislioca i liječnika Avicenne (Abū 'Alī al-Ḥusain ibn 'Abd Allāh ibn Sīnā, 980. – 1037.) *Cantica canticorum*, koje se čuva u Metropolitanskoj knjižnici u Zagrebu (sign. MK 154). Navedeno je djelo, unatoč važnosti za proučavanje razvoja znanosti i prirodne filozofije, do danas u hrvatskoj historiografiji ostalo potpuno zanemareno. Na navedenom će rukopisu raditi zajedno s dr. sc. Brankom Grbavac, znanstvenom suradnicom iz Odsjeka za povijesne znanosti HAZU.

Z. Dugac također će, kao suradnik znanstvenoga projekta "Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu" (voditelj prof. dr. sc. Iskra Iveljić) Hrvatske zaklade za znanost i Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, istraživati djelovanje pojedinih hrvatskih liječnika u kontekstu prijelaza iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu.

Dr. sc. *Vedran Duančić*, poslijedoktorand, suradnik na projektu "Hrvatska znanstvena i filozofska baština: transferi i apropijacije znanja od srednjega vijeka do dvadesetoga stoljeća u europskome kontekstu", tijekom 2020. godine izvršavat će zadatke predviđene radnim planom za treću i četvrtu godinu trajanja projekta. Nastavit će istraživanje o odnosu ideologije i politike spram znanosti u Hrvatskoj i Jugoslaviji tijekom 1950-ih godina. Istraživat će arhivsku ostavštinu Milislava Demerca u arhivu Američkoga filozofskoga društva (American Philosophical Society) u Philadelphiji, SAD, te na temelju istraživanja objaviti znanstveni rad. Pripremat će i znanstveni rad o izdavanju, kupovini i cirkulaciji knjiga iz područja znanosti u Hrvatskoj i Jugoslaviji tijekom kasnih 1940-ih i 1950-ih godina. U izdanju izdavačke kuće Palgrave Macmillan trebao bi objaviti monografiju *Geography as Destiny: Nationalist Geographical Visions of Interwar Yugoslavia*.

Ostalo

Zavod za povijest i filozofiju znanosti, kroz svoj Odsjek za filozofiju znanosti, sudjeluje u uređivanju i izdavanju multidisciplinarnoga časopisa *Encyclopaedia moderna*, kojemu je tajnik uredništva B. Marotti.

B. Marotti bavi se prevodenjem rasprava iz povijesti filozofije i znanosti, te uređivanjem i priređivanjem različitih djela iz hrvatske i svjetske kulturne baštine. U godini 2020. predviđa se sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova, kao i objavljivanje nekolicine radova, te jedne knjige.

Ž. Dugac na Filozofskome će fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na doktorskoj studiju "Hrvatska moderna i suvremena povijest u europskom i svjetskom kontekstu", na Odsjeku za povijest, voditi kolegije pod nazivom "Izabrana poglavlja iz povijesti medicine i znanosti", te "Javno zdravstvo i socijalizacija medicine u 20. stoljeću". Vodit će također pripremu i provedbu istraživačkih seminara koji će se održavati u sklopu navedenoga projekta.

V. Duančić sudjelovat će u pripremi i provedbi kolokvija iz povijesti i filozofije znanosti koji se održavaju u sklopu projekta, na kojima će povjesničari i filozofi znanosti, kao i znanstvenici iz srodnih disciplina, moći stručnoj javnosti predstaviti svoja tekuća istraživanja. Sudjelovat će na više znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu.

ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Odsjek za povijest hrvatske književnosti Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti planira u 2020. sljedeće projekte:

1. Časopis *Kronika* koja izlazi kontinuirano od 1975. godine. Glavni urednik Tomislav Sabljak. U 2019. *Kronika* br. 36, 2019. u cijelosti je posvećena književniku i akademiku Gustavu Krklecu u povodu 120. godišnjice rođenja i na poziv da sudjeluju sa svojim priložima, odazvali su se iz Razreda za književnost akademici Luko Paljetak i Tonko Maroević, a iz Odsjeka za povijest hrvatske književnosti Ana Batinić, Ivica Matičević i Željko Trbušić. Za 2020. godinu planira se broj o Juri Kaštelanu, književniku i akademiku koji je od 1986. do 1990. bio direktor Instituta za književnost i teatrologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

2. Odsjek će započeti projektom *Ženska kulturna povijest* u Arhivu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti. Voditeljica Ana Batinić, suradnici Josipa Dragičević i Željko Trbušić

3. Projekt *Digitalizacija rukopisnih ostavština hrvatskih pisaca* koje se nalaze u Arhivu Odsjeka vodi Tomislav Sabljak, a sada je u tijeku digitalizacija ostavštine Ivana Gorana Kovačića. Do sada je digitalizirana ostavština A. G. Matoša, S. S. Kranjčevića, Tina Ujevića, Ljube Wiesnera, pisma Ive Andrića s time da se A. G. Matoš dijelom nalazi u repozitoriju HAZU i u Europeani. U rad na digitalizaciji uključeni su Željko Trbušić koji vodi postupak skeniranja gradiva, te suradnici Ana Batinić i Josipa Dragičević.

Dr. sc. *Hrvojka Mihanović-Salopek*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju:

Na Akademijinom znanstvenom projektu Hrvatski književni povjesničari planira izraditi recenzije nekoliko znanstvenih radova za Zbornik o Ljubomiru Marakoviću.

U planu je dovršetak arhivskog istraživanja i izrada monografije o opernoj prvakinja Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu Branki Beretovac - Kristalni plov u povodu 75. rođendana u kojoj će se nalaziti znanstveni rad o značenju njezinih predstava na domaćim i inozemnim pozornicama, koncertni rad i solističko komorno muziciranje u sklopu umjetničke djelatnosti Hrvatskog sakralnog trija u kojem je autorica monografije pratila prvakinja Opere HNK na orguljama. Predviđen je opširan izbor iz glazbenih kritika i osvrti, biografsko - bibliografski podaci te odabir memoarskih zapisa Branke Beretovac

Tijekom 2020. planira istraživanje građe za monografiju posvećenu jubileju rada naše istaknute operne i koncertne solistice i glumice Mirjane Bohanec Vidović u kojoj će biti objedinjen njezin glazbenoumjetnički rad, filmski rad kao i kulturna djelatnost u diplomaciji u Beču i Austriji. Na knjizi će raditi i u svojstvu priređivača knjige i glavne urednice.

Planira organiziranje Okruglog stola u Društvu Poljičana Sv. Juraj u Zagrebu posvećenog društvenom i književnopovijesnom radu dr. Nedjeljka Mihanovića u povodu njegova 90. rođendana, a ujedno planira i više promocija Zbornika u čast Nedjeljka Mihanovića – *Marte et arte*. Suorganizatorica je Okruglog stola i priređivačica navedenoga Zbornika.

U pripremi je dovršetak znanstvenog rada Miroslav S. Mađer kao dramski pisac i autor dramskih adaptacija za zbornik *Krležini dani* u Osijeku 2019., koji će biti tiskan 2020.

Planira dovršetak znanstvenog rada Srijemske teme i posthuma Miroslava S. Madera za Zbornik znanstvenih radova *Dani Balenta Vujkova* u Subotici, koji će biti objavljen 2020.

Planira sudjelovanje na znanstvenom skupu *Pasijska baština* u Eisenstadtu (Gradišće) s predavanjem *Pasijske teme* u djelu Lovre Bogovića.

Dr. sc. *Antun Pavešković*, znanstveni savjetnik:

U Društvu hrvatskih književnika priredit će znanstveni simpozij o književnom povjesničaru i akademiku Ivi Frangešu u povodu 100. obljetnice njegova rođenja i urediti zbornik radova sa spomenutog simpozija za koji će napisati znanstvenu studiju o Ivi Frangešu.

U sklopu Akademijina projekta Hrvatski književni povjesničari prirediti studiju o Slavku Ježiću.

Sudjelovati priopćenjem na Akademijinu znanstvenom skupu *Dani hvarskog kazališta*, koje će biti objavljeno u zborniku *Dani hvarskog kazališta*.

Sudjelovati priopćenjem na znanstvenom skupu Šoljanovi dani u Rovinju.

Kao član Povjerenstva za manifestaciju Zagrebački književni razgovori izraditi elaborat za narednu sesiju toga simpozija u 2020. godini na temu književnih granica.

Urednik u Maloj knjižnici Društva hrvatskih književnika.

Dosadašnja istraživanja i rad na monografskim prikazima dvojice pisaca bitnih za hrvatsku književnu tradiciju i kanon, objedinit u jedinstvenu knjigu o dva književna opusa povezanim ideologijom Preporoda koja je Gundulića smatrala središnjom osobom hrvatske književnosti, a Mažuranića kao pisca koji nastavlja narativizirati ideologem slobode i u tom smislu dopunja Gundulićeva Osmana te piše znameniti ep o borbi protivu tiranije Smrt Smail-age Čengića. Metodološki, oba će opusa biti razmatrana u duhu žrtvovne teorije R. Girarda kako bi se temeljito osvijetlio postupak kojim je Mažuranić glavnoga junaka svog spjeva iz autentične povijesne osobnosti pretvorio u simbol tlačenja, samovolje i tiranstva, a Gundulić u istom svjetlu prikazao sultana Osmana.

Nastaviti istraživanja opusa Pijerka Bone Lukovića, sa ciljem izrade monografije koja je već pripremljena, ali se u istraživanjima, osobito usmjerenima na tematski dio njegova opusa, pojavio niz novih činjenica i saznanja.

Dr. sc. *Andrea Sapunar Knežević*, znanstvena savjetnica:

Nastavak suradnje na znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari, voditelja prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića.

Završetak rada na izvornom znanstvenom radu: Recepcija Ljubomira Marakovića koji će biti objavljen u Zborniku o Ljubomiru Marakoviću, sedamnaestom zborniku u nizu Hrvatski književni povjesničari.

Biobibliografskim, knjižničnim i arhivskim istraživanjima, započet će pripreme za sudjelovanje u radu Znanstvenoga skupa o Slavku Ježiću, osamnaestom u nizu Hrvatski književni povjesničari, koji će se održati u Zagrebu i Zadru od 7. do 9. svibnja 2020. u organizaciji Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Nastavit će rad na autorskoj knjizi Kroatističke teme u kojoj će biti objavljeni autoričini znanstveni i stručni radovi tiskani u znanstvenim zbornicima i književnoj periodici.

Dr. sc. *Ivica Matičević*, viši znanstveni suradnik:

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima autorskim priopćenjima:

- XXV. Šoljanovi dani, Rovinj, travanj 2020. Tema skupa: Antun Šoljan i svjetska književnost

- LXVII. Dani hvarskoga kazališta, Hvar, svibanj 2018. Tema skupa još nije definirana.

- 41. Zagrebački književni razgovori, Zagreb, listopad 2020. Tema: Književnost, ideje, marketing

Autorska knjiga: Kruženje oko priče. Ogledi o suvremenoj hrvatskoj prozi. Ex libris, Zagreb. Opseg: cca 250 kartica.

Priredene knjige: 120. godišnjica osnutka Društva hrvatskih književnika. Iz arhivske građe Odsjeka za povijest hrvatske književnosti. Mala knjižnica DHK, Zagreb. Opseg: cca 200 kartica.

Jure Kaštelan i književna kritika. Kronika br. 37, 2020. Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe. Opseg: cca 20 kartica.

Znanstvena djelatnost u inozemstvu:

Predavanje na temu "Nova hrvatska proza i film" na Jagiellonskom sveučilištu u Krakovu, Poljska, pozivno predavanje, listopad 2020.

Uređivanje beletrističkih i stručnih naslova u ediciji Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika.

Priređivanje i vođenje tribina i književnih simpozija u okviru programskih djelatnosti Društva hrvatskih književnika.

Dr. sc. *Ana Batinić*, znanstvena suradnica:

Nastavak rada na znanstvenom projektu *Moderne misleće žene: intelektualni razvoj žena u Hrvatskoj 20. stoljeća*, voditeljice prof. dr. sc. Andree Feldman (Učiteljski fakultet, Zagreb) koji je, uz potporu Hrvatske zaklade za znanost, s radom počeo u listopadu 2018. U idućem projektnom razdoblju, suradnja na tom projektu uključit će terensko istraživanje arhivskih i knjižničnih fondova u Beogradu, nakon čega će biti posvećena rasvjetljavanju djelovanja Udruženja za unapređivanje dječje književnosti, osnovanog 1922. u Zagrebu, kao i radu pojedinih njegovih članica. Također, s obzirom na to da se spomenuta istraživanja većim dijelom temelje na proučavanju izvornoga gradiva iz književnih ostavština hrvatskih književnica pohranjenih u arhivu Akademijina Odsjeka za povijest hrvatske književnosti, u planu je nastavak rada na navedenoj temi u okviru novog znanstvenog projekta vezanog za Akademiju - "Ženska kulturna povijest u Arhivu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti" Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Voditelj: dr. sc. Ana Batinić. Suradnici na projektu: dr. sc. Josipa Dragičević i arhivist Odsjeka Željko Trbušić.

Drugo područje interesa obuhvaća čitanje književnih predložaka iz odrasle i dječje književnosti iz motrišta kulturne i književne animalistike. Uz potporu Ministarstva znanosti, u planu je objava autorske knjige koja okuplja članke iz toga područja.

Prilogom o djelu i životu Jure Kaštelana surađivat će u novome broju *Kronike* br. 37, 2020.

Kao priređivačica sveska *Literarna korespondencija* sudjelovat će u izradi Sabranih djela Ivane Brlić-Mažuranić (ur. prof. dr. sc. Vinko Brešić) u izdanju Matice hrvatske Ogranak Slavonski Brod.

Kao članica organizacijskog odbora sudjelovat će u pripremama znanstvenog skupa o Eugenu i Mariji Kumičić, koji će se početkom lipnja, u organizaciji Udruge Jenio Sisolski, Brseč, te suorganizaciji još nekoliko znanstvenih ustanova, održati početkom lipnja 2020. u Mošćeničkoj Dragi i Brseču.

Izlaganjima planira sudjelovati u radu sljedećih znanstvenih skupova, radionica i projektnih sastanaka:

- Godišnji sastanak projekta Moderne misleće žene (Budimpešta, siječanj 2020.)

- Znanstveni skup o Eugenu i Mariji Kumičić (Mošćenička Draga – Brseč, lipanj 2020.)

- Skup hrvatskih povjesničara (sekcija o hrvatskim intelektualkama) (Rijeka, 30. rujna 2020.)

- Znanstveni skup *Conceptions of Girlhood Now and Then: Girls' Literature and Beyond* (Växjö, Švedska, 6. – 8. listopada 2020.)

Nastavit će s izradom bibliografija djela preminulih akademika za Spomenice preminulim academicima u izdanju Akademijina Razreda za književnost, a recenzijama će surađivati u novim brojevima časopisa za istraživanje dječje književnosti i kulture *Libri & Liberi* (ur. doc. dr. sc. Smiljana Narančić Kovač).

Kao vanjska suradnica sudjelovat će u izvedbi nastave u okviru izbornog kolegija *Elementi naracije o medicini i u medicini za studente 2. godine Medicinskog fakulteta u Zagrebu* nositeljice doc. dr. sc. Ane Borovečki, u kojem će biti riječi o liječnicima književnicima predstavljenima u posebnom otisku *Kronike Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe pod naslovom Liječnici pisci u hrvatskoj književnosti od Dimitrije Demetra do danas* (prir. A. Batičić, ur. T. Sabljak, HAZU, 2008.).

Željko Trbušić, arhivist:

Arhiv Odsjeka za povijest hrvatske književnosti nastavit će sa svojim redovnim funkcijama koje objedinjuju sređivanje i objavu popisa arhivskoga gradiva, digitalizaciju i uključivanje digitaliziranih materijala u Digitalnu zbirku Akademije, te rad sa korisnicima i pružanje javno dostupnog gradiva na uvid.

Odabir gradiva za sređivanje će biti određen redovnim zahtjevima poslovanja Odsjeka, ali i kao potpora budućim znanstvenim projektima koji proučavaju izvorno arhivsko gradivo.

Digitalizacija fonda Ivana Gorana Kovačića prijeći će s izrade digitalnih preslika (skeniranja) u fazu implementacije u Digitalnu zbirku Akademije što podrazumijeva opisivanje metapodacima i digitalnu obradu. Time će se objediniti i završiti rad na prvom dijelu ovog fonda (rukopisi i bilješke). Arhivist Odsjeka i dalje će sudjelovati na stručnim i znanstvenim skupovima koji tematiziraju arhivsko gradivo i time unaprijediti svoje vještine u prikupljanju, obradi i digitalizaciji.

Knjižnica Odsjeka nastaviti će prikupljanje relevantne građe, a postojeća će biti katalogizirana i uključena u novi centralni elektronički katalog kojim upravlja Knjižnica HAZU putem sustava Indigo. Ovaj katalog omogućit će elektroničko pretraživanje svih naslova koje posjeduje Odsjek i evidenciju posudbi.

Martina Čavar, prof., znanstvena novakinja:

Poslijediplomski studij: Pisanje doktorske disertacije naslovljene: Konstrukcija nacionalnog identiteta u hrvatskom povijesnom romanu XIX. st.

Nastavit će rad na znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari glavnoga istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića.

Sudjelovat će u organizaciji Međunarodnoga znanstvenog skupa o Slavku Ježiću. Skup će se održati od 7. do 9. svibnja 2020. u Zagrebu i Zadru.

Istraživat će stvaralački opus hrvatskoga književnog povjesničara Slavka Ježića te održati priopćenje na Međunarodnom znanstvenom skupu o Slavku Ježiću.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOGA KAZALIŠTA

Dužnost voditelja Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe obnaša akademik *Boris Senker*.

Budući da znanstvena savjetnica u trajnom zvanju dr. sc. Antonija Bogner-Šaban od 1. siječnja 2020. odlazi u mirovinu planira se raspisivanje natječaja za popunjavanje upražnjenoga radnoga mjesta znanstvenog suradnika u Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta.

Znanstveni rad

a) Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Ana Lederer* planira završiti rad na knjizi Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu 2005 – 2013.: teatrološki ogledi, te izvršiti istraživanje za pripremu teksta za knjigu Uvod u kazališnu produkciju.

b) Viša znanstvena suradnica dr. sc. *Martina Petranović* završiti će rad na monografiji o scenografu i akademskom slikaru Zlatku Kauzlariću Ataču u sklopu biblioteke Kazališna likovnost u knjizi, koju su pokrenuli i vode ULUPUH i Odsjek za povijest hrvatskog kazališta te nastaviti rad na biblioteci Kazališna likovnost u knjizi (Kazališni opus Ljube Babića, koje će biti autorica i urednica).

Suradivat će na znanstvenom projektu Politike identiteta i hrvatska drama od 1990. do 2016., koji financira Hrvatska zaklada za znanost.

Nakon popunjavanja upražnjenoga radnog mjesta znanstvenog suradnika Odsjek će razmotriti mogućnost prijave znanstvenoistraživačkog projekta Povijest hrvatskog kazališta Hrvatskoj zakladi za znanost.

Stručni rad

Viša znanstvena suradnica dr. sc. Martina Petranović radit će na uređivanju biblioteke Kazališna likovnost u knjizi i uređivati zbornik radova sa znanstvenog simpozija 9. Dani Ranka Marinkovića – Izazovi medija.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima i kolokvijima

Viša znanstvena suradnica, dr. sc. Ana Lederer sudjelovat će na znanstvenim skupovima: Dani Hvarškoga kazališta u svibnju 2020., 10. Dani Ranka Marinkovića – Kolo oko Marinkovića u rujnu 2020. i Krležini dani u Osijeku u prosincu 2020.

Viša znanstvena suradnica, dr. sc. Martina Petranović sudjelovat će na znanstvenim skupovima: Dani Hvarškoga kazališta u svibnju 2020., 10. Dani Ranka Marinkovića – Kolo oko Marinkovića u rujnu 2020. i Krležini dani u Osijeku u prosincu 2020. Za znanstveni skup 10. Dani Ranka Marinkovića – Kolo oko Marinkovića sudjelovat će i u organizaciji održavanja znanstvenog skupa.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bit će i u 2020. godini organizator znanstvenog skupa i popratnih manifestacija u sklopu kazališno-teatrološke manifestacije Krležini dani u Osijeku.

Izdavačka djelatnost

a) U sunakladništvu Akademije i AGM-a tiskat će se Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta, glavnog istraživača i priređivača izdanja znanstvenog savjetnika, dr. sc. Branka Hećimovića.

b) U sunakladništvu Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku i Filozofskog fakulteta, Osijek objavit će se zbornik Krležini dani u Osijeku 2019., Tri desetljeća Krležinih dana u Osijeku.

Dodjela Nagrade Marko Fotez

Odsjek će imenovati povjerenstvo za kvadrijenalno dodjeljivanje Nagrade Marko Fotez i organizirati uručenje Nagrade dobitniku.

Rad na prikupljanju, sređivanju i obradi kazališnoga gradiva

U skladu s programskim ustrojem Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta te znanstvenom i muzejsko-arhivskom radnom, praksom i brigom za istraživanje i prezentiranje hrvatske dramske književnosti i kazališta, kao i obogaćivanjem i ažuriranjem Muzejsko-kazališne zbirke Odsjeka za povijest hrvatskoga kazališta,

nastavit će se rad na prikupljanju i preuzimanju raznovrsnoga muzejskog i arhivskog gradiva profesionalnih (institucionalnih i neovisnih), poluprofesionalnih i važnijih alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa te festivala, smotri i susreta, kao i gradiva o kazališnim umjetnicima i djelatnicima svih relevantnih kazališnih struka, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima. Opseg radova ovisit će o kadrovskim i prostornim mogućnostima.

Posebno se planira preuzimanje ostavštine glumice Nade Subotić te pjesnika i dramatičara Jure Kaštelana od njihove kćerke Lade Kaštelan, članice suradnice. Također će se nastaviti već započeti razgovori sa scenografom Dragom Turinom o preuzimanju njegove ostavštine.

U planu je također istraživanje unikatne građe o hrvatskom kazalištu 1920. – 1941. pohranjene u Arhivu Jugoslavije u Beogradu koja bi barem u kopijama trebala biti dijelom našega arhiva.

Nadovezujući se na praksu, začetu još 1902. u Hrvatskom narodnom kazalištu te produženu u Odsjeku, nastavit će se rad na svakidašnjem odabiranju, bibliografskom označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, osvrtu, prikaza, reportaža, razgovora i intervjua iz dostupnih dnevnika (Jutarnji list, Večernji list) o hrvatskim profesionalnim (institucionalnim i neovisnim) te važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, kao i o festivalima, smotrama i susretima, a i o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim praižvedbama, premijerama i obnovama, pa i različitim gostovanjima, te o kazališnim umjetnicima, dramatičarima, glazbeno-scenskim i baletnim autorima.

Nastavit će se također i sustavno presnimavanje svih tekstova o kazališnoj umjetnosti i umjetnicima, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima iz dnevnog tiska dostupnog na Internetu.

Nastavit će se preuzimanje kao i razvrstavanje, sređivanje i obrada već preuzetog muzejskog i arhivskog gradiva, kao i njegovo evidentiranje.

Nastavit će se ažurno voditi katalogizacija novopribavljenih i doniranih, dramskih, teatroloških, književnih, muzikoloških, leksikografskih i drugih izdanja te rad na katalogizaciji dramskih i teatroloških izdanja na stranim jezicima.

Nastavit će se voditi katalogizacija novonabavljenih ili novodobivenih audio i video zapisa.

Redovito primanje stranaka obavljat će se kao i prethodnih godina u čitaonici Odsjeka, koja će biti otvorena za korisnike svakog utorka i četvrtka od 9 do 13 sati, a snimanja gradiva, kao i drugi opsežniji uslužni poslovi za zainteresirane kazališne, muzejske, novinske, radiotelevizijske i nakladničke ustanove obavljat će se prema prethodnom odobrenju i dogovoru. Nastavit će se naplaćivanje usluga korisnicima gradiva Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, uvedeno 17. listopada 2016., prema Cjeniku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE GLAZBE

U Odsjeku za povijest hrvatske glazbe bilo je stalno zaposleno šest znanstvenika i istraživača te jedna doktorandica na projektu HRZZ-a s ugovorom na određeno vrijeme. Stalno su zaposleni: dr. sc. Hana Breko Kustura (znanstvena savjetnica, član sur. HAZU), dr. sc. Vjera Katalinić (znanstvena savjetnica u trajnome zvanju, član sur. HAZU), dr. sc. Lucija Konfic (znanstvena suradnica), dr. sc. Rozina Palić-Jelavić (znanstvena suradnica), Sara Ries (doktorandica na projektu HRZZ-a NETMUS19) i dr. sc. Ennio Stipčević (znanstveni savjetnik u trajnome zvanju, član sur. HAZU), dok je dr. sc. Sanja Majer-Bobetko (znanstvena savjetnica u trajnome zvanju) umirovljena s 31. 12. 2019. Planira se raspisivanje natječaja za novog suradnika. Voditeljica Odsjeka je akademkinja *Koraljka Kos*, a zamjenjuje ju upraviteljica *V. Katalinić*.

Znanstvenici će nastaviti s individualnim istraživanjima u okviru HRZZ projekata ili će raditi na temama vezima uz svoje specijalizacije u okviru programa Odsjeka "Hrvatska glazbena kultura od srednjega vijeka do 20. stoljeća u društveno-kulturnom kontekstu".

Znanstveni i stručni rad

Individualni rad u Odsjeku

Hana Breko Kustura, voditeljica projekta "Hrvatski glazbeni i liturgijski kodeksi srednjega vijeka: Interdisciplinarna obrada" (CROMUSCODEX70), HRZZ IP-2016-06-6619 (2017-2021):

- Izrada repertoara sekvenci srednjovjekovne biskupije Zagreb u 15. stoljeću na temelju online baze MonoDi plus, projekta Corpus monodicum (<http://www.musikwissenschaft.uniwuerzburg.de/forschung/corpus-monodicum/>);
- Digitalizacija glazbenih izvora iz Arhiva Nadbiskupije Zadar i Državnog arhiva Zadar;
- Znanstvena obrada glazbe katedrale sv. Stošije od srednjega vijeka do 18. stoljeća, za monografiju Zadarska katedrala sv. Stošije;
- Znanstvena obrada franjevačkih izvora za cantus fractus iz Zadra i Orebića;
- Digitalna obrada antifonarija iz Opatske riznice Korčula;
- Digitalna obrada izvora za cantus fractus iz arhiva franjevačkog samostana u Orebiću.

Vjera Katalinić, voditeljica projekta "Umrežavanje glazbom: promjene paradigmi u 'dugom 19. stoljeću' – od Luke Sorkočevića do Franje Ks. Kuhača2 (NETMUS19), HRZZ IP-2016-06-4476 (2017-2021):

- Rad na bazi podataka: natuknice za teme Sorkočević, Opera i Kuhač i pisanje komentara;
- Istraživanje u zagrebačkim arhivima vezano uz temu Opera i Kuhač u zagrebačkim arhivima i knjižnicama uz temu Opera;
- Izrada mreže međunarodne suradnje opernih kazališta te pjevača i instrumentalista;
- Nastavak istraživanja i pisanja studije o operi u Hrvatskoj u 19. stoljeću, posebno pitanja migracije i umrežavanja članova opernih ansambala i domaćih pjevačica u inozemstvu (osobito Ilma de Murska);
- Rad na prijevodu i komentarima 3. knjige Kuhačeve korespondencije te kontroli transliteracije;
- Finaliziranje rada o Petru Strmiću u Poznańu i Varšavi;
- Priprema edicija za tisak: Objavljivanje 2. knjige Kuhačeve korespondencije
- Urednički rad: finalizacija Sorkočevićevog dnevnika: kontrola transliteracije i prijevoda

Sara Ries, doktorandica na projektu NETMUS19:

- Transliteracija i prijevod korespondencije Franje Ksavera Kuhača (3. knjiga);
- Istraživanje kontakata Franje Ks. Kuhača;
- Istraživanje društveno-političkih okolnosti vezanih uz Kuhačevo djelovanje;
- Rad na bazi projekta NETMUS19.

Program Odsjeka: Hrvatska glazbena kultura od srednjega vijeka do 20. stoljeća u društveno-kulturnom kontekstu

Lucija Konfic:

- Nastavak rada na prikupljanju i obradi građe o Mileni Šugh Štefanac;
- Pripremni radovi i pisanje referata o hrvatskim baroknim skladateljima u glazbenim antologijama;
- Pisanje referata o notnoj zbirci Samostana sv. Pavla Pustinjaka na Galevcu.

Rozina Palić-Jelavić:

- Pisanje rada na temu Janko Barlè kao glazbeni kritičar s osobitim osvrtom na njegove priloge u Sv. Ceciliji;
- Pisanje rada na temu Doprinos Leopolda Ignacija Ebnera pasionskoj tematici (oratorij Pod Križem);
- Započeti istraživanje na temu Josip ban Jelačić kao skladateljsko nadahnuće – glazbeni oris hrvatskoga bana;

- Dopriniti rad na temu Porin i Nikola Šubić Zrinjski – oris glazbene heroizacije (glavnih) likova u operama Lisinskoga i Zajca u svjetlu romantičarskih i nacionalnih ideja 19. stoljeća;
- Ažurirati rad na temu Bela pl. Adamovich Čepinski i njegove solo pobjevke.

Ennio Stipčević:

- Posvete i paratekstovi u tiskanim muzikalijama i drugim tiskovinama (16.-17. st.): građa za povijest ranonovovjekovne hrvatske glazbe (nastavak istraživanja);
- Proučavanje recepcije talijanske operne libretistike 17. i 18. st. u dubrovačkom kazalištu (nastavak istraživanja, pisanje i pripremanje studije za tisak);
- Nastavak digitalizacije i transkripcija spomenika hrvatske renesansne glazbe, u suradnji s Centre d'études supérieures de la Renaissance, Tours (<https://ricercar.croatia.cesr.univ-tours.fr>) (voditelji projekta: Ennio Stipčević, Philippe Vendrix, Vasco Zara);
- Arhivska istraživanja u knjižnicama i arhivima Venecije i Rima.

Međunarodni projekti

1. Međunarodni projekt RILM (New York)
 - suradnja u Hrvatskoj nacionalnoj komisiji: nastavak obradbe novoga materijala i addenda
2. Međunarodni projekt RISM (Frankfurt)
 - nastavak suradnje sa središnjicom u Frankfurtu i s korisnicima te obradba i unos muzikalija u program Muscat, radionice za studente i suradnike (Katalinić, Konfić, Ries)
 - Izrada kataloga glazbene zbirke Samostana Sv. Pavla Pustinjaka na Galevcu (Konfić)

Rad u knjižnici

Nastavak vođenja Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU: preciziranje knjižničnog kataloga u novi softver, obrada i unos nove građe; nabava časopisa; posudba; održavanje web stranice Knjižnice; rad na održavanju glazbenog dijela digitalnog portala HAZU – DIZBI: sudjelovanje na sastancima (Konfić, Ries)

Stručni rad

Ažuriranje podataka na web stranici Odsjeka (Konfic)

Nastavak prikupljanja bibliografskih jedinica o Ivanu pl. Zajcu (Palić-Jelavić)

Priprema prezentacija za Dane otvorenih vrata HAZU (svi članovi Odsjeka).

Rad izvan Odsjeka

Uredništvo u časopisima (*Arti musices* – Katalinić, Konfic, Ries; *Gitara* – Konfic; *Muzyka, Current Musicology* – Katalinić)

Izrada teksta za nosač zvuka Hrvatske mise iz arhiva franjevačkih samostana 18. stoljeća, *Collegium pro Musica sacra*, 2020. (Breko Kustura)

Pisanje udžbenika za eksperimentalni program glazbene umjetnosti za 3. razred gimnazije (e-udžbenik) prema Nacionalnom kurikulumu (*Školska knjiga*, Zagreb 2020.) (Palić-Jelavić)

Priredivački i redaktorski rad na notnim izdanjima (*Koncertna dvorana Vatroslav Lisinski – Muzički informativni centar*, Zagreb 2020.) (Palić-Jelavić)

Rad na pripremi za tisak kritičkog izdanja zbirke *Sacrae cantiones (1620)* Ivana Lukačića (suradnik: T. Bužić) (Stipčević)

Rad na pripremi zbornika radova domaćih i inozemnih znanstvenika, u povodu 400.-te obljetnice prvoga izdanja Lukačićeve zbirke *Sacrae cantiones (1620)* (suurednik zbornika: V. Balić) (Stipčević)

Nastavak uredničkih poslova za niz notnih izdanja *Tomaso Cecchini: Opera omnia* (Zagreb: MIC) (suurednik: I. Živanović) (Stipčević)

Nastavak uredničkih poslova za niz notnih izdanja *Giacomo Finetti: Opera omnia* (Padova: Centro Studi Antoniani) (glavni urednik) (Stipčević) Nastava na dodiplomskom i diplomskom/doktorskom studiju na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije i Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, mentorstvo (Breko Kustura, Katalinić, Konfic)

Sudjelovanje u radu HUMKAD-a i Komisije za glazbene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva (Konfic)

Rad u upravnom odboru Hrvatskoga muzikološkog društva (Katalinić, Konfic, Palić-Jelavić, Ries)

Suradnja u ciklusima emisija Hrvatskog radija (Breko Kustura, Katalinić, Palić-Jelavić)

Recenzije znanstvenih i stručnih radova (svi u Odsjeku).

Znanstveni skupovi, seminari, usavršavanja i javna predavanja

Organizacija i suorganizacija skupova

1. Zagreb, 5. 3. 2020, međunarodni okrugli stol European context and medieval music in Croatian lands, projekta HRZZ IP 6619 Cromuscodex70. (Breko Kustura)
2. 21. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva, svibanj 2020. (Katalinić)
3. Zagreb, 15-17. 10. 2020. Međunarodni skup NETMUS19: Umrežavanje glazbom u 'dugom' 19. stoljeću i šire (Katalinić, Ries)
4. Dani otvorenih vrata HAZU: studeni 2020, priprema i prezentacije (svi suradnici)

Sudjelovanje na skupovima, seminarima i posebnim predavanjima te usavršavanja

- Zagreb, 5. 3. 2020, međunarodni okrugli stol European context and medieval music in Croatian lands, projekta HRZZ IP 6619 Cromuscodex70. (Breko Kustura)
- Zagreb, ožujak-travanj 2020: pozvana predavanja na diplomskom i doktorskom studiju (Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Katalinić)
- Zagreb, 16.-18. 4. 2020: 6. Međunarodni znanstveno-stručni simpozij za korusologiju: Ars Choralis 2020. Zborska umjetnost – pjevanje – govor – glas (Palić-Jelavić)
- Preko, travanj 2020: Preko i njegovo područje (Konfic)
- Split, 5-7.5. 2020., međunarodni simpozij Music, Literary and Performing arts in Central European and Mediteranean context (Breko Kustura, Katalinić, Konfic, Ries)
- Zagreb, svibanj 2019.: 21. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva (istraživači iz Odsjeka)
- Helsinki: 3-5. 6. 2020.: Agents and Actors: Networks in Music History (Katalinić)
- Varaždin (Ludbreg) – Željezno, 4.-7. 6. 2020: XIII. Međunarodni znanstveni simpozij: Muka kao nepresušno nadahnuće kulture – Pasijska baština zapadne Hrvatske, Gradišća u Austriji, Mađarskoj i Slovačkoj (Palić-Jelavić)
- Zagreb, 15-17. 10. 2020.: Međunarodni skup NETMUS19: Umrežavanje glazbom u 'dugom' 19. stoljeću i šire (Katalinić, Ries)
- Sveučilišni poslijediplomski doktorski studij Znanosti o književnosti, teatrologije i dramatalogije, filmologije, muzikologije i studija kulture na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu (obavljanje svih obaveza vezanih uz studij, pripreme radnje za doktorsku disertaciju) (Ries)

Predviđene publikacije

Knjige

- Franjo Ks. Kuhač: 2 knjiga korespondencije (Katalinić, Ries i suradnici)
- Luka Sorkočević: Dnevnik (transliteracija, prijevod, komentari; uvodna studija: K. Radoš Perković, urednica: Katalinić)

Znanstveni članci

- Izvori za liturgijsku glazbu franjevačkog samostana na Visovcu, Visovac: duhovna i kulturna baština na Biloj stini, (ur. A. Galić), Zagreb, MUO (Breko Kustura)
- Glazbeni rukopisi Josepha (Giuseppea) Mariae Cordansa (1741./1742.) i drugi glazbeni izvori iz franjevačkog samostana na Košljunu (Breko Kustura)
- Franciscan music in Dalmatian hinterland: Sources, styles, musicians za Zbornik Companion to Lukačić, (Split-Turnhout) (Breko Kustura)
- Koautorstvo s Rozanom Vojvoda, Iz ostavštine dubrovačke crkve "Domino" s poglavitim obzirom na franjevački antifonarij iz 15. stoljeća i kasnije glazbene izvore, za časopis *Arti musices*

ZAVOD ZA PROMET

Zavod za promet Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti osnovan je sa zadaćom sveobuhvatnog i sustavnog promišljanja i strateškog planiranja prometnog razvoja na nacionalnoj i metropolitanskoj razini, a s ciljem geostrateškog pozicioniranja u području srednje Europe, uz uvažavanje lokalnih posebnosti i čuvanje nacionalnog identiteta i interesa. Djelokrug rada Zavoda za promet obuhvaća prometnu valorizaciju i projekciju prometnog razvoja na nacionalnoj, regionalnoj i na razini grada; izradu znanstvenih podloga za donošenje strategijskih planova prometnog razvoja; koordinaciju i poticanje interdisciplinarnе suradnje u području prometnoga razvoja; te suradnju s Razredom za tehničke znanosti i Znanstvenim vijećem za promet Hrvatske akademije.

Planirane aktivnosti

Zavod za promet Akademije angažiran je u istraživanju pod radnim naslovom:

Strateški prometni pravci. Istraživanje je usmjereno na razvojne potencijale Jadransko-jonskog pravca, te njegovih ekstenzija na Baltičko-jadranski koridor i Sjevernomorsko/Istočno-mediteranski koridor. Istraživanje multimodalnih prometnih opcija koridorskom trasom uzduž hrvatske obale Jadranskog mora, Crne Gore i Albanije ima cilj strateški pozicionirati i geoprometno valorizirati nacionalne prometne resurse i potencijale u kontekstu inicijative triju mora i prometnog povezivanja Baltika, Jadrana i Crnog mora.

Zavod za promet Akademije sudjeluje u pripremi i organizaciji znanstvenog savjetovanja Prometni razvoj zagrebačkog prstena, koje je, slijedom usvojene Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, usmjereno na projekciju rješenja prometnog umrežavanja metropolitanske regije.

U segmentu razvoja intermodalnog prometa provest će se tematsko istraživanje logističkog koncepta suhe luke s ciljem evaluacije potrebe uspostave i razvoja modela odlučivanja o uspostavi suhe luke na konkretnom primjeru pomorske luke.

U suradnji sa Znanstvenim vijećem za promet Akademije provest će se tematsko istraživanje s ciljem produkcije Stručne podloge za definiranje nacionalnog stratejskog programa istraživanja i inovacija u području prometa

Očekivani rezultati

Zavod za promet će u 2020. godini tiskati edicije u nakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti:

Prometni razvoj zagrebačkog prstena, zbornik radova sa znanstvenog savjetovanja i Prometna politika i stratejski razvoj, znanstvena knjiga. Rezultati ciljanih tematskih istraživanja objavit će se u referentnim znanstvenim časopisima i zbornicima s međunarodnih skupova.

Izvršitelji/suradnici

Zavod za promet nema stalnih zaposlenika. Za realizaciju plana rada angažiraju se, uz voditelja i upravitelja Zavoda, stručni suradnici za tehničko-stručne poslove, a za potrebe ciljanih tematskih istraživanja znanstvenici i eksperti u području prometa.

Trajanje aktivnosti

Trajna znanstveno-istraživačka djelatnost.

Međunarodne aktivnosti

Zavod za promet Akademije putem svog člana sudjeluje u radu Ekspertne skupine Europske komisije za upravljanje Strateškim programom istraživanja i inovacija u području prometa (European Commission Expert Group for the Strategic Transport Agenda on Research and Innovation governance).

Ostalo

Zavod za promet Akademije putem svojih članova sudjeluje u radu Tematske radne skupine za promet za izradu Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030.; u radu Matičnog odbora za područje tehničkih znanosti, polja strojarstva, brodogradnje, tehnologije prometa i transporta, zrakoplovstva, raketne i svemirske tehnike; te u radu Sektorskog vijeća za zrakoplovstvo, raketnu i svemirsku tehniku

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD -- ĐAKOVO

Okvirni plan obilježavanja 150 godina od rođenja slikara Ivana Tišova (Viškovci, 8. veljače 1870., Zagreb, 20. 9. 1928.)

Praktično rečeno, ovaj program proteže se na cijelu godinu i stoga je Zavod upravio svoju djelatnost prvenstveno ovoj važnoj obljetnici 150 godina od rođenja umjetnika. Sve je dogovoreno i raspoređeno ovako: Viškovci, 8. veljače 2020. u 15 sati, otvaranje trga slikara Ivana Tišova, predstavljanje grba općine Viškovci, otkrivanje biste slikara Ivana Tišova

– Otvaranje dijela izložbe djela slikara Ivana Tišova (7.- 21. veljače 2020.) i predavanje mr. sc. Borislava Bijelića, ravnatelja Muzeja Đakovštine u Đakovu.

– Otvaranje izložbi radova slikara Ivana Tišova (Đakovo, 3. travnja 2020.) : Muzej Josipa Jurja Strossmayera i Muzej Đakovštine (Izložba traje do 17. svibnja 2020.)

– Znanstveni skup "Slikar Ivan Tišov, život i djelo" (Đakovo, 15. svibnja 2020.) održava se u dvorani Josipa Jurja Strossmayera na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, Preradovićeve 17.

Popis izlagača s naslovima predavanja:

1. Dr. sc. Irena Kraševac, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, "Rad Ivana Tišova u Obrtnoj školi i njegove supruge Terezije Neuhäusler u Ženskoj tkalačkoj školi u Zagrebu"
2. Mr. sc. Daniel Zec, Muzej likovnih umjetnosti, Osijek, "Slika *Krajolik* Ivana Tišova u svjetlu novih istraživanja"

3. Dr. sc. Jasminka Najcer Sabljak, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, "Slavonski motivi u djelima Ivana Tišova"
4. Ivan Kokeza, doktorant na poslijediplomskom studiju povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, "Historijsko slikarstvo u opusu Ivana Tišova"
5. Petra Vugrinec, kustosica Galerije Klovićevi dvori, Zagreb, "Ivan Tišov i simbolizam"
6. Dr. sc. Dragan Damjanović, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, "Državne narudžbe u opusu Ivana Tišova - radovi za sakralne i javne građevine".

– 2. slikarska kolonija Ivan Tišov. Viškovci (prvi vikend rujna 2020.). Suorganizatori. Grad Đakovo, Općina Viškovci i Katolički bogoslovni fakultet Đakovo.

Izdavanje časopisa Radovi 2 i 3

Radovi o biskupu Ćirilu Kosi (19.11.2019.) kao i radovi o slikaru Ivanu Tišovu (15.5.2020.) bit će skupljeni i objavljeni u ovim brojevima časopisa Zavoda Hazu u Đakovu.

Predstavljanje knjiga

Planirano je predstavljanje rada akademika Krešimira Nemeca o Miroslavu Krleži i Ivi Andriću. Zatim će biti predstavljena knjiga upravitelja Pere Aračića, Rastimo u ljubavi, o pripravi na ženidbu. Prof. dr. sc. Dragan Damjanović predstaviti će svoju knjigu: Otto Wagner, njegovi učenici i počeci hrvatske moderne.

Termini ovise o navedenim osobama i potrebnim prostorima te poželjnoj publici.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – OSIJEK

Ciljevi

Pozicioniranje Zavoda HAZU u Osijeku kao vodeće Akademijine znanstveno-istraživačke jedinice na području Slavonije i Baranje. Promicanje kulturne i povijesne baštine, istaknutih znanstvenika i umjetnika te njihovih postignuća. Uključivanje u zbivanja od općeg društvenog značaja. Povezivanje znanstvenoistraživačkih jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u regiji i cijeloj RH (zajednički znanstveni projekti). Suradnja s članovima Akademije na zajedničkim projektima. Povezivanje Zavoda HAZU u Osijeku sa znanstveno-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u obliku suradnje na znanstvenoistraživačkim, obrazovnim i kulturnim područjima koji su od interesa Zavodu i Akademiji. Ponovna kategorizacija znanstvenog časopisa Zavoda Anali, promjena statusa iz "neaktivan" u "aktivan".

Znanstvenoistraživački rad

1. Suorganizacija znanstvenih i stručnih domaćih i međunarodnih skupova, simpozija, okruglih stolova i dr.
2. Znanstveno i stručno usavršavanje djelatnika.
3. Znanstveno-istraživački projekti.
4. Dan otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nakladnička aktivnost

Nakladnička aktivnost prema dostatnosti financijskih sredstava iz javnih izvora za prijavljene programe i prema prijedlogu glavnog urednika edicije Mursa aeterna, akademika Andrije Mutnjakovića:

- Katarina Horvat-Levaj, Margareta Turkalj Podmanicki, Palača slavonske generalkomande u Osijeku: tiskanje knjige u 2020. godini.
- Mirjana Repanić Braun, Kužni pil u Osijeku: tiskanje knjige u 2020. godini.
- Andrija Mutnjaković, Novi grad Osijek: tiskanje knjige u 2020.
- Darko Varga, Dragutin Feletar, Osječki tramvaj: dovršetak knjige u 2020. godini.
- Margareta Turkalj Podmanicki, Zvonko Bojčić, Sakralna arhitektura osječke Tvrđe: dovršetak knjige u 2020. godini.

Očekivani rezultati

Suorganizacija i sudjelovanje na znanstvenim i stručnim domaćim i međunarodnim skupovima, simpozijima, okruglim stolovima i dr.

Priprema i objavljivanje znanstveno-stručnog časopisa Anali 32.

Izvršitelji/suradnici

Izvršitelji svih aktivnosti su voditeljica, upravitelj, djelatnici Zavoda i vanjski suradnici.

Trajanje aktivnosti

Trajanje aktivnosti Zavoda tijekom 2020. godine.

Međunarodne aktivnosti

Suradnja dr. sc. Martine Harc, znanstvene suradnice Zavoda sa The Center for Entrepreneurship na The Catholic University of Eichstätt-Ingolstadt (studijski dopust u trajanju od godine dana).

Ostalo

Organizacija ili suorganizacija izložbi u prostorijama Zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku, muzejima, galerijama i drugim kulturno-umjetničkim institucijama grada Osijeka.

Promocija i predstavljanje izdanja Zavoda.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – POŽEGA

Plan rada Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi za 2020. godinu

- Izložba slika akademika Zlatka Boureka (ožujak 2020.)
- Autorski koncert akademika Davorina Kempfa (svibanj 2020.)
- Orguljaški koncert u Katedrali sv. Terezije Avilske u Požegi (listop. 2020.)
- Znanstveni skup "Akademik Zlatko Bourek" (studeni 2020.)
- Dani otvorenih vrata HAZU 2020. (radionica izrade lutaka u suradnji sa Akademijom za umjetnost i kulturu u Osijeku i radionice izrade slika i

fotografija na temu "Baltazar-grad" u suradnji sa Kreativnom radionicom učenika Gimnazije)

Nakladnička djelatnost

Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi planira u 2020. godini tiskati:

1. Monografija "10 godina Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi"
2. Časopis "Radovi br. 9 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi"

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – SPLIT

Voditelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu je akademik *Davorin Rudolf*.

Izdavačka djelatnost

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu tiskati će u 2020. broj 23 časopisa "Adrias".

Manifestacije

- "Dani kršćanske kulture" u suradnji s nakladničkom kućom Verbum iz Splita, u trajanju od 10 dana, održat će se od 28. ožujka do 7. travnja. Manifestaciju će obilježiti kulturno javni događaji, koncerti, tribine, projekcije filmova, predstave, muzejski programi, predstavljanja knjiga.

- "Roman Archaeology Conference / Theoretical Roman Archaeology Conference TRAC 2020" Organiziranje jednog od najvećih i najvažnijih skupova arheologa na svjetskoj razini (očekuje se između 400 i 600 sudionika) u vremenu od 16. do 18. travnja 2020. Uz Zavod HAZU-a u Splitu i Odsjek za arheologiju iz Zagreba u manifestaciji će sudjelovati znanstvenici i stručnjaci Arheološkog muzeja u Splitu i Filozofskog fakulteta u Splitu.

- "Marulićevi dani", kulturna manifestacija međunarodnog karaktera posvećena hrvatskoj dramskoj riječi i djelu Marka Marulića u suradnji s Književnim krugom iz Splita održat će se od 21. do 25. travnja.

- 1. Međunarodni muzikološki i interdisciplinarni znanstveni skup "Music, Literary and Performing arts in Central European and Mediterranean Context" u organizaciji Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a u Splitu i Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu u razdoblju od 7. do 9. svibnja 2020.

- Okrugli stol: "Prometna izoliranost Splita" – uvodno izlaganje prof. dr. sc. Jakše Miličića u organizaciji Zavoda HAZU-a u Splitu. Vrijeme održavanja početkom rujna 2020.

- "Knjiga Mediterana" međunarodni znanstveni skup u suradnji s Književnim krugom iz Splita, održat će se od 20. do 27. rujna. U sklopu manifestacije održat će se dva znanstvena skupa, predavanja i predstavljanja knjiga. Na skupu će sudjelovati znanstvenici i stručnjaci iz područja književnosti, povijesti umjetnosti, arheologije i prava.

- "LHC Days" međunarodni znanstveni skup fizičara u organizaciji Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu i Instituta Ruđer Bošković iz Zagreba u vremenu od 28. rujna do 3. listopada 2020.

- "Dani otvorenih vrata HAZU – 2020.", manifestacija u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kojom se građanima približava raznovrsna djelatnost, te bogata kulturna i prirodna baština HAZU-a, posebice splitskoga Zavodu Akademije. U sklopu manifestacije bit će postavljena izložba američkoga akademskog umjetnika Matt Mullicana. Uz kratku prezentaciju o povijesti Akademije, akademici i članovi suradnici primat će posjetitelje i upoznati ih s djelatnostima i zadacima Akademije.

Predavanja

Nastavit će se ciklus predavanja "Petkom u Zavodu HAZU" u proljeće i jesen 2020. Izlagat će znanstvenici, političari, kulturni radnici, umjetnici i stručnjaci o aktualnim zbivanjima u Splitu i Hrvatskoj o stručnim temama iz područja međunarodnog prava, gospodarstva, pomorstva, arheologije, arhitekture i povijesti umjetnosti (predavanja akademika Arsena Bačića, Nenada Cambia, Dinka Kovačića, Davorina Rudolfa i Radoslava Tomića, te članova suradnika HAZU-a koji stalno žive u Splitu, prof. dr. sc. Ante Mihanovića, prof. dr. sc. Ive Grabovac, prof. dr. sc. Kažimira Hraste i prof. dr. sc. Kuzme Kovačić, znanstvenika i stručnjaka sa Sveučilišta u Splitu, kulturnih djelatnika, umjetnika i dr.).

Početkom veljače organizirat će se drugi razgovor akademika s gradonačelnikom Grada Splita Androm Krstulovićem Oparom " O Splitu s gradonačelnikom".

Izložbe

U suradnji sa splitskom Kulturnom ustanovom Galerija Kula priredit će se tri izložbe:

1) od 12. svibnja do 12. lipnja retrospektivna izložba španjolsko – kuban-Planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020.

skog akademskog umjetnika Carlos Garaicoa

2) od 14. srpnja do 14. kolovoza retrospektivna izložba akademske umjetnice Dubravke Rakoci

3) od 10. listopada do 10. studenoga retrospektivna izložba američkog akademskog umjetnika Matt Mullicana

4) od 17. kolovoza do 17. rujna izložba "Issa – grčki grad u Jonskom zaljevu" u organizaciji Arheološkog muzeja u Splitu

5) od 18. studenoga do 18. prosinca izložba "Salonitanska zaobilaznica" u organizaciji Arheološkog muzeja u Splitu

Predstavljanje knjiga

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu organizirat će predstavljanje novoobjavljenih knjiga pretežito autora koji žive i djeluju na području Splitsko – dalmatinske županije.

U splitskom Zavoda HAZU-a u Splitu, pored u planu navedenih manifestacija priredit će se i druge znanstvene i kulturne manifestacije u organizaciji ovoga Zavoda, ali i institucija izvan Zavoda, uz novčanu naknadu za korištenje naših prostora, nakon odobrenja Uprave Akademije.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD – VARAŽDIN

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu (dalje Zavod) smješten je u prostorijama palače Keglević, Vladimira Nazora 14, u Varaždinu. Voditelj Zavoda je akademik *Stjepan Damjanović*, a upravitelj dr. sc. *Vladimir Huzjan*. U Zavodu su zaposlene dvije osobe: upravitelj i administrativna tajnica Ljiljana Biškup.

Zavod se kontinuirano bavi znanstveno-istraživačkim radom što je njegova osnovna djelatnost te je jedina takva institucija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u sjevernoj Hrvatskoj. Rad Zavoda obuhvaća interdisciplinarna istraživanja poput arheologije, glazbe, gospodarstva, informatike, jezika, književnosti, povijesti, tehnike, umjetnosti i drugih znanstvenih područja kao i iniciranje te organiziranje znanstveno-stručnih skupova, okruglih stolova i predavanja. Znan-

tveno-istraživačku i nakladničku djelatnost Zavoda financira Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Varaždinska županija i Grad Varaždin, a neke projekte dodatno odgovarajuća ministarstva, gospodarstvenici te lokalna uprava i samouprava.

Članovi Znanstvenog vijeća Zavoda su: akademik Stjepan Damjanović (predsjednik), akademik Stanislav Tuksar, prof. dr. sc. Slobodan Kaštela (član suradnik Hrvatske akademije), Tomislav Paljak (zamjenik župana Varaždinske županije), Sandra Malenica (zamjenica gradonačelnika Grada Varaždina) i dr. sc. Vladimir Huzjan.

Nakladnička djelatnost

Varaždin u 17. stoljeću: grad, ljudi, kultura

Iako je o povijesti Varaždina napisano mnogo, 17. stoljeće ostalo je izvan značajnijeg zanimanja povjesničara. Stoga je cilj ovog projekta detaljnije istražiti i objasniti razvoj grada kao urbane cjeline, a opisane procese staviti u širi ekonomski i društveni kontekst 17. stoljeća. Rad će se sastojati od sljedećih temeljnih cjelina: 1. "Uvodni dio" s pregledom historiografije i izvora s naglaskom relevantnih za temu; 2. U temi "Grad" objasnit će se urbanistički razvoj grada tijekom stoljeća, uključujući i suburbije, gradsku topografiju kao i kulturu stanovanja. Jedna od podtema je gradski okoliš (teritorij gradske općine), zatim prirodni resursi, šume, oranice, sjenokoše, pašnjaci, mlinovi, vinogradi i njihov značaj za gradsku privredu. Pažnja će se posvetiti i topografiji gradskog okoliša u 17. stoljeću. 3. Tema "Ljudi" sastojat će se od više podtema. Uz usporedbe procjene stanovništva relevantnih povjesničara, analizirat će se struktura gradskog stanovništva prema zanimanjima, ekonomskom i društvenom statusu - građani, stranci, obrtnici, trgovci, gradski kmetovi, vojnici, žene, djeca, plemstvo, svećenstvo. Analizirat će se tijekom vertikalnog raslojavanja i njegove posljedice na život u gradu kao i na ustroj i djelovanje gradske uprave. Jedna od podtema bit će gradska privreda, poljoprivredna proizvodnja, obrt i trgovina. 4. U temi "Kultura" analizirat će se obrazovna struktura i obrazovanje gradskog stanovništva, uloga isusovaca u otvaranju kolegija i suzbijanju protestantizma, prisutnost varaždinskih studenata na europskim sveučilištima i njihova uloga u životu grada kao i njihovo djelovanje i utjecaj izvan grada. 5. Zaključni dio "Prema novom stoljeću" bit će sinteza 17. stoljeća kao i najava novog. Rad će biti opremljen grafičkim prikazima, priložima i kartama kojima će se dokumentirati i argumentirati ocjene, valorizacija i stavovi autorice Višnje Burek iz Varaždina. Planirano vrijeme tiska monografije, ovisno o završetku rada na rukopisu i recenzentskom postupku, je u prvom djelu 2020. godine. Istraživačica/ autorica je Višnja Burek, prof.

Izvori za povijest Grada Varaždina 1209. - 1850.

Najvažniji izvori za povijest grada Varaždina čuvaju se u Državnom arhivu u Varaždinu, a fond "Poglavarstvo slobodnog i kraljevskog grada Varaždina (1209. - 1850.)" jedan je od najbolje sačuvanih komunalnih arhiva kontinentalne Hrvatske u kojem se čuva ukupno 1.675 isprava i spisa za razdoblje od 1209. do 1850. godine. S obzirom na izuzetnu povijesnu vrijednost navedenih dokumenata, objavljivanje gradiva ovog fonda otpočelo je već u prvoj polovici 20. stoljeća. U "Poviestnim spomenicima slobodnoga kraljevskoga grada Varaždina" iz 1942., Zlatko Tanodi i Adolf Wissert objavili su dio isprava iz serije "Radikalni arhiv" (njih 226) za razdoblje od 1209. do 1526. godine. Izvori su objavljeni po svim tada važećim mjerilima za objavljivanje izvornog arhivskog gradiva - za svaku ispravu napravljena je kratki regist na hrvatskom jeziku, transkripcija čitavog dokumenta u latinskom izvorniku te opis fizičkog izgleda isprave uz navođenje ranijih izdanja u kojima je, eventualno, pojedina isprava već objavljena. S obzirom na izuzetnu povijesnu vrijednost isprava i spisa koji čine tzv. Radikalni arhiv fonda "Poglavarstvo slobodnog i kraljevskog grada Varaždina (1209.-1850.)", odlučili smo nastaviti rad na objavljivanju izvora pripremom za tisak i objavljivanjem cjelokupnog Radikalnog arhiva.

Na osnovu karakteristika samog gradiva i njegovu količinu, a uvažavajući određene povijesne kriterije planirano je objavljivanje isprava i spisa Radikalnog arhiva u tri vremenski ograničena sveska: od 1209. do 1525., od 1526. do 1740. te od 1741. do 1850. godine. Svaki svezak sastojao bi se od uvodne studije u kojoj se daje osvrt na osnovne diplomatske i paleografske karakteristike objavljenog gradiva, kao i sažeti pregled povijesnih događanja o gradu Varaždinu i varaždinskoj regiji u vremenskom razdoblju na koje se odnosi dotični svezak. Središnji dio svakog sveska donosi latinsku transkripciju isprava i spisa, kao i regist na hrvatskom jeziku, a cilj je učiniti latinske izvornike dostupnijim širem krugu potencijalnih korisnika/ istraživača. Za svaki svezak bit će izrađena kazala mjesta i osoba. Planirano je da se priprema i tisak svakog pojedinog sveska realizira u višegodišnjem razdoblju. Nositelji Projekta su Zavod i Državni arhiv u Varaždinu, a vrijeme održavanja prvog dijela je od siječnja 2016. do prvog djela 2020. godine. Planirano vrijeme tiska, ovisno o završetku rada na rukopisu i recenzentskom postupku, je u prvom dijelu 2020. godine.

Varaždin u vrijeme Nezavisne Države Hrvatske (1941.-1945.)

Istraživačko-nakladnički projekt Zavoda pod nazivom: "Varaždin u vrijeme Nezavisne Države Hrvatske (1941.-1945.)" osmišljen je kao nastavak već u svibnju 2017. završenog projekta: "Varaždin i vojska u međuratnom razdoblju (1918.-1941.)", autora dr. sc. Vladimira Huzjana, kada je tiskana istoimena monografija. Novi projekt je tematski i kronološki nastavak dosadašnjeg.

Zbivanja u gradu Varaždinu tijekom trajanja Nezavisne Države Hrvatske uglavnom su nepoznata jer se dosadašnja (lokalna) historiografija nije time bavila. Sada će se naglasak staviti na političko-društvena zbivanja u gradu Varaždinu s posebnim osvrtom na stradanje domicilnog stanovništva. Plan je da se tijekom

2019. provede završno istraživanje u arhivima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu dok se završetak rada i tisak monografije očekuje u prvom djelu 2020. godine. Istraživač/ autor je dr. sc. Vladimir Huzjan.

Germanizmi u varaždinskom govoru

Zavod planira tijekom 2020. tiskati rukopis doktorandice Sanje Županić, prof. pod nazivom: Germanizmi u varaždinskom govoru. Dodirnojezikoslovna monografija Sanje Županić predstavlja utjecaj njemačkoga jezika u Varaždinu do kojega je došlo zbog intenzivnih civilizacijskih, društveno-kulturnih, upravno-administrativnih, gospodarskih i političkih veza zemalja njemačkog govornog područja i Varaždina tijekom povijesti. Leksičke posljedice tih njemačko-hrvatskih dodira na varaždinskom području brojne su posuđenice iz njemačkoga jezika u varaždinskome kajkavskom govoru, a ova monografija obuhvaća njihov abecedni popis te donosi opis rezultata provedene dodirnojezikoslovne analize varaždinskih germanizama.

Monografija se sastoji od šest cjelina. Prva donosi kronološki poredane povijesno-političke i kulturno-društvene aspekte koji su doveli do intenzivnih njemačko-hrvatskih jezičnih dodira na području Varaždina. Drugi dio sadrži teorijski okvir te definicije osnovnih pojmova i pojavnosti koje se proučavaju u okviru dodirnoga jezikoslovlja i sociolingvistike. Treće poglavlje analiza je adaptacijskih procesa ekscerpiranih germanizama na glasovno-grafičkoj, sintagmatskoj i semantičkoj razini. Glosar varaždinskih germanizama čini četvrti i najopsežniji dio monografije, a ustrojen je abecedno prema njemačkome modelu. Nakon glosara slijedi abecedni popis varaždinskih replika kojima je pridružen identificirani njemački model, dok se na samom kraju monografije nalazi kazalo osoba te temeljnih lingvističkih pojmova.

Kajkavska baština Florijana Andrašeca

Zavod i Ogranak Matice hrvatske u Čakovcu planiraju tijekom 2020. tiskati rukopis mr. sc. Ivica Zvonara pod radnim nazivom: "Kajkavska baština Florijana Andrašeca". On je bio hrvatski pučki pjesnik i melograf rođen u Dekanovcu kraj Čakovca, 28. travnja 1888, a umro je u Dekanovcu 9. srpnja 1962. godine. Njegovu je nadarenost otkrio etnomuzikolog V. Žganec i omogućio mu orguljaško školovanje u Celju. U Dekanovcu je bio orguljaš, zborovođa i utemeljitelj limene glazbe. Pisao je pjesme (npr. Međimurske fijolice, 1953), spjevove, pripovijesti, novinske članke i pučke kalendare, bilježio narodne običaje (zapisao je oko 300 međimurskih popijevaka) i skladao. Veći broj njegovih radova ostao je u rukopisu.

Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin

U redovitom godišnjem broju znanstvenog časopisa Zavoda pod nazivom Planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020.

"Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin" br. 31 tiskat će se radovi sa skupova koje je Zavod organizirao tijekom 2019. i 2020. godine, zajedno s ostalim prestižnim radovima. Kategoriziran kao a1, časopis "Radovi" imaju najvišu važnost za humanističke znanosti na području sjeverne Hrvatske jer će se njegovim tiskanjem sva nova znanstvena i umjetnička saznanja o Varaždinu, Varaždinskoj županiji te sjevernoj Hrvatskoj objaviti i sačuvati te biti besplatna za čitatelje. Planirano vrijeme tiska, ovisno o završetku rada na rukopisu i recenzentskom postupku, je krajem 2020. godine.

Znanstveno-stručni skupovi i okrugli stolovi

Forenzika okoliša

Zavod i varaždinski Geotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu planiraju organizirati u Varaždinu znanstveni skup pod radnim nazivom: "Forenzika okoliša". Okolišna forenzika definira se kao kombinacija analitičke kemije i biogeokemije okoliša čija je svrha stručna pomoć pravnicima prilikom sastavljanja optužnice, kao i tijekom sudskog postupka. Naime, u posljednjih nekoliko desetljeća velika većina gospodarski razvijenijih država prevela je nezakonito postupanje protiv okoliša iz prekršajnog u kaznenopravne okvire. Stoga se, prilikom pravnog postupanja vezanih uz kaznena djela protiv okoliša, pri pravosudnim tijelima pojavljuje izrazita potreba za stručnom pomoći prilikom utvrđivanja činjenica vezanih uz onečišćenje i zagađenje okoliša, identifikaciju počinitelja kao i vrijeme izvršenja djela, utvrđivanje opsega zagađenja kao i potencijalnu, odnosno stvarnu opasnost po zdravlje ljudi i životinja, kolateralne štete te kaznenu, ali i materijalnu odgovornost prema načelu "zagađivač plaća".

Stručnjaci klasičnih policijskih forenzičkih laboratorija i ustanova često su nedovoljno profilirani za stručni pa i znanstveni rad u oblasti okolišne forenzike te se ukazuje potreba za temeljnom i kontinuiranom edukacijom ne samo okolišnih forenzičara-analitičara, već cijelog niza aktera – interventnih ekipa policije i vatrogastva (tzv. "rapid response teams"), pripadnika inspekcijskih službi u području zaštite okoliša i prirode, državnog odvjetništva/ tužiteljstva i sudaca.

Područje primjene okolišne forenzike izrazito je interdisciplinarno, pa se stoga ukazuje i potreba za aktivnom međunarodnom suradnjom jer mnoga djela protiv okoliša predstavljaju prekogranična zagađenja koja zahtijevaju bilateralna pa i multilateralna postupanja i nadzor. Stoga se i posljednjih desetak godina u organizacijama kao što su Interpol i Europol puna pažnja posvećuje međunarodnom umrežavanju nacionalnih službi nadležnih za zaštitu okoliša kao i standardizaciji postupanja vezanih za kaznena djela protiv okoliša. Na ovom znanstvenom skupu predstaviti će se radovi iz te oblasti zbog upoznavanja šireg kruga znanstvenika i stručnjaka kako bi se išlo u korak sa suvremenim trendovima. Vrijeme održavanja skupa bit će tijekom 2020. godine.

Varaždinske barokne večeri - jubilarnih 50 godina

Zavod i Koncertni ured Varaždin tijekom 2020. organizirat će prigodni znanstveni skup u povodu održavanja i obilježavanja 50. jubilarnih Varaždinskih baroknih večeri. Na skupu će se sumirati svi institucionalni dosezi, poticaji i rezultati Varaždinskih baroknih večeri u istraživanjima, očuvanju i promociji barokne hrvatske i europske glazbene baštine, kao i arhitektonske, društvene i kulturne baštine. Od samih početaka, VBV je veliku pažnju posvećivao predstavljanju i prvim suvremenim izvedbama novootkrivenih djela hrvatske glazbene baštine u čemu je sudjelovao veliki broj muzikologa i glazbenika među kojima se najviše ističu akademik Lovro Županović i dr. sc. Ennio Stipčević, kao i dugogodišnji ravnatelj VBV dirigent Vladimir Kranjčević. Veliku su ulogu VBV imale u promociji hrvatske glazbene baštine baroka jer se većina novootkrivenih djela ili suvremenih izvedbi inkorporirala u suvremeni život. Vrijeme održavanja skupa predviđeno je u drugom djelu 2020. godine.

Janez Trdina (1830.-1905.). Slovenski profesor varaždinske i riječke gimnazije. U povodu 190. obljetnice rođenja

Zavod, Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli te Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti u Ljubljani planiraju tijekom 2020. organizirati međunarodni znanstveni skup pod radnim nazivom: "Janez Trdina (1830.-1905.). Slovenski profesor varaždinske i riječke gimnazije. U povodu 190. obljetnice rođenja". Janez Trdina (Mengeš, 29. svibnja 1830. – Novo Mesto, 14. srpnja 1905.) bio je slovenski književnik i povjesničar koji je studij povijesti i zemljopisa završio u Beču 1853. godine. Kao profesor-pripravnik/ suplent radio je u varaždinskoj gimnaziji, a od 1855. bio je profesor u Rijeci. Iz političkih razloga 1867. je umirovljen i preselio se u Novo Mesto. Kao pisac bio je vrlo aktivan: objavljivao je sjećanja, putopise, pjesme, basne i pripovijesti te napisao prvu povijest Slovenaca na slovenskom jeziku 1866. pod nazivom: *Zgodovina slovenskega naroda*.

Prirodni izvori jačanja imuniteta

Zavod planira tijekom 2020. organizirati u Varaždinu okrugli stol pod radnim nazivom: "Prirodni izvori jačanja imuniteta". Senzibilizacijom medicinske struke i interdisciplinarnom suradnjom više znanstvenih disciplina, uz podršku resornih ministarstava i ostalih nacionalnih institucija, u prvom redu medicinskih fakulteta i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, prirodni izvori jačanja imuniteta mogu postati "prva linija obrane" od infekcija i onkoloških bolesti, čije liječenje najviše iscrpljuje zdravstveni sustav naše zemlje, čineći ga teško održivim i često neučinkovitim. Neupitno, takav bi pristup primarnoj prevenciji bolesti rezultirao pozi-

tivnim učincima na gospodarstvo, ruralni razvoj i ekološku svijest, umanjujući ovisnost zdravstvenog sustava o farmaceutskoj industriji.

Vladimir Proskurnjak (1928.-2016.) – varaždinski stvaratelj glazbenih instrumenata

Vladimir Proskurnjak bio je 65 godina stvaratelj glazbenih instrumenata. Učiti je počeo s 14 godina u varaždinskoj radionici Dragutina Hunjeta. Potom je šest godina svoje umijeće gradnje koncertnih gudačkih glazbala – osobito violina – usavršavao kod zagrebačkog majstora Jakova Emešića, a poslije njega kod nje-mačkih graditelja klasičnih gitara.

Bio je dugogodišnji član varaždinskog Društva inovatora – izumio je drveni anatomski podbradak za violinu bez metalnih fiksatora. U samostalnom radu autentičnost njegovih violina je u kombinaciji odabranih vrsta drva – visokokvalitetnoga svilenkastog javora rebraša i smreka lještarka. Od 1994. bio je redoviti sudionik Triennala "Antonio Stradivari". Danas Varaždinski kvartet svira na njegovim violinama.

Tomislav Butorac: "H-8"

"H-8" je hrvatski dugometražni film iz 1958. redatelja Nikole Tanhofera. Film se temelji na istinitoj priči o teškoj prometnoj nesreći koju je uzrokovao nepoznati vozač automobila 1957. godine. "H-8" su bili početni znakovi registarskih pločica automobila koji je uzrokovao nesreću. Film je na Festivalu igranog filma u Puli 1958. osvojio Veliku zlatnu Arenu za najbolji film.

Tomislav Butorac (1929.-2008.) jedan je od dvojice scenarista filma "H-8", a njegova kćer Marcela Cerovec živi u Varaždinu i posjeduje primjerak scenarija, životopisa režisera, scenarista i glumaca, zatim brošuru "Jadran filma" s izvadcima iz strane štampe, izrezaka iz tadašnjih novina o filmu, fotografije s mjesta nesreće, fotografije s dodjela nagrade za scenarij u Puli, te same nagrade - "Jelen". Suorganizator predavanja/okruglog stola je varaždinska Udruga Trash Film Festival.

Istraživački projekti

Izvori za povijest Grada Varaždina (1209. - 1850.)

Prva trogodišnja etapa projekta "Izvori za povijest Grada Varaždina (1209. - 1850.)" je u završnoj fazi te se početkom 2020. očekuje tisak monografije u sunakladništvu s Državnim arhivom u Varaždinu. Tijekom 2020. projekt se nastavlja dalje i ulazu u novu trogodišnju fazu istraživanja (više o opisu projekta vidi u poglavlju Nakladnička djelatnost).

Ratni dnevnik Velimira Putara

Velimir Puttar (Varaždin, 1922.-Varaždin, 2005.) pedantno je vodio bilješke o svom ratnom putu tijekom II. svjetskog rata. Bilješke je pisao na manje papire, koje je u vrijeme mira krasopisom upisao u dnevničke knjige. Svi njegovi dnevnik su sačuvani i nalaze se u Državnom arhivu u Varaždinu u fondu Obitelji Puttar. Kao vojnik vodio je bilješke gdje je sve služio u Hrvatskoj, a posebno u inozemstvu tijekom rata. Iz Varaždina je stigao u Beč 15. ožujka 1944. odakle je krenuo u Češku, a potom u Njemačku. Od 15. rujna 1944. do 26. siječnja 1945. bio je na položaju topova u Niederkaufungenu, Kasselu, Immendorfu i Lebenstedtu kao pripadnik, kako sam naziva, *hrvatske flaklegije*. Smjenom dužnosti vratio se u Beč iz kojeg je 30. ožujka krenuo u domovinu, a u Varaždin je stigao 17. travnja 1945. godine. O II. svjetskom ratu V. Puttar piše u četiri dnevničke knjige na više stotina stranica. Tijekom 2020. sadržaj dnevnika će se prepisati, greške ispraviti, a gdje je moguće komentarom popratiti ili objasniti dijelove sadržaja. Uz dnevnik, priredit će se i uvodna studija o obitelji Puttar u Varaždinu. Tisak "Ratnog dnevnika Velimira Puttara" predviđen je za 2021. godinu.

"Kulturna povijest grada Varaždina" Rudolfa Horvata

Gradski muzej Varaždin sadrži dva iznimno vrijedna rukopisa povjesničara Rudolfa Horvata pod nazivom "Povijest grada Varaždina" i "Kulturna povijest grada Varaždina". Prvi je tiskan 1993. u nakladi Zavoda i Grada Varaždina, dok je drugi rukopis ostao do danas neobjavljen. Zavod, Gradski muzej Varaždin i Grad Varaždin pokrenuli su inicijativu za prijepisom, znanstvenom obradom i tiskom neobjavljene "Kulturne povijesti grada Varaždina".

Neobjavljeni rukopis R. Horvata čuva se u 11 omotnica. Listove je ispisivao tintom ili rjeđe strojem, a naknadno ih je ispravljao tintom, poput rukopisa prvog sveska. Cilj projekta je tijekom 2020. prepisati sadržaj rukopisa R. Horvata te fotografijama i bilješkama, u smislu suvremenih saznanja, obogatiti sadržaj. Na kraju rukopisa bit će kazalo imena, prezimena, mjesta i pojmova. Na prijepisu rukopisa radit će djelatnici Gradskog muzeja Varaždin, dok će urednički dio raditi dr. sc. Vladimir Huzjan i Spomenka Težak, prof.

Varaždin od kraja Drugog svjetskog rata do rezolucije Informbiroa

Informbiro (Informacijski biro komunističkih i radničkih partija) bio je savjetodavno i koordinacijsko tijelo devet komunističkih i radničkih partija (SSSR-a, Poljske, Čehoslovačke, Mađarske, Rumunjske, Bugarske, Jugoslavije, Italije i Francuske) osnovano potkraj rujna 1947. u Varšavi. Zadaća mu je bila informiranje i savjetovanje predstavnika centralnih komiteta partija članica radi usklađivanja politike. Od 1948. SSSR se koristio Informbiroom u sukobu s državno-partijskim vodstvom Jugoslavije, nakon političkog razlaza J. Broza s J. V. Staljinom. Na drugome zasjedanju u Bukureštu, 28. VI. 1948., donesena je rezolucija "O stanju u KP Jugoslavije", u kojoj je odbijanje jugoslavenskog vodstva da se podredi sovjetskoj politici označeno kao izdajničko i protusovjetsko. Vremenski okvir is-

traživanja bio bi od kraja Drugog svjetskog rata do lipnja 1948. godine, a naglasak istraživanja su zbivanja u Varaždinu u prvim poslije ratnim godinama - obnova, industrijalizacija, propaganda (u tisku, radiju, kazalištu), kulturne aktivnosti, politički i vojni ustroj, ali i ratna osveta pobjednika, masovna grobišta te politička represija. S istraživanjem bi se počelo u drugom djelu 2020. godine. Ovaj znanstveno-istraživački projekt dr. sc. Vladimira Huzjana nastavak je do sada završene: "Varaždin i vojska u međuratnom razdoblju (1918.-1941.)" i "Varaždin u vrijeme Nezavisne Države Hrvatske (1941.-1945.)".

Doniranje naklade Zavoda

U više od trideset godina postojanja Zavod je tiskao veći broj monografija, zbornika radova i časopisa koje planira tijekom 2020. godine donirati kulturnim, obrazovnim ili znanstvenim ustanovama.

Knjižnica

Tijekom 2020. godine Zavod će nastaviti dosadašnji rad na sustavnom uređivanju i zbrinjavanju postojećeg knjižnog fonda te na popunjavanju i nabavi novih izdanja putem donacija i razmjene s drugim zavodima Hrvatske akademije kao i drugim znanstvenim i kulturnim ustanovama. Planira se nabava novih polica kako bi knjižni fond bio pregledniji i dostupniji, a pri preslagivanju izdvojit će se duplikati.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – BJELOVAR

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru djeluje na temelju Ugovora o radu Zavoda između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije koji je potpisan 9. svibnja 2005. Prostorije su Zavoda u Ulici A. B. Šimića 1.

Upravitelj Zavoda je prof. dr. sc. *Vladimir Strugar* koji je imenovan 21. studenoga 2005., 3. prosinca 2008., 25. listopada 2012. i 26. listopada 2016. Poslove administrativne tajnice obavlja Sandra Kljaić od 1. prosinca 2010. Prof. dr. sc. *Slobodan Kaštela*, član suradnik imenovan je za voditelja Zavoda 24. rujna

2008., 27. lipnja 2012. i 29. lipnja 2016. Znanstveno vijeće Zavoda utemeljeno je 25. ožujka 2009., a njegovi su članovi prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, prof. dr. sc. Vladimir Strugar, mr. sc. Tatjana Badrov i Ilija Pejić, prof.

Izvori financiranja

Znanstvenoistraživačku i umjetničku djelatnost te nakladničku djelatnost Zavoda financiraju: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Bjelovar.

Pojedinačne programske zadaće i aktivnosti Zavoda financiraju Bjelovarsko-bilogorska županija, Grad Bjelovar, Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te druge institucije i organizacije.

Osobni i materijalni rashodi

Osobni i materijalni rashodi, stručno-administrativni te materijalni i drugi troškovi Zavoda podmiruju se na temelju Ugovora o radu Zavoda. Od lipnja 2019. naknadu za rad upravitelja Zavoda podmiruju solidarno Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija.

Znanstvenoistraživačka i umjetnička djelatnost

Znanstveni skup Održivi razvoj i zaštita okoliša: osobno – lokalno – nacionalno - globalno. Cilj je skupa prikazati čimbenike koji utječu na održivi razvoj i ugrožavaju okoliš te predložiti mjere i aktivnosti kojima bi se postigao održivi razvoj i donio spas Zemlji. Suorganizatori znanstvenog skupa su Bjelovarsko-bilogorska županija, Grad Bjelovar. Skup će se održati u rujnu 2020. godine.

Zavod je nositelj znanstvenoistraživačkoga projekta Povijest Daruvara (2019. – 2021.) kojeg u cijelosti financira Grad Daruvar. Zavod će tijekom godine koordinirati rad istraživačkoga tima.

Šesti Festival povijesti Kliofest 2020.

Zavod će se aktivno uključiti u popularizaciju povijesti i povijesnih istraživanja u okviru Šestog festivala povijesti Kliofest 2020. koji će se održati u svibnju 2020. godine. Tom će prigodom predavanje održati akademik Dragutin Feletar: Demografija kao faktor razvoja Hrvatske i predstaviti će se knjiga dr. sc. Željka Karaule: Povijest Grubišnog Polja.

Dani otvorenih vrata

Zavod će organizirati Dane otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Programom će biti obuhvaćene sljedeće aktivnosti: prigodna izložba, konferencija za medije, razgovor na Bjelovarsko-bilogorskom radiju o postignutim rezultatima Zavoda i planu rada.

Predavanja

Predavanje Osnovno školstvo Bjelovarsko-bilogorske županije: povijesni osvrt i demografski problemi danas u sklopu obilježavanja Dana Bjelovarsko-bilogorske županije (lipanj, 2020.).

Izložbe i manifestacije

Zavod će se aktivno uključiti u manifestaciju Dani Ede Murtića koja će se održati 4. i 5. svibnja 2020. u Velikoj Pisanici, rodnom mjestu akademika Murtića.

Nakladnička djelatnost

Zavod će tiskati:

- četrnaesti svezak (2020.) časopisa Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, a sadržavat će izlaganja sa znanstvenog skupa Gospodarstvo Bjelovarsko-bilogorske županije: kojim putem ići?, koji je održan u lipnju 2019.

- Posebna izdanja, 10. knjiga: Kronologija povijesti gradova Bjelovarsko-bilogorske županije.

Predstavljanje izdanja Zavoda

Zavod će predstaviti četrnaesti svezak (2020.) časopisa Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru (u rujnu 2020.) i knjigu Kronologija povijesti gradova Bjelovarsko-bilogorske županije.

Ostale aktivnosti

Zavod će održati dvije sjednice Uredništva časopisa Radovi Zavoda i dvije zajedničke sjednice članova Znanstvenog vijeća i Organizacijskog odbora za pripremu znanstvenog skupa Održivi razvoj i zaštita okoliša: osobno – lokalno – nacionalno – globalno. Zavod će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za knjižnicu i to prije svega razmjenom s drugim zavodima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te će pribavljati izdanja Akademije kao i izdanja drugih znanstvenih i kulturnih institucija. Nastavit će suradnju u aktivnostima Gradskog muzeja Bjelovar, Narodne knjižnice "Petar Preradović" Bjelovar i Pučkog otvorenog učilišta Bjelovar.

Ostvarivanje planiranih aktivnosti u velikoj mjeri ovisit će o visini financijskih sredstava.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – KRIŽEVCI

Ciljevi

Poticanje i razvijanje znanstvenih i stručnih istraživanja na području biotehničkih znanosti (znanstveno polje: poljoprivreda /agronomija/, šumarstvo, drvna tehnologija, biotehnologija, prehrambena tehnologija, interdisciplinarne biotehničke znanosti), kao i društvenih te humanističkih znanost.

Planirane aktivnosti

- Predstavljanje tiskanog zbornika: Đurđevački pijesci geneza stanje i perspektive.
- Doc. dr. sc. Mladen Tomorad: Egipatski pogrebni običaji i mumifikacija, predavanje.
- Dr. sc. Dejan Pernjak: Križevački pavlini, predavanje.
- Akademik Željko Cvetnić: Bolesti koje su mijenjale svijet, predavanje.
- Akademik Slavko Matić i akademik Igor Anić: Kalničke šume, okrugli stol.
- Dan tla 5. prosinca, okrugli stol.
- O Karlu Horvatu, okrugli stol.
- O obitelji Fodrocy, okrugli stol.
- Prof.dr.sc. Mira Kolar Dimitrijević: Metel Ožegović, predavanje.
- Izložba: Industrija i tehnologija, s predavanjem Elizabete Wagner.
- Znanstveni skup o konjarstvu.
- Okrugli stol o uzgoju domaćih životinja na prostoru Koprivničko-križevačke županije.
- Akademik Mirko Orlić: Znanstvenici obitelji Mohorovičić, predavanje.

Očekivani rezultati

Edukacija učenika studenata i ostalih građana grada Križevaca. Upoznavanja građana Koprivničko križevačke županija sa kulturnom i prirodnom baštinom, kao i razvojem gospodarstva.

Izvršitelji/suradnici

Voditelj (akademik Franjo Tomić) i upravitelj (dr.sc. Ivan Peklić) Akademijnog Zavoda u Križevcima te gore navedeni suradnici Zavoda (akademici i znanstvenici).

Trajanje aktivnosti

Tijekom 2020. godine.

Međunarodne aktivnosti

Pri održavanju znanstvenog skupa o konjarstvu bit će angažirani i predavači (znanstvenici iz inozemstva),

Kao i znanstvenici iz Mađarske pri predavanjima povijesnih i gospodarstvenih tema.

Ostalo

Pri manifestaciji "Otvorena vrata Akademije" Zavod će organizirati kulturna događanja (glazbeni koncert ili kazališnu predstavu).

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – VELIKA GORICA

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstveno-istraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Velikoj Gorici djeluje na temelju Ugovora između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Grada Velike Gorice. Zavod je otvoren 31. kolovoza 2018. godine. Prostorije Zavoda smještene su u Velikoj Gorici, Šetalište Franje Lučića 15. Uprava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na temelju prijedloga Razreda za medicinske znanosti imenovalo je 25. travnja 2018. akademika *Željka Cvetnića* voditeljem Zavoda, a 16. listopada 2018. Katicu Matković Mikulčić, dipl. knjiž., upraviteljicom Zavoda. Posao administratora obavlja Matija Kos, mag. oec. Djelatnost Zavoda je u potpunosti financirana od strane Grada Velike Gorice, a pojedine programske aktivnosti Zavoda dodatno financiraju Grad Velika Gorica, Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te druge institucije i organizacije.

Članovi Vijeća Zavoda su: akademik Dario Vretenar, akademik Branko Kincl, akademik Goran Durn, akademik Ranko Matasović, Ratko Cvetnić, član suradnik HAZU (predstavnicu Akademije) Dražen Barišić i Zvonko Kunić (predstavnicu Grada Velike Gorice), potom Katja Matković Mikulčić (upraviteljica Zavoda) i akademik *Željko Cvetnić* (voditelj Zavoda).

Zavod će obavljati djelatnosti u skladu sa Statutom i programom rada Akademije, a svojim će djelovanjem promicati znanstveno-istraživačku i kulturno-umjetničku djelatnost, prvenstveno u Velikoj Gorici i Turopolju. Djelatnost obuhvaća znanstveno-stručna istraživanja te događanja s multidisciplinarnim pristupom u različitim - gotovo svim - područjima života, u suradnji s vanjskim znan-

tveno-stručnim, kulturnim i drugim suradnicima. Zavod će samostalno ili u suradnji s drugim znanstvenim i stručnim institucijama organizirati znanstveno-stručne skupove, savjetovanja, javna predavanja u svrhu promocije znanosti i primjene znanstvenih rezultata u praksi. Rezultati će se objavljivati u odgovarajućim edicijama, ovisno o mogućnostima, a sukladno Akademijinim kriterijima na području izdavačke djelatnosti.

Znanstveno-istraživačka i umjetnička djelatnost

Društveno-humanističke teme

1. Predstavljanje knjige: Radovan Lučić: Hrvatsko-nizozemski rječnik

Predstavljajući: Radovan Lučić, autor; Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje (pregovori u tijeku); Romana Perećinec, Društvo hrvatskih književnih prevoditelja. Predstavljanje bi se održalo tijekom rujna 2020., u Gradskoj knjižnici Velika Gorica.

Slavist s Amsterdamskog sveučilišta, ujedno prevodilac, lingvist Radovan Lučić (1963.) je autor prvoga Hrvatsko-nizozemskog rječnika (2013., Pegasus, Amsterdam). Rječnik je nastao kroz međunarodni projekt koji se odvijao u suradnji Sveučilišta u Amsterdamu i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu. Osim što se radi o iznimno važnoj poveznici dvaju evropskih jezika, ono što je za nas posebno značajno jest da je autor - Radoslav Lučić - praunuk Franje pl. Lučića. Tema bi se općenito mogla povezati sa hrvatsko-nizozemskim književnim vezama. Predstavljanje ovog rječnika realizirat će se u suradnji s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu, Gradskom knjižnicom Velika Gorica i velikogoričankom Romanom Perećinec, prevoditeljicom s nizozemskog jezika i članicom Društva hrvatskih književnih prevoditelja.

2. Predavanje: Turopolje i glazba: pogled u prošlost

Predavači: prof. dr. sc. Vjera Katalinić i akademik Stanislav Tuksar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Predavanja bi se održala u Gradskoj vijećnici Velika Gorica.

Predavanje će obuhvatiti glazbu i glazbenu kulturu u raznim aspektima vezanu uz Turopolje do sredine 20. stoljeća: bit će predstavljeni glazbenici (skladatelji i interpreti) porijeklom iz Turopolja, istraživanja turopoljske tradicijske glazbe, ali i Turopolje kao glazbena inspiracija i mjesto radnje. Poseban gost bit će akademik Stanislav Tuksar koji će predstaviti glazbene pojmove iz "Dikcionara" baroknog književnika i isusovca Jurja Habelića rodnom iz Starog Čiča.

3. Predstavljanje knjige: Andrija Štampar i suradnici: Narodna čitanka o

alkoholu

Predstavljajica: Anita Šikić, urednica, Hrvatska sveučilišna naklada

Nakon predstavljanja knjige bit će održano predavanje o alkoholizmu nekada i danas. Predavači će biti naknadno određeni. Predstavljanje bi se održalo u Društvenom domu u Mraclinu.

Primjer književnosti u funkciji javnozdravstvenog alata. Publikacija Škole narodnog zdravlja (izdanja 1920. i 1931.) koja se edukativno-literarnim stavom suprotstavlja problemu alkoholizma, zalažući se za potpunu prohibiciju proizvodnje i konzumacije. Knjiga sadrži sedamdesetak poglavlja - članaka, pripovijetki, pjesama, narodnih izreka, misli poznatih ljudi, ilustracija - sve u funkciji odvratanja. U tu svrhu iskorišteno je i dvadesetak pripovjedaka poznatih svjetskih i domaćih pisaca (Tolstoj, Z. J. Jovanović, Matoš, Maupassant, Seliškar...) koje govore o toj temi. Literarni (i paraliterarni) prilozi obogaćeni su brojnim ekspresionističkim ilustracijama slovenskog slikara Franca Stiplošeka. Ideja o reizdanju ovoga naslova već je načelno podržana u Hrvatskoj sveučilišnoj nakladi (urednica Anita Šikić) pa bi se u toj suradnji ovo živopisno štivo moglo otvoriti i današnjem čitatelju, a imajući u vidu ulogu Štampara i ŠNZ-a u asanaciji Mraclina i Turopolja, tema zaslužuje interdisciplinarni pristup kakav Zavod može ponuditi.

4. Predstavljanje knjige Suzane Miljan: Krupići iz Velike Mlake (1439.-1678.). Studija o povijesti jedne turopoljske plemićke obitelji

Predstavljajući: prof. dr. sc. Damir Karbić, Zavod za povijesne i društvene znanosti - Odsjek za povijesne znanosti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, dr. sc. Ivan Jurković, Sveučilište Jurja Dobrile, Pula, dr. sc. Suzana Miljan, autorka, Zavod za povijesne i društvene znanosti - Odsjek za povijesne znanosti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Predstavljanje bi se održalo tijekom večer 2020., u Vijećnici Grada Velika Gorica.

Knjiga je rezultat zajedničkog rada i projekta Zavoda sa Zavodom za povijesne i društvene znanosti HAZU u istraživanju povijesti Turopolja. Povijest Turopolja u kasnom srednjem i ranom novom vijeku karakteriziralo je postojanje specifične plemićke općine u koju su bile okupljene brojne obitelji nižeg plemstva toga područja. Turopoljska plemićka općina bila je jedna od karakterističnih formacija srednjovjekovnog društvenog razvoja Ugarsko-hrvatskog kraljevstva. Ono je spadalo u kategoriju zemalja brojnog plemstva, koje je po svojoj strukturi bilo vrlo heterogeno. Turopoljci su pripadali rangu nižeg plemstva koje je svoj status i privilegije dugovalo kralju, stoga su bili dužni vojnu službu, nasljedno su posjedovali zemlju, bili su izuzeti od poreza, sami su sebe smatrali plemenitima i uspjeli su postići plemićki status. Povijest plemićke obitelji Krupići bila je u mnogočemu klasična priča o turopoljskom plemstvu i spremnosti te zajednice za prijam novih članova u svoje redove. Uz to, turopoljski Krupići jedna su od plemićkih obitelji koja je poznata gotovo svakom hrvatskom srednjoškolcu, iako u ponešto iskrivljenoj verziji. Radi se o zagrebačkom zlataru Krupiću i njegovom "zlatu",

kćeri Dori, iz povijesno-ljubavnog romana Augusta Šenoe iz XIX. stoljeća. Zagrebački Krupići zaista su bili pripadnici te turopoljske plemićke obitelji, koja se može pratiti u izvorima kroz više od pet generacija te kroz dva i pol stoljeća.

Monografija Suzane Miljan o turopoljskoj plemićkoj obitelji predstavlja s jedne strane vrijedno paradigmatično istraživanje iz područja društvene povijesti (kako povijesti plemstva, tako i povijesti obitelji općenito), pružajući zainteresiranoj znanstvenoj i široj kulturnoj javnosti jednu lijepu "studiju slučaja", a s druge je strane novi doprinos proučavanju lokalne povijesti Turopolja.

5. Početci višestranačja u Turopolju

Tijekom 1989. godine tzv. politička alternativa, koja nije u sklopu Saveza komunista, zahtijeva demokratske promjene u političkom životu, prelazak na tržišnu privredu te, u konačnici, uspostavu političkog pluralizma. SKH i sam doživljava reformu i liberalizaciju te krajem 1989. godine donosi odluku o legalizaciji stranaka koje su nastale iste godine i dopušta održavanje višestranačkih izbora. Trideseta obljetnica prilika je da se ta važna godina u evropskoj povijesti obilježi iz perspektive tadašnjih političkih zbivanja u Turopolju.

Biotehničke i biomedicinske teme

1. Simpozij: "Sigurnost hrane i zaštita potrošača"

Predavanje: Kultura sigurnosti hrane, predavač: prof. dr. sc. Sanja Vidaček Filipić, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Zagreb;

Predavanje: Znanje o sigurnosti hrane zaposlenika u prehrambenim objektima u RH, predavač Jelena Pešić, mag. ing. techn. aliment, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Zagreb;

Predavanje: Noro-virus kao vodeći problem u sigurnosti hrane, dr. sc. Ines Škoko, Hrvatski veterinarski institut - Veterinarski zavod Split;

U znanstvenu disciplinu sigurnosti hrane spadaju svi postupci poput rukovanja, pripreme i skladištenja na propisani način, a na taj način se sprječava širenje bolesti hranom. To su postupci koje treba slijediti da bi se izbjegla potencijalna opasnost za zdravlje ljudi. Potrebno je osigurati sigurnu i zdravstveno ispravnu hranu u cjelokupnom lancu prehrane. Na simpoziju će se govoriti o kulturi u sigurnosti hrane, bit će prikazano istraživanje o znanju zaposlenika, koji rade u prehrambenim objektima, o toj temi, a osim važnih bakterija koje su najčešće zastupljene u hrani, puno manje se govori o virusima kao mogućim uzročnicima koji se šire hranom. Naime, noro-virus u novije vrijeme postaje vodeći uzročnik epidemija vezanih za hranu. U razvijenim zemljama su dostupna cjepiva za rotavirusne infekcije pa je baš zbog toga rotavirus u opadanju, a noro-virus preuzima vrlo važnu ulogu. Također zbog velike infektivnosti, razvoja metoda i znatno bolje povezanosti svih medicinskih profesija noro-virus zauzima veliki dio svih epi-

demija vezanih uz hranu. Primjerice samo u SAD u razdoblju od 2009. - 2012. godine 48% epidemija vezanih uz hranu je uzrokovano noro-virusom. U novije vrijeme i Svjetska zdravstvena organizacija je prepoznala viruse kao prioritet među patogenima u hrani.

2. Predavanje: Bolesti koje su promijenile svijet

Predavač: akademik Željko Cvetnić, Zavod za znanstveno-istraživački i umjetnički rad, Velika Gorica. Predavanje bi se održalo u Turopoljskom dvorcu Lukavec u svibnju 2020.

Zarazne bolesti su oduvijek pobuđivale najveću pažnju zbog masovnosti pojave, velike smrtnosti među oboljelima i dalekosežnih posljedica. Čovjek je bolest prepoznavao kao slabost i nemoć tijela. Opisivane su jednostavnim riječima i uopćenim simptomima tako da je vrlo često teško odrediti o kojoj se bolesti zapravo radi. Ugrožavale su zdravlje, a one opasne i sam život, osobito ako su se pojavljivale kao epidemije. Velike epidemije su tijekom prošlosti odlučivale o sudbini pojedinih naroda, slabile su snagu moćnih i velikih vojski, prouzročile su glad i bijedu.

Predavanje će obuhvatiti zarazne bolesti koje su poznate i evidentirane u najranijim poznatim zapisima. U pitanju su bolesti koje su bile pratitelj ljudskog roda tijekom povijesti, njihov utjecaj na razvoj, patnju i smrt tijekom stoljeća. Govorit će se o najznačajnijim bolestima koje su se pojavljivale do kraja XIX. i na samom početku XX. stoljeća (španjolska gripa), a neke su aktualne i danas. Odabir je bio vođen značenjem i važnošću bolesti te njihovim utjecajem na događaje tijekom povijesti. Povijesno gledano zarazne bolesti imale su duboki utjecaj na ljudsku populaciju, uključujući evoluciju i razvoj te populacije. Unatoč napretku medicine, znanstvenici u nekim područjima svijeta još uvijek ne nalaze trajna rješenja za dugo nam poznate bolesti - poput malarije, tuberkuloze ili kolere. Jasnno je da na početku novog tisućljeća zarazne bolest predstavljaju veliku i stalnu prijetnju današnjem društvu te su i dalje su jedan od najvećih ubojica u svijetu.

3. Simpozij: Turopoljski lug i drvna industrija Turopolja

Danas postoji vrlo razvijena drvna industrija u Turopolju. U suradnji sa Šumarskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i gospodarskim subjektima u proizvodnji drveta bit će organiziran ovaj simpozij. O razvoju i značaju drvne industrije i šumskom gospodarstvu u Turopolju i Republici Hrvatskoj govorit će vrsni znanstvenici i stručnjaci.

Turopoljski lug ostatak je prapovijesne šume koja je nekad dosegala sve do područja današnjeg grada Velike Gorice. U današnjem obliku spominje se još davne 1250. god., kada je ban Stjepan turopoljcima dodijelio šume Turopoljskog luga. Nakon izgradnje pruge Zagreb-Sisak 1862. godine, eksploatacija turopoljskih šuma (Turopoljski lug) uzela je maha, a nedaleko sela Rakitovca i Buševca

podignuto je skladište kojim su upravljali Francuzi. Pored željezničke stanice ručno je obrađivano drvo, a najtraženija roba bile su dužice za bačve raznih veličina. Turopoljski lug sa svojim gustim šumama oduvijek je bio važan u životima turopoljaca. Upravo dostupnost drva kao građe označila je turopoljce kao vrsne drvodjelce, a povijesna arhitektura bazirala se na drvenoj građi. Stoga i ne čudi brojnost drvenih kuća, dvorova, čardaka i kurija na području Turopolja, od kojih su najpoznatiji i najljepši primjeri ovdašnje drvene gradnje, dakako, turopoljske drvene kapelice. Dr. Ljudevit Josipović, turopoljski župan, prodao je 1910. pedesetak jutara zemlje Plemenite općine turopoljske Filipu Deutschu, industrijalcu iz Zagreba. Godine 1911. utemeljena je drvna industrija u Turopolju koja je radila pod nazivom pilana "Filip Deutsch i sinovi". Vlasnik je odmah počeo dizati objekte za pilanu i kuće za radnike i stručnjake koje je namjeravao dovesti iz Zagreba i drugih krajeva Hrvatske. Uz drvnu industriju, kroz svoju povijest, izraslo je i moderno radničko naselje.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – VUKOVAR

Organizacija jedinice

Na inicijativu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Vukovarsko–srijemske županije i Gradskog poglavarstva grada Vukovara, u Vukovaru je 2. travnja 2008. godine osnovana ustrojbeno jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, pod nazivom Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vukovaru. Zavod je smješten u neposrednoj blizini gradskog centra, u ulici Josipa Jurja Strossmayera 25, na I. katu rodne kuće nobelovca Lavoslava Ružičke. Zavod je počeo s radom 15. prosinca 2011. Voditelj Zavoda je akademik Pavao Pavličić, a od 1. 1. 2018. godine upraviteljica Zavoda je dr. sc. Vlasta Novinc. Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti imenovalo je Vijeće Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Vukovaru u čijem su sastavu: akademik Pavao Pavličić, voditelj Zavoda, akademikinja Vlasta Piližota, dr. sc. Ivan Ambroš, mag. ing. comp., Ivana Mujkić, univ. spec. oec., dr. sc. Vlasta Novinc, upraviteljica Zavoda.

Znanstvenoistraživački rad

U 2020. godinu Zavod će se baviti znanstvenoistraživačkim radom primarno vezanim uz područje kroatistike, a planira se organizacija znanstvenog kolokvija pod radnim nazivom "Vukovarski pojmovnik" u rujnu 2020. godine kojim bi se nastavilo daljnje istraživanje književnih tekstova vezanih uz Vukovar i Domovinski rat.

Predavanja

U 2020. godini planira se nastavak ciklusa predavanja pod nazivom "Tema: rat" i druga prigodna predavanja u skladu sa znanstvenim aktivnostima Zavoda te suradnji s drugim institucijama.

Manifestacije

U okviru manifestacije "Dan otvorenih vrata" planira se održati prigodna izložba s kojom će se nastaviti daljnje upoznavanje vukovarske publike s radom akademika vezanih uz Vukovar te jedno prigodno popularno-znanstveno predavanje o značajnim književnicima rođenim u Vukovaru.

Nakladnička djelatnost

U 2020. godini radit će se na objavljivanju Zbornika radova s književno-znanstvenog kolokvija "Iskustvo pisanja i čitanja o ratu – u vremenu poslije" održanog 27. rujna 2019. godine u Vukovaru.

Ostale djelatnosti

Nastavit će se se formiranje zavičajne zbirke "Vukovar u ratu" kako bi se stvorila knjižna građa vezana za ratna događanja 1991. čime bi se djelatnost Zavoda uže usmjerila znanstvenom istraživanju dotične problematike te bila poticaj daljnjem interdisciplinarnom pristupu. Planira se suradnja s ostalim Zavodima, a posebno s onima u bliskom susjedstvu.

ZNANSTVENA VIJEĆA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ANTROPOLOGIJSKA ISTRAŽIVANJA

Tijekom 2019. godine članovi Znanstvenog vijeća za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti organizirat će, odnosno suorganizirati znanstvene, znanstveno-radne i znanstvenonastavne skupove te sudjelovati u izdavanju znanstvenog časopisa:

1) 46. Zagrebačka škola antropologije 'Dr. Hubert Maver' / 46th Zagreb's School of Anthropology 'Dr. Hubert Maver': "STRATEGY OF BIOANTHROPOLOGICAL ANALYSES OF ARCHAEOLOGICAL POPULATIONS" / "STRATEGIJA BIOANTROPOLOŠKIH ANALIZA ARHEOLOŠKIH POPULACIJA". Organizatori: Znanstveno vijeće za antropologijska istraživanja i Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatsko antropološko društvo i Hrvatsko društvo za medicinsku antropologiju Hrvatskog liječničkog zbora.

2) *Okrugli stol*: "TERMINOLOŠKI IZAZOVI U 21. STOLJEĆU". Organizatori: Znanstveno vijeće za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Hrvatska zaklada za znanost - projekt "Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – JENA".

3) I u 2020. godini tiskati će znanstveni časopis *Collegium Antropologicum*, Vol. 44, brojeve 1, 2, 3 i 4. Glavni i odgovorni suurednici su akademik *Pavao Rudan* i prof. dr. sc. Anita Sujoldžić, a mnogi članovi Znanstvenog vijeća za antropologijska istraživanja članovi su Uredničkog odbora i Savjeta časopisa. Časopis objavljuju Hrvatsko antropološko društvo, Hrvatsko društvo za medicinsku antropologiju - Hrvatski liječnički zbor, Razred za prirodne znanosti, Antropološki centar i Znanstveno vijeće za antropologijska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te Laser-plus d.o.o..

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ARHITEKTURU, URBANIZAM I UREĐENJA PROSTORA

Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora radit će u 2020. godini u skladu s ciljevima Vijeća kao i plana rada u idućoj godini.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DALJINSKA ISTRAŽIVANJA

Izvršni odbor Znanstvenog vijeća za daljinska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sastajat će se tijekom 2020. godine prema potrebi, pri čemu će se u dogovoru s pročelnicima sekcija organizirati radionice i predavanja. Sekcije će obavljati svoje redovite aktivnosti s ciljem razvijanja i promoviranja različitih metoda daljinskih istraživanja u brojnim područjima primjene, s posebnim naglaskom na interdisciplinarnost.

Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS (pročelnik sekcije: dr. sc. *Dubravko Gajski*)

Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS radi na uključivanju i poticanju vlastitih članova na istraživanja u području fotogrametrije, daljinskih istraživanja i GIS-a, upoznavanju šire zajednice sa mogućnostima suvremenih senzora i metoda analiza i obrada podataka u ovom području, te popularizaciju i razvijanje interesa kod mladih za daljinska istraživanja i GIS.

U tom smislu članovi Sekcije planiraju izvoditi sljedeće aktivnosti:

- redovito održavati nastavu iz fotogrametrije i daljinskih istraživanja te GIS-a na preddiplomskom i diplomskom studiju Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te održavati nastavu iz fotogrametrije, daljinskih istraživanja i GIS-a na poslijediplomskom specijalističkom studiju Geodetskog fakulteta.
- popularizirati metode daljinskih istraživanja i fotogrametrije te mogućnosti njihove primjene na skupovima otvorenim za građanstvo kao što su npr. "Znanstveni piknik", "Dan otvorenih vrata Geodetskog fakulteta", "Festival znanosti", "GIS dan", te ostalim znanstvenim i stručnim skupovima.
- promovirati i unaprjeđivati COPERNICUS program aktivnim sudjelovanjem u radu COPERNICUS relay ureda RH.

- aktivno sudjelovati u istraživanjima suvremenih fotogrametrijskih tehnika i daljinskih istraživanja pri praćenju stanja urbane vegetacije, a u sklopu HRZZ projekata "Geoprostorno praćenje zelene infrastrukture na temelju terestričkih, zračnih i satelitskih snimaka" (akronim projekta: GEMINI), "Advanced Forest Environmental Services Assessment" (akronim projekta: AFORENSA) i "Uporaba podataka daljinskih istraživanja dobivenih različitim 3D optičkim izvorima u izmjeri šuma" (akronim projekta: 3D-FORINVENT).

- poticati interdisciplinarnu suradnju na primjeni fotogrametrije i daljinskih istraživanja gdje god postoji potreba, a posebno u arheologiji, šumarstvu, građevinarstvu i geologiji. Istraživati svojstva i mogućnosti suvremenih slikovnih senzora i popularizirati primjene daljinski upravljanih letjelica za snimanja u svrhu fotogrametrijske izmjere i daljinskih istraživanja.

- promovirati potrebu trajnog usavršavanja i predlagati nove specijalističke tečajeve i/ili studentske programe poslijediplomskog specijalističkog studija o suvremenim fotogrametrijskim metodama i daljinskim istraživanjima, posebno o snimanju iz zraka daljinski upravljanim letjelicama.

- poticati studente na izvrsnost u svladavanju tehnologije daljinskih istraživanja te njene primjene u praksi.

- aktivno pridonositi pripremi materijala suvremenog sadržaja iz područja daljinskih istraživanja i GIS-a, u svrhu njihove objave na budućim mrežnim stranicama Vijeća.

Sekcija za geologiju i geofiziku (pročelnik sekcije: dr. sc. *Laszlo Podolszki*)

U okviru sekcije metode daljinskih istraživanja će se u idućoj godini primjenjivati sukladno mogućnostima kako na znanstvenom tako i na gospodarstvenom planu.

U Hrvatskom geološkom institutu (HGI) težište primjene metoda daljinskih istraživanja bit će u okviru provedbe programa Horizon 2020 Widespread Twinning odnosno projekta Geotwinn (2018–2021) u kojemu HGI sudjeluje s Britanskom geološkom službom (BGS) i Danskom geološkom službom (GEUS). U sklopu projekta se provode i edukacije vezane uz metode daljinskih istraživanja i njihovu primjenu: izrada modela temeljena na fotografijama i njihova interpretacija (nositelj GEUS) te obrada i interpretacija satelitskih snimaka (nositelj BGS). Također djelatnici HGI-a u svom terenskom radu se oslanjaju i na besposadne letjelice (Unmanned Aerial Vehicle – UAV) te prikupljanje podataka i pomoću njih koji se onda koriste u različite svrhe.

Sekcija za oceanografiju (pročelnica sekcije: dr. sc. *Mira Morović*)

Institut za oceanografiju i ribarstvo će i u 2020. godini nastaviti mjesečno prikupljanje in-situ podataka tijekom oceanografskih krstarenja na srednjem Jadranu: koncentracije klorofilnih pigmenata, temperature mora, prozirnosti mora i drugih parametara, koji će se moći koristiti pri usporedbi sa satelitskim podacima

boje mora i površinske temperature mora od različitih svjetskih baza satelitskih podataka (NASA, ESA).

Predviđa se sudjelovanje u radu konferencija s oceanografskom i satelitskom tematikom.

Nastavlja se suradnja s kolegama iz Rusije (P.P. Shirshov Institute of Oceanology, Academy of Sciences) na temi o različitim pojavama vidljivim pomoću SAR satelitskih snimaka i sličnih senzora. Predviđa se i publiciranje radova proizašlih iz te suradnje.

Sekcija za zaštitu okoliša i prostorno planiranje (pročelnik sekcije: dr. sc. *Ivan Landek*)

U 2020. godini nastaviti će se sa radovima na ERDF projektu "Uspostavljanje službenog topografsko-kartografskog informacijskog sustava", koji će se koristiti kao podloga za geoinformacijske sustave tijela državne uprave i javnog sektora.

U komponentama projekta izraditi će se:

- Model podataka za mjerilo 1: 50 000 i pripadajući kartografski ključ te Specifikacije proizvoda TK50.
- Model podataka za mjerilo 1:100 000 i pripadajući kartografski ključ te Specifikacije proizvoda TK100.
- Model podataka za mjerilo 1:250 000 i pripadajući kartografski ključ te Specifikacije proizvoda TK250.

Za sva navedena mjerila izraditi će se inicijalno punjenje topografskih i kartografskih baza.

Izvršiti će se edukacija za djelatnike iz javnog i privatnog sektora u pet gradova diljem Republike Hrvatske, vezano za gore navedene poslove.

Nastaviti će se ažuriranje TTB-a (Temeljne topografske baze) i TK25 (Topografske karte) za 50 listova po novoj podjeli.

Izvršiti će se kontrola kvalitete za sve listove DOF-a (Digitalne ortofotokarte), TTB (Temeljna topografska baza), TK25 (Topografske karte u mjerilu 1: 25 000) koji su izrađeni u 2019. godini.

Izraditi će se nova Uredba o snimanju čija je izrada počela u 2018. godini. Nakon izrade Uredbe o snimanju iz zraka izraditi će se novi Poslovnik o radu povjerenstva za pregled zračnih snimaka.

Izvršiti će se aerofotogrametrijsko snimanje iz zraka za 50% teritorija RH.

Izraditi će se aplikacija za izdavanje odobrenja za snimanje iz zraka.

Izraditi će se Specifikacije proizvoda v2.1.

Izraditi će se Specifikacija proizvoda TK50 v2.0.

Izraditi će se Specifikacije proizvoda TK100 v1.0.

Izraditi će se Specifikacija proizvoda TK250 v1.0.

Nastaviti će se projekt izrade kartoziada i kartohoda.

Izvršit će se LIDAR snimanje za cjelokupno područje Republike Hrvatske.

Iz nadležnosti Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (MGIPU-a) izradit će se:

- Državni plan prostornog razvoja kao prvi plan (nove generacije),
- Pravilnik o prostornim planovima (nove generacije).

Sekcija za hidrometeorologiju (pročelnica sekcije: dr. sc. *Petra Mikuš Jurković*, izvjestitelji dr.sc. *Nataša Strelec Mahović* i *Izidor Pelajić*, mag. phys.-geophys.)

1. Suradnja s organizacijom EUMETSAT

Kao predstavnik RH u organizaciji EUMETSAT, DHMZ će nastaviti sudjelovanje u radu delegatskih tijela EUMETSAT-a (Vijeće, Znanstveno-tehnička grupa, Grupa za administraciju i financije, Savjetodavni odbor za politiku,..., a od 2019. i u upravljanju AC-SAF-om – centrom za izvrsnost u obradi satelitskih podataka s primjenom u mjerenju sastava atmosfere. Predstavnici DHMZ-a planiraju sa znanstvenim radovima iz područja satelitske meteorologije sudjelovati na redovnoj godišnjoj EUMETSAT-ovoj konferenciji koja će se održati u Würzburgu, Njemačka, od 28.9. do 2.10. 2020. godine.

2. Projekt METMONIC

U sklopu projekta modernizacije meteorološke motriteljske mreže u Hrvatskoj (METMONIC, KK.05.1.1.01.0001) vrijednog oko 340.000.000 HRK, u 2020. godini DHMZ će modernizirati 2 radarska centra u kontinentalnom dijelu Hrvatske – Bilogoru i Gradište, te uspostaviti dva nova radarska centra na Jadranu – Debeljak kod Zadra i Goli u Istri, na kojima će biti instalirani novi dvojno-polarizacijski doppler meteorološki radari. Do kraja 2020. će tako veći dio Hrvatske, osim krajnjeg juga (gdje se instalacija radara planira u 2021. godini) biti pokriven modernim radarskim mjerenjima. U sklopu projekta nabavit će se Radarski Wind Profiler i mikrovalni radiometar koji će biti instalirani u Istri. Podaci dobiveni tim novim instrumentima za daljinsko motrenje koristit će se izradu vertikalnih profila temperature i vlažnosti zraka kao i smjera i brzine vjetera. Također će se u Slavskom Brodu instalirati lidar koji će omogućiti mjerenje koncentracije aerosola po visini iznad Slavanskog Broda kako bi se pratilo onečišćenje lebdećim česticama.

3. SEEMET tečajevi za obuku

U 2020. godini planira se održati napredni tečaj iz satelitske meteorologije "SEEMET Advanced Satellite Course" gdje će se obučavati operativno osoblje službi u regiji u primjeni i interpretaciji satelitskih slika i produkata za potrebe analize i prognoze vremena te pravovremenih izdavanja upozorenja na opasne vremenske pojave. Stručnjaci s DHMZ-a sudjelovat će na radionici kao predavači.

4. Projekt EUMeTrain

DHMZ će i u 2020. aktivno sudjelovati u novoj, četvrtoj petogodišnjoj fazi projekta EUMeTrain, kojeg sufinancira EUMETSAT. Riječ je o trening projektu, posvećenom izradi materijala i tečajeva za obuku korisnika EUMETSAT satelitskih podataka i produkata. Materijal predviđen za učenje putem računala dostupan je na internetskoj stranici: eumetrain.org. U aktivnosti projekta uključeno je i organiziranje tečajeva putem interneta, posvećenih različitim temama iz područja satelitske meteorologije te redovitog mjesečnog "Weather Briefinga" – analize trenutačne meteorološke situacije u koju se putem interneta mogu uključiti zainteresirani iz cijelog svijeta. U 2020. godini DHMZ će raditi na pripremi i provedbi on-line tečaja satelitske meteorologije (Basic Satellite Course). Također, sudjelovat će i u izradi simulatora i meteoroloških predavanja koji će služiti za obuku u polju satelitske meteorologije, a bit će dostupni na internet stranici projekta. U DHMZ-u je na projektu zaposlen jedan djelatnik kao tehnička i trening podrška projektu, a u radu sudjeluje još dvoje djelatnika Službe za vremenske analize i prognoze.

5. Projekt OPERA

U području radarske meteorologije DHMZ nastavlja suradnju u projektu Opera posvećenom standardizaciji radarskih produkata na području Europe i izradi kompozitne radarske slike europskih radara. U rad projekta uključena su tri djelatnika DHMZ-a, i to na definiranju programskih alata, asimilaciji podataka te na održavanju baze podataka.

6. Pridruživanje ESA-i

DHMZ ima preko 10 godina iskustva u Svemirskom sektoru koje će i u 2020. godini koristiti pri savjetovanju na nacionalnoj razini, osobito pri Ministarstvu Znanosti i Obrazovanja koje predvodi napore Hrvatske na putu pristupanja Europskoj Svemirskoj Agenciji. Ova se suradnja provodi primarno kroz rad Referentne skupine za svemir.

7. Znanstveni rad

Znanstvena istraživanja na području satelitske meteorologije usmjerena su uglavnom na proučavanje konvektivne aktivnosti na području Srednje Europe pri čemu se osim satelitskih i radarskih podataka koriste i podaci o atmosferskom električnom pražnjenju, odnosno munjama.

U 2019. godini započeo je švicarsko-hrvatski projekt 'SWALDRIC' (Severe Weather over the Alpine-Adriatic region in a Changing Climate), u okviru kojeg se u jednom doktorskom radu osim modelskih simulacija za analizu konvektivne aktivnosti i tučonosnih oblaka koriste i daljinska mjerenja (radarski i satelitski podaci te podaci o munjama).

Satelitski produkti o stanju tla analizirat će se u okviru projekta Hrvatske zaklade za znanost "Agro-Drought-Adapt" – Procjena adaptabilnosti hrvatskog sortimenta kukuruza i soje u funkciji oplemenjivanja za tolerantnost na sušu.

Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe (pročelnik sekcije: dr. sc. *Bartul Šiljeg*)

Plan je intenzivirati snimanje bespilotnom letjelicom (multispektralna i termo kamera) gdje bi vidjeli mogućnosti takvog načina rada na arheološkim lokalitetima na prostoru Hrvatske. Analizirali bi snimke lidarom koje su prikupljene u 2019. godini. S obzirom na arheološke lokalitete (okolica Križevaca) kroz program Ministarstva kulture za 2020. godinu snimali bi dijelove Istočne Slavonije koji su zanimljivi s obzirom na antički limes koji se protezao uzduž Dunava. Pregledavale bi se snimke DGU, mrežne stranice sa zračnim snimkama ARKOD, Geoportal, Informacijski sustav prostornog uređenja (ispu.mgipu.hr), Google Earth i Bingmaps. Koristili bi bespilotne letjelice za proučavanje arheoloških ostataka na područjima istraživanja Instituta za arheologiju (otkrivanje novih lokaliteta, praćenje pojedinih lokaliteta kroz višekratno snimanje). U planu je sudjelovanje na nizu znanstvenih međunarodnih kongresa te objava radova sa temom zračne arheologije.

Sekcija za vegetaciju, šumarstvo i poljoprivredu (pročelnik: dr. sc. *Ante Seletković*)

Za 2020. godinu planiraju se provesti istraživanja vezana uz ispitivanje mogućnosti primjene podataka daljinskih istraživanja iz različitih izvora za potrebe šumarstva kao i praćenja stanja vegetacije.

Primarni zadatak (cilj) ovih istraživanja je nastaviti ispitivati metode izmjere, obrade i analize podataka dobivenih metodama DI (foto RGB/IR i LIDAR, bespilotna letjelica, satelitska snimka), te primijeniti 3D oblake podataka iz različitih izvora pri izmjeri šuma, s ciljem poboljšanja učinkovitosti i ekonomičnosti postojećih terenskih istraživanja.

Ispitala bi se mogućnost primjene lidarskih podataka (ULS (UAV LiDAR), PLS (ručni LiDAR)) i podataka dobivenih snimanjem bespilotnom letjelicom kao i satelitskih snimaka pri izmjeri šumskih sastojina (ploha) i pojedinačnih stabala, kroz procjenu prsnog promjera, temeljnice, volumena, biomase, broja stabala, biomase, itd. Provela bi se automatska klasifikacija i segmentacija na razini sastojine, kao i automatska klasifikacija i segmentacija pojedinačnih stabala. Izradit će se digitalni model reljefa (DMR), digitalni model visina krošanja (DMVK) i digitalni model površina krošanja istraživanog područja. Također će se podaci terenske i fotogrametrijske izmjere objediniti u jedinstvenu GIS bazu podataka područja istraživanja, kreirat će se referentna baza 3D podataka za validaciju digitalnog modela površine krošanja (DMPK), a rezultati će se moći provjeriti i usporediti, te poslužiti za provođenje različitih prostornih analiza potrebnih pri inventuri, planiranju i gospodarenju šumskim sastojinama.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA DRŽAVNU UPRAVU, PRAVOSUĐE I VLADAVINU PRAVA

U 2020. Znanstveno će vijeće nastaviti s dosadašnjom praksom održavanja okruglih stolova i objavljivanjem knjiga. Povodom predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem EU u prvoj polovici 2020. Znanstveno vijeće planira održati niz okruglih stolova o Europskoj uniji i europskoj pravnoj stečevini kao i o temama koje su u doticaju s tom stečevinom. Time bi Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u javnosti obilježila značajnu ulogu koju će Republika Hrvatska imati u Europskoj uniji u prvom polugodištu naredne godine pokazujući da se bavi aktualnim društvenim temama od prvorazrednog značaja.

Planira se održati ove okrugle stolove po mogućnosti svakog mjeseca od siječnja do lipnja i u listopadu i studenome 2020.:

1. Pravo i politika EU – stara pitanja novi problemi
2. Službe od općeg interesa u pravu i politici Europske unije i njihov utjecaj na Republiku Hrvatsku
3. Zaštita investicija u Europskoj uniji
4. Reforma autorskog prava u Europskoj uniji
5. Prilozi raspravi o daljnjem razvoju kaznenog prava Europske unije
6. Pravna zaštita pojedinaca na jedinstvenom digitalnom tržištu Europske unije
7. Pravo tržišnog natjecanja u Europskoj uniji
8. Pitanje identiteta u prekograničnim privatnopravnim odnosima

Znanstveno vijeće će nastaviti s objavljivanjem knjiga s održanih okruglih stolova u nakladničkom nizu *Modernizacija prava*. To su knjige o okruglim stolovima održanim u 2019. koje se neće stići objaviti u toj godini i s okruglih stolova koji će se održati u 2020. u mjeri u kojoj u toj godini pristignu rukopisi.

Očekuje se da će se u 2020. godini objaviti 50. knjiga u nakladničkom nizu *Modernizacija prava*. U tom slučaju svečano bi se predstavilo cijeli nakladnički niz.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA I HRVATSKO GOSPODARSTVO

U 2020. godini Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo primarno će se baviti teorijskim istraživanjima ekonomskog razvoja i ekonomske politike Hrvatske. I nakon odeset godina od izbijanja ekonomske krize u svijetu i Hrvatskoj, hrvatska ekonomska politika nije našla pouzdan put oporavka i dugoročno održivog rasta. Ostala su otvorena mnoga pitanja temeljnih faktora razvoja i redosljeda pristupanja pojedinim problemima (reindustrijalizacije, regionalne politike, izvozne, monetarne i fiskalne politike, zaposlenosti i nezaposlenosti, sustava upravljanja poduzetništva).

Vijeće planira organizirati rasprave o pojedinim navedenim pitanjima, ali i inicirati teorijske rasprave o karakteru i smjerovima razvoja Hrvatske u okviru europskih i svjetskih kretanja.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ISTRAŽIVAČKU INFRASTRUKTURU HRVATSKE

Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu će u 2020. godini nastojati okupiti sve sudionike koji djeluju na planiranju, uspostavi, izgradnji i uporabi istraživačke infrastrukture u Hrvatskoj.

Predviđa se zajedničko djelovanje sa Znanstvenim vijećem za tehnološki razvoj u razradi postavki za planiranje izgradnje istraživačke i inovacijske infrastrukture usklađene sa Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije i Strategijom inovacija te odrednicama pametne specijalizacije Republike Hrvatske. Pritom će se posebice obraditi načine vrednovanja infrastrukturnih projekata koje bi moralo uključiti sljedećih pet dimenzija: stratešku uklopljenost, istraživački potencijal korisnika, način uporabe i korisničku bazu, relevantnost za Hrvatsku, ostvarivost i održivost.

Znanstveno vijeće će raspravama i okruglim stolovima poticati uspostave infrastrukture na način da one budu organizacijski i funkcijski prepoznatljivije u okviru Europskog istraživačkog prostora i usklađene s postavkama europskih i hrvatskih strateških dokumenata, kako bi se opravdavalo zahtjeve njihova financiranja iz svih raspoloživih europskih fondova.

Slijedom preporuka Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Vijeće će posebnu pažnju usmjeriti na aktivnosti povezane s izgradnjom Hrvatskog znanstvenog oblaka (HR-ZOO) koji bi trebao postati temeljnim unfastrukturnim resursom za istraživanja u području umjetne inteligencije.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ISTRAŽIVANJE ODNOSA HRVATSKE I EUROPSKOGA JUGOISTOKA U POVIJESNOJ PERSPEKTICI

U 2020. godini Vijeće kao glavnu aktivnost predviđa suorganizaciju i sudjelovanje u provedbi 15. kongresa IAOSEH-a (međunarodne udruge za osmansku socijalnu i gospodarsku povijest). Radi se o jednoj od najvažnijih međunarodnih asocijacija te vrste, ciljevi koje u se u velikoj mjeri podudara s planovima rada Vijeća.

Osim toga, Znanstveno vijeće surađuje i s projektom "Religija, država i društvo kod Bugara i Hrvata tijekom stoljeća, koji se izvodi u suradnji Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU, Instituta za balkanistiku s Centrom za trakologiju BAZ. Tijekom 2020. u Sofiji se predviđa objavljivanje zbornika radova znanstvenog skupa Bugarsko-hrvatske znanstvene, kulturne i duhovne veze, koji je održan usklopu proslave 150. godišnjice BAN u lipnju 2019. Također se predviđaju radni posjeti bugarskih sudionika projekta dr. sc. Svetlozara Eldarova, dr. sc. Irine Ognyanove Krivoshieve, dr. sc. Antoanete Balcheve i dr. sc. Ivajla Nacheva Zagrebu.

Također bi se organiziralo i pozvano predavanje najmanje jednog od eminentnih stručnjaka za područje interesa Znanstvenog vijeća. Za sada se predviđa da bi to bio Prof. dr. Michael Ursinus (Birmiongham/Heidelberg).

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA KAZALIŠTE, FILM, RADIO I TELEVIZIJU

Znanstveno vijeće za kazalište, film, radio i televiziju u godini 2020. planira organizirati ukupno tri rasprave, po jednu iz područja kazališta, filma i medija. Na njima bi se raspravile ove teme:

- Pitanje autorstva u kazalištu (u suradnji s Hrvatskim društvom dramskih umjetnika i Društvom hrvatskih književnih prevodilaca)
- Budućnost Kina Europa (u suradnji s Hrvatskim filmskim savezom)
- Građani-novinari i neprihvatljivi oblici govora na informativnim portalima

Osim toga, Vijeće u suradnji s udrugom Prokultura – Opservatorij kulturnih politika (Split), s kojom je u 2019. godini organiziralo još jednu javnu tribinu, kani nastaviti suradnju na projektu *Baština i lokalni razvoj*.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA KRISTALOGRAFIJU -- HRVATSKA KRISTALOGRAFSKA ZAJEDNICA

Znanstveno vijeće za kristalografiju HAZU – Hrvatska kristalografska zajednica (HKZ) organizirat će Dvadesetosmi hrvatsko-slovenski kristalografski sastanak (28th Croatian-Slovenian Crystallographic Meeting, CSCM28), koji će se održati u Hrvatskoj u lipnju 2020. godine. Hrvatsko-slovenski/Slovensko-hrvatski kristalografski sastanci održavaju se od 1992. naizmjenice u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji, a priređuju ih HKZ i Slovensko kristalografsko društvo. Program CSCM28 sadržavat će pozvana predavanja istaknutih znanstvenika te pedesetak kratkih usmenih znanstvenih priopćenja sudionika iz Hrvatske, Slovenije te iz ostalih, posebice srednjoeuropskih, država. Teme pozvanih predavanja i kratkih priopćenja odnosit će se na suvremeni razvoj kristalografije i bliskih znanstvenih područja, kemije, fizike, mineralogije, te medicine i farmaceutike. Nastojat će se da na znanstvenom skupu sudjeluje što više znanstvenika, posebice mlađih istraživača, što je iznimno važno za promicanje kristalografije i prirodoslovlja u Hrvatskoj. Objavit će se Knjiga sažetaka priopćenja. Ti znanstveni skupovi su iznimno prepoznatljivi u međunarodnoj znanstvenoj zajednici na osnovi svojega kontinuiteta i visoke razine prezentiranih znanstvenih istraživanja te se referiraju u međunarodnim glasilima.

U Šibeniku će se od 26. do 30. svibnja 2020. održati Sedamnaesta Europska konferencija difrakcije na polikristalu, EPDIC17 (17th European Powder Diffraction Conference, EPDIC17). Predsjedavajući su Jasminka Popović (članica HKZ) i Paolo Scardi (Italija) a u Organizacijskom odboru je 9 članova HKZ-a. Očekuje se sudjelovanje više članova HKZ.

Predstavnici HKZ-a sudjelovat će i na Dvadesetpetom kongresu i općoj skupštini Međunarodne unije za kristalografiju (Twenty-Fifth Congress and General Assembly of the International Union of Crystallography), koji će se održati u Pragu od 22. do 30. kolovoza 2020.

HKZ će poticati i promicati kristalografska istraživanja u Hrvatskoj te suradnju s međunarodnim kristalografskim središtima. Održat će se predavanja, u strukovnim udrugama, na fakultetima i u školama, o kristalografiji i njenom značaju u suvremenoj znanosti. Članovi HKZ-a nastavit će znanstvena istraživanja, u okviru projekata svojih zavoda, fakulteta i instituta, ugovorenih s Hrvatskom zakladom za znanost, ili u okviru postojećih domaćih i međunarodnih projekata i raz-

nolike suradnje. HKZ je punopravni i aktivni član Europske kristalografske zajednice (European Crystallographic Association, ECA) i Međunarodne unije za kristalografiju (International Union of Crystallography, IUCr) te će i nadalje sudjelovati u djelatnostima tih udruga. O djelatnostima HKZ-a redovito se objavljuju prikazi u glasilima međunarodnih udruga (IUCr Newsletter, ECA e-Newsletter). Pojediniosti o djelatnostima, povijesti, članstvu i Odboru HKZ-a nalaze se na mrežnoj stranici www.hazu.hr/kristalografi.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA MIR I LJUDSKA PRAVA

Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava HAZU čiji su članovi istaknuti znanstvenici koji se bave raznolikom problematikom i aspektima održavanja svjetskog mira i ostvarivanja ljudskih prava i pravnih okvira za njihovu učinkovitu zaštitu - u 2020. će godini nastaviti razmatrati raznovrsne teme iz područja očuvanja mira i zaštite ljudskih prava.

Sljedeće godine u Znanstvenome vijeću planira se organizacija skupova na kojima će se razmatrati ove teme:

1. Postignuća u CERN-u i zbližavanje država i naroda u svijetu

Predavanje emeritusa prof. dr. sc. Daniela Denegria, dopisnog člana HAZU-a i direktora u Europskome vijeću za nuklearna istraživanja (CERN) u Ženevi. Predavač će izlagati o postignućima u području fizike elementarnih čestica i o CERN-u, instituciji u koju je nedavno učlanjena i Hrvatska, te o planovima istraživanja za sljedećih 10 do 30 godina (posebice o predloženim projektima Europe, Kine, Japana i SAD-a).

2. Revizija Povelje Ujedinjenih naroda u dijelu o očuvanju i uspostavljanju međunarodnoga mira i sigurnosti

Pitanje o kojemu se raspravlja desetljećima, a sada je vrijeme za istinsku reviziju, (posebice odredbi u Povelji UN-a koje se odnose na sastav Vijeća i način donošenja meritornih odluka o očuvanju i uspostavljanju mira). Izlagali bi prof. dr. sc. Vladimir Đuro Degan, voditelj Jadranskog zavoda HAZU-a i redovita profesorica Međunarodnoga prava Pravnog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Vesna Barić Punda.

3. Povijesno značenje Ante Trumbića

Organizirat će se izlaganja sveučilišnih profesora Filozofskog fakulteta u Splitu Marka Trogrlića i Stjepana Matkovića, istraživača u Hrvatskome institutu za povijest u Zagrebu o političaru koji je zajedno sa Supilom prinosio upoznavanju Europe s hrvatskim pitanjem i sudjelovao na sastanku u Rapallu o razgraničenju Jugoslavije i Italije 1920.

4. "Nacionalna sigurnost" i "Državni terorizam"

Održat će se izlaganja sveučilišnog profesora Filozofskog fakulteta u Zagrebu Mirka Bilandžića i docentice na tom fakultetu Danijele Lucić s posebnim osvrtom na egzodus azijskih i afričkih izbjeglica u Europu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA NAFTNO-PLINSKO GOSPODARSTVO I ENERGETIKU

Znanstveno vijeće za nafto-plinsko gospodarstvo i energetiku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti organizira rad Vijeća koji se temelji na radu pripadajućih 7 Sekcija.

To su:

1. Sekcija za geologiju, geofiziku i geokemiju
2. Sekcija za naftno rudarstvo
3. Sekcija za preradu nafte
4. Sekcija za petrokemiju
5. Sekcija za proizvodnju, prijenos i distribuciju energije
6. Sekcija za obnovljive izvore energije, energetska učinkovitost i zaštitu okoliša
7. Sekcija za energetska planiranje i ekonomiku energetske gospodarstva

Tijekom 2020. godine Znanstveno vijeće za nafto-plinsko gospodarstvo i energetiku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nastavit će s uobičajenim aktivnostima koordiniranja pripreme znanstveno – stručnih radova vezanih za razvoj naftno-plinskog gospodarstva i energetike u cjelini.

Teme za održavanje znanstvenih skupova, okruglih stolova i predavanja odabirat će se u skladu s trenutnim stvarnim stanjem u naftno – plinskom gospodarstvu i energetici te da su zanimljive znanstveno – stručnoj javnosti u cilju optimalnog dugoročnog strateškog tehnološkog razvoja ove industrijske - energetske grane.

Izvršni odbor ZVNPGE u 2020. godini planira održati nekoliko sjednica na kojima će se analizirati rad Znanstvenog vijeća, te koordinaciju rada sekcija.

U okviru znanstvenih skupova, okruglih stolova i predavanja obradit će se aktualne teme vezane na naftno-plinsko gospodarstvo, odnosno za cjelovitu primarnu energiju i energetiku u cjelini.

Među aktivnostima i temama su:

1. Pripreme i prijedlozi tema i prezentacija za Forum nacionalnih akademija istočne obale Jadranskog mora u organizaciji Akademije.
2. Priprema i organiziranje Okruglog stola sa temom o provedbi energetske strategije te o budućnosti pojedinih energetske djelatnosti, o opcijama razvitka pojedinih energetske sustava RH.
3. Priprema i organiziranje Okruglog stola sa temom o razvitku infrastrukture za nove energetske tehnologije u prometu (elektro mobilnost, korištenje LNG-a i CNG-a).
4. Priprema i organiziranje predavanja na teme o skladištu za nisko i srednje radioaktivni otpad u RH kao i o projektu suhog odlagališta istrošenog nuklearnog goriva u NE Krško, u institucionalnoj suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetom strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu i Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu.
5. Priprema i organiziranje predavanja sa temama: o zakonu o geološkim istraživanjima, o aktivnosti RH glede istraživanja ugljikovodika te o iskoristivost i razvoju Geotermalne energije u RH.
6. Planira se organizirati i stručnu raspravu na temu: Energetska sigurnost i kritična infrastruktura za energetske sigurnost kao jedna od pretpostavki za unaprjeđenje gospodarske sigurnosti RH,
7. Planira se organizirati i stručnu raspravu na temu: suvremene smjernice plinskog tržišta - potrošnja, dobava.
8. Planira se organizirati i stručnu raspravu na temu: o koordinaciji OPS-a (operator prijenosnog sustava) i ODS-a (operator distribucijskog sustava) kao temelj pogona i vođenja suvremenog elektroenergetskog sustava.
9. Članovi će sudjelovati u pripremi i organiziranju predavanja i rasprava na temu o Energetskoj bilanci RH s osvrtom na svjetsko, europsko, regionalno i domaće stanje i trendove proizvodnje, uvoza, izvoza, skladištenja i potrošnje energenata.

10. Članovi će organizirati i stručnu raspravu na temu o Inovativnosti u energetici, novim tehnologijama i njihova komercijalna dostupnost i ekonomska isplativost u rafinerijskoj preradi, pohrani energije, energetske učinkovitosti, energiji iz kemijskih goriva, proizvodnji obnovljivih izvora energije, pametnim i učinkovitim zgradama i gradovima, pametnim električnim mrežama i drugim područjima vezanim uz energetiku.
11. Članovi će sudjelovati u pripremi i organiziranju više Znanstvenih skupova, konferencija, seminara i ljetnih škola.
12. Članovi će sudjelovati u raznim znanstvenim projektima Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ), studentske energetske konferencije ASEC, Međunarodnog znanstveno-stručnog susreta stručnjaka za plin, radu IGU (International Gas Union), u radu SPE (Society of Petroleum Engineers) te u radu hrvatskog nacionalnog komiteta svjetskog vijeća za naftu i plin (WPC).
13. Primanje novih članova uključivši prikladna pristupna predavanja.

Sve aktivnosti ZV i pripadajućih sekcija odvijat će se u sukladnosti Razreda za tehničke znanosti HAZU.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA OBRAZOVANJE I ŠKOLSTVO

Znanstveno vijeće za obrazovanje i školstvo HAZU-a ima deset redovitih članova i 150 članova suradnika. Iz Akademijinih je redova 25 članova, a zatim slijede znanstvenici s instituta te nastavnici sa sveučilišta kao i iz osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova u Zagrebu i Hrvatskoj. Vijeće vode akad. *Vladimir Bermanec* i prof. dr. sc. *Nevio Šetić*. U 2020. godini Vijeće će nastaviti okupljati najrelevantnije stručnjake za pojedine teme u svome djelokrugu interesa. Unutar Vijeća rad će se odvijati na sjednicama, a u sljedećoj godini predviđa se da će ih se održati četiri do pet kao i ciklus znanstvenih skupova odnosno simpozija o temi reforme odgoja i obrazovanja (ponajprije visokih učilišta). Vijeće planira pratiti aktualna događanja vezana uz frontalnu primjenu Škole za život i u skladu s njima određivati i neke od tema svojih sjednica. Teme će biti dodatno usmjerene na predmete vezane uz prirodoslovno-matematičko, društveno-humanističko područje i umjetnost te odgoj u osnovnoj i srednjoj školi, prvenstveno u 1. i 5. razredu osnovne škole te u 1. razredu srednje škole, koje su ušle u frontalnu primjenu Škole za život, ali će razmatrati i međunarodna iskustva te odgojno-obrazovne politike i zakonsku regulativu reforme školstva. U okviru svojih nadležnosti Vijeće će odobravati planove i prihvaćati izvješća o radu svojih sekcija. U okviru Vijeća djeluje jedanaest radnih sekcija.

Vijeće planira daljnje razmatranje i predlaganje kurikulnih promjena u hrvatskome školstvu u funkciji razvoja odgoja i obrazovanja, gospodarstva i društva kao i razmatranje uloge temeljnih prirodoslovno-matematičkih i društveno-humanističkih znanja kao i odgoja. Vijeće planira sudjelovanje stručnjaka u izradi strateških dokumenata o unapređenju i razvoju hrvatskoga školstva te razmatranje i predlaganje interdisciplinarnih i integrativnih veza u školskim sadržajima. U skladu s Planom rada HAZU-a Vijeće će promicati i unapređivati svoju otvorenost javnosti sudjelovanjem u raznim događanjima i stručnim skupovima, okruglim stolovima, predavanjima, predstavljanju knjiga i drugim manifestacijama te nastaviti dobru suradnju s fakultetima, osnovnim i srednjim školama, znanstvenim i umjetničkim organizacijama, udrugama i medijima, a posebice s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i agencijama MZO-a te NCVVO-om, zatim nadležnim tijelima Hrvatskoga sabora te prof. dr. sc. Radovanom Fuchsom, posebnim savjetnikom predsjednika Vlade za koordinaciju rada ERS-a uz važnost konsenzusa. Svojim mišljenjima i stavovima Vijeće će aktivno sudjelovati u svim bitnim pitanjima društva i posebno aktualne problematike reforme školstva (Škola za život) kao i problematike nacionalnih kurikula pojedinih nastavnih predmeta i međupredmetnih tema te udžbenicima kao i koncepciji strukovnoga (dualnog) obrazovanja.

U planu je u 2020. godini nastaviti s najavljenim kurikulnim temama poput: metodologije, satnice, primjerenosti sadržaja, zastupljenosti sadržaja, povezanosti s drugim odgojno-obrazovnim područjima i međupredmetnim temama, vrednovanje i ocjenjivanje, program visokoškolskih ustanova koje obrazuju odgojitelje, učitelje i nastavnike te s ostalim bitnim pitanjima o kojima u odgojno-obrazovnoj reformi treba voditi računa poput: trajnoga stručnog usavršavanja nastavnika, međunarodne mobilnosti, uvjeta rada, privlačnosti struke i potreba društvene valorizacije nastavnih kadrova, licenciranja ravnatelja, sustava kontrole u odgojno-obrazovnome sustavu, vrednovanja i kvalitete nastavnih sredstava i pomagala, nagrađivanja pa i sankcioniranja učitelja/nastavnika te napredovanja u zvanju. Metodologija izrade kurikula s naglaskom na tablicama s ishodima učenja (a posebno četiri razine usvojenosti koje se najčešće poistovjećuju s ocjenama) i dalje je neprikladna za nastavu temeljnih znanja iz društveno-humanističkih, umjetničkih, prirodoslovno-matematičkih te tehničkih i biotehničkih područja. Izbornost na kojoj se inzistira u kurikulnim dokumentima nije obrazložena i nisu navedeni ciljevi koji se njome žele postići, stoga je stav Vijeća da izbornost treba smanjiti na razumnu mjeru te ju prilagoditi uvjetima i tehničkoj opremljenosti hrvatskih škola s posebnim naglaskom na područje prirodnih, tehničkih i matematičkih znanosti (STEM), koje je od vitalnoga značenja za gospodarski razvoj Hrvatske.

Frontalna primjena Škole za život u šk. god. 2019./2020. prilika je da se analizira stanje školstva i odredi prema tržištu rada (posebice potrebe strukovnoga obrazovanja). Reforma školstva imperativ je suvremenoga doba uz posebnu pozornost na digitalne sadržaje, ali i opasnosti pretjerane digitalizacije. Potrebno je preispitati ukupni predviđeni sadržaj znanja koje učenici trebaju svladati da se ne

bi dogodilo da su neka znanja izostala, a potrebna su za izazove budućnosti. S obzirom da se ukupni fond sati ne može bitno mijenjati, treba odrediti način kojim bi se omogućilo uvođenje novih znanja. Nastavnici u hrvatskim školama u ovome trenutku nisu dovoljno osposobljeni, a ne postoje ni materijalni i tehnički preduvjeti za velike i nagle promjene u postojećemu sustavu odgoja i obrazovanja. Također, postoji opasnost da će kompetencije i znanja učenika na kraju srednjoškolskoga obrazovanja biti u neskladu s očekivanjima visokih učilišta na kojima mogu nastaviti studij.

Vijeće smatra da je hrvatski standardni jezik osnova u pisanju svih kurikulnih dokumenata kao i u svim udžbenicima i ostalim nastavnim sredstvima. Posebno stoga treba izbjegavati nepotrebne tuđice, počevši od naziva kurikulum umjesto hrvatskoga naziva kurikulum (uputnik), koji nije usvojen u kurikulnim dokumentima unatoč napomeni u recenziji Razreda za filološke znanosti HAZU-a. Vijeće stoga planira sastavljanje Izjave o hrvatskome jeziku, svojevrsne zbirke uputa koje bi pomogle autorima predmetnih kurikula kao i kurikula za Hrvatski jezik u preradi toga dokumenta (problematika načina normiranja ishoda učenja) uz preporuke za postizanje ciljeva učenja (definiranje sadržaja i pitanje identiteta naroda i društva – materinski jezik i nacionalna povijest). Razred za filološke znanosti HAZU-a kao i članovi Sekcije za hrvatski jezik ovoga Vijeća izrazili su podršku zamisli da se obnovi rad na ponovnoj uspostavi Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika (kojemu je predsjedao akad. Radoslav Katičić), a njegove ovlasti prenesu na Razred za filološke znanosti HAZU-a. Također, Vijeće smatra da se u svim kurikulnim dokumentima mora pridržavati hrvatskih i međunarodno usvojenih normi o jedinicama, nazivima i ostalim odredbama tako da će i dalje širiti podlogu za javnu raspravu o jedinstvenome sustavu označavanja decimalnih brojeva (Hrvatski zavod za norme). Vijeće se i dalje zauzima da naglasak u reformi školstva treba dati sadržajima iz područja STEM-a, nacionalne povijesti, hrvatskoga jezika i književnosti te kulture.

Svojim stavovima Vijeće će tvoriti vrijednosni i teorijski okvir na kojemu bi trebao počivati odgoj i obrazovanje. Znanstveno-istraživačkim pristupom pratit će i utvrditi kakvo je stanje u hrvatskome školstvu te koje vrijednosti razvijaju djeca i mladi. Reforma školstva je nužnost, ali joj treba pristupati postupno i nakon temeljite analize postojećega stanja te uz stalni nadzor najvišega državnog tijela, Hrvatskoga sabora te nadležnih odbora i povjerenstava, posebice Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora. Vijeće će proaktivno djelovati u društvu – poštivati legislativu i reagirati na dopune zakona i propisa koji su u etapi donošenja te sugerirati nužne promjene u propisima i nacionalnim predmetnim kurikulumima u skladu s važećom zakonskom regulativom te u skladu s etičnošću struke.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO

Znanstveno vijeće radit će u 2020. godini u skladu s ciljevima Vijeća kao i planom rada u idućoj godini.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA POMORSTVO

Predsjednik akademik *Ivo Senjanović*

Djelatnost Znanstvenog vijeća za pomorstvo odvija se kroz rad pet sekcija:

- Sekcija za morsko brodarstvo,
- Sekcija za morsku brodogradnju,
- Sekcija za morske luke,
- Sekcija za morsku tehnologiju,
- Sekcija za hrvatsku pomorsku baštinu.

Sekcija za morsko brodarstvo

Pročelnik prof. dr. sc. *Damir Zec*, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Tijekom 2020. godine, osim pojedinačnog sudjelovanja u znanstvenim i stručnim projektima podržanim od nadležnih ministarstava ili gospodarstva te nastupa članova Sekcije na savjetovanjima u zemlji i inozemstvu kao i u javljanja u znanstvenim i stručnim časopisima predviđaju se skupne aktivnosti na sljedećim temama:

1. Brodovi bez posade - Trenutno stanje razvoja, očekivani pravci razvoja, ograničenja u primjeni, utjecaj na obrazovni proces.
2. MARPOL 2020 - utjecaj primjene novih goriva na uspješnost poslovanja brodara u međunarodnoj plovidbi.
3. Nacionalni sustav obalnog pomorskog prometa – nove tehnologije, međunarodno okruženje, zaštita okoliša.

4. Pomorsko dobro – stanje zaštite, potrebe i mogućnosti unaprjeđenja zaštite, gospodarsko iskorištavanje.

Sekcija za morsku brodogradnju

Pročelnik prof. emeritus *Vedran Žanić*, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

Istraživanja u okviru HRZZ projekta Sustav potpore odlučivanju za zeleniju i sigurniju plovidbu brodova (DESSERT) ići će u smjeru razvoja učinkovitog sustava potpore odlučivanju (Decision Support System -DSS) kapetanima broda, kao i zapovjednicima stroja, a koji bi doprinio "zelenijoj" i sigurnijoj plovidbi brodova. Krajnji učinak takvog DSS bilo bi svođenje ljudske pogreške na što manju mjeru, odnosno pružanje odgovornim osobama na brodu maksimalno vjerodostojne podatke i smjernice tijekom plovidbe kako bi se smanjilo onečišćenje okoliša i kako bi ljudi i teret bili što sigurniji.

Sudjelovanje u istraživačkom radu na Tematskom području projekta CEKOM (čije se osnivanje očekuje u 2020 godini) vezanom uz primjenu višekriterijskog projektiranja, prilagodbu matematičkih modela za rad na HPC infrastrukturi te razvoj kolaborativnih inženjerskih okruženja za CAD/CAM/CAE koji omogućuju savladavanje postavljenih projektnih zahtjeva te razvoj kompleksnih plovniha objekata konkurentnih na globalnom svjetskom tržištu.

Sudjelovanje u istraživačkom radu u međunarodnom klasteru (u formiranju SHIPOPT za 'Reliability Based Design Optimization' s partnerima MAESTRO-MARINE (SAD), BV, NDAR, CATIA (svi iz Francuske), Pusan National University (Republika Koreja), Technical University Hamburg-Harburg (Njemačka), te iz Hrvatske s projektantima iz brodogradilišta Uljanik, 3. maj, Brodosplit, Brodotrogir d.o.o., Brodarski institut d.o.o. u suradnji sa Sveučilištima u Zagrebu, Splitu i Rijeci. Ciljevi projekta su daljnji razvoj teorijske osnove za uključivanje proračuna R-normi (pouzdanosti (Reliability), Robustnosti te Rizika) u projektnu proceduru kao atributa projekta broda i brodske konstrukcije (ciljevi i ograničenja) za najsloženije projekte, u realnom vremenu.

Članovi klastera radili bi na prijedlogu velikog dvogodišnjeg projekta OPT-SHIP u okviru teme H2020 MG-2.4-2019 (komplementarno klasteru SHIPOPT) za razvoj softwera zasnovanog na teorijskim rezultatima navedenog klastera te iskustvima iz razvoja projektnog alata MAESTRO.

Rezultati bi se verificirali na matematičkim modelima razvijenim u okviru novog FET projekta MARCO POLO VFCT & DES sa ciljem razvoja novog tipa prijevoza kontejnera u linijskom transportu bez zagađivanja okoliša (GHG emisija = 0) uz brzinu od 35 čvorova za jedinice koje nose svaka po 7.000 kontejnera. Takav transport zahtijeva punu probabilistički zasnovanu projektnu proceduru i trebao bi vratiti sredstva uložena u sva tri projekta što bi doprinijelo i razvoju hrvatske brodograđevne industrije.

Rad na projektu "Matematički modeli brodova za promet Jadranskim morem". Rad na projektu osnivanja i organizacije DIV akademije cjeloživotnog obrazovanja. Sudjelovanje u projektom timu za analizu preinake postojećih pogona na diesel gorivo u pogon na ukapljeni prirodni plin.

Nastavak rada na projektu 06201-GCRC-SOP "Technology for onboard equipment – induced underwater radiation noise analysis and evaluation", prema ugovoru sklopljenom između The Institute for Research & Industry Cooperation, Pusan National University i Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, u okviru National Research Foundation of Korea, koji financira Vlada Republike Koreje.

Nastavak rada na projektu METRO (Maritime Environment-friendly TRAnsport systems), koji se financira iz 2014 - 2020 Interreg V-A Italy - Croatia CBC programa i čiji je cilj poboljšanje održivosti okoliša u području pomorskog prijevoza, posebno turističkih veza na području sjevernog Jadrana. Cilj će se ostvariti s tehnološkog stajališta preko razvoja hibridnih rješenja za Ro-Pax brod te dvos-trani trajekt za prijevoz putnika kao i logističkog stajališta preko studije o prilagodbi infrastrukture u manjim pristaništima za napajanje električnom energijom, uz nove rute koje bi se uspostavile između luka Sjevernog Jadrana.

Suradnja s Norwegian University of Science and Technology, AMOS -Centre for Autonomous Marine Operations and Systems, Norwegian Center of Excellence, Trondheim i sa University of Kobe, Japan, na problemima procjene pada brzine brodova i emisije ugljičnog dioksida na ekstremnim stanjima mora.

Nastavak suradnje s Instituto Superior Tecnico iz Lisabona i Universita di Trieste na problemima dodatnog otpora te razvoja modela planiranja rute i sustava podrške kapetanu pri plovidbi nemirnim morem. Unaprjeđivanje organizacijskog djelovanja Udruge "International Maritime Association of the Mediterranean" (IMAM) preko predstavnika članova seniora (FSB-Zagreb, BI-Zagreb i TF-Rijeka). Rad na pripremi osnivanja Udruge brodograditelja Mediterana (SNAMED) u okviru IMAM-a radi podizanja konkurentnosti Mediteranske regije u projektima H2020.

Sudjelovanje na projektu SOPHYA pod vodstvom Universite di Trieste, čiji je cilj optimizacija pomorstvenosti brzih glisirajućih formi. Rad na projektu s Bureau Veritasom na razvoju numeričkih metoda za određivanje valnog opterećenja uslijed vode na palubi koristeći računalnu dinamiku fluida. Rad na projektu s Bureau Veritasom na istraživanju i razvoju numeričkih modela turbulencije za strujanja sa slobodnom površinom. Rad na projektu s Hyundai Heavy Industries na razvoju softvera računalne dinamike fluida za svakodnevnu uporabu u fazi projektiranja broda, s naglaskom na dodatni otpor na valovima. Sudjelovanje u radnoj grupi NATO Applied Vehicle Technology (AVT) broj 252, 253, 280 i 301, na uspostavi numeričkih alata za proračune upravljivosti vojnih brodova. Suradnja sa University of Stavanger u Norveškoj na problemima valnih opterećenja uslijed slamajućih valova sa utjecajem stlačivosti zraka.

Sudjelovanje u tehničkim komisijama Uprave sigurnosti plovidbe pri Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture te stručnim komisijama International Maritime Organization (IMO). Sudjelovanje u kreiranju normi Hrvatskog zavoda za norme, tehničkog odbora HZN/TO8 Brodogradnja, Zagreb. Sudjelovanje u radu i projektima Hrvatskog klastera konkurentnosti pomorske industrije (MarC). Sudjelovanje u znanstvenim, stručnim i staleškim međunarodnim i domaćim institucijama i skupovima kao što su ISSC, SNAME, ISOPE, SNH, MARINE, OMAE, IACS, ISO, DNV-Oslo, BV-Pariz, IST-Lisabon, HAA, HDOI, CROSSIM, SORTA, NuTTS, WINKLER, "INAUTICA", Biograd Boat Show.

Sudjelovanje u uređivanju i izdavanju časopisa Ships and Offshore Structures (Taylor and Francis), Journal of Marine Science and Application (Harbin Technical University) te "Brodogradnja". Suradnja u časopisima, European Journal of Operational Research, Strojarstvo, Naše more, Ukorak s vremenom i Kapetanov glasnik.

Vođenje razvoja projekata nove generacije brodova za prijevoz automobila i putnika sa hibridnim pogonom za jadranske otoke. Podrška hrvatskim brodogradilištima u projektiranju i izradi tehničke dokumentacije za projekte putničkih brodova za istraživačka krstarenja. Razvoj inženjerskih aktivnosti na integraciji, podršci projektiranju i održavanju Kongsberg opreme za brodove. Suradnja sa FSB-om i RITEH-om na planu poboljšanja obrazovnog programa na temelju potreba gospodarstva. Sudjelovanje u radu Savjeta Sveučilišta u Rijeci i Savjeta za konkurentnost Urbane Aglomeracije Rijeka.

Rad na izradi standarda zanimanja za zanimanje inženjer brodogradnje te diplomirani inženjer brodogradnje te standarda kvalifikacija za navedena zanimanja. Sve aktivnosti će biti usklađene Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom.

Sekcija za morske luke

Pročelnik prof. dr. sc. *Čedomir Dundović*, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Planom rada Sekcije za morske luke za 2020. godinu obuhvaćene su brojne aktivnosti članova koje će se realizirati kroz izradu znanstvenih i stručnih projekata, znanstvenih radova u znanstvenim časopisima te kroz sudjelovanje na znanstvenim i stručnim savjetovanjima u zemlji i inozemstvu.

I u sljedećoj godini, najvažniji zadatak članova Sekcije za morske luke bit će aktivnosti na promicanju razvitka i unaprjeđenja hrvatskih morskih luka. Članovi Sekcije sudjelovat će i u izradi stručnih i razvojnih projekata hrvatskih morskih i riječnih luka i Lučkih uprava te u izradi elaborata i studija razvitka luka nautičkog turizma.

Pored navedenog, planom su predviđene i sljedeće aktivnosti:

1. Suradnja s ostalim Sekcijama u Znanstvenom vijeću za pomorstvo HAZU.

2. Provedba zaključaka i smjernica sa zajedničke sjednice svih Sekcija Znanstvenog vijeća za pomorstvo HAZU.
3. Sudjelovanje u izradi strategija razvoja hrvatskih morskih luka.
4. Organizacija rasprava na temu hrvatskih morskih luka.
5. Sudjelovanje u raznim događajima vezanim uz hrvatske morske luke.
6. Rad na prijedlogu odredbi novog Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama te organizacija okruglog stola na tu temu.

Sekcija za morskú tehnologiju

Pročelnik prof. emeritus *Julijan Dobrinić*, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci

Prema karakteru Sekcije koja pokriva više grana, program Sekcije je načelno dvojak. Jedan vid rada je u području djelovanja većine članova na zajedničkom planu. Drugi je dio skup pojedinačnih programa rada njezinih članova i njihovih suradnika u znanstvenim područjima od interesa za Sekciju.

Za 2020. godinu u Sekciji se planira nastaviti dosadašnje aktivnosti u svezi sa Savjetovanjima o morskoj tehnologiji – in memoriam akademiku Zlatku Winkleru. Također, kao i prethodne godine nastavit će se aktivnost k podizanju i održavanju Savjetovanja na međunarodnoj razini. Uspostavljeni kontakti urodili su plodom već na ovogodišnjem 8. savjetovanju, a tek započeta suradnja bit će intenzivirana. Organizacijski odbor će u suradnji s Uredničkim odborom pripremiti potrebne materijale, te izdati Zbornik radova savjetovanja u tiskanom obliku. Zbornik savjetovanja će i ovaj put biti tiskan kao posebno izdanje časopisa Pomorski Zbornik, koji je kategoriziran u referalnim bazama. Na tome rade, ne samo članovi Uredničkog odbora Pomorskog zbornika, već i niz članova Sekcije. Pročelnik Sekcije, s ostalim članovima, svojim će sudjelovanjem u radu tijela Sekcije nastaviti djelovati na mogućem okrupnjavanju projekata koji se dotiču morske tehnologije, te u tom smislu djelovati na Sveučilištu, a i šire. To pretpostavlja još bolju i plodniju uspostavljenu suradnju s Udrugom za proučavanje i razvoj pomorstva.

Kao i dosada, članovi Sekcije objavljuvat će radove u domaćoj i inozemnoj periodici, među kojim, planiranim i pripremljenim radovima, veći broj zahvaća pojedine segmente Morske tehnologije. Također u domeni nastavnog i sveučilišnog rada, članovi sekcije će i nadalje djelovati k osuvremenjivanju nastave i nastavnih sadržaja suvremenim i aktualnim temama iz područja djelovanja Sekcije.

Nastavit će se s radom u organizacijskim/uredničkim/znanstvenim odborima i drugim tijelima, od toga posebno: ISSC-a International Ship and offshore Structure Congress, odbor Committee V.3 (Material and Fabrication Technology). Također će se nastaviti djelovanje na međunarodnom EU Interreg projektu METRO, te na prijavi nacionalnih i međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata.

ta. Razvijat će se Laboratorij za računarsko inženjerstvo u brodogradnji u okviru Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Članovi sekcije radit će na EU projektu - BE UNIZD – Internacionalizacija plavog obrazovanja Sveučilišta u Zadru, u sklopu kojeg je veći broj aktivnosti koje uključuju popularizaciju znanosti, posebice plavih tehnologija. Nastavit će se istraživanja na međunarodnom (INTERREG) projektu METRO (Maritime Environment-friendly TRAnsPOrt systems) i na projektu DEEPSEA (Development of Energy Efficiency Plan and SErvices for the mobility for the Adriatic MARINAs).

Također će se raditi na projektu ProLog koji ima za cilj razvoj visokoobrazovnih standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i studijskih programa na osnovama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira u području pomorskog prometa i logistike, te na projektu Kibernetička sigurnost pomorskih sustava baziranih na informatičkim i komunikacijskim tehnologijama pod pokroviteljstvom Sveučilišta u Rijeci. Nadalje surađivat će se na projektu EU Horizon 2020 PIXEL: Port IoT for Environmental Leverage. Nastavit će se suradnju sa Sveučilištem Kobe, Japan radom na projektu vezanom uz emisiju CO₂ s brodova tijekom plovidbe.

Sekcija za hrvatsku pomorsku baštinu

Pročelnik prof. dr. sc. *Robert Mohović*, Pomorski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Tijekom 2020. godine, osim pojedinačnog sudjelovanja u znanstvenim i stručnim projektima, te nastupa članova Sekcije za hrvatsku pomorsku baštinu na savjetovanjima u zemlji i inozemstvu kao i u javljanjima u znanstvenim i stručnim časopisima predviđaju se sljedeće skupne aktivnosti:

1. Rad na razradi i prijedlogu strategije očuvanja i revitalizacije hrvatske pomorske baštine
2. Prijedlog strategije i kriterija u inicijativi za upis hrvatske pomorske baštine u registar hrvatske materijalne i nematerijalne baštine.
3. Organizacija rasprava na temu hrvatske pomorske baštine.
4. Sudjelovanje u raznim događanjima vezanim uz hrvatsku pomorsku baštinu.
5. Rad na pripremi materijala za prijavu umijeća plovidbe latinskim i uglavnom jedrom na Mediteranu za UNESCO-vu listu nematerijalne baštine.
6. Povezivanje i umrežavanje pomorskih baštinskih institucija i udruga kroz Asocijaciju pomorskih muzeja Mediterana.
7. Rad na osvještavanju javnosti o potrebi očuvanja tradicijske brodogradnje i plovidbe tradicijskim barkama te s tim vezanih tradicijskih aktivnosti u smislu održivog razvoja.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PRIRODOZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA JADRANA

Vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana će u 2020. godini nastaviti istraživanja i objavljivanje radova u skladu sa Strategijom zaštite okoliša i održivog razvitka u jadranskom području Hrvatske (HAZU, 1996), te Strategijom i akcijskim planom biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (1999):

1. oceanološka (fizikalna, kemijska, biološka, geološka) istraživanja jadranskog prostora,
2. istraživanja biološke raznolikosti i zaštitu organizama u Jadranu, što je obveza države prema potpisanoj međunarodnoj konvenciji o zaštiti biološke raznolikosti,
3. koordinirano djelovanje u području urbanizma, građevinarstva, vodoprivrede, turizma, prometa, šumarstva, prava u priobalju,
4. zaštitu od zagađenja krških voda i mora,
5. javno pozicioniranje Vijeća - sprega između prirodnoznanstvenih spoznaja i privrednih aktivnosti na Jadranu,
6. organiziranje znanstvenih i stručnih predavanja te skupova u skladu s aktualnim potrebama ili pojavom kriznih situacija vezanih uz Jadran.

Kvaliteti rada Vijeća doprinijet će i aktivnost pojedinih članova koji u 2020. godini nastavljaju ranije započete ili nove, odobrene projekte i inicijative poput:

1. Projekt ADRIAMED "Scientific Cooperation to Support Responsible Fisheries in the Adriatic Sea",
2. Projekt ADRIATIC+ - Prekogranična razmjena iskustava u upravljanju morskim i obalnim područjem Jadranskog mora (APlus) - ADRIATIC + kapitalizira rezultate dobivene kroz pet projekata IPA Adriatic prekogranične suradnje (CBC): NETCET, SHAPE, HAZADR, DEFISHGEAR i BALMAS,
3. Projekt MICROGLOB – Marine microbial food web processes in global warming perspective (HRZZ),
4. Projekt AQUAPOP- Aquaculture impact on wild marine populations (HRZZ),
5. Projekt AnGEI – Anisakis spp Genomic epidemiology (HRZZ),

6. Projekt RH i EU - Nacionalni program prikupljanja podataka o ribarstvu Republike Hrvatske "Fisheries Data Collection Framework (DCF)",
7. Projekt SYNTHESYS the European Union-funded Integrated European infrastructure for work in leading European natural history collections 2Taxonomic revision of the genus *Gobius* (Teleostei: Gobiidae)",
8. Projekt "Nurse Fish Priobalna rastilišta: obrasci i procesi demografske varijabilnosti morskih riba uzduž istočnojadranske obale" (HRZZ),
9. Projekt MANTIS Marine protected Areas Network Towards Sustainable fisheries in the Central Mediterranean,
10. Projekt "Uvjjeti, resursi, neprijatelji i bioraznolikost: Sile koje oblikuju morske zajednice u plitkom Jadranskom moru" (HRZZ),
11. Projekt "Rekonstrukcija okoliša u Hrvatskoj tijekom kvartara primjenom izotopnih metoda" (HRZZ),
12. Projekt "LEK-FishRes-CRO Lokalno ekološko znanje i ribarstvena istraživanja u Hrvatskoj: promjene u ribolovnoj i biološkoj raznolikosti mora" (HRZZ),
13. Projekt "Utjecaj promjena term
14. ohaline cirkulacije u istočnom Mediteranu na planktonske zajednice u južnom Jadranu:ekološki i genetički pristup" (HRZZ),
15. Projekt "Procjena prihvatnog kapaciteta za turiste u zaštićenim područjima prirode" (HRZZ),
16. Projekt "Ekološki odziv sjevernog Jadrana na klimatske promjene i antropogeni učinak" (HRZZ),
17. Projekt "Procjena potencijala jadranskih algi za ko-generacijsku proizvodnju biogoriva 3. Generacije" (HRZZ),
18. Projekt "Klima jadranske regije u njenom globalnom kontekstu" (HRZZ),
19. Projekt "Morski plankton kao alat za procjenu klimatskog i antropogenog utjecaja na morski ekosustav" (HRZZ),
20. Projekt "Sklerokronologija kao alat za otkrivanje dugoročnih okolišnih promjena u Jadranu" (HRZZ),
21. Projekt "ADIOS -Višegodišnje i dekadne oscilacije Jadranskog mora: opažanja, modeliranje i posljedice" (HRZZ),
22. Projekt "Kruženje sumpora i ugljika u morskom i slatkovodnom okolišu" (HRZZ),
23. Projekt "Istraživanje dinamike Jadrana pomoću naprednih mjerenja i metode asimilacije podataka" (HRZZ),
24. **Projekt ARIEL** - Promoting small scale fisheries and aquaculture transnational networking in adriatic-ionician macroregion interreg

Adriatic-Ionian Programme – ADRION,

25. Projekt ITACA: Innovative Tools to increase Competitiveness and sustainability of small pelagic fisheries, Program: Program prekogranične suradnje INTERREG ITALY – CROATIA,
26. Projekt RESPONSE – Strategies to adapt to climate change in Adriatic region Program prekogranične suradnje INTERREG ITALY – CROATIA,

Ostale aktivnosti koje se mogu vezati uz rad Vijeća:

- 1) Sudjelovanje u radu poslijediplomskog doktorskog studija iz Oceanologije (PMF-IOR-IRB-Sveučilište u Dubrovniku), te doktorskog studija Zaštite prirode i okoliša na Sveučilištu u Osijeku,
- 2) Tiskanje monografije "Ihtiofauna Jadranskoga mora" (izdavač: Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb),
- 3) Tiskanje monografije "New fishes and decapod crustaceans in the Adriatic Sea" u suradnji sa FAO AdriaMed (izdavač: FAO AdriaMed, Rome),
- 4) Tiskanje "CIESM Atlas of exotic species Fishes" (izdavač CIESM, Monaco; glavni urednik: Frederic Briand),

Organiziranje Okruglog stola s predloženom temom vezanom uz značaj i potrebu dugoročnog i stalnog sakupljanja/monitoringa abiotičkih i biotičkih podataka u Jadranu.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA PROMET

Prema novom ustroju Znanstveno vijeće za promet u svom sastavu ima sedam sekcija: Sekciju za strategijsko prometno planiranje i međunarodnu suradnju, Sekciju za intermodalni promet i logistiku, Sekciju za kopneni promet, Sekciju za zračni promet, Sekciju za digitalizaciju prometa, Sekciju za vodni promet i Sekciju za urbani promet i prostorno planiranje. Znanstveno vijeće za promet u svojem djelokrugu i istraživačkoj domeni obrađuje tematiku svih prometnih grana te interdisciplinarno izučava korelaciju prometnog sa gospodarskim, okolišnim i društvenim razvojem. U svom radu Vijeće pokriva relevantna područja strategijskog planiranja održivog prometnog razvoja, razvoja tehnike i tehnologije intermodalnog prometa, optimiranja infrastrukture, sustava upravljanja i operacija kopnenog, vodnog i zračnog prometa, te urbanog prometa i prostornog planiranja.

Istraživanja Znanstvenog vijeća za promet u 2020. godini usmjerena su, osim strategijske tematike geoprometnog pozicioniranja Hrvatske i (re)definiranja prioritetnih pravaca u TEN-T koridorskoj mreži s ciljem uspostave Jadransko-jonskog koridora i koridorske ekstenzije Jadran-Podunavlje, i na ciljane tematska istraživanja i produkciju Stručne podloge za definiranje nacionalnog strategijskog programa istraživanja i inovacija u području prometa.

Tijekom 2020. Znanstveno vijeće za intenzivirat će istraživački angažman u segmentu prometno-prostorne korelacije regionalnog razvoja s planiranim tematskim prioritetima – valorizacije razvojnih potencijala rijeke Save, pozicioniranja u europskom sustavu upravljanja zračnim prometom, te prometnog razvoja zagrebačkog prstena. Prometni čvor Zagreb uvršten je u nacionalnu strategiju prometnog razvoja, kao i podržavajući ciljevi razvoja gradskog prometa, a usvojena je i Strategija razvitka Urbane aglomeracije Zagreb. Ta dva svodna dokumenta podloge su za cjelovitu valorizaciju položaja grada Zagreba – i kao čvora u osnovnoj trans-europskoj prometnoj mreži, i kao metropolitanske regije.

Vezano za postavljeni plan rada u 2020., članovi Znanstvenog vijeća za promet angažirat će se u pripremi znanstvenih studija i radova te uz nastavak stručne djelatnosti – održavanja gostujućih predavanja, radom u uredničkim odborima znanstvenih časopisa i u organizacijskim i programskim odborima znanstvenih skupova, aktivno sudjelovati u diseminaciji rezultata tematskih istraživanja.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Cije je osuvremenjivanje postojeće industrije, razvoj novih industrija i poduzetništva.

Gljučne tematske cjeline za raspravu, analizu i razradu jesu:

1. Uvid u trendove industrijskog razvoja u svijetu.
2. Stanje i perspektive novih industrija u Hrvatskoj.
3. Suvremene tehnologije, oprema i proizvodi u funkciji industrijskog razvoja.
4. Budućnost primjene koncepta održivog razvoja, posebice kružnog gospodarstva i elektromobilnosti u Hrvatskoj.
5. Stanje, mogućnosti, ograničenja razvoja i uvođenja pametne proizvodnje (*Industry 4.0*) u nas. Ustanoviti u kojim industrijskim granama i sredinama je potrebno i moguće ostvariti najbrže i kvalitetne pomake. Razraditi modele uvođenja tog koncepta primjerenih malim poduzećima i našem industrijskom okružju.

6. Znanja, vještine i kompetencije potrebne za nove i suvremene industrije. Cjeloživotno obrazovanje, naročito na razini visoko obrazovanih. Poticanje sveučilišta i ostalih visokih učilišta na aktivnije sudjelovanje u cjeloživotnom obrazovanju, prijenosu i primjeni znanja te u ekspertizama za industriju.
7. Razvoj inovativnih proizvoda i usluga za rješavanje nacionalnih i globalnih društvenih izazova.
8. Suradnja akademske i istraživačke zajednice te gospodarstva kroz formiranje lanaca i mreža znanja za industrijski razvoj. Uloge znanstvenih centara izvrsnosti, centara kompetencija, klastera konkurentnosti, regionalnih razvojnih agencija i sličnih institucija u lancu i mreži podrške industrijskom razvoju.

U piramidi znanja raspraviti sljedeće elemente, zajedničke za prethodno navedene teme:

- Očekivanja od vlastite znanosti;
- Očekivanja od vlastitog znanja i inovacija;
- Potrebe, mogućnosti i načini prijenosa znanstvenih rezultata, znanja i inovacija iz drugih sredina.

Poželjan rezultat bio bi prijedlog koherentnog skupa kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mjera za osuvremenjivanje industrije, poticanje novih industrija i poduzetništva te ubrzanje industrijskog razvoja.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA TURIZAM I PROSTOR

Redovite tematske sjednice Vijeća

Obnovljeno Znanstveno vijeće za turizam i prostor glavninu svojeg programskog djelovanja provodit će kroz redovite radne sjednice, čiji će saziv uvijek biti posvećen određenoj programskoj temi. Na svakoj redovitoj sjednici Vijeće će donijeti odluku o temi sljedeće sjednice, a sve u skladu s godišnjim planom rada. Godišnje će se održati najmanje dvije redovite tematske sjednice Vijeća.

Redovite tematske sjednice bit će organizirane:

- unutar članstva Vijeća, s temama koje će se obrađivati autonomno,
- uz sudjelovanje vanjskih znanstvenika i stručnjaka, kada se tema proširuje izvan programskog područja ZV-a.

Znanstveni skupovi

Vijeće će jednom godišnje, a najmanje u dvogodišnjem intervalu, organizirati znanstveni skup sa širim domaćim ili međunarodnim sudjelovanjem.

Znanstveni skupovi bit će organizirani:

- samostalno,
- u suradnji s drugim Akademijinim ZV-ima,
- u suradnji s vanjskim institucijama.

Tematske sjednice mogu biti organizirane i izvan sjedišta Akademije, poglavito kada institucije koje, kao vanjski sudionici ili suorganizatori, nisu iz Zagreba već iz šireg područja Hrvatske.

Nakladništvo

Sve redovite sjednice, u užem ili proširenom sastavu, kao i znanstveni skupovi bit će popraćeni zapisnicima, a po potrebi i prikladnim publikacijama. Sudionici u raspravama svoja će izlaganja u sažetom obliku dostaviti predsjedništvu ZV-a prije održavanja sjednice ili skupa. Nakon završetka tematskih sjednica ili znanstvenih skupova dopunjeni i autorizirani tekstovi rasprava ili izlaganja bit će objavljeni u prikladnim publikacijama.

ZNVIP će u suradnji s PiP-om izdati prigodnu publikaciju nakon znanstvenog skupa koje je pod nazivom *Izazovi hrvatskog turizma* održano u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u svibnju o.g.

Izložbe

Znanstveno vijeće za turizam i prostor samostalno će, ili u suradnji s drugim subjektima organizirati izložbe koje su na tragu njegovih programskih polazišta. U pravilu, izložbe će se organizirati u prostorima i u suradnji s muzejsko-galerijskim jedinicama HAZU, a potom mogu biti prenesene i u druge dijelove Hrvatske.

Javna priopćenja

Znanstveno vijeće za turizam i prostor nastojat će se uključiti u šire društvene rasprave na temu turizma, poglavito kad se one dodiruju s njegovim programskim usmjerenjem, obraćajući se javnosti prikladnim priopćenjem na stranicama Akademije, posredstvom medija ili na konferencijama za tisak.

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ZAŠTITU PRIRODE

Djelatnost Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode (ZVZP) u narednoj godini, kao i uvijek, ovisit će o angažmanu svakog člana, odnosno o rezultatima i uspjehu koji u svom tematskom području ostvari svaka sekcija. Planira se uobičajeni ritam aktivnosti, dakle obilježavanje očekivanih prigoda, kao što su dani ili jubilarne obljetnice pojedinih resursa ili događaja. Izvršni odbor Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode sastajat će se prema potrebi, dinamikom prilagođenom potrebama rješavanja tekućih ili nekim drugim „iznuđenim“ razlozima.

Kako ZVZP djeluje putem svojih sekcija, plan rada Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode iznosimo po djelatnosti pojedinih sekcija.

Sekcija za vode / Pročelnik: prof. dr. sc. *Gabrijel Ondrašek*

U okviru Sekcije za vode planiraju se sljedeće aktivnosti:

- obilježiti Međunarodni dan voda, 22. ožujka, u kojemu će na više događaja i na primjeren način sudjelovati i brojni članovi sekcije;
- predstaviti i promovirati znanstvenu knjigu "Drought (Aridity)", urednik G. Ondrašek;
- dovršiti poglavlje i pripremiti za tisak znanstvenu knjigu "Organic Pollutants", urednik G. Ondrašek;
- organizirati znanstveni skup radnog naziva "Onečišćenja vodnih i zemljišnih resursa", u prostorijama HAZU.

Sekcija za tlo / Pročelnik: prof. dr. sc. *Ivica Kisić*

U okviru Sekcije za tlo planiraju se sljedeće aktivnosti:

- u suradnji s Hrvatskim tloznanstvenim društvom sudjelovati u obilježavanju Svjetskog dana tla;
- organizirati okrugli stol u suradnji s Hrvatskim katoličkim sveučilištem na temu "Tlo naše svagdanje", predviđeno vrijeme održavanja okruglog stola je travanj 2020., na Hrvatskom katoličkom sveučilištu;
- u suradnji s Hrvatskim tloznanstvenim društvom i Hrvatskim društvom za obradu tla sudjelovati u organiziranju Kongresa "Poljoprivreda i zaštita okoliša" koji će se održati u Osijeku, u svibnju 2020. godine;
- članovi Sekcije za tlo sudjelovat će još u nekim okruglim stolovima, te radionicama na temu zaštite i očuvanja tla.

Sekcija za klimu / Pročelnik: dr. sc. *Krešimir Pandžić*

U okviru sekcije za klimu planira se sljedeća aktivnost:

- a) Predavanje: "Praćenje i projekcija klimatskih promjena" *održat će doc.dr.sc. Krešimir Pandžić i dr.sc. Ivica Vilibić*, na forumu nacionalnih akademija istočne obale Jadranskog mora o istraživanju i zaštiti Jadrana s ciljem da se državama na njegovoj istočnoj obali predloži postupanje prema moru, obali, otocima i priobalju kojim bi se očuvala ta jedinstvena cjelina.
- b) Predavanje: "Specijalno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) utjecaju klimatskih promjena na degradaciju tla, dezertifikaciju, održivo korištenje tla, sigurnost hrane te staklenički plinovi u terestričkim ekosustavima".
- c) U povodu Dana okoliša 2019. godine.
- d) Predavanje: "Specijalno izvješće IPCC-a o oceanima i ledenom pokrovu u promjenljivoj klimi"

Sekcija za šume / Pročelnik: akademik *Igor Anić*

U okviru Sekcije za šume planiraju se sljedeće aktivnosti:

- organizirati događanje na temu utjecaja ekološke mreže Natura 2000 na šume Republike Hrvatske;
- obilježiti Svjetski dan šuma, 21. ožujka;
- dovršiti Zbornik radova znanstvenog skupa "Gospodarenje šumama u uvjetima klimatskih promjena i prirodnih nepogoda".

Sekcija za gospodarenje otpadom / Pročelnica: doc. dr. sc. *Sanja Kalamburra*

U okviru Sekcije za gospodarenje otpadom planiraju se sljedeće aktivnosti:

- ožujak 2020., jedno ili više predavanja o opravdanosti sustava reciklaže i kružnog gospodarstva;
- lipanj 2020., okrugli stol o gospodarenju otpadom u Gradu Zagrebu;
- studeni 2020., predavanje o sanaciji i zatvaranju odlagališta otpada u Republici Hrvatskoj;
- projekti edukacije i odnosi s javnošću u području gospodarenja otpadom.

Sekcija za bioraznolikost / Pročelnik: prof. dr. sc. *Toni Nikolić*

U okviru Sekcije za bioraznolikost planiraju se sljedeće aktivnosti:

- predavanje "Flora Hrvatske – raznolikost i stanje istraženosti", travanj 2019., u prostorijama HAZU;
- predavanje "Filogeografija odabranih predstavnika hrvatske flore", rujan 2019., u prostorijama HAZU;
- predavanje "Invazivne vrste – stanje i perspektive", studeni 2019., u prostorijama HAZU.

K svemu rečenom, valja još dodati kako će se Znanstveno vijeće za zaštitu prirode oglasiti javnosti u slučaju većih prirodnih ili čovjekom uzrokovanih događaja od utjecaja na okoliš, dakle sve resurse obuhvaćene radom Vijeća.

Pozivamo sve članove akademske zajednice da nam se jave sa svojim prijedlozima. Zahvaljujemo i očekujemo suradnju.

MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

GLIPTOTEKA

Gliptoteka je muzejsko galerijska jedinica u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1950. godine. Ustanova je osnovana 1937. godine pod nazivom Gipsoteka privatnom donacijom muzeologa dr. Antuna Bauera gradu Zagrebu, a 1940. godine je smještena u objekte nekadašnje Tvornice kože čiji se kompleks nalazio u Medvedgradskoj ulici u Zagrebu, gdje se i danas nalazi.

U muzejskom fundusu Gliptoteke se nalazi sveukupno 11.987 muzejskih predmeta; od kojih je 8.678 u statusu vlasništva i 3309 u statusu pohrane.

Muzejski predmeti su podijeljeni u zbirke:

Deset zbirka u vlasništvu:

Zbirka hrvatskoga kiparstva od XIX. do XXI. st., Zbirka medalja i plaketa, Zbirka medalja i plaketa – negativni, Zbirka crteža hrvatskih umjetnika, Zbirka sadrenih odljeva antičkog kiparstva od V. st. pr. Krista do I. st. pr. Krista, Zbirka sadrenih odljeva sa nepokretnih spomenika hrvatske kulturne baštine od IX. do XV. st., Zbirka sadrenih odljeva djela Jurja Matejeva Dalmatinca, Zbirka sadrenih odljeva zavjetnih pločica pomoraca iz Perasta, Boka Kotorska, Zbirka sadrenih odljeva stećaka od XIII. do XVI. st., Zbirka kopija fresaka

Pet zbirka sadrži djela u pohrani :

Zbirka sadrenih odljeva antičkog kiparstva od V. st. pr. Krista do I. st. pr. Krista, Zbirka medalja, plaketa i negativa, Zbirka hrvatskog kiparstva od XIX. do XXI. stoljeća, Zbirka crteža i Zbirka fresaka, grobnih ploča, arhitektonskih fragmenata

Najvrjedniji predmeti zbirke izloženi su u stalnom postavu dok su preostali radovi smješteni u 27 čuvaonica.

Unutar Gliptoteke se kontinuirano realiziraju samostalne, retrospektivne te tematske izložbe u četiri galerijska prostora /Galerija I., Galerija II., Galerija III., Galerija IV./ te u Parku skulptura.

Posebni značaj ima manifestacija Trijenale hrvatskoga kiparstva koja je u Gliptoteci osnovana 1982. godine.

Sveukupna površina stalnog postava, galerijskih prostora, čuvaonica, uredskih prostorija, tehničke radionice kao i Parka skulpture iznosi 12.000 m².

Struktura Gliptoteke

Muzejski odbor: akademik Đuro Seder, akademkinja Marija Ujević Galetović, akademik Zlatan Vrkljan i Vesna Mažuran Subotić, upraviteljica Gliptoteke HAZU.

Voditelj Gliptoteke je akademik *Đuro Seder* a upraviteljica *Vesna Mažuran Subotić*, muzejska savjetnica.

U Gliptoteci je zaposleno devet djelatnika: upraviteljica muzejska savjetnica Vesna Mažuran Subotić; kustosice Tihana Boban i Magdalena Getaldić, kustos Filip Turković Krnjak, viša muzejska tehničarka Milena Rumiha Kanižaj; preparatori Dražen Sokolić i Josip Halić; spremačica/dostavljačica Marija Sabol, domar Luka Grgić.

Programi izložaba, digitalizacije, informatizacije i investicije se apliciraju redovito za financijsku potporu na natječaje programa u kulturi Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda za kulturu grada Zagreba.

Djelatnost Gliptoteke može se pratiti i na stranicama www.hazu.hr, gliptoteka.hazu.hr i na facebook stranicama Gliptoteke.

Planirani program Gliptoteke u 2020. godini

Aplikacija na natječaje za 2020. godinu Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda za kulturu grada Zagreba.

Izložbe

1. Izložba Lade Luketić
2. Izložba Predraga Todorovića
3. Izložba Maje Nejašmić
4. Izložba Josipa Bačea
5. Izložba Sanele Đurinac Raić
6. Izložba Spomenik kralju Tomislavu
7. Izložba Skulptura antičke Salone iz zbirke Gliptoteke HAZU
8. Izložba Emocionalno i skulpturalno – posredovanje emocija u kiparskim djelima od 19. do 21. stoljeća
9. Izložba 70.godina izložbe srednjovjekovne umjetnosti naroda Jugoslavije u Parizu
10. Izložba Kaligrafska umjetnost Japana

11. Izložba Igora Rončevića
12. Izložba Davorina Radića
13. XIV. trijenale hrvatskog kiparstva, pripremni radovi

Edukativna djelatnost

1. Pedagoški program

Muzejske manifestacije

1. Noć muzeja 2020. godine
2. Međunarodni dan muzeja 2020. godine

Nakladnički program

1. Katalog – vodič Gliptoteke HAZU
2. Monografija Raul Goldoni

Zaštita muzejske građe-Preventivna zaštita muzejske građe

1. Oprema depoa i preventivna zaštita fundusa Gliptoteke HAZU- prva etapa
2. Preparatorsko-restauratorski radovi na predmetima iz fundusa zbirka Gliptoteke HAZU

Ostalo

Donacija Zlatka Zlatića Gradu Zagrebu smještena u Zoološkom vrtu grada Zagreba koja je dana na skrb Gliptoteci HAZU

Informatizacija

Nabava računalne opreme (računalo, printer, skener)

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE

Ciljevi

Prikupljanje, čuvanje i obrada građe relevantne za dokumentiranje i istraživanja značaja i statusa hrvatskih arhitekata i hrvatske arhitektonike na nacionalnoj i međunarodnoj razini te aktivno sudjelovanje u razvoju arhitektonske kulture i sustavni rad na njezinoj društvenoj afirmaciji.

Planirane aktivnosti

- 1) *Nastavak rada na sistematizaciji i reviziji pohranjene građe u Muzeju
- 2) *Nastavak rada na upisu pohranjene građe u baze Ministarstva kulture
- 3) Nastavak ciklusa izložbi i popratnih događanja u formatu "Arhitekti govore"
- 4) Nastavak ciklusa predavanja u formatu "Srijedom u muzeju"
- 5) Nastavak rada na publikacijama/katalozima u formatu "Architectonica" i ediciji "Studije"
- 6) Izložba iz fundusa Muzeja "Crtežom kroz sjećanje" autora akademika Branka Kincla i doc. dr. sc. Borke Bobovec (postoji odobrenje Uprave), uz sudjelovanje u manifestaciji Noć muzeja 2020.
- 7) Izložba iz fundusa Muzeja, OAF Milovan Kovačević
- 8) Izložba prof. dr. sc. Branke Aničić u formatu "Arhitekti govore" (postoji odobrenje Uprave)
- 9) Izrada i promocija kataloga izložbe "Le Corbusier i Hrvatska arhitektura – dijalozi i refleksije" u ediciji "Studije"
- 10) **Izrada i promocija kataloga izložbe "Crtežom kroz sjećanje" u ediciji "Studije"
- 11) **Održavanje međunarodnog znanstvenog skupa "Drago Ibler"
- 12) **Priprema tekstova za zbornik "Drago Ibler" (publikacija u 2021. godini)
- 13) **Uređivanje, objavljivanje i promocija knjige "Arhitekt Kornelije Budinić", autor koncepta knjige i urednik akademik Andrija Mutnjaković
- 14) **Uređivanje, objavljivanje i promocija knjige "Portreti hrvatskih arhitekata" autorski tekstovi akademika Andrije Mutnjakovića, autorica koncepta knjige i urednica doc. dr. sc. Borke Bobovec

15) ***Uređivanje, objavljivanje i promocija knjige "Milovan Kovačević", autorice Dubravke Kisić

16) Preliminarni radovi na knjizi "Korespondencija arhitekata iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU" (publikacija u 2021. godini)

*(otežano se odvija zbog nedostatnog broja zaposlenih)

** (ovisi o financijskoj potpori MK i Grada Zagreba, kao i drugih davatelja potpora u kulturi)

*** (dio sredstava osiguran, dostatnost ovisi o volumenu knjige)

Očekivani rezultati

Prezentacija hrvatske arhitekture znanstvenoj i stručnoj javnosti – arhitektima, urbanistima, povjesničarima umjetnosti i studentima kao i široj javnosti na podizanju društvene svijesti o značaju arhitekture u razvoju i čuvanju identiteta.

Izvršitelji/suradnici

Zaposlenici: upraviteljica Hrvatskog muzeja arhitekture doc. dr. sc. Borka Bobovec; dr. sc. Iva Ceraj, kustosica; Ana-Marija Zubović, arhivistica; vježbenik/ca Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU

Voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture, akademik Andrija Mutnjaković

Vanjski suradnici: akademik Branko Kincl; dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, i drugi (ovisno o odabranom programu)

Trajanje aktivnosti

17) Nastavak rada na sistematizaciji i reviziji pohranjene građe u Muzeju – trajno

18) Nastavak rada na upisu pohranjene građe u baze Ministarstva kulture – trajno

19) Nastavak ciklusa izložbi i popratnih događanja u formatu "Arhitekti govore" – trajno

20) Nastavak ciklusa predavanja u formatu "Srijedom u muzeju" – trajno

21) Nastavak rada na publikacijama/katalogima u formatu "Architectonica" i ediciji "Studije" – trajno

22) Izložba iz fundusa Muzeja "Crtežom kroz sjećanje" autora akademika Branka Kincla i doc. dr. sc. Borke Bobovec, uz sudjelovanje u manifestaciji Noć muzeja 2020. – siječanj i veljača 2020.

- 23) Izložba iz fundusa Muzeja, OAF Milovan Kovačević – studeni i prosinac 2020.
- 24) Izložba prof. dr. sc. Branke Aničić u formatu "Arhitekti govore" – travanj 2020.
- 25) Uređivanje, objavljivanje i promocija kataloga izložbe "Crtežom kroz sjećanje" – veljača/ožujak 2020.
- 26) Održavanje međunarodnog znanstvenog skupa "Drago Ibler" – svibanj 2020.
- 27) Priprema tekstova za zbornik "Drago Ibler" – lipanj/rujan 2020. (publikacija u 2021. godini)
- 28) Uređivanje, objavljivanje i promocija knjige "Arhitekt Kornelije Budičić" autor koncepta knjige i urednik akademik Andrija Mutnjaković – rujan/listopad 2020.
- 29) Uređivanje, objavljivanje i promocija knjige "Portreti hrvatskih arhitekata" autorski tekstovi akademika Andrije Mutnjakovića, autorica koncepta knjige i urednica doc. dr. sc. Borka Bobovec – studeni/prosinac 2020.
- 30) Uređivanje, objavljivanje i promocija knjige "Milovan Kovačević", autorice Dubravke Kisić – studeni/prosinac 2020.
- 31) Preliminarni radovi na knjizi "Korespondencija arhitekata iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU" – tijekom 2020. godine (publikacija u 2021. godini)

Međunarodne aktivnosti

Na međunarodnoj konferenciji o profesoru i akademiku Dragi Ibleru, očekuje se sudjelovanje triju eminentnih stranih predavača.

Suradnja s muzejima koji čuvaju arhitektonske ostavštine i izlažu arhitekturu u svijetu.

Ostalo

Trajna suradnja s Arhitektonskim fakultetom i drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, srodnim fakultetima drugih sveučilišta u Republici Hrvatskoj, srodnim muzejima, kao i znanstvenim i strukovnim institucijama i organizacijama u svijetu.

HRVATSKI MUZEJ MEDICINE I FARMACIJE

Hrvatski muzej medicine i farmacije osnovan je s ciljem prikupljanja, čuvanja, stručne obrade i prezentiranja hrvatske medicinske i farmaceutske baštine, a počeo je s radom od ožujka 2015. godine kada je nastupila na dužnost upraviteljica Muzeja *Silvija Brkić Midžić*, viša kustosica, za sada jedina djelatnica Muzeja. Upravno vijeće djeluje u sastavu: akademik *Marko Pećina*, voditelj Muzeja i predsjednik Upravnog vijeća; akademik *Vjekoslav Jerolimov*; akademik *Slobodan Vukičević*; prof. dr. sc. *Nikola Kujundžić*; prof. dr. sc. *Stella Fatović-Ferenčić*, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU; *Marina Štancl*, dipl. iur., tajnik HAZU; *Silvija Brkić Midžić*, prof., upraviteljica Muzeja. Muzej je upisan u Očevidnik muzeja pri Ministarstvu kulture RH i u Registar hrvatskih muzeja, galerija i zbirki pri MDC-u. Inicijalni fundus Muzeja preuzet je od Odsjeka za povijest medicinskih znanosti i dalje se obogaćuje donacijama. Danas Muzej ima ukupno 4665 predmeta koji su razvrstani u 15 zbirki. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti namijenila je za Muzej prostor površine oko 350 m³ u prizemlju zgrade Gundulićeva 24.

Budući da je glavni strateški cilj Muzeja otvaranje za javnost, u 2020. godini planira se početak izvođenja radova rekonstrukcije, obnove i uređenja prostora za Muzej te nastavak pripremnih radova za uređenje stalnog postava (prijevod tekstova, fotografiranje građe, izrada grafičke pripreme za legende i scenografiju postava, izrada interaktivnih računalnih aplikacija, konzervatorsko-restauratorski zahvati na građi odabranoj za izlaganje). Projekt će se izvoditi u partnerstvu s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti HAZU te u suradnji s vanjskim suradnicima – arhitektima, dizajnerima, restauratorima, fotografima i prevoditeljima. Muzeološku koncepciju Hrvatskog muzeja medicine i farmacije odobrilo je 2. veljače 2017. Hrvatsko muzejsko vijeće. Scenarij stalnog postava izradio je 2018. godine stručni tim u sastavu: prof. dr. sc. *Stella Fatović-Ferenčić*, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU; *Silvija Brkić Midžić*, viša kustosica, upraviteljica Muzeja; *Želimir Laszlo*, konzervator savjetnik iz tvrtke *Conservum d.o.o.* i dr. sc. *Martin Kuhar*, znanstveni suradnik u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti. Na projektu je surađivao i *Tomislav Slavić*, mag. pov. umj., kustos na stručnom osposobljavanju u Hrvatskom muzeju medicine i farmacije. Arhitektonski projektni zadatak i natječajnu dokumentaciju pripremila je *Aleksandra Stuparić*, dipl. ing. arh., pomoćnica tajnika za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara HAZU. Arhitektonsko idejno rješenje izradila je *Radionica arhitekture d.o.o.* pod vodstvom arhitekta *Gorana Rake*. Sredstvima Grada Zagreba u 2017. godini izrađen je glavni projekt, troškovnik, projekt fizike zgrade i izvedbeni projekt te je u 2018. godini ishođena građevinska dozvola. U 2019. godini napravljena je redakтура tekstova i priprema digitalnih sadržaja (vanjski suradnik: stručnjak za digitalizaciju *Goran Vržina*) te je izrađeno izvedbeno rješenje likov-

nog postava s troškovnikom (vanjski suradnik: Ante Rašić, red. prof. art., Studio Rašić). Sljedeći korak je prijava projekta na natječaj Europskih fondova, a potom slijedi realizacija.

Prikupljanje građe

Predmete medicinske i farmaceutske baštine za upotpunjavanje muzejskih zbirki nabavljat ćemo i nadalje putem donacija institucija i pojedinaca.

Dokumentacija

Nastavit će se rad na računalnoj inventarizaciji građe. U 2019. godini planira se inventarizacija Zbirke ljekarničke opreme, namještaja i utenzilija i Zbirke medicinske opreme, instrumenata i pomagala, kako bismo ih prijavili za upis u Registar pokretnih kulturnih dobara RH pri Ministarstvu kulture.

Preventivna zaštita muzejske građe

Nastavit će se aktivnosti na opremanju osjetljive građe zaštitnim materijalima te uređenju privremenih čuvaonica za muzejsku građu u prostorijama Odsjeka za povijest medicinskih znanosti u Gundulićevoj 24/III i u prizemlju Gundulićeve 24.

Restauriranje muzejske građe

U skladu sa smjernicama i uputama koje smo dobili od stručnih savjetnika konzervatora i restauratora, izrađen je plan konzervatorsko-restauratorskih zahvata na muzejskoj građi. U 2020. godini prioritet je restauriranje građe koja je odbačena za stalni postav Muzeja. Planiraju se konzervatorsko-restauratorski zahvati na trima slikama iz muzejske zbirke u suradnji s restauratoricom Majom Crkvenčić, Ars Versus d.o.o., Zagreb, te restauriranje 6 diploma i povelja i 7 starih medicinskih knjiga iz knjižnice Odsjeka za povijest medicinskih znanosti u MK knjižovnici i kartonaži u Zagrebu.

Stručni i znanstveni rad

Upraviteljica Muzeja Silvija Brkić Midžić u suradnji s prof. dr. sc. Stellom Fatović-Ferenčić, upraviteljicom i zamjenicom voditelja Muzeja, dr. sc. Martinom Kuharom iz Odsjeka za povijest medicinskih znanosti i vanjskim suradnicima nastavit će stručni rad u sklopu pripremnih radova za stalni postav i predstavljanja projekta javnosti.

Silvija Brkić Midžić nastavit će također i s aktivnim sudjelovanjem u programima Hrvatskoga muzejskog društva. Sudjelovat će s izlaganjima na stručnim skupovima, radionicama i manifestacijama te surađivati s prof. dr. sc. Stellom Fatović-Ferenčić na stručnim člancima vezanim za povijest zbirke i muzejsku građu.

Izložbena i nakladnička djelatnost

Planira se studijska izložba iz fundusa pod naslovom "Franjo Kogoj – utemeljitelj suvremene dermatovenerologije u Hrvatskoj". Autorice koncepcije izložbe su prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU i Silvija Brkić Midžić, viša kustosica, upraviteljica Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU. Pripremni radovi izvodit će se od siječnja do rujna 2020., a izložba će biti postavljena u listopadu 2020. godine u Glip-toteci HAZU u Zagrebu. Na izložbi će biti predstavljena muzejska građa iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije: diplome, povelje, fotografije, dopisi i osobni predmeti, ukupno 110 predmeta iz ostavštine akademika Franje Kogoja. Katalog izložbe sadržavat će stručno-znanstveni uvodni tekst na hrvatskom i engleskom jeziku te cjelovit katalog izložaka iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije s ilustracijama u bojama.

Promotivne aktivnosti

Muzej će nastaviti s marketinškim aktivnostima u cilju okupljanja potencijalnih donatora i sponzora od kojih očekujemo financijsku potporu za realizaciju muzejskih programa, osobito stalnog postava. Osim pismene korespondencije sa suradnicima i poslovnim partnerima, povremeno ćemo organizirati sastanke i prezentacije u svrhu predstavljanja historijata, dosadašnjeg rada, ciljeva i planova Muzeja. S ciljem informiranja šire javnosti i stvaranja angažirane publike, Muzej je pokrenuo razvoj, izradu i implementaciju osnovnog modula *web* sjedišta Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU. Pripremljeni su tekstualni i ilustrativni sadržaji te je izrađena aplikacija za interaktivni program, uz potporu udruge ACAP (Association of Croatian American Professionals) i u suradnji s donatorskom tvrtkom Equus Group: Brand and Marketing Consultancy (SAD). U 2020. godini Muzej planira postaviti i održavati vlastitu internetsku stranicu.

KABINET GRAFIKE

U skladu s prijavljenim planom programom, na natječaje Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Gradskoga ureda za kulturu Grada Zagreba za 2020. godinu (računajući i s vlastitim приходima) Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (ovisno o prilivu novca i odobrenju Uprave Hrvatske akademije) tijekom 2020. godine realizirat će programe iz područja zaštite građe, izložbene, edukativne i izdavačke djelatnosti.

Tijekom godine provest će se i završetak revizije muzejske građe u Kabinetu grafike te daljnje aktivnosti obrade i inventarizacije novopristiglih radova.

1. Zadaci iz područja čuvanja i zaštite muzejske građe

- restauriranje grafičkih matrica, opremanje i odlaganje u specijalne ormare
- preventivna zaštita građe (opremanje umjetnina u trajnu muzejsku opremu: ovici, pasparti, mape, reorganizacija građe u čuvaonici I)

2. Izložbene aktivnosti

1. Izložba i grafička mapa Miran Šabić
2. Izložba Giovanni Battista Piranesi i rimski vedutisti
3. Izložba i grafička mapa Ana Sladetić
4. Izložba Danteova Božanstvena komedija u crtežima Mirka Račkog

3. Izdavačke aktivnosti

1. izdavanje kataloga izložbi
2. izdavanje grafičkih mapa izabranih autora u ediciji Argola
3. izdavanje monografije Branko Kincl / znanstveni i teorijski opus
4. izdavanje crtačkog dnevnika Edo Murtić u ediciji Crtački dnevnic hrvatskih autora

4. Edukativna djelatnost

Edukativni program uz izložbu Giovanni Battista Piranesi i rimski vedutisti (uz Dan muzeja)

Program rada realizirat će stručni tim Kabineta grafike: Vesna Kedmenec Križić muzejska savjetnica, upraviteljica, Ružica Pepelko, viša kustosica, Ana Petković –Basletić, viša kustosica, Tanja Lisec viša muzejska tehničarka, Ivo Ćurić preparator i vanjski suradnici.

Voditelj akademik Igor Fisković.

5) Čuvanje i zaštita muzejske građe

Muzejska građa koja se čuva u Kabinetu grafike (crteži, grafike, umjetnički plakati) pospremljena je sredinom prošlog stoljeća u tada dostupnu opremu - papire visoke kiselosti i lošije kvalitete, koji su tijekom vremena po brojnim crtežima i grafikama ostavili vidljive tragove oštećenja u obliku većih ili manjih mrlja, zaderotina, perforacija, onečišćenja prašinom.

Kako bi se zaustavio proces trajnog oštećivanja umjetnina u neadekvatnoj opremi, pristupilo se preventivnoj zaštiti zbirci koja podrazumijeva skidanje i odstranjivanje starih ovitaka, folija i mapa te zamjenu novim, arhivskim, PH neutralnim papirima, kartonima, folijama i mapama u skladu sa standardima suvremene muzeologije.

S ciljem poboljšavanja razine zaštite građe te uvjeta pohrane potrebno je nastaviti s provođenjem preventivne zaštite (godišnje se opremi između 400 i 800 umjetnina), što prvenstveno podrazumijeva nastavak daljnjeg opremanja muzejskih predmeta u nove beskiselinske omote i ovitke prema suvremenim muzejskim standardima. Planira se nastavak opremanja Zbirke 20. i 21. stoljeća, a u dogovoru s umjetnikom grafičcarem čišćenje i zaštita te izrada omota za Zbirku grafičkih matrica. Na opremanju će raditi viša muzejska tehničarka i preparator, uz nadzor kustosa zbirki

Ovom dinamikom preventivne zaštite tijekom sljedećeg desetljeća bit će zaštićeno 70 % fundusa. Prema dogovorenom trogodišnjem planu s Hrvatskim restauratorskim zavodom nastavit će se restaurirati najugroženiji crteži, grafike i plakati.

Izložbena djelatnost

Tijekom 2020. planiramo izložbe:

Miran Šabić / Znam taj pogled

Miran Šabić istaknuti je predstavnik suvremene grafičke scene, nagrađivani autor i predavač na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Koristeći se različitim grafičkim tehnikama, njegujući posebice duboki tisak ovaj umjetnik predstavio bi se serijom grafika i grafičkom mapom Znam taj pogled donoseći vlastito viđenje teme prolaznosti i kolektivne memorije kroz prikaze napuštene i zaboravljene arhitekture.

Giovanni Battista Piranesi i rimski vedutisti

Izložba Giovanni Battista Piranesi i rimski vedutisti naglašava programsko opredjeljenje Kabineta grafike za sustavnim izlaganjem i stručno-znanstvenom interpretacijom i kontekstualizacijom grafika starih europskim majstora kao i izlaganje reprezentativnih djela iz zbirke.

Izložba bi, obilježavanjem 300.-te godišnjice rođenja, studijskim pristupom i novijim povijesno umjetničkim interpretacijama predstavila i usporedila majstorsku cjelinu G. B. Piranesija (1720. – 1778.) u fundusu s ostvarenjima nekolicine talijanskih bakrorezaca neoklasicista: Francesca Morellija (1768. – 1830.), Pietra Ruge (18./19. st.), Domenica Prontija (1750. - ?.), Vincenza Feolija (1750. -1831.) i Simona Pomardija (1757. – 1830.), koji su oblikovali svoje vedute pod neposrednim i snažnim utjecajem Piranesijevog genija. Problemska jezgra izložbe istaknula bi prinos tog jedinstvenog ljubitelja starina i arhitektonske baštine u kontekstu rimskog vedutizma. Komparativnom analizom grafičke produkcije veduta 18. stoljeća dotakli bi se i šireg realnog sociološko-kulturološkog konteksta poput fenomena Grand Toura i prvih turista, ruinizma i urbanizacije Rima te društvenog uslojavanja grada.

Za izložbu se planira digitalna nadopuna – QR Code poveznice i video prezentacija svih listova iz Piranesijeve serije Vedute di Roma, te katalog s bogatim vizualnim materijalom koji bi slijedio obrade stare građe - interpretacija pojedinačnog lista uz stručno-znanstveni esej.

Ana Sladetić / Dream maps

Ana Sladetić profilirana je suvremena grafička, višestuko nagrađivana umjetnica i docentica na Akademiji za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Posvećena proučavanjau i eksperimentiranju u mediju grafike i njezinom spoju sa suvremenim umjetničkim praksama na izložbi u Kabinetu grafike predstavila bi se nizom recentih grafičkih listova i grafičkom mapom u dubokom tisku Dream maps u čijem su fokusu minuciozni zapisi sna koji spajaju prostore, oblike i događaje u vizualnom vrtloženju prepuštenom podsvijesti.

Danteova Božanstvena komedija u crtežima Mirka Račkog

Impozantan ciklus ilustracija za Danteovu Božanstvenu komediju izradio je Mirko Rački po narudžbi Izidora Kršnjavog, prevoditelja Danteova epa. Prva serija ilustracija nastala je za Društvo umjetnosti 1904.-1907., a prodana je nakon izlaganja na Međunarodnoj izložbi u Rimu 1911. i danas se čuva u Kabinetu grafike Galerije Uffizi u Firenci. Prema dogovoru s I. Kršnjavijem Rački je 1911. izradio drugi ciklus od 53 crteža koji je bio izložen 1913. na izložbi Društva umjetnosti u Zagrebu, a danas se ova antologijska cjelina čuva u Kabinetu grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Stilski serija ilustracija za Danteovu Božanstvenu komediju pripada simboliz-

mu ranije faze moderne, na koju su utjecala secesijska kretanja iz Beča te dekorativni stil Jugendstila Münchena, sjedišta u kojima se školovao i usavršavao Mirko Rački. Rački je slikarstvo studirao u Beču u privatnoj školi H. Strehblowa (1901.-1903.), zatim Akademiju u Pragu kod V. Bukovca (1903.-1905.) i Akademiju u Beču kod W. Ungera (1906.). Nakon toga živi u Münchenu (1907.-1914.), Rimu 1914. te u Ženevi (1915.-20.). Od 1920. živio je u Zagrebu, a od 1980. u Splitu.

Izložba Danteova Božanstvena komedija u crtežima Mirka Račkog predstavila bi nakon 40 godina cjelovit crtački ciklus s temama iz Pakla, Čistilišta i Raja, uz nekoliko ulja iste tematike posuđenih iz drugih muzejskih institucija (Moderna galerija, Zbirka Benko Horvat MSU) koja bi činila kvalitativnu stilsko-morfološku dopunu crtežima. Teme Danteove Božanstvene komedije zaokupljale su Mirka Račkog cijeli život, a ta njegova crtačko-slikarska ostvarenja pripadaju vrhu hrvatske pa i europske moderne umjetnosti početka 20. stoljeća.

Izdavačka djelatnost / katalog, pozivnica, grafičke mape, crtački dnevnik

1. Edicija Argola: Izložba i grafička mapa Miran Šabić, grafike, katalog, pozivnica, plakat
2. Izložba Giovanni Battista Piranesi i rimski vedutisti, katalog, pozivnica, plakat
3. Edicija Argola: Izložba i grafička mapa Ana Sladetić, grafike, katalog, pozivnica, plakat
4. Izložba Danteova Božanstvena komedija u crtežima Mirka Račkog, katalog, pozivnica, plakat
5. Monografija Branko Kincl / teorijski i znanstveni opus, monografija, pozivnica
6. Edicija: Crtački dnevnik hrvatskih autora /Edo Murtić, crtački dnevnik, pozivnica

Tijekom 2020. g. planiramo pripreme radove za publikaciju reprezentativnog izbora djela iz zbirke Kabineta grafike. Obzirom na obim fundusa (gotovo 23000 muzejskih predmeta: crteža, grafika, plakata i originalnih grafičkih ploča domaćih i stranih autora) radit ćemo na koncepciji knjige, izboru radova te preliminarnim istraživanjima o povijesti institucije i zbirki u dostupnim arhivima.

Edicija Argola

Projekt Argola osmišljen je za promociju hrvatskog recentnog grafičkog stva-

ralaštva u sklopu kojeg se organiziraju izložbe manjeg opsega i predstavljaju grafičke mape autora najrazličijih generacija i poetika u istoimenoj ediciji. Namjera ovog projekta je poticanje umjetnika u stvaranju unutar grafičkog medija te širenju i popularizaciji recentnog stvaralaštva koje ostaje zabilježeno u zaokruženoj umjetničkoj cjelini unutar male naklade grafičkih mapa.

Grafička mapa Miran Šabić / Znam taj pogled

Umjetnička mapa edicije Argola Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U sklopu projekta Argola nastavljamo promovirati recentno grafičko stvaralaštvo izdanjem grafičke mape umjetnika Mirana Šabića. Serija grafičkih listova pod nazivom Znam taj pogled otisnuta u tehnici dubokog tiska prikazuje detaljne realistične prizore napuštenih zgrada i tvorničkih postrojenja iz umjetnikove neposredne okolice. Preokupaciju temom prolaznosti i kolektivne memorije kojom se autor da sada bavio proširuje na recentne grafike kroz prikaze napuštenih građevina kao svjedoka prolaznosti, ali i složene kolektivne memorije kako zajednice u kojoj se nalaze tako i samog autora.

Miron Šabić rođen je 1986. u Brežicama, Slovenija. Diplomirao je 2010. na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je 2017. i doktorirao. Kontinuirano izlaže na samostalnim i skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu te je dobitnik više nagrada i priznanja za svoj rad. Radi kao docent na Grafičkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu gdje obnaša i dužnost prodekana za nastavu i studente.

Grafička mapa Ana Sladetić

Umjetnička mapa edicije Argola, Kabineta grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

U sklopu projekta Argola nastavljamo promovirati recentno grafičko stvaralaštvo izdanjem grafičke mape darovite umjetnice Ane Sladetić.

Njezina grafička mapa Dream maps nastavak je serije radova na temu snova. U njoj preispituje čudnovatost snova, budnost, potpunu svjesnost trenutka, ali i lucidnost sanjanja. Gradovi i prostori u snu se preklapaju sa stvarnim i proživljenim bez koda i reda. Grafički listovi ispunjeni su floralnim aranžmanima, labirintima zidova zgrada ili kuća, izobličениh likova, mitskih scena uz prikaz nacrtane mape gdje se san događao. Grafički listovi bit će realizirani u tehnici dubokog tiska a la poupée.

Ana Sladetić rođena je 1985. u Vukovaru. Diplomirala je 2009. na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je 2016. i doktorirala, Sudjelovala je na brojnim samostalnim i skupnim izložbama te je primila više nagrada i priznanja za svoj rad. Radi kao docentica na Akademiji za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Monografija Branko Kincl / teorijski i znanstveni opus

Nakon prve monografije koja prezentira Kinclov arhitektonski urbanistički i graditeljski opus, druga knjiga objedinjuje sve njegove teorijske tekstove posvećene raznolikim temama iz domene arhitekture, urbanizma te kulture građenja i uređenja prostora. Riječ je o istraživačkom dijelu autorova opusa, komplementarnog njegovom znatno poznatijem projektantskom i umjetničkom djelovanju, inače ekstenzivno prezentiranom u art-monografiji Kincl (2016.). Ova teorijska knjiga predstavlja drugi dio ambiciozno osmišljenoga knjižnog 'triptiha' u kojemu će se u konačnici objediniti cjelokupni autorov stvaralački opus. Prema uredničkom izboru u knjigu je uvršteno stotinjak Kinclovih tekstova (kritički odabir iz znatno opsežnije bibliografije) koji pokrivaju ključne periodizacijske segmente i najbitnije teme autorovih višedesetljetnih istraživanja i publicističke produkcije. Uz već ranije objavljene radove (među njima su i neki teže dostupni i nepoznati, objavljeni u inozemstvu ili u raritetnim publikacijama), donose se i brojni do sada neobjavljeni tekstovi, poput ekscerpata iz Kinclovih inovativnih studija rađenih u sklopu urbanističkih planova, velikih projekata i natječaja, zbog čega ovu knjiga obilježavaju i atributi izvornih objava. Uz analitički uvod i tekst urednika koji pregledno sistematizira autorov pisani korpus, knjigu čine četiri glavne cjeline: 1) objavljeni autorski radovi; 2) neobjavljene studije i ekscerpti iz planova, projekata i elaborata; 3) intervjui i 4) tekstovi drugih autora o B. Kinclu i njegovu djelu. Iako je u knjizi dominantan tekstualni blok i misao o arhitekturi, u potrebnoj su mjeri uvršteni i funkcionalni ilustracijski materijali. Svi su tekstovi opremljeni bibliografskim podacima o prvotnim objavama ili izvornicima, po potrebi i uredničkim komentarom, a u appendixu knjige je priložen cjeloviti bibliografski popis svih Kinclovih pisanih radova, sažeta biografija, engleski summary, indexi i drugi referencijski alati.

Edicija: Crtački dnevnik hrvatskih autora / Edo Murtić

Edo Murtić (Velika Pisanica kraj Bjelovara 1921. – Zagreb 2005.) hrvatski je slikar, grafičar i scenograf. U Zagrebu je završio Obrtnu školu 1935.-39. (prof. E.Kovačević, K. Tompa i E. Tomašević). Godine 1939. upisao se na ALU (prof. Lj. Babić i K. Hegedušić), a potom je 1940.-41. prešao na beogradsku Akademiju u klasu prof. Petra Dobrovića. Studij je nastavio u Zagrebu (prof. Lj. Babić) do 1943. godine. Nakon Drugoga svjetskog rata uz slikarstvo radio je plakate, grafike i scenografije te opremao knjige. Ostvario je oko dvjestotinjak samostalnih i tristotinjak skupnih izložbi u zemlji i svijetu. Njegova djela u vlasništvu su brojnih muzeja, galerija i privatnih kolekcija širom svijeta. Jedan je od osnivača skulpture Mart (1957.) i galerije Forum u Zagrebu. Bio je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1997. godine. Dobitnik je Nagrade Vladimir Nazor za životno djelo (2000).

Premda je Murtić prije svega slikar, gorljiv pobornik i predstavnik apstrakcije u nas, impresivan je njegov crtački opus, posebice onaj koji ostvaruje u blokovima maloga formata.

Crtački dnevnic i osebu jna su umjetnička vrsta u tome opusu i dragocjen pri- nos hrvatskoj suvremenoj umjetnosti. S obzirom na osobitost rukopisa i vrijed- nost donacije Kabinetu grafike u čijem se fundusu nalaze crteži za dnevnik, a u susret stotoj godišnjici rođenja Ede Murtića bit će to dostojan prinos i prisjećanje na ovog velikana hrvatske umjetnosti.

Edukativna djelatnost

Edukativni program uz izložbu Giovanni Battista Piranesi i rimski vedutisti (uz Dan muzeja)

Tijekom trajanja izložbe planirano je više edukativnih radionica koje bi razli- čitim pristupima izvođenja imale zajednički cilj povezivanja ICOM-ove široke teme Muzeji za različitost i uključivost u povodu Međunarodnog dana muzeja u 2020. godini i djela G. B. Piranesija. Dvije radionice bile bi grafičkog tipa. Jedna za srednjoškolce gdje bi đaci od umjetnika-grafičara naučili kako se pripremaju metalne ploče te kako se po matrici može crtati grafičkim alatima prema predlo- šku; s tako pripremljenih ploča otisnuli bi svoje radove na našoj tiskarskoj preši. Druga radionica namijenjena studentima (ALU u Zagrebu) bila bi usmjerena ka složenijim grafičkim tehnikama dubokog tiska vođena Piranesijevim likovnim i idejnim pristupom, koji u svojim radovima osim važnih lokaliteta u urbanom tki- vu grada ocrtava i aktualnu socijalnu sliku društva. Planiraju se još i dvije jednos- tavnije radionice na temu grada i gradskih spomenika za mlade uzraste. Izvođenje radionica uz izložbu započele bi 18.05.2020 na Međunarodni dan muzeja. Pro- gram bi završio izložbom radova u Kabinetu grafike ili na našoj Facebooku stra- nici.

STROSSMAYEROVA GALERIJA STARIH MAJSTORA

Voditelj je akademik *Vladimir Marković*, a upravitelj: *Borivoj Popovčak*, muzejski savjetnik.

Zaposlenici su: dr. sc. Ljerka Dulibić, znanstvena savjetnica s izborom u muzejsko zvanje; dr. sc. Iva Pasini Tržec, viša znanstvena suradnica s izborom u muzejsko zvanje; Ivana Gržina, kustosica, Indira Šamec Flaschar, diplomirana knjižničarka; Antonio Blaži, dokumentarist; Ivan Ferenčak, vanjski suradnik; Bartol Fabijanić, asistent.

Ciljevi u 2020. godini

Povećanje vidljivosti Strossmayerove galerije u hrvatskoj javnosti

Uz kontinuiranje redovite stručne i znanstvene djelatnosti Strossmayerove galerije u 2020. godini posebna će pozornost – slijedom kratkoročnih ciljeva definiranih Programom za unaprjeđenje Strossmayerove galerije 2019. godine – biti posvećena dostupnosti i vidljivosti relevantnih informacija o Galeriji i njenim programima i projektima na mrežnim stranicama, koordiniranoj distribuciji sadržaja preko društvenih mreža te virtualnim online izložbama i produkciji sadržaja posebno osmišljenih za različite grupe posjetitelja, uz intenziviranje aktivnosti popularizacije znanstvenih istraživanja u povijesti umjetnosti.

Održanje međunarodne vidljivosti znanstvenih istraživanja u Strossmayerovoj galeriji

Tijekom 2020. godine, po isteku međunarodnoga HERA projekta TransCultAA čiji se hrvatski dio provodio u Strossmayerovoj galeriji, bit će važno održati međunarodnu relevantnost i vidljivost znanstvenih istraživanja u Strossmayerovoj galeriji. U planu je osmišljavanje novih oblika međunarodne znanstvene suradnje koji bi se realizirali od 2021. godine.

Planirane aktivnosti u 2020. godini:

Izložbe

Izložba umjetnina iz Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke, dvorana za povremene izložbe Strossmayerove galerije, travanj-svibanj 2020., autorica Ivana Gržina, viša kustosica Strossmayerove galerije

Nakana je programa predstaviti 30-ak umjetnina iz Akademijine Memorijalne zbirke Vanka koje su uslijed preuređenja vile u Korčuli privremeno zbrinute u čuvaonici Strossmayerove galerije, što je jedinstvena prilika da se pred zagrebačkom i širom hrvatskom publikom izloži građa koja im je inače nedostupna, te je dosad bila tek parcijalno i sporadično izlagana ex situ. Akademijina Memorijalna zbirka Maksimilijana Vanke okuplja 80-ak umjetnina, mahom slika i crteža te nekoliko primjeraka sitne plastike, i popratnu arhivsku građu. Osim raznolikosti primijenjenih tehnika i materijala, građu karakterizira i tematsko-sadržajna te oblikovna heterogenost. Na planiranoj izložbi izložiti će se odabrana djela iz Zbirke uz primjerenu kontekstualizaciju arhivskim gradivom.

Izložba u povodu jubilarne "Rafaelove godine", lipanj-rujan 2020., autorica dr. sc. Ljerkica Dulibić, znanstvena savjetnica Strossmayerove galerije

Tijekom 2020. godine, prvenstveno u Italiji no i diljem Europe i svijeta, različitim će se prigodnim manifestacijama, izložbama, konferencijama i publikacijama, obilježiti petstogodišnjica smrti velikoga renesansnoga slikara Rafaela Sanzija. Strossmayerova galerija starih majstora pridružit će se toj inicijativi izložbom kopija i inačica Rafaelovih proslavljenih predložaka iz zbirnoga fonda Galerije, među kojima se ističu dva ogromna platna s kopijama Rafaelovih oslika za vaticanske Stanze od kojih je jedno nedavno restaurirano i izloženo u konferencijskoj dvorani Knjižnice HAZU. Izložbom će se primjereno muzeografski predstaviti stručna i znanstvena obrada te briga o zaštiti i restauriranju odabranih djela iz zbirnoga fonda Galerije.

Zbirka Zlate Lubienski u Strossmayerovoj galeriji, studeni 2020. – veljača 2021., autor Ivan Ferenčak, vanjski suradnik

Zbirka Zlate Lubienski jedna je od značajnijih zagrebačkih privatnih zbirki prve polovine 20. stoljeća, a ubrzo je nakon smrti vlasnice 1969. godine disperzirana. U Strossmayerovoj galeriji nalazi se desetak slika te više od stotinu predmeta umjetničkog obrta, arheološke građe, devocionalija i dr. koji nikada nisu bili izloženi te su bili smatrani izgubljenima. Izložbom će biti predstavljen izbor slika i više od stotinu predmeta različitih namjena, a izložbu će popratiti i katalog zbirke. Cilj je izložbe i popratnoga kataloga na jednome mjestu prikazati genezu zbirke, njezin život i osipanje te do danas sačuvane predmete.

Edukativna djelatnost

Redoviti edukativan program

Uz održavanje redovitih stručnih vodstava tijekom godine provodit će se i povremene tematske radionice te druge srodne aktivnosti za ciljane grupe posjetitelja.

Poseban edukativan program uz Međunarodni dan muzeja 2020., autorica Ivana Gržina, viša kustosica Strossmayerove galerije

Program uključuje vodstva, radionice/predavanja uz prezentacije i praktičan rad te edukativnu publikaciju s popratnim radnim listovima. Sadržajno će biti usklađen s planiranom tekućom izložbom Galerije u to vrijeme, a istodobno slijediti tematski okvir zadan središnjom temom Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskoga muzejskog društva.

Nakladništvo

Katalozi izložbi i manje publikacije

Katalog i deplijan Izložbe umjetnina iz Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke, autorica Ivana Gržina

Deplijan Izložbe u povodu jubilarne "Rafaelove godine", autorica dr. sc. Ljerkica Dulibić

Katalog izložbe Zbirka Zlate Lubienski, autor Ivan Ferenčak

Edukativna publikacija uz poseban edukativan program uz Međunarodni dan muzeja, autorica Ivana Gržina

Tematska edukativna publikacija iz serije "Pismom i slikom o Strossmayerovoj galeriji", autorica Ivana Gržina

Monografije/knjige

Englesko izdanje knjige "Strossmayerova zbirka starih majstora", autorice dr. sc. Ljerkica Dulibić, znanstvena savjetnica i dr. sc. Iva Pasini Tržec, viša znanstvena suradnica Strossmayerove galerije

Knjiga Strossmayerova zbirka starih majstora objavljena je 2018. godine u izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nastala je kao rezultat višegodišnjeg znanstvenog istraživanja okolnosti nabave i provenijencije umjetnina za zbirku starih majstora biskupa Josipa Jurja Strossmayera kojim su se u domaćoj povijesti umjetnosti inaugurirali najsuvremeniji metodološki pristupi. Englesko izdanje doprinijet će vidljivosti i prepoznatljivosti vrijedne umjetničke ostavštine biskupa Strossmayera i dodatno potvrditi međunarodnu relevantnost znanstvenih istraživanja koja se provode u Strossmayerovoj galeriji.

Javna događanja

Strossmayerova galerija uključit će se u redovite manifestacije i akcije (hrvatska Noć muzeja, europska Noć muzeja, Dan otvorenih vrata HAZU, Dan Gradske četvrti Donji grad...). Redovito će se organizirati predstavljanja novih knjiga i izdanja te edukacijske radionice, a uz pojedine izložbene programe osmisлит će se i posebna javna predavanja.

Skupovi i okrugli stolovi

Okrugli stol o suradnji baštinskih institucija u Hrvatskoj na polju istraživanja provenijencije umjetnina, organizatorice dr. sc. Iva Pasini Tržec i dr. sc. Ljerka Dulibić, studeni 2020.

Nakon uspješno završenog HERA znanstvenog projekta Transfer kulturnih dobara u regiji Alpe Jadran tijekom 20. stoljeća (Transfer of Cultural Objects in the Alpe Adria Region in the 20th Century, TransCultAA) za čijega je provođenja istraživački tim iz Strossmayerove galerije ostvario značajne pomake na polju istraživanja provenijencije umjetnina tzv. sporne sudbine u našoj sredini, potrebno je razmotriti pitanja i probleme koji su i dalje ostali otvoreni. Na planiranom okruglom stolu namjera nam je okupiti predstavnike Ministarstva kulture RH i drugih relevantnih državnih tijela te kolege iz ostalih baštinskih ustanova, prije svega muzejskih, s ciljem ukazivanja na neophodno potrebnu suradnju na polju istraživanja podrijetla i transfera (vlasništva) umjetnina u zbirnim fondovima hrvatskih muzeja.

Istraživački projekti

Projekti HRZZ-a:

Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti Hrvatske zaklade za znanost, 2018.-2022.

Od 1. rujna 2018. godine na radnom mjestu asistenta u Strossmayerovoj galeriji na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine zaposlen je Bartol Fabijanić, po provedenom natječaju raspisanom temeljem uspješne prijave dr. sc. Ljerke Dulibić na natječaj Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti Hrvatske zaklade za znanost, sufinanciran od Europske unije iz Europskog socijalnog fonda.

Prijava na nove natječaje HRZZ-a

U suradnji s dr. sc. Ljerkom Dulibić, Ivanom Ferenčakom i Bartolom Fabijanićem, dr. sc. Iva Pasini Tržec pripremit će prijavu projektnog prijedloga na prvi natječajni rok Hrvatske zaklade za znanost za financiranje znanstveno-istraživačkih projekata u 2020. godini.

Objava znanstvenih/stručnih radova

Za tisak prihvaćeni radovi čije se objavljivanje očekuje tijekom 2020.:

- Iva Pasini Tržec 'Private Collections of Public Interest' in Zagreb and Their Destiny under Socialism, izlaganje na skupu Dispossessions of Cultural Objects between 1914 and 1989/1991: The Alpe Adria Region in Comparative Perspectives, Ljubljana, 19.-21. ožujka 2018., Böhlau Verlag, tisak se očekuje 2019./2020.

- Iva Pasini Tržec, "Slike prema slikama" u zbirci sjevernoeuropskog slikarstva Strossmayerove galerije, izlaganje na 4. kongres hrvatskih povjesničara umjetnosti. Institucije povijesti umjetnosti, Zagreb, 24.-26. studenoga 2016.

- Iva Pasini Tržec, Ljerka Dulibić, Musealization Process(es) of Dispossessed Artworks in Croatia during and after the Second World War, izlaganje na skupu International Conference of the HERA Project, TransCultAA, München, 16.-18. svibnja 2019., Böhlau Verlag, 2020.

- Iva Pasini Tržec, Ljerka Dulibić, Transferi umjetnina i vlasništva umjetničkih zbirki u Zagrebu prije, tijekom i nakon Drugog svjetskog rata, izlaganje na skupu Desničini susreti, Zagreb 1924.-1930. i 1945.-1967. Društvo, kultura, svakodnevica, Zagreb, 14.-14. rujna 2018.

- Ljerka Dulibić, Iva Pasini Tržec, The Pre- and After- Lives of Transferred Museum Objects: On the Exchange of Two Paintings from the Strossmayer Gallery in Zagreb for a Baptismal Font from the Venetian Museo Correr, 1942, zbornik radova s konferencije Art and Politics.

Ostalo

Program za unaprjeđenje Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke

Budući da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u 2020. godini planira obnovu vile Maksimilijana Vanke u Korčuli u kojoj je smještena Memorijalna zbirka Maksimilijana Vanke predviđeno je – kao polazište za idejno-programsko rješenje obnove i unaprjeđenja – izraditi Program obnove i unaprjeđenja Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke, po uzoru na Program obnove i unaprjeđenja muzejsko-galerijskih jedinica koji je obuhvatio Strossmayerovu galeriju starih majstora, Gliptoteku i Hrvatski muzej arhitekture. U Programu će se dati uvid u povijest i sadašnjost Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke, utvrditi način korištenja, stanje i zamisao razvoja te definirati potrebne zahvate za obnovu i unaprjeđenje Zbirke. Na izradi Programa će od strane Strossmayerove galerije čijem zbirnom fondu pripada Zbirka Vanka sudjelovati dr. sc. Ljerka Dulibić i Ivana Gržina.

Posebna će pozornost biti posvećena restauraciji i preventivnoj zaštiti umjetnina iz Zbirke. Sukladno Ugovoru o zajedničkoj suradnji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Hrvatskoga restauratorskog zavoda o suradnji na zaštiti, konzerviranju i restauriranju umjetnina iz zbirnoga fonda Strossmayerove galerije starih majstora HAZU predviđeno je da Hrvatski restauratorski zavod izvrši pregled stanja svih umjetnina iz Memorijalne zbirke Maksimilijana Vanke i izradi stručno izvješće uz prijedlog potrebnih radova i procjenu troškova, kako bi se moglo pristupiti daljnjim koracima u realizaciji Akademijine inicijative za temeljitu obnovu Zbirke Vanka.

Borivoj Popovčak kontinuirat će rad na Zbirci francuskih majstora u Strossmayerovoj galeriji, a zajedno s kustosicom Ivanom Gržinom kao suautoricom raditi će na katalogu Francuski majstori u Strossmayerovoj galeriji.

Registracija Zbirke Lubienski

Na temelju započete stručne obrade predviđeno je da Ivan Ferenčak provede postupak registracije Zbirke Lubienski kao kulturnog dobra Republike Hrvatske.

Digitalizacija

Indira Šamec Flaschar u narednoj će godini objaviti nove digitalne objekte na repozitoriju Digitalna zbirka HAZU (<http://dizbi.hazu.hr>) koje će u procesu njihovog pohranjivanja opisati odgovarajućim skupom metapodataka. Sukcesivno će nadopunjavati sljedeće digitalne zbirke Strossmayerove galerije: a) digitalnu »Zbirku starih majstora« dopunit će digitalnim zapisima – fotografskim reprodukcijama umjetničkih djela iz fundusa Galerijem, b) digitalnu zbirku »Hemero-teka i katalozi Strossmayerove galerije« obogatit će novim digitalnim preslikama članaka, novinskih vijesti i sl. koje problematiziraju povijest nastanka Strossmayerove galerije, c) digitalnu zbirku »Schneiderov fotografski arhiv« dopunit će novim digitalnim preslikama fotografskih reprodukcija objekata hrvatske spomeničke baštine.

Inventariziranje Fotoarhiva Galerije

Ivana Gržina nastavit će rad na inventariziranju Fotoarhiva Galerije. Provest će komparativna istraživanja u nizu domaćih baštinskih institucija i sveučilišnih sastavnica te skeniranje negativa, dijapozitiva i fotografskih otisaka (uključujući i njihove poledine te eventualne sekundarne podloge). Dio materijala skenirat će se na Galerijinu uredskom skeneru, u suradnji s Antonijem Blažijem, a dio izvan Galerije.

Preventivna zaštita i konzervatorsko-restauratorski radovi na umjetninama iz zbirnog fonda i drugoj građi Strossmayerove galerije

Nastavit će se suradnja s Hrvatskim restauratorskim zavodom u okviru koje se provode načela preventivne zaštite umjetina i konzervatorsko-restauratorski radovi na umjetninama iz zbirnoga fonda Galerije.

Indira Šamec Flaschar brinut će o preventivnoj zaštiti fotografske građe iz Schneiderova fotografskoga arhiva.

Stručni ispiti/zvanja

Sukladno potpisanom Aneksu ugovora o radu od 5.listopada 2018. Antonio Blaži pristupit će stručnom ispitu za zvanje dokumentarista u prvom raspoloživom ispitnom roku (lipanj 2020.). Kao dokumentarist nastavit će započetu organizaciju i uspostavljanje sadržaja i načina vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti prema Pravilniku o sadržaju i načinu i vođenju muzejske dokumentacije o muzejskoj građi.

Sudjelovanje u visokoškolskoj nastavi

Dr. sc. Ljerka Dulibić će u ljetnome semestru 2019./2020. izvoditi nastavu iz kolegija Ikonografija umjetnosti zapadnoga kruga i Muzeologija i muzeografija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U svojstvu mento-ricе doktoranada Bartola Fabijanića i Ivana Ferenčaka Dulibić će nastaviti pratiti i koordinirati njihova istraživanja i sudjelovanja u projektima Galerije.

Ivan Ferenčak će u sklopu poslijediplomskog studija »Humanističke znanosti« početkom 2020. godine dovršiti pisanje doktorske disertacije o umjetninama iz donacije Ante Topića Mimare Strossmayerovoj galeriji. Javna obrana doktorske disertacije očekuje se u prvoj polovini 2020. godine.

Bartol Fabijanić nastavit će poslijediplomski doktorski studij »Humanističke znanosti« u Zadru (predložena tema doktorske disertacije: „Akvizicije Strossmayerove galerije starih majstora HAZU nakon Drugog svjetskog rata“). U veljači 2020. godine upisat će drugu godinu studija.

Sudjelovanje/članstva u stručnim tijelima

Ivana Gržina nastavit će sudjelovanje u radu radne grupe profesionalaca iz baštinskih institucija koji će, pod vodstvom profesora Gorana Zlodija s Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti, pristupiti izradi smjernica za upravljanje fototečnim gradivom. Kao nastavak ranijeg angažmana pri izradi Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima u okviru Radne grupe muzealaca, sudjelovat će u novom ciklusu programa "Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: osposobljavanje za primjenu prema modelu edukacija edukatora".

Indira Šamec Flaschar nastavit će rad kao članica uredništva projekta MDC - "Portal muzejskih knjižnica" i Novog uveza, glasila Zagrebačkoga knjižničarskog društva, kao i u radu Komisije za muzejsko-galerijske knjižnice pri Hrvatskom knjižničarskom društvu. Članica je Zagrebačkoga knjižničarskog društva i Hrvatskog muzejskog društva.

Dr. sc. Ljerka Dulibić nastavit će obavljati dužnost dopredsjednice i članice Upravnog odbora Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Dr. sc. Iva Pasini Tržec nastavit će sudjelovati u međunarodnoj mreži kustosa nizozemskog i flamanskog slikarstva CODART, a članica je i Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Antonio Blaži član je Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM

ARHIV ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Ciljevi

Kabinet za arhitekturu i urbanizam

Izbor polaznika stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa

Arhiv za likovne umjetnosti

Popunjavanje održavanje zbirke Arhiva, rad s korisnicima, sudjelovanje u izložbenim i izdavačkim projektima.

Planirane aktivnosti

Kabinet za arhitekturu i urbanizam

Sređivanje kulturno povijesnog naslijeđe iz područja arhitekture

Obrada gradiva u arhivu arhitekture

Arhiv za likovne umjetnosti

Prikupljanje građe vezane uz umjetničke prakse i angažmane, te izložbene projekte hrvatskih likovnih umjetnika u tekućoj godini

Evidentiranje izložaba održanih u Hrvatskoj, te izložaba hrvatskih umjetnika održanih u inozemstvu u tekućoj godini (dnevni tisak, periodika, izložbeni materijali)

Upis registriranih izložaba te prateće bibliografije u računalnu bazu

Revizija postojeće građe uz otpis viškova

Izrada biografskih i bibliografskih podataka za Spomenice preminulim akademikima

Priprema podataka i fotografske građe za potrebe obilježavanja 100.-te godišnjice Razreda za umjetnost Hrvatske akademije

Prikupljanje kataloga izložaba, njihovo inventiranje i pohranjivanje, te upis u računalnu bazu

Upis izložaba i pratećeg materijala u Zbirku kartoteke umjetnika

Digitalizacija dijela Fototeke i Zbirke korespondencije

Suradnja s muzejima i galerijama, Leksikografskim zavodom „Miroslav Krleža“ Nastavit će se Priprema dokumentacije i posudba materijala za izložbe

Stručna pomoć galerijskim i muzejskim ustanovama

Suradnja s ICARUS Hrvatska na projektima koji uključuju promicanje arhivske baštine i korištenja arhivskih izvora putem novih IT tehnologija

Rad s korisnicima

Očekivani rezultati

Popunjavanje zbirki Arhiva (recentna građa, starija građa – donacije, ostavštine)

Pohranjivanje, čuvanje i revizija postojeće građe

Rješavanje problema pohrane građe (police, ladičari)

Izvršitelji/suradnici

Andreja Der-Hazarijan Vukić, Jasenka Ferber Bogdan, Darija Alujević, Nives Kuvačić

Trajanje aktivnosti

7.1.2020. – 30.12.2020.

Međunarodne aktivnosti

Stručna suradnja s međunarodnim istraživačkim i muzejsko galerijskim institucijama

Ostalo

Jasenka Ferber Bogdan nastavit će suradnju s prof. dr. sc. Stelom Fatović Ferrenčić (Odsjek za povijest medicinskih znanosti) u višegodišnjem istraživanju hrvatske ljekarničke baštine

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Trstenom kraj Dubrovnika na svojoj površini od 25.61 hektara objedinjuje nekoliko različitih cjelina: povijesni renesansni perivoj s ljetnikovcem Gučetić-Gozze, romantičarski perivoj na Drvarici, zbirku kultiviranog drveća i grmlja, povijesni maslinik, te prirodnu vegetaciju šuma hrasta medunca, alepskog bora i čempresa, makije te priobalnih stijena. Djelatnost Arboretuma usmjerena je na zaštitu i održavanje kulturno-povijesnih i prirodnih znamenitosti, na istraživanje i zaštitu biološke raznolikosti, na stvaranje žive zbirke u smislu genetičke raznolikosti, te na istraživanja iz područja povijesti vrtno arhitekture. Zbirka od 467 kultiviranih vrsta drveća i grmlja smještena je najvećim dijelom na površinama renesansnog i romantičarskog perivoja. Samonikla flora zastupljena je s 510 svojti, a njezina je osnovna vrijednost i značaj u velikoj biološkoj raznolikosti.

Rad u Arboretumu odvija se u okviru Razreda za prirodne znanosti. Voditelj Arboretuma je akademik *Igor Anić*, upravitelj je dr. sc. *Ivan Šimić*, a ukupno je zaposleno 15 zaposlenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavit će se praćenje (monitoring) promjena biljne raznolikosti na cjelokupnoj površini Arboretuma s posebnim obzirom praćenja biljnih sukcesija prirodne obnove opožarenog dijela Arboretuma.

Također će se nastaviti rad na istraživanju i praćenju invazivnih i subspontanih vrsta u Arboretumu, te iskušavanju odgovarajućeg načina iskorjenjivanja i kontrole nad njima.

Nastavit će se istraživanja povijesnog razvoja perivoja, te praćenje uloge ishrane bilja na revitalizaciju određenih biljnih vrsta.

Stručna i edukacijska djelatnost

Nastavit će se rad na stvaranju zbirke samoniklih ljekovitih i aromatičnih biljnih vrsta Dubrovačkog primorja čiji su prirodni lokaliteti većinom uništeni i oštećeni u mnogim uzastopnim požarima. Stvaranjem navedene zbirke u Arboretumu se provodi zaštita ex-situ, kao mjera za očuvanje komponenata biološke raznolikosti izvan prirodnih staništa uz etnobotanički i edukacijski smisao zbirke.

Edukacijska će se djelatnost provoditi kroz predavanja za vrijeme vođenja specijalnih učeničkih, studentskih i posebno organiziranih grupa posjetitelja, a obuhvaća područje kulturno-povijesne i prirodne baštine Arboretuma.

U sklopu predstojećeg 10. Tjedna botaničkih vrtova i arboretuma na nivou cijele Hrvatske, u Arboretumu će se organizirati razne radionice osnovnih i srednjih škola, te održati stručna vođenja učeničkih i grupa za građane od strane stručnih djelatnika Arboretuma.

U sklopu predstojećih Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti planirana su stručna predavanja te organizacija stručnih vođenja za zainteresirane posjetitelje.

Planirana je izrada stotinjak novih tablica za označavanje biljaka od eloksiranog aluminijskog aluminija. Novoizrađene tablice će biti usklađene s popisanim i numeriranim biljakama u dovršenoj Studiji postojećeg stanja.

Rad na obnovi i održavanju površina i građevina Arboretuma

Rad u renesansnom perivoju odvijat će se kroz redovne poslove vrtlarskog i tehničkog održavanja kultiviranih površina. Posebni i povremeni poslovi obuhvaćat će odstranjivanje i kontrolu invazivnih biljaka, čišćenje i njegu pojedinih starih stabala, te uređivanje lovorova gaja čišćenjem i kultivacijom.

Rad u romantičarskom perivoju na Drvarici odvijat će se kroz poslove uzgoja i održavanja mladih nasada.

Poslovi obnove starog maslinika provodit će se primjenom odgovarajućih agrotehničkih mjera.

Na rasadnicima se nastavlja uzgoj sadnica biljaka potrebnih za redovitu obnovu postojećih starih nasada.

Sve travnate površine Arboretuma održavat će se košnjom, a putovi i šetnice nasipanjem, čišćenjem i redovnim održavanjem.

Nastavit će se provedba projekta pod nazivom „Povijesni vrtovi dubrovačkog područja“ koji je prihvaćen na pozivu „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine“ pri Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije, a kojeg je Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti prijavila u suradnji s Rezervatom Lokrum, Turističkom zajednicom grada Dubrovnika i Udrugom DART. Razdoblje provedbe projekta je od 1. prosinca 2018. do 30. studenog 2021. U ovom projek-

tu uz izradu manjih projekata uključena je i izgradnja građevine Pojata u sklopu Arboretuma Trsteno gdje će biti smješteni novi uredi Arboretuma. Preseljenje sadašnjih ureda iz ljetnikovca Gučetić će omogućiti realizaciju primarnog cilja svih naših prijava na natječaje Ministarstava i Europskih fondova, kompletnu obnovu i revitalizaciju samog ljetnikovca Gučetić, kako bi se prikazala naša bogata kulturna arhitektonska baština s kraja 15. stoljeća (izgrađenog 1494. godine i obnovljenog nakon katastrofalnog potresa 1667. godine u današnjim gabaritima).

Planiran je nastavak obnove konstruktivne sanacije krovišta mlinice prema izrađenom izvedbenom projektu obnove zgrade mlinice od strane Hrvatskog restauratorskog zavoda. Radove nastavka obnove krovišta Akademija je prijavila u sklopu Prijavnica za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara za 2020. godinu pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske.

Nastavit će se obnova perivoja na Drvarici prorjeđivanjem gustog sklopa čempresa.

Ispred Neptunove fontane planirana je daljnja obnova vrtno površine i vraćanje izvorne perivojne kompozicije i atmosfere.

Nastavit će se obnova odrine ispred ljetnikovca Gučetić kao i obnova vrtnih terasa s istočne i zapadne strane paviljona.

Tijekom godine je planirano izvršiti preventivnu zaštitu visokih stabala kanarske datulje (*Phoenix canariensis*) protiv štetnika crvene palmine pipe (*Rhynchophorus ferrugineus*), te zaštitu starih živica šimšira (*Buxus sempervirens*) od šimširovog moljca (*Cydalima perspectalis*).

Čuvarska i protupožarna zaštita

Arboretum će biti otvoren za posjetitelje tijekom cijele godine.

Protupožarno dežurstvo obavljat će se danonoćno tijekom cijele godine, a posebno pojačano u razdoblju požarno opasne sezone.

Uz redovne poslove protupožarne zaštite, na protupožarno važnim zonama vršit će se radovi čišćenja i održavanja protupožarnih putova i pomoćnih prosjeka.

ARHIV

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Rad Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti odvija se u skladu s odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Pravilnika o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Zakona o arhivskom gradivu i arhivima.

Arhiv stručno skrbi o arhivskom gradivu:

1. Središnje zbirke koja sadrži rukopise i isprave, privatne ostavštine, arhiv Jugoslavenskog odbora, administrativnu pismohranu HAZU, filigranološku zbirku, zbirku zemljopisnih karata, diploma, svećanih adresa, sigilografski materijal i druge manje cjeline.

2. Orijentalne zbirke koja sadrži arabičke rukopise pisane na arapskom, perzijskom i turskom jeziku i osmanske isprave.

3. Raznim zbirkama koje na temelju odluke Predsjedništva Akademije mogu imati Akademijine jedinice u Zagrebu i izvan njega.

U sastavu Arhiva djeluju laboratorij za restauraciju i konzervaciju, fotolaboratorij i knjigovežnica.

Trenutno je u Arhivu HAZU zaposleno 6 djelatnika i to: upravitelj (viši arhivist), jedan arhivist, jedan arhivski tehničar, znanstveni savjetnik u Orijentalnoj zbirci, knjigoveža i fotograf.

Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje u Zagrebu na adresi Strossmayerov trg 2.

Uredovno vrijeme za stranke je svakog radnog dana od 9-15. Brojevi telefona: +385 14 895 106, +385 14 895 107, za korisnike Orijentalne zbirke +385 14 895 161 i e-mail: arhiv@hazu.hr.

Preuzimanje arhivskog gradiva i nadzor nad zbirkama

U 2020. godini preuzet će se arhivsko gradivo koje bude ponuđeno Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti od strane akademika ili drugih istaknutih osoba iz znanosti i kulture o čemu će odluku donijeti Uprava Akademije. (M. Vuković)

Jedinicama HAZU, ako to zatraže, pomagat će se stručnim savjetima u odabiranju trajnog arhivskog gradiva od registraturnog i izlučivanju registraturnog gradiva s ograničenim rokom čuvanja na način kako je to propisano Pravilnikom o

zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Posebnim popisom dokumenata s rokovima čuvanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji je sastavni dio Pravilnika. (M. Vuković).

Nastavit će se svakodnevni nadzor nad arhivskim gradivom pohranjenim u spremištima Arhiva što obuhvaća praćenje i evidentiranje fizikalno-kemijskih i drugih uvjeta sigurnog čuvanja te poduzimanje potrebnih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti. (M. Vuković, I. Burnać, i N. Kangler).

Arhivističko sređivanje fondova i zbirki i opis gradiva

1. Nastavit će se arhivističko sređivanje osobnog arhivskog fonda Ante Tresića Pavičića; 1867/1949: kut. 32, 3,20 d/m.

Nakon obavljenog sređivanja i izrade analitičkog inventara popunit će se matični list fonda i unijeti podaci u dosje fonda. (M. Vuković)

2. Nastavit će se arhivističko sređivanje osobnog arhivskog fonda Jakova Sirotkovića (1922.-2002.); kut. 50, 5,00 d/m.

Nakon obavljenog sređivanja i izrade sumarnog inventara popunit će se matični list fonda i unijeti podaci u dosje fonda. (I. Burnać)

3. Unos podatka o fondovima i zbirka Arhiva HAZU u nacionalni arhivski računalni sustav ARHINET (I. Burnać)

4. Nastavit će se računalni unos i uređivanje podataka sumarnog popisa arhivskih fondova i zbirki Arhiva HAZU (I. Burnać, T. Paić-Vukić, M. Vuković)

5. Nastavit će se računalni unos i ažuriranje Inventarnih knjiga «Ostavštine književnika i javnih radnika XIX. st. (XV-1 – XV-20). (Ivana Burnać)

6. Završit će se rad na priređivanju za objavljivanje Kataloga arapskih djela iz rukopisa Orijentalne zbirke, koji je sastavio M. Ždralović. (T. Paić-Vukić)

Revizija arhivskih fondova i zbirki i prekartoniranje

U 2020. godini nastavit će se revizija i prekartoniranje gradiva osobnih fondova iz običnih kutija u beskiselinske arhivske kutije. Po završetku revizije gradivo će se preseliti iz radnih prostorija u arhivska spremišta.

1. Nastavit će se pregled, revizija i prekartoniranje fonda Josipa Jurja Strossmayera, HR-AHAZU-59, kut. 51, mapa 5; 6 d/m. Ovo se gradivo često traži za korištenje, a utvrđeno je da stvarna struktura fonda ne odgovara stanju opisanom u sumarnom inventaru, te je uočene nedostatke potrebno ispraviti. (I. Burnać, N. Kangler)

2. Planira se obaviti pregled, prekartoniranje, čišćenje i oprašivanje gradiva fonda obitelji Keglević, HR-AHAZU-8, kut. 14, 1,40 d/m. Fond se nalazi u starim otvorenim fasciklima te ga se treba staviti u standardne arhivske kutije. (N. Kangler)

Po završetku revizije navedenih fondova i zbirki iste će se preseliti u trezor. (N. Kangler)

Rad s korisnicima

Rad s korisnicima obuhvaća poslove kao što su korespondencija s korisnicima, pružanje stručnih usluga i informacija o građi i načinu njenog korištenja kako je to regulirano u Pravilniku o korištenju arhivskog i registraturnog gradiva Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Pravilnika o radu čitaonice Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U 2020. godini planira se da će oko 400 korisnika koristiti arhivsko gradivo u čitaonici Arhiva i da će se za njih pripremiti od 1500 do 2000 jedinica arhivskog gradiva.

Primat će se zahtjevi za skeniranje gradiva, restauraciju i uvezivanje i o tome će se voditi propisane evidencije. (N. Kangler, T. Paić-Vukić, I. Burnać)

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Započet će istraživanje odabranih rukopisa Orijentalne zbirke i pisanje monografije o njima. (T. Paić-Vukić)

Nastavit će se započeta suradnja s Odsjekom za etnologiju HAZU na objavi rukopisne ostavštine Luke Lukića „Klakarje – narodni život“. (M. Vuković)

Planira se objaviti monografija «Poviest Hrvata pod narodnim vladarima (619-1102)» autora Ante Tresića Pavičića, te nastaviti rad na drugim neobjavljenim rukopisima iz osobnog arhivskog fonda Ante Tresića Pavičića u suradnji s akademikom Pavlom Rudanom. (M. Vuković, I. Burnać)

Stručni i znanstveni djelatnici Arhiva sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima.

Ustrojavanje obveznih arhivskih evidencija

U 2020. godini nastavit će se započeto ustrojavanje Općeg inventara (našastar) Arhiva HAZU. Unosit će se svi poznati podatci, a za podatke koji se traže a nisu poznati bit će potrebno provesti istraživanje. (M. Vuković)

Kulturno - prosvjetna djelatnost Arhiva

Djelatnici arhiva uključit će se kao stručni suradnici i u ostale izložbe koje budu organizirali pojedinci, institucije, ustanove ili udruge, na kojima će biti prezentirano arhivsko gradivo iz fondova i zbirke Arhiva HAZU.

Za manifestaciju „Dani otvorenih vrata“ planira se postavljanje prigodne izložbe. Planira se i održavanje predavanja o arhivskoj djelatnosti i radu Arhiva s naglaskom na neprocjenjivom bogatstvu arhivskih fondova i zbirke koje se čuvaju u Arhivu HAZU. Planirana predavanja su uglavnom za organizirane grupe studenata. Pojedini primjerci, koji su više poznati široj javnosti, bit će prezentirani na adekvatan način. (M. Vuković, T. Paić-Vukić, I. Burnać)

Izvodit će se nastava arapskog jezika na Katedri za turkologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (T. Paić-Vukić)

Izvodit će se nastava na kolegiju Hrvatska etnologija na Katedri za kroatologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. (M. Vuković)

Laboratorij za restauraciju i konzervaciju

U 2020. godini planira se restauriranje arhivskog gradiva ako se u radni odnos zaposli restaurator ili će se pokušati obaviti restauraciju najoštećenijeg arhivskog gradiva kod vanjskih pružatelja usluga restauracije, što će zavisiti od raspoloživih novčanih sredstava Akademije.

Knjigovežnica

Za potrebe Arhiva HAZU planira se uvezivanje knjiga i brošura, konzerviranje i manje zahtjevno restauriranje, izrada mapa, fascikala i kutija, kaširanje fotografija i plakata. Isti radovi bit će obavljani i za potrebe Uprave Akademije, njenih odjela i zavoda, muzejskih i drugih ustanova za njihove izložbene projekte i za potrebe stranaka, po njihovom zahtjevu. (E. Marojević)

Za Odsjek za povijesne znanosti u Zagrebu HAZU i Knjižnicu HAZU obavljat će se uvezivanje knjiga i manje zahtjevno restauriranje. (E. Marojević)

Fotolaboratorij

Fotografske usluge (fotografsko snimanje, obrada snimaka, izrada fotografija, skeniranje i digitalno snimanje):

- Planira se fotografiranje svih događanja koja će organizirati Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, oko 100 različitih događaja. (G. Kos)

- Izrada fotografija prema zahtjevu korisnika i Uprave HAZU. (G. Kos)

Ukoliko se nabavi skener za snimanje arhivskog gradiva nastaviti će se planirani poslovi digitalizacije arhivskih fondova i zbirki:

- Planira se nastaviti digitalizacija arhivske zbirke HR-AHAZU-70, Zbirka latinskih isprava (XI. – XVI. stoljeće). (G. Kos)

- Digitalizacija i umnožavanje snimaka prema zahtjevu korisnika, oko 1200 kom. (G. Kos)

- Skeniranje i digitalno snimanje oko 1000 kom. (G. Kos)

KNJIŽNICA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Organizacija rada i osoblje

31. prosinca 2019.g. odlazi u mirovinu upraviteljica mr. sc. *Vedrana Juričić* koja je na toj dužnosti bila od 2.1.2006.g. U 2020.g. imenovat će se novi upravitelj/ica.

Nova programska podrška INDIGO i uređenje skupnog kataloga Akademijinih knjižnica

Akademijina Knjižnica će i u 2020.g. imati znatno povećanje opsega poslova. Novi softver INDIGO koji je implementiran tijekom 2019.g. omogućio je ujednačavanje načina obrade prema međunarodnom standardu za strojno čitljive zapise UNIMARC u svih sedam Akademijinih knjižnica koje već koriste INDIGO - središnja Knjižnica, te u Zagrebu knjižnice Odsjeka za povijesne znanosti, Jadranskog zavoda, Strossmayerove galerije starih majstora, Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, Odsjeka za povijest hrvatske glazbe te Zavoda za znanstveni rad u Zadru. Najveći dio zapisa za Akademijina izdanja su dotjerani u 2019.g., a preostali će se trebati korigirati u 2020.g. Očekuje se revizija više desetaka tisuća zapisa.

U 2020. će se raditi na deduplikaciji zapisa importiranih u novi program INDIGO iz spomenutih 7 knjižnica. Obrada novih Akademijinih izdanja obavljat će se u istom programu INDIGO u kojemu radi digitalni repozitorij DiZbi.HAZU. Središnja Knjižnica će jedina obrađivati Akademijina izdanja, a ostale knjižnice će unositi samo holding podatke o svojim primjercima (inventarni broj, signatura itd.).

Također će se započeti obradom knjižne građe i časopisa u onim Akademijinim jedinicama čije knjižne zbirke nisu obrađene. Prva na redu bit će knjižnica Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, s kojim je posao obrade građe dogovoren još 2018.g., ali se čekalo na dovršenje implementacije novog softvera. Katalogizaciju će započeti knjižničari središnje Knjižnice. Nakon što educiraju jednog djelatnika Odsjek bi trebao samostalno nastaviti obradu građe. Tijekom godine bit će potrebno utvrditi raspored obrade građe i u ostalim Akademijinim jedinicama u Zagrebu i u drugim gradovima gdje su smještene znanstvenoistraživačke jedinice koje imaju knjižne zbirke. Radi se o 22 jedinice s najmanje oko 160.000 do 200.000 sv. neobrađenih sv. knjiga i časopisa. Očekuje se da će ovaj posao obrade građe trajati više godina.

U 2020.g. sudjelovat će se u radu Hrvatskoga knjižničarskog društva te će se pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica – LIBER. Bit će potrebno intenzivirati sudjelovanje na knjižničarskim skupovima kako bi se promovirao rad Akademijinih knjižnica i Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Popisi Akademijinih izdanja

Nastavit će se prikupljanje i analitička obrada Akademijinih izdanja koja će se objavljivati tijekom 2020. godine. Katalogizaciju će u repozitoriju DiZbi.HAZU obavljati isključivo viša knjižničarka Kristina Polak Bobić iz središnje Knjižnice. Sve druge Akademijine knjižnice u istom će programu pridružiti svoje podatke o primjerku (tzv. *holding* zapis). Koncem godine će se izraditi popis Akademijinih izdanja objavljenih u 2020. godini, koji će biti tiskan naredne godine kao prilog u Ljetopisu.

Odjel za izdavačku djelatnost nastavit će sustavnu pohranu digitalnih zapisa novih Akademijinih izdanja u repozitoriju DiZbi.HAZU, započetu 2016. g. Obradu i objavu na internetu sukladno autorskopravnom statusu novih izdanja obavljat će i nadalje Knjižnica također u repozitoriju DiZbi.HAZU. Redovito će se svim znanstvenim člancima i priložima u zbornicima radova dodjeljivati DOI oznaka. Monografije su za sada izuzete iz dodjele DOI oznaka.

Izgradnja knjižničkog fonda i razmjena publikacija

Očekuje se da će se fond knjiga i časopisa i nadalje popunjavati uglavnom razmjenom i darovima. Potrebno je planirati kupnju dva do tri sveska enciklopedije u pretplati Allgemeines Künstlerlexikon (sv. 102 i dalje). Posebna pažnja posvetit će se prikupljanju radova naših akademika, uglavnom iz darovanih izvora i razmjenom. Dio prinova i nadalje će sačinjavati darovane knjige, koje Knjižnica dobiva na dar od Uprave Akademije te znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva.

Nije poznato kako će se odvijati pretplata časopisa, s obzirom da nisu poznata sredstva predviđena u tu svrhu.

Razmjena Akademijinih periodičkih izdanja odvijat će se sa stranim institucijama isključivo u e-okruženju, a na osnovi pohranjenih primjeraka u repozitoriju DiZbi.HAZU. Monografske publikacije neće se razmjenjivati sa svijetom ni zemaljskom poštom niti elektroničkim putem. U Hrvatskoj će se Akademijina izdanja i dalje slati poštom. S partnerima iz Zagreba nastojat će se dogovoriti da sami preuzimaju knjige u Priručnoj knjižari.

Obrada knjižničkog fonda

Svakodnevno će se raditi na katalogizaciji i klasifikaciji knjiga i časopisa koji pristižu putem darova i zamjene. Svi raspoloživi katalogizatori radit će na ujedna-

čavanju zapisa prema UNIMARC standardu te na deduplikaciji zapisa koji su migrirani u novi softver. Stoga se ne planira nastavak retrospektivne konverzije kartičnoga kataloga tj. prijenosu kartičnog kataloga u računalnu bazu podataka. Jedan katalogizator redovito će obrađivati sve novonabavljene knjige, tj. darovane knjige i one koje pristižu razmjennom. Radit će i na dovršenju obrade knjiga iz donacije akademika Vladimira Stipetića i prof.dr. Daniele Živković.

Za obradu do sada neobrađenih knjiga i časopisa u Akademijinim jedinicama u Zagrebu i u Hrvatskoj koristit će se Indigo Cataloguing Assistant (ICA) koji će pomoću pametnog telefona omogućiti skeniranje bar koda na knjizi odnosno naslovne stranice i njezin OCR. Na taj će se način moći pretražiti i preuzeti kataložni zapis iz nekog od pretraživih kataloga velikih knjižnica u svijetu.

Redaktor baze podataka bibliografskih zapisa bit će viša knjižničarka Dina Mašina Delija, a redaktor baze podataka osobnih imena viša knjižničarka Zrinka Vitković. Redaktor sadržajne obrade bit će Nataša Daničić, a Anja Tkalec i Marko Tot imat će pristup sustavu INDIGO s najvećim ovlastima.

Središnja Knjižnica nastavit će edukaciju o novom programu INDIGO i ICA modulu, u kojoj će trebati sudjelovati odabrani djelatnici iz istraživačkih jedinica koje nemaju knjižnično osoblje.

Trezor

Nastavit će se katalogizacija neobrađenih starih knjiga te rekatalogizacija odnosno retrospektivna konverzija zapisa iz kartičnog kataloga u računalnu bazu. U planu je fizičko objedinjavanje svih knjiga koje imaju signature sa sufiksom "-R" i "-Rn". Radi se o knjigama koje su naknadno povučene u trezorsku zbirku.

U 2020. god. sredstvima Ministarstva kulture planirani su *konzervatorsko-restauratorski radovi* na sljedećim knjigama, za koje su zatražena sredstva pri Ministarstvu kulture RH:

1. Završetak programa započetog tijekom 2019. god. odnosno 2. završna faza radova na knjizi *Symma navka christianskoga* autora Petra Kanizija iz 1583. (Sign. R-1630)

Troškovi radova s PDV-om iznose: 15.062,50 kn.

2. Hitni konzervatorsko-restauratorski zahvat na inkunabuli *Biblia Latina*, Nürnberg, 1487. (Sign. Ink. II-2) zbog pojave aktivnih plijesni i spriječavanja njezinog širenja na ostalu građu.

Troškovi radova: 62.312,50 kn

U 2020. god. sredstvima grada Zagreba planirani su konzervatorsko-restauratorski radovi na knjizi: Nikola Krajačević, *Molitvene knyisicze*, Požun, 1640. (R-Planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020.

765). Knjiga se nalazi unutar zaštićenog fonda Zbirke knjiga 17. st. u Knjižnici HAZU registrirane 2012. god. pod br. Z-5661 kao kulturno dobro. Troškovi radova s PDV-om iznose: 13.062,50 kn

Uobičajene mjere zaštite građe provodit će se svakodnevno. Valjat će nastojati da se uređaji za vlaženje i odvlaživanje prostora redotivo servisiraju.

Digitalizacija, repozitorij DiZbi.HAZU i projekti

Ukoliko sredstva budu dodijeljena, započet će se digitalizacija sljedeće građe:

1. sredstvima Grada Zagreba planira se program Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – Zbirka arhivskog primjerka Akademijinih izdanja: časopis Forum (1962-1965), oko 8.200 stranica.

2. Sredstvima Ministarstva kulture RH predviđen je program Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – nakladnički niz Djela JAZU. Za digitalizaciju se predlaže prvih 48 sv. (oko 12.100 stranica) koji su izlazili od 1882. do 1952.g.

3. Sredstvima Zaklade HAZU planira se nastavak digitalizacije časopisa Forum od 1966. do 1969.g. (oko 8.000 stranica).

U 2020. g. će se nastaviti suradnja na projektu tematskog portala Znameniti.hr i EminentPeople.eu za koje će se prirediti metapodaci za agregiranje.

Knjižnica će koordinirati radom 17 Akademijinih jedinica uključenih u DiZbi.HAZU i održavati jednom na mjesec sastanke tima. Bit će neophodno nastaviti organizirati radionice o korištenju repozitorija DiZbi.HAZU za pretraživanje digitalnih preslika i svih knjižnih fondova u Akademiji.

Prema raspoloživim sredstvima planira se daljnji razvoj repozitorija DiZbi.HAZU u cilju pojednostavljenja pretraživanja i funkcionalnosti sučelja te uvođenja personaliziranog sučelja za prikaz Akademijinih jedinica i članova Akademije te istraživača, kako bi se omogućio pregled svih fondova u nekoj Akademijinoj jedinici odnosno pregled i pristup svim radovima članova Akademije u punom tekstu.

Očekuje se da će započeti projekt nacionalne digitalizacije predviđen dokumentom Strategija digitalizacije kulturne baštine 2025. u Ministarstvu kulture RH, u okviru kojega bi se trebalo inicirati do sada neriješeno sustavno agregiranje u Europeanu. Akademija je posljednje agregiranje podataka obavila u okviru EU projekta eCloud 2016.g.

Planira se za oko 250 novih Akademijinih izdanja znanstvenih članaka i priloga u zbornicima dodijeliti DOI oznake.

Revizija knjižnične građe

Akademijina Knjižnica spada u kategoriju knjižnica s fondom do 500.000 jedinica, s obzirom da posjeduje oko 400.000 svezaka. Prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/2002) knjižnice te veličine dužne su provoditi re-

viziju čitavog fonda svakih 12 godina. S obzirom da je posljednja potpuna revizija sprovedena 2008.g., u 2020.g. potrebno je planirati reviziju čitavog fonda. Treba očekivati da će revizija trajati oko godinu dana.

Revizija posudbe, pohrana i zaštita fonda

Ponovno će se potaknuti vraćanje dugovanja knjiga iz stare kartoteke posudbe, koja nakon revizije u 2015. godini i na dalje sadrži nešto manje od oko 500 nevraćenih reversa (oko 600 knjiga), iz razdoblja do 2009. godine. Redovito će se slati opomene za nevraćenu građu, koja je od trenutka uvođenja računalne evidencije posudbe svedena na minimum.

Klimatski uvjeti u spremišnim prostorima redovito će se kontrolirati, posebno u trezoru gdje temperatura povremeno prelazi preporučene vrijednosti, osobito ljeti. Očekuje se da će se do ljeta 2020.g. kupiti i montirati samostalni, novi klimatski uređaj za trezor, kako bi se ljetna odstupanja u temperaturi i količini vlage dovela u propisane veličine.

Izložbe i manifestacije u Knjižnici

U Knjižnici će se kvartalno prirediti izložbe knjiga te ad hoc kraće prigodne izložbe na pokretnim stalcima, a u izložbenoj vitrini za staru knjigu bit će izlagani primjerci knjiga iz trezora. U atriju Akademijine Palače na Zrinskom trgu 11 u siječnju 2020.g Knjižnica će prirediti izložbu Akademijinih izdanja objavljenih u 2019.g.

Nastavit će se promovirati rad Knjižnice na svim razinama, od usmenog kontakta, obavijesti elektroničkom poštom te obavijestima na web stranici Knjižnice i Facebook-u.

ODBORI I DRUGA TIJELA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

EDICIJA "HRVATSKA I EUROPA"

Urednik IV. sveska edicije Hrvatska i Europa u engleskome prijevodu, akademik Stanislav Tuksar radi na priređivanju za tisak toga sveska, koji je preveden i potom lektoriran. Još se radi na konačnome pregledu, ujednačavanju i korekturama.

Francuski prijevod IV. sveska uglavnom je urednički spreman (dovršena je i lektura) za tehničku obradu (slog, likovna obrada prema hrvatskome izdanju) i izdavanje. Još je na konačnome pregledu, ujednačavanju i korekturama rukopisa kod urednika sveska, akademika Supičića, prije no što bude predan u tisak.

Uz primjerenu potporu, francusko i englesko izdanje IV. sveska mogli bi biti dovršeni u 2020. godini.

Hrvatsko izdanje V. sveska u načelu je urednički priređeno za slanje u tisak, ali su postupak lektoriranja i postupak odabira ilustracija i pisanja legenda još u tijeku (to rade zaduženi urednik i lektor u dogovoru s glavnim urednikom koji je priredio sve tekstove) te se rukopis s prijedlogom likovne opreme cijeloga sveska i legendama (potpisnicama pod ilustracije), kako se pojedina trećina dovrši, šalje u Školsku knjigu radi pripreme za tisak. Dogovoreni su rokovi s Upravom Akademije, po trećinama sveska, do sada su točno održani, i očekuje se da će do kraja 2019. godine cio rukopis biti predan nakladniku. Tada još treba proći proces posljednjih korektura sloga. U prvim mjesecima 2020. godine očekuje se objavljivanje V. sveska na hrvatskome jeziku.

HRVATSKO POVJERENSTVO

ZA GEODEZIJU I GEOFIZIKU

Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku (HPGG) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti potiče i koordinira znanstvene aktivnosti u području geodezije i geofizike u Republici Hrvatskoj te vodi brigu o članstvu Republike Hrvatske u Međunarodnoj uniji za geodeziju i geofiziku (International Union of Ge-

odesy and Geophysics – IUGG). Aktivnosti IUGG-a odvijaju se u četverogodišnjim ciklusima koji su definirani generalnim skupštinama IUGG-a. Najnoviji takav ciklus započeo je 2019. godine Generalnom skupštinom koja je održana u Montrealu (Kanada). Hrvatski su geodeti i geofizičari pribivali toj skupštini, za koju su pripremili i objavili izvješće o svom djelovanju u prethodnom razdoblju. Očekuje se da će ubrzo nakon spomenute skupštine biti izabran novi Izvršni odbor HPGG-a te da će njegov predsjednik biti imenovan hrvatskim delegatom pri Vijeću IUGG-a čime će, prema statutarnim odredbama IUGG-a, steći pravo glasanja u razdoblju od 2019. godine do sljedećeg zasjedanja tog vijeća 2023. godine.

Tijekom 2020. godine održavat će se veze s IUGG-om s jedne strane te s članicama HPGG-a s druge strane. Tako će hrvatski delegat pri Vijeću IUGG-a redovito sudjelovati u aktivnostima tog vijeća, a – osim toga – nastojat će se održati stalnost uplate hrvatske članarine IUGG-u. Kad je riječ o aktivnostima u Hrvatskoj, očekuje se daljnji angažman članova Izvršnog odbora HPGG-a u organiziranju radionica posvećenih aktualnim problemima hrvatske geodezije i geofizike. Dosadašnje su se radionice bavile klimatskim promjenama, hidrološkom prognozama, satelitskim praćenjem pomaka tla te meteotsunamijima. Temu nove radionice odabrat će članovi Izvršnog odbora HPGG-a tako da bude komplementarna dosadašnjim temama, a izbor predavača ovisit će o sredstvima koja se prikupe članarinom. Uz uvjet da financijski uvjeti budu na razini dosadašnjih, može se očekivati da će pozvani inozemni predavač prikazati temu s globalnog stajališta, da će domaći predavač obraditi temu u njenom regionalnom, ponajprije hrvatskom kontekstu, te da će skup završiti diskusijom svih sudionika radionice.

NACIONALNI ODBOR INQUA

Sukladno osnovnoj djelatnosti Odbora planira se daljnje upoznavanje s rezultatima istraživanja geologije kvartara na području Hrvatske, s ciljem razvijanja i osnaživanja suradnje domaćih istraživača i znanstvenika, i poticanja multidisciplinarnosti. Redovito će se pratiti aktivnosti i postignuća krovne asocijacije INQUA – Međunarodne unije za istraživanje kvartara.

Nastavit će se razvoj suradnje sa slovenskim INQUA odborom. U planu je surorganizacija 6. regionalnog simpozija o geologiji kvartara, koji bi se trebao održati u Sloveniji 2020. godine, a čiji glavni organizator bi bio Slovenski nacionalni odbor INQUA sukladno dogovoru na 5. znanstvenom skupu 2017. god. održanom u Starigradu-Paklenici.

I dalje će se raditi na jačanju interesa studenata diplomskih studija za istraživanjem kvartara, pa je sukladno tome u planu i održavanje stručnih i znanstvenih predavanja u skladu s mogućnostima članova Odbora i suradnika iz srodnih insti-

tucija. Redovito će se održavati web stranica Odbora na adresi <https://inqua-croatia.wixsite.com/inqua-odbor> na kojoj se objavljuju podaci o radu Odbora i najavljuju relevantna događanja.

Članovi Odbora sudjelovat će i dalje u INQUA-nim međunarodnim komisijama za paleopedologiju i kronostratigrafiju.

Nacionalni odbor INQUA bit će znanstveni pokrovitelj 7. međunarodnog znanstvenog skupa srednjevjekovne arheologije, koji organizira Institut za arheologiju, a očekuje se okupljanje znanstvenika i stručnjaka različitih disciplina (arheologija, povijest, geologija, geofizika, kemija, itd.).

Početkom 2020. godine u planu je održavanje redovite godišnje skupštine, a potom redoviti sastanci Upravnog odbora i sastanci članstva. U planu je usklađivanje Poslovnika Odbora s promjenama unutar Akademije i krovne organizacije INQUA.

ODBOR ZA KOORDINACIJU RADA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKIH I UMJETNIČKO-GALERIJSKIH JEDINICA

Odbor će nastaviti rad na koordinaciji rada znanstvenumjetničkih i muzejskogalerijskih jedinica Akademije u skladu s potrebama i zahtjevima Uprave kao i jedinica.

ODBOR ZA MEĐUNARODNU SURADNJU

Tijekom 2019. godine Odbor za međunarodnu suradnju djelovao je u sastavu: akademkinja *Milena Žic Fuchs*, predsjednica Odbora, akademik Dario Vretenar, glavni tajnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, akademik Davorin Rudolf, akademik Mladen Žinić, akademik Vlatko Silobrčić, akademik Slobodan Vukičević, akademik Mislav Ježić, akademik Mladen Machiedo, akademik Ivo Šlaus, akademik Radoslav Tomić, prof. dr. sc. Vjera Katalinić i akademik Marin Hraste.

Članovi Odbora za međunarodnu suradnju, baš kao i drugi članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u 2020. godini nastavit će aktivno raditi na razvoju i unaprjeđenju međunarodne suradnje te poticati sudjelovanje u međunarodnim organizacijama i odborima.

Akademiku *Pavlu Rudanu* produžena je funkcija predsjednika Euro mediteranske akademske mreže (Euro Mediterranean Academic Network - EMAN) do jeseni 2020. godine, a održavanje iduće EMAN konferencije 2020. godine planirano je u Ohridu ili Skopju u organizaciji Makedonske akademije znanosti i umjetnosti pod radnim nazivom "Interkulturalizam, informatičko društvo (ili nove tehnologije ili novi mediji), humanizam".

Akademik *Ivo Šlaus* nastavlja obnašati funkciju predstavnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti pri Savjetodavnom vijeću europskih akademija znanosti (European Academies Science Advisory Council – EASAC).

Akademik *Nenad Cambi* i dalje će vršiti funkciju predstavnika Hrvatske akademije u Međunarodnoj uniji akademija (International Union of Academies – IUA).

Predsjednica Odbora za međunarodnu suradnju, akademkinja *Milena Žic Fuchs* od siječnja 2020. godine započet će obnašanje funkcije u ERC Scientific Council.

Također će u 2020. godini nastaviti djelovati u svojstvu članice Savjetodavnog odbora NET4SOCIETY (Transnational Cooperation among National Contact Points for Socioeconomic Sciences and Humanities), Upravnog odbora programa HERA (Humanities in the European Research Area), Radne skupine HERCULES (Higher Education Research and Culture in European Society) Academie Europee te Savjetodavnog odbora Europeanae.

Od 1. siječnja 2020. akademkinja *Žic Fuchs* djelovat će kao članica ERC Scientific Council, te članica Upravnog odbora EASSH (European Alliance for Social Sciences and Humanities). U sklopu COSPAR-a (Committee on Space Research - Svemirski istraživački programi EU) izabrana je za članicu panela pod naslovom "Space and Society".

Budući da još uvijek nije imenovan novi Upravni odbor Hrvatske zaklade za znanost, akademik *Dario Vretenar*, dodatni član Odbora za međunarodnu suradnju i predsjednik Upravnog odbora Hrvatske zaklade za znanost, i dalje će izvještavati članove Odbora o radu i aktivnostima u Science Europe, na čije sastanke odlazi do imenovanja novog Upravnog odbora.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kao koordinator programa HERA (Humanities in the European Research Area) nastavlja rad koji će se većinom u 2020. godini koncentrirati na eventualnom sudjelovanju u pripremama za peti najtečaj projekata.

Od ostalih međunarodnih organizacija, planira se sudjelovanje u radu organizacije All-European Academies (ALLEA), posebno u okviru projekta "Science Advice for Policy by European Academies (SAPEA)", kao i odlasci na skupštine i sastanke ostalih međunarodnih znanstvenih organizacija, a sve u okviru raspoloživih financijskih sredstava.

U okviru međunarodne suradnje Hrvatske akademije u 2020. administrativno

će se provoditi jedan strukturni projekt pod nazivom "Povijesni vrtovi dubrovačkog područja" koji je sufinanciran sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj.

Daljnji razvoj djelatnosti u okviru međunarodne suradnje u 2020. godini Odbor će nastaviti u intenzivnoj komunikaciji i suradnji s različitim ustanovama i institucijama kao što su Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, sveučilišta u Republici Hrvatskoj i Hrvatska zaklada za znanost.

Važno je također istaknuti da je za poboljšanje međunarodne suradnje u 2020. godine potrebno osigurati dostatna financijska sredstva koja će omogućiti kvalitetno provođenje mnogih aktivnosti i razvoj bilateralne suradnje. Ukoliko financijska sredstva ne budu na zadovoljavajućoj razini potrebnoj za neometano provođenje ciljeva Odbora, opseg djelatnosti međunarodne suradnje bit će uvelike smanjen.

ODBOR ZA NAGRADE

Po raspisanom natječaju (u studenome 2019.) za dodjelu nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Odbor za nagrade u ožujku 2020. utvrdit će prijedloge (nakon što će oni biti razmatrani u Razredima) za dodjelu nagrada za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj u 2019. i uputiti ih Predsjedništvu Akademije radi donošenja odluke.

U studenom 2020. Odbor za nagrade raspisat će i objaviti u dnevnom tisku natječaj za dodjelu nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2020. godinu.

Odbor za nagrade od 25. veljače 2019. radi u sastavu: predsjednica Odbora akademkinja *Koraljka Kos*, akademkinja Anica Nazor, akademik Dragutin Feletar, akademik Marko Tadić, akademik Slavko Matić, akademik Josip Madić, akademik Zvonimir Mrkonjić, akademik Igor Fisković i akademik Božo Udovičić.

Mandat Odbora istječe 25. veljače 2023. godine.

Tajništvo Odbora vodi Alenka Smrečki, dipl. iur.

ODBOR ZA OBNOVU I RAZVITAK ARBORETUMA TRSTENO

U 2020. godini Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno radit će u skladu s ciljevima Odbora kao i planovima rada u idućoj godini..

ODBOR ZA STATUT

Akademijin Odbor za statut sastaje se po potrebi kada to od njega zatraži Predsjedništvo ili Uprava Akademije.

U 2020. godini Odbor ne planira održavanje sjednica osim ako to od njega ne zatraži neko od spomenutih tijela Akademije.

ODBOR ZA SURADNJU SA SVEUČILIŠTIMA I ZNANSTVENIM INSTITUTIMA

Od srpnja 2019. godine, Odbor radi novom sastavu koji čine akademici Tomičić, Muić (predsjednik) Bermanec, Kostović, Matasović, Nemeč, Rončević, Tuskar, Jelaska. Odbor je razmatrao suradnju djelatnika znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica Akademije u nastavi na hrvatskim sveučilištima.

Predložilo je Upravi Akademije promjene Pravilnika o radu Akademije koje su vezane za reguliranje sudjelovanja djelatnika znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica Akademije u nastavi na visokoškolskim ustanovama. Odbor je razmatrao, pripremao i predložio Upravi Akademije ugovore o suradnji Akademije s hrvatskim sveučilištima.

U 2020. godini Odbor će nastaviti razmatrati suradnju djelatnika znanstveno-istraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica Akademije na visokoškolskim ustanovama. U 2020. očekuje se priprema ugovora o suradnji Akademije s pojedinim sastavnicama u okviru hrvatskih sveučilišta koji su potpisali ugovore o suradnji s Akademijom. Cilj je stvoriti platformu na kojoj bi se ne samo regulirala suradnja u nastavi već regulirala i unaprijedila suradnja u znanstvenom i umjetničkom radu.

U 2020. godini Odbor će razmatrati i suradnju s znanstvenim institutima kako bi se regulirala i unaprijedila suradnja u znanstvenom radu djelatnika znanstveno-istraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica Akademije s znanstvenicima sa znanstvenih instituta. Razmatrat će se i unapređenje i reguliranje korištenja zajedničkih resursa kroz pripreme za prijave na zajedničke strukturne projekte.

Imajući u vidu misiju Akademije, Odbor će nastaviti pratiti i razmatrati kvalitetu znanstvenog, nastavnog i umjetničkog rada na hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima te predlagati poboljšanja.

Očekuje se i dalje intenzivna suradnja s Upravom i Predsjedništvom Akademije.

ODJEL ZA ODRŽAVANJE IMOVINE I KULTURNIH DOBARA

U 2020. godini Odjel za zaštitu i održavanje će uz sve svoje redovne aktivnosti primarno sudjelovati pri provedbi i realizaciji dodijeljenih nam projekata od strane Europskog fonda i to u prvom tromjesečju će se privesti kraju realizaciju prvog projekta pod nazivom "Arboretum i Ljetnikovac Trsteno – obnova i revitalizacija petstogodišnje ladanjske cjeline" Projekt se u cijelosti sastojao od izrade konzervatorske i projektne dokumentacije za obnovu građevina renesansnog kompleksa Arboretuma, uz pripadajuću provedbu procedura javne nabave u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi. Također će sudjelovati u radu kao voditelj radne grupe u realizaciji, novog prihvaćenog projekta pod nazivom "Povijesni vrtovi dubrovačkog područja" koji u ovom slučaju uključuje uz izradu manjih projekata i izgradnju građevine "Pojata" kompleksa Arboretum Trsteno, u kojoj će u konačnici biti smješteni uredi Arboretuma. Preseljenje ureda će omogućiti realizaciju primarnog cilja svih naših prijava na natječaje Ministarstava i Europskih fondova, kompletnu obnovu i revitalizaciju samog kompleksa Ljetnikovca Gučetić, kako bi se prikazala naša bogata kulturna arhitektonska baština s kraja 15. stoljeća. (Ljetnikovac je izgrađen 1494. godine i obnovljen nakon katastrofalnog potre-

sa 1667. godine u današnjim gabaritima.)

U 2020. godini, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti predviđa kao i prethodnih godina, iz zasebne stavke Državnog proračuna RH – tekuće i investicijsko održavanje - obavljati manje, nužne građevinske, obrtničke i instalaterske zahvate, sanacije nastalih građevinskih oštećenja na zgradama i kvarova na instalacijama uslijed upotrebe zgrada. Međutim s obzirom na ponovljeno, i u puno većoj mjeri nego prošlih godina, izraženo ograničenije godišnjih predviđenih sredstava iz Državnog proračuna, sve će se aktivnosti odvijati u smanjenom obimu u odnosu na protekle godine. Građevine u vlasništvu Akademije pretežno su zaštićene građevine kulturne graditeljske baštine, te će se takvo reducirano održavanje nužno znatno odraziti i na kvalitetu održavanja zgrada, što smatramo krajnje negativnom okolnošću obzirom na vrijednost, značaj, te vijek trajanja građevina o kojima vodimo brigu s naslova tekućeg održavanja. U okviru navedenog tekućeg održavanja Akademijinih zgrada, bit će obuhvaćeno kao i svih prethodnih godina, kontinuirano tehnološko održavanje svih sistema instalacija kao i njihovo servisiranje i periodične kontrole, u skladu sa zakonskim propisima. Odjel za zaštitu i održavanje kao i svake godine sudjelovat će pri provedbi nadmetanja u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, i to u pripremi dokumentacije za nadmetanje, provedbi procedure nadmetanja i ugovaranja realizacije po pripadajućem nadmetanju zajedno sa Financijsko ekonomskim odjelom.

U 2020. godini u Odjelu će se nastaviti sa započetim pripremanjima tehničkih podataka i dokumentacije prema potrebi za sudjelovanje i natjecanje u postupcima za osiguranje sredstava pri mjerodavnim Ministarstvima i Europskim fondovima. Za ishodačenje sufinanciranja obnove pročelja Palače Drašković od strane Grada Zagreba, izrađen je glavni projekt obnove pročelja na koji se ishodačno Prethodno odobrenje Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode te je dokumentacija u cijelosti uručena Gradu Zagrebu za donošenje konačne odluke o sufinanciranju i izvedbi radova u 2020. godini. Izrađeno je i idejno rješenje za ugradnju dizala u građevini HAZU u Hebrangovoj 1 – Palača Vranyczany. Rješenje je predano na ishodačenje smjernica za izradu tehničke dokumentacije Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode i u 2020. se očekuje realizacija, primarno izrada projektne dokumentacije, te prema mogućnostima i izvedba radova.

Već spomenuto značajno ograničenje sredstava Državnog proračuna odnosi se i nadalje prvenstveno na kapitalne projekte koje je Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti bila je prisiljena u 2012. pa sve do 2018. godine obustaviti, iako je realizacija bila započeta i to kao višegodišnji planirani Kapitalni projekti. U 2020. godini planira se obnoviti zahtjev za ponovno pokretanje odobrenja Državnog proračuna za osiguranje sredstava za kapitalne projekte koji su godinama bili predviđeni u proračunu u razumnim i opravdanim iznosima za očuvanje fundusa kulturne graditeljske baštine Akademije, a ujedno i Republike Hrvatske.

POVJERENSTVO ZA DEFINIRANJE I PROMICANJE ZNANOSTI OD NACIONALNOG ZNAČAJA

Povjerenstvo za definiranje i promicanje znanosti od nacionalnog značaja u 2010. godini radit će u skladu s planom aktivnosti za iduću godinu.

ZAKLADA HAZU

Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2020. godini radit će na poticanju znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada u Republici Hrvatskoj i ostalih aktivnosti, u skladu s ciljevima iz Statuta Zaklade.

Krajem 2019. godine, Upravni odbor Zaklade raspisat će 22. Javni natječaj za dodjelu sredstava Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U lipnju 2020., na sastanku Upravnog odbora Zaklade, utvrditi će se dobitnici planiranih sredstva, a prijenos odobrenih sredstava primateljima vršiti će se tijekom mjeseca rujna/listopada 2020.

Tekući prihod za 2020. će očekivano biti manji nego u prethodnim godinama zbog nepovoljne situacije na tržištu kapitala, tako da će Zaklada Hrvatske akademije svoje zakladne aktivnosti za ovu godinu trebati prilagoditi raspoloživim financijskim sredstvima. Zaklada će nastojati osigurati nove izvore sredstava za Zakladu te iznaći moguće druge putove financiranja.

Vjeruje se da će visina sredstava za dodjelu financijske potpore za zakladne programe biti manja nego u prethodnim godinama.

U sklopu općeg raspisa natječaja Zaklade, a u skladu s odredbama pojedinih darovnih ugovora, uz opći raspis objavljuju se dva Natječaja iz posebnih fondova. Natječaj iz fonda Dragutina Tadijanovića, iz kojeg će se u 2020. godini dodijeliti po trinaesti put Pjesnička nagrada Dragutina Tadijanovića, uz dvije studentske stipendije za studente književnosti iz Brodsko-posavske i Ličko-senjske županije. Po peti put, dodijeliti će se i Književna nagrada Stipana Bilića-Prečića, kao i dvije potpore iz istog fonda ponajboljim učenicima gimnazije u Imotskom.

Raspisom natječaja za davanje u najam dvije stambene zgrade u vlasništvu Zaklade očekuje se dodatni priliv financijskih sredstava sa tog naslova, te će u tom slučaju biti moguće pristupiti realizaciji obveza iz darovnog ugovora dr Fedora Verbiča.

SADRŽAJ

UVOD

Akademik Velimir Neidhardt, predsjednik HAZU..... 3

RAZREDI..... 7

Razred za društvene znanosti..... 7

 Kabinet za pravne, političke i sociološke
 znanosti "Juraj Križanić"..... 7

Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti..... 8

 Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku..... 9

 Odbor za kemiju..... 10

 Odbor za matematiku..... 10

 Odbor za fiziku..... 11

Razred za prirodne znanosti..... 11

 Odbor za primijenjenu genomiku..... 12

Razred za medicinske znanosti..... 12

 Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji..... 13

 Odbor za neuroznanosti i bolesti mozga..... 14

Razred za filološke znanosti..... 15

 Odbor za dijalektologiju..... 15

 Odbor za etimologiju..... 16

 Odbor za hrvatski latinitet..... 16

 Odbor za leksikografiju..... 17

 Odbor za onomastiku..... 17

 Odbor za orijentalistiku..... 17

Razred za književnost..... 18

Razred za likovne umjetnosti..... 18

Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju..... 22

Razred za tehničke znanosti..... 22

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE..... 24

 Antropološki centar..... 24

 Centar za znanstveni rad – Vinkovci..... 27

Jadranski zavod.....	32
Zavod za biomedicinske znanosti – Rijeka.....	40
Zavod za imunologiju i genetiku tumora.....	42
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju – Dubrovnik.....	43
Zavod za lingvistička istraživanja.....	39
Zavod za ornitologiju.....	53
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara.....	56
Zavod za povijesne i društvene znanosti – Rijeka s područnom jedinicom u Puli.....	59
Zavod za povijesne i društvene znanosti.....	65
Odsjek za povijesne znanosti.....	65
Odsjek za arheologiju.....	73
Odsjek za etnologiju.....	76
Odsjek za ekonomska istraživanja.....	77
Zavod za povijesne znanosti – Dubrovnik.....	80
Muzej i zbirka Balda Bogišića u Cavtatu.....	84
Zavod za povijesne znanosti – Zadar.....	84
Zavod za povijest i filozofiju znanosti.....	90
Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti.....	90
Odsjek za povijest medicinskih znanosti.....	91
Odsjek za filozofiju znanosti.....	92
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe.....	95
Odsjek za povijest hrvatske književnosti.....	95
Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta.....	100
Odsjek za povijest hrvatske glazbe.....	103
Zavod za promet.....	108
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Đakovo.....	110
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Osijek.....	113
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Požega.....	106
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Split.....	114
Zavod za znanstveni rad – Varaždin.....	116
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Bjelovar.....	124
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Križevci.....	127
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Velika Gorica.....	128
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Vukovar.....	133

ZNANSTVENA VIJEĆA.....	135
Znanstveno vijeće za antropologijska istraživanja.....	135
Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora.....	136
Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja.....	136
Sekcija za snimanje, opću interpretaciju i GIS.....	136
Sekcija geologiju i geofiziku.....	137
Sekcija za oceanografiju.....	137
Sekcija za zaštitu okoliša i prostorno planiranje.....	138
Sekcija za hidrometeorologiju.....	139
Sekcija za arheologiju i povijesno nasljeđe.....	141
Sekcija za vegetaciju, šumarstvo i poljoprivredu.....	141
Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava..	142
Znanstveno vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo.....	143
Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu Hrvatske.....	143
Znanstveno vijeće za istraživanje odnosa Hrvatske i europskoga ju- goistoka u povijesnoj perspektivi.....	144
Znanstveno vijeće za kazalište, radio, film i televiziju.....	144
Znanstveno vijeće za kristalografiju – Hrvatska kristalografska zajednica.....	145
Znanstveno vijeće za mir i ljudska prava.....	146
Znanstveno vijeće za naftno-plinsko gospodarstvo i energetiku.....	147
Znanstveno vijeće za obrazovanje i školstvo.....	149
Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo.....	152
Znanstveno vijeće za pomorstvo.....	152
Sekcija za morsko brodarstvo.....	152
Sekcija za morsku brodogradnju.....	153
Sekcija za morske luke.....	155
Sekcija za morsku tehnologiju.....	156
Sekcija za hrvatsku pomorsku baštinu.....	157
Znanstveno vijeće za prirodnoznanstvena istraživanja Jadrana.....	158
Znanstveno vijeće za promet.....	160
Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj.....	161
Znanstveno vijeće za turizam i prostor.....	162
Znanstveno vijeće za zaštitu prirode.....	164

Sekcija za vode.....	164
Sekcija za tlo.....	164
Sekcija za klimu.....	165
Sekcija za šume.....	165
Sekcija za gospodarenje otpadom.....	165
Sekcija za bioraznolikost.....	166
MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE.....	167
Gliptoteka.....	167
Hrvatski muzej arhitekture.....	170
Hrvatski muzej medicine i farmacije.....	173
Kabinet grafike.....	176
Strossmayerova galerija starih majstora.....	183
KABINETI.....	190
Kabinet za arhitekturu i urbanizam.....	190
Arhiv za likovne umjetnosti.....	190
JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI.....	192
Arboretum Trsteno.....	192
Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	195
Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	199
ODBORI I DRUGA TIJELA.....	204
Edicija "Hrvatska i Europa".....	204
Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku.....	204
Nacionalni odbor INQUA.....	205
Odbor za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko–galerijskih jedinica.....	206
Odbor za međunarodnu suradnju.....	206
Odbor za nagrade.....	208
Odbor za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno.....	209
Odbor za statut.....	209
Odbor za suradnju s hrvatskim sveučilištima.....	209
Odjel za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara.....	210
Povjerenstvo za definiranje i promicanje znanosti od nacionalnog značaja.....	212

Zaklada HAZU.....	212
-------------------	-----